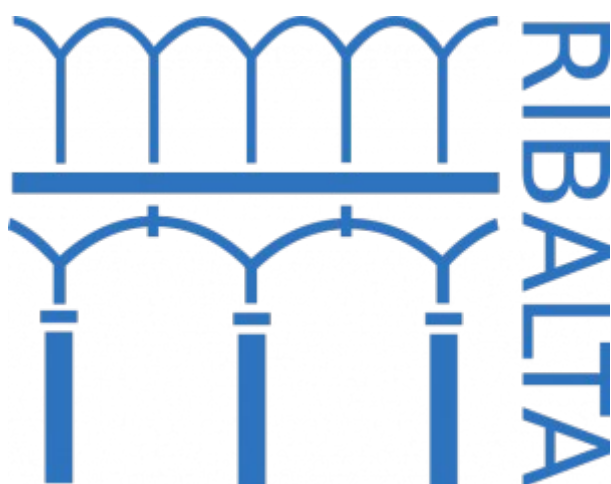

DEPARTAMENT DIBUIX

PROPOSTA PEDAGÒGICA CURS 2024-25

ÍNDEX	<i>Pàg.</i>
1. INTRODUCCIÓ	3
2. OBJECTIUS D'ETAPA	6
MATÈRIES DEL DEPARTAMENT	
ESO	9
3. LABORATORI DE CREACIÓ AUDIOVISUAL (1n ESO)	9
4. EDUCACIÓ PLÀSTICA, VISUAL I AUDIOVISUAL (2n ESO)	20
5. EDUCACIÓ PLÀSTICA, VISUAL I AUDIOVISUAL (3n ESO)	36
6. EXPRESSIÓ ARTÍSTICA 4t	50
BATXILLERAT	61
7. COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL	61
8. MOVIMENTS ARTÍSTICS I CULTURALS	71
9. DIBUIX TÈCNIC I i II	79
10. DIBUIX ARTÍSTIC I i II	94
CEED	109
11. DISSENY	109
12. DIBUIX ARTÍSTIC I i II	118
13. DIBUIX TÈCNIC I	135
14. DIBUIX TÈCNIC II	146
15. TÈCNIQUES D'EXPRESSIÓ GRÀFICA	158
16. DIBUIX TÈCNIC APLICAT AL DISSENY I i II	163
17. FONAMENTS ARTÍSTICS	177
18. PROJECTES ARTÍSTICS	185
19. VOLUMEN	194
20. CULTURA AUDIOVISUAL	200
21. MOVIMENTS ARTÍSTICS I CULTURALS	208

1. INTRODUCCIÓ

1.1 JUSTIFICACIÓ

1.1.1 NORMATIVA

[Llei Orgànica 3/2020, de 29 de desembre](#) (LOMLOE), per la que es modifica la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig d'Educació (LOE).

L'elaboració de la present Proposta Pedagògica està basada en el **REIAL DECRET 217/2022, de 29 de març**, pel qual s'estableix l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'**Educació Secundària Obligatòria**, que defineix, entre altres aspectes, els objectius, fins i principis generals i pedagògics del conjunt de l'etapa, així com les competències clau i el perfil d'eixida de l'alumnat al final de l'ensenyament bàsic. La disposició final tercera determina que este reial decret s'implantarà per als cursos segon i quart en el curs 2023-2024.

En este sentit, una vegada fixats els ensenyaments comuns i definides les competències que l'alumnat ha d'assolir s'estableix el currículum de l'Educació Secundària Obligatòria per a l'àmbit de la Comunitat Valenciana mitjançant el **DECRET 107/2022, de 5 d'agost, del Consell**, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum de l'Educació Secundària Obligatòria.

En referència al **Batxillerat**, segueix el **REIAL DECRET 243/2022, de 5 d'abril**, pel qual s'estableixen l'ordenació i els ensenyaments mínims del Batxillerat, que defineix, entre altres aspectes, els objectius, fins i principis generals i pedagògics del conjunt de l'etapa. La disposició final quarta determina que el que es disposa en aquest reial decret s'implantarà per al curs segon en el curs escolar 2023-2024. En conseqüència s'estableix l'ordenació i el currículum corresponent a l'àmbit autonòmic relatiu a l'etapa de Batxillerat mitjançant el **DECRET 108/2022, de 5 d'agost, del Consell**.

1.1.2 ORGANITZACIÓ DEL PROCÉS D'ENSENYAMENT-APRENTATGE

S'estructura per assignatures. Les matèries a les quals ens referirem i que són competència del departament de Dibuix són:

Nivell	Assignatura	Professor/a que l'imparteix
1ºESO	- Laboratori audiovisual	Lucas Adrián
2º ESO	- Educació Plàstica, Visual i Audiovisual	Gemma Barreda-Lucas Adrián
3ºESO	- Educació Plàstica, Visual i Audiovisual	Marta Marzal, Gemma Barreda, Lucas Adrián, Jaume Pallardó
4º ESO	- Expressió Artística	Silvia Larrart

Nivell	Assignatura	Professor/a que l'imparteix
1º BACH <i>Diürn- Nocturn</i>	- Dibuix tècnic I	Silvia Larrart// Jesús Barreda
1º BACH <i>Diürn</i>	- Dibuix artístic	Marta Marzal
1º BACH <i>Diürn</i>	- Comunicació Audiovisual	Marta Marzal
2º BACH <i>Diürn- Nocturn</i>	- Dibuix tècnic II	Jaume Pallardó// Jesús Barreda
2º BACH <i>Diürn</i>	- Dibuix Artístic II	Silvia Larrart
2º BACH <i>Diürn</i>	- Moviments artístics i culturals	Silvia Larrart

CEED (Batxillerat d'Artes)		
Nivell	Assignatura	Professor/a que l'imparteix
1º BACH	- Cultura audiovisual	Jaume Pallardó
	- Dibuix Artístic I	Jaume Pallardó
	- Dibuix Tècnic I	Jesús Barreda
	- Volum	Jaume Pallardó
	- Dibuix tècnic aplicat al disseny I	Jesús Barreda
	- Projectes artístics	Marta Marzal
2º BACH	- Diseny	Jesús Barreda
	- Dibuix Artístic II	Jaume Pallardó
	- Dibuix Tècnic II	Jesús Barreda
	- Dibuix tècnic aplicat al disseny II	Jaume Pallardó
	- Tècniques d' expressió gràfica	Marta Marzal
	- Fonaments artístics	Jesús Barreda

1.2 CONTEXTUALITZACIÓ

1.2.1 CONTEXT LEGAL

D'acord amb el que estableix l'article 3 del Reial decret 243/2022: L'educació secundària es divideix en educació secundària obligatòria i educació secundària postobligatòria.

L'educació secundària obligatòria té caràcter obligatori i gratuït i en règim ordinari s'ha de cursar, amb caràcter general, entre els dotze i els setze anys d'edat, si bé els alumnes i les alumnes tenen dret a romandre en l'etapa fins als díhuit anys d'edat complits l'any en què

finalitze el curs. En esta etapa cal parar atenció a l'orientació educativa, personal i professional de l'alumnat. En este àmbit s'ha d'incorporar, entre altres aspectes, la perspectiva de gènere. Així mateix, s'ha d'atendre l'alumnat que presente necessitats específiques de suport educatiu. Té una duració de quatre cursos acadèmics, que se segueixen ordinàriament entre els 12 i els 16 anys d'edat.

El batxillerat és un dels ensenyaments que conformen l'educació secundària postobligatòria. Amb caràcter general, l'etapa comprén dos cursos, es desenvolupa en modalitats diferents i vies, si és el cas, i s'organitza de manera flexible en matèries comunes, matèries de modalitat i matèries optatives, a fi que puga oferir una preparació especialitzada a l'alumnat d'acord amb les seues perspectives i els seus interessos de formació o permeta la incorporació a la vida activa una vegada finalitzada l'etapa.

1.2.2 L'INSTITUT

L'IES Francesc Ribalta és un institut públic emblemàtic de la ciutat de Castelló. Posseeix un important patrimoni històric i cultural. Es va fundar en 1846 amb la denominació d'Institut Provincial de Segon Ensenyament i l'actual edifici es va inaugurar en 1917. S'ha convertit en un centre de referència associat a múltiples esdeveniments relacionats amb l'educació.

En l'actualitat l'IES *Ribalta ofereix estudis d'Educació Secundària Obligatòria, Batxillerat (diürn, nocturn i a distància) i Cicles Formatius. En total, en el centre estudien prop de 2000 alumnes i treballen uns 165 professors.

1.2.3 EL DEPARTAMENT

El departament de Dibuix està format durant el curs 2024-2025 pels següents professors: **Jaume Pallardó** (cap de departament), **Jesús Barreda**, **Marta Marzal**, **Silvia Larrart**, **Lucas Adrián** i Gemma Barreda.

1.3 APLICACIÓ DEL DPP (Disseny Particular dels Programes d'Educació Bilingüe)

La Llei 3/2018, de 21 de febrer, de la Generalitat, per la qual es regula i promou el plurilingüisme en el sistema educatiu valencià (DOGV núm. 8240, 22-02-2018), estableix el marc jurídic i normatiu del model lingüístic que s'aplicarà a partir este curs.

Les assignatures utilitzaran com a llengua vehicular el valencià o el castellà segons el curs. De moment, per les circumstàncies del departament no s'ofereix cap assignatura en anglés.

Segons els criteris establits pel centre per al curs 2023-2024 la distribució de llengües per assignatures seria el

Curso	Lengua vehicular
1ºESO	Valenciano
2ºESO	Castellano
3ºESO	Valenciano/Castellano
4ºESO	Valenciano/Castellano
1º y 2º Bachillerato Dibujo técnico	Castellano
1º y 2º Bachillerato Dibujo artístico	Valenciano
Asignaturas CEED	Castellano

1.4. PLAN DE CONTINGENCIA FRONT LA COVID 19.

Davant la millora de la situació de sanitària, tot l'alumnat acudirà al centre amb normalitat. Però la situació s'ajustarà als estàndards sanitaris del moment. En cas de confinament d'un alumne o grup, serà el tutor d'este alumnat el responsable de gestionar la situació, de lliuraments de treballs, seguiment del curs, exàmens i altres detalls que pogueren sorgir.

En cas que es declarara un estat d'alarma que portara al confinament a tota la comunitat educativa, la metodologia s'ha d'adaptar a les noves circumstàncies encara que serà el tutor del grup el que gestione la situació, es podran utilitzar les següents eines:

- L'aula virtual (en la plataforma AULES, habilitada per la Conselleria d'Educació) on l'alumne té accés a anotacions, enllaços a continguts d'interés i activitats a realitzar des del seu domicili.
- També s'ha previst la realització de videoconferències a través de la plataforma Teams, en el cas de no poder realitzar classes presencials.
- La comunicació amb l'alumnat i les seues famílies es limitaria a mitjans telemàtics com el correu electrònic, ITACA i WebFamilia (i també a través de Aules i Teams).

Cal tenir en compte que, si es produeix una situació d'esta índole, canvien els procediments i criteris de qualificació.

2. OBJECTIUS DE L'ETAPA

2.1 EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA

D'acord amb el que estableix l'article 7 del Reial decret 217/2022, l'educació secundària obligatòria ha de contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats que els permeten:

1. Assumir responsablement els seus deures, conèixer i exercir els seus drets en el respecte als altres, practicar la tolerància, la cooperació i la solidaritat entre les persones i grups, exercitar-se en el diàleg refermant els drets humans com a valors comuns d'una societat plural i preparar-se per a l'exercici de la ciutadania democràtica.
2. Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.
3. Valorar i respectar les diferències de gèneres i la igualtat de drets i oportunitats entre ells. Rebutjar els estereotips que suposen discriminació entre homes i dones.

4. Enfortir les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb els altres, així com rebutjar la violència, els prejudicis de qualsevol tipus, els comportaments sexistes i resoldre pacíficament els conflictes.
5. Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per a adquirir, amb sentit crític, nous coneixements. Desenvolupar les competències tecnològiques bàsiques i avançar en una reflexió ètica sobre el seu funcionament i utilització.
6. Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en diferents disciplines, així com conèixer i aplicar els mètodes per a identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència.
7. Desenvolupar l'esperit emprenedor i la confiança en si mateix, la participació, el sentit crític, la iniciativa personal i la capacitat per a aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats.
8. Comprendre i expressar amb correcció, oralment i per escrit, en les llengües oficials, el valencià, com a llengua pròpia, i el castellà, com a llengua cooficial, textos i missatges complexos, i iniciar-se en el coneixement, la lectura i l'estudi de la literatura.
9. Comprendre i expressar-se en una o més llengües estrangeres de manera apropiada.
10. Conèixer, valorar i respectar els aspectes bàsics de la cultura i la història pròpies i dels altres, incloses les llengües familiars, així com el patrimoni artístic i cultural, com a mostra del multilingüisme i de la multiculturalitat del món, que també s'ha de valorar i respectar
11. Conèixer i acceptar el funcionament del seu cos i el dels altres, respectar les diferències, consolidar els hàbits de cura i salut corporals i incorporar l'educació física i la pràctica de l'esport per a afavorir el desenvolupament personal i social. Conèixer i valorar la dimensió humana de la sexualitat en tota la seua diversitat.
12. Valorar críticament els hàbits socials relacionats amb la salut, el consum, la cura, l'empatia i el respecte cap als éssers vius, especialment els animals, i el medi ambient, i contribuir a la conservació i millora.
13. Apreciar la creació artística i comprendre el llenguatge de les diferents manifestacions artístiques utilitzant diversos mitjans d'expressió i representació.
14. Prendre consciència de les problemàtiques que té plantejades la humanitat i que es concreten en els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

2.2 BATXILLERAT

D'acord amb el que estableix l'article 7 del Reial decret 243/2022, el batxillerat ha de contribuir a desenvolupar en els i les alumnes les capacitats que els permeten:

1. Exercir la ciutadania democràtica, des d'una perspectiva global, i adquirir una consciència cívica responsable, inspirada pels valors de la Constitució Espanyola, així com pels drets humans, que fomenta la corresponsabilitat en la construcció d'una societat justa i equitativa.
2. Consolidar una maduresa personal, afectiva, sexual i social que els permeta actuar de manera respectuosa, responsable i autònoma i desenvolupar l'esperit crític. Preveure, detectar i resoldre pacíficament els conflictes personals, familiars i socials, així com les possibles situacions de violència.
3. Fomentar la igualtat efectiva de drets i oportunitats de dones i homes, analitzar i valorar críticament les desigualtats existents, així com el reconeixement i l'ensenyament del paper de les dones en la història i impulsar la igualtat real i la no-discriminació per raó de naixement, sexe, origen racial o ètnic, discapacitat, edat, malaltia, religió o creences, orientació sexual o identitat de gènere o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.
4. Afermar els hàbits de lectura, estudi i disciplina, com a condicions necessàries per a l'aprofitament eficaç de l'aprenentatge, i com a mitjà de desenvolupament personal.
5. Dominar, tant en l'expressió oral com en l'escripta, el valencià i el castellà.
6. Expressar-se amb fluïdesa i correcció en una o més llengües estrangeres.
7. Utilitzar amb solvència i responsabilitat les tecnologies de la informació i la comunicació.
8. Conèixer i valorar críticament les diferents realitats del món contemporani, els seus antecedents històrics i els principals factors de la seua evolució, com a mostra del multilingüisme i de la multiculturalitat. Participar de manera solidària en el desenvolupament i la millora del seu entorn social.
9. Accedir als coneixements científics i tecnològics fonamentals i dominar les habilitats bàsiques pròpies de la modalitat triada.
10. Comprendre els elements i procediments fonamentals de la investigació i dels mètodes científics. Conèixer i valorar de manera crítica la contribució de la ciència i la tecnologia en el canvi de les condicions de vida, així com afermar la sensibilitat i el respecte cap al medi ambient.
11. Afermar l'esperit emprenedor amb actituds de creativitat, flexibilitat, iniciativa, treball en equip, confiança en un mateix i sentit crític.
12. Desenvolupar la sensibilitat artística i literària, així com el criteri estètic, com a fonts de formació i enriquiment cultural.
13. Utilitzar l'educació física i l'esport per a afavorir el desenvolupament personal i social. Afermar els hàbits d'activitats físicoesportives per a afavorir el benestar físic i mental, i com a mitjà de desenvolupament personal i social.
14. Afermar actituds de respecte i prevenció en l'àmbit de la mobilitat segura i saludable.
15. Fomentar una actitud responsable i compromesa en la lluita contra el canvi climàtic i en la defensa del desenvolupament sostenible.

16. Valorar críticament els hàbits socials relacionats amb la salut, el consum, la cura, l'empatia i el respecte cap als éssers vius, especialment els animals.

MATÈRIES DEL DEPARTAMENT PROPOSTA PEDAGÒGICA Y PROGRAMACIONS D'AULA.

A continuació es detallen els aspectes més rellevants de les propostes pedagògiques de les matèries impartides per el departament de dibuix, a la ESO, a Batxillerat i al Batxillerat a distància. Es presenta la matèria, s'expliquen les competències específiques, els sabers bàsics i les connexions amb les competències clau i amb les altres matèries tal i com venen recollides al currículum. També s'especifiquen les unitats de programació o unitats didàctiques, com es recull la valoració del progrés del alumnat i les mesures per a l'inclusió. Tanmateix, aquestos últims punts es desenvolupen específicament per a cada grup en la programació d'aula, que cada professor adaptarà a les necessitats de cada grup o a la seua manera particular d'abordar el treball a l'aula. Sempre que es respecten les línies generals del que es detalla en aquesta proposta pedagògica, cada professor és lliure de fer les modificacions o adaptacions que considere. Així doncs, les unitats de programació, les mesures de valoració del progrés del alumnat i les mesures d'inclusió de les programacions d'aula del professorat que imparteix les matèries d'aquest departament, poden variar lleugerament de com es presenten en aquest document.

ESO

3. LABORATORI DE CREACIÓ AUDIOVISUAL (1n ESO)

3.1 CONCRECIÓ CURRICULAR DE LA MATÈRIA

3.1.1 PRESENTACIÓ DE LA MATÈRIA

Vivim en una societat en la qual les imatges tenen un protagonisme sense precedents: en els productes que consumim, en la publicitat, en la televisió, en les xarxes socials. Tant el consum com la producció de continguts audiovisuals s'han multiplicat, rebent milers d'impactes visuals diaris que configuren el nostre imaginari, els nostres desitjos i la nostra identitat. Tenint en compte aquesta realitat, des de l'educació formal és necessària una alfabetització visual i audiovisual per a construir discursos i relats alternatius que permeten a l'alumnat llegir i comprendre les imatges que ens envolten i, també crear les seues pròpies tenint en compte els codis i les possibilitats expressives del llenguatge audiovisual. D'aquesta manera s'està garantint el dret fonamental de la participació en la vida cultural, democratitzant els continguts culturals i fomentant l'accés a aquests.

La matèria Laboratori de Creació Audiovisual pretén iniciar a l'alumnat en els continguts relatius al llenguatge i a la producció audiovisual des d'una perspectiva predominantment

procedimental, que s'ampliaran en la matèria d'Educació Plàstica, visual i Audiovisual de 2 d'ESO. L'alumnat configurarà el seu imaginari analitzant obres diverses i explorant el patrimoni audiovisual, però també creant les seues pròpies propostes innovadores, tant individualment com en equips de treball coordinats i amb diferents rols i funcions. Els llenguatges de creació contemporània es nodreixen de multiplicitat de formats i d'experiències que transcendeixen els límits disciplinars. Així, el llenguatge audiovisual, a través de diferents canals (cinema, televisió, sèries, publicitat, art contemporani) forma part del teixit artístic i cultural contemporani i, com a tal, requereix d'espectadors i professionals coneixedors dels seus codis i de les seues possibilitats expressives i comunicatives. Tenint en compte que gran part de l'alumnat de 1r d'ESO que cursa la matèria Laboratori de Creació Audiovisual ja és usuari i consumidor de xarxes socials amb continguts visuals i audiovisuals, un dels objectius fonamentals de la matèria és promoure l'ús adequat i responsable d'aquestes eines, així com de les tècniques, recursos i suports de Creació audiovisual. D'aquesta manera, es possibilita la introducció de la competència digital per a l'aprenentatge i el desenvolupament de coneixements sobre processos audiovisuals i artístics, contemplant els suports digitals com a eines de treball i expressió, i també com una oportunitat per a acostar aquesta disciplina a l'alumnat.

Amb tot, es promourà la utilització de les TIC en el desenvolupament dels diversos processos creatius, afavorint l'ús de mitjans digitals en les diferents fases de desenvolupament, així com en l'avaluació i l'exposició. Així mateix, es fomentarà el coneixement de la normativa reguladora de protecció de dades de caràcter personal, a fi d'evitar situacions de risc i vulnerabilitat de l'alumnat i del professorat, protegint els seus drets i llibertats fonamentals. La matèria Laboratori de Creació Audiovisual contribueix de manera directa a l'adquisició de les competències clau, pel seu caràcter afavoridor de metodologies actives i cooperatives que transformen l'aprenentatge en una experiència significativa i promouen el desenvolupament de la creativitat, facilitant d'aquesta manera la consecució dels objectius de l'etapa d'Educació Secundària Obligatoria. L'ordre de presentació de les competències específiques no ha d'entendre's com una seqüència ordenada, sinó més aviat com una seqüència formativa que necessita de moments d'observació, anàlisi, creació i avaluació al llarg de tot el procés. Els sabers bàsics seleccionats són aquells que es consideren necessaris per a l'adquisició de les competències específiques i es divideixen en tres blocs fonamentals i en subblocs dedicats, d'una banda, a l'estudi dels codis bàsics del llenguatge audiovisual i, per una altra, a la creació i posada en pràctica d'un procés de producció audiovisual. Finalment es presenten els criteris d'avaluació, orientats a conèixer el grau d'adquisició de cadascuna de les competències específiques de la matèria.

3.2. COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE1: Explorar propostes audiovisuals des d'una perspectiva inclusiva i oberta, analitzant els seus elements formals i comunicatius bàsics, i valorant la importància de la diversitat cultural.

CE2: Elaborar propostes audiovisuals experimentant amb diferents recursos, tècniques i eines i aplicant els codis bàsics del llenguatge visual i audiovisual en la transmissió d'idees, sentiments i emocions.

CE3: Participar de totes les fases del procés de producció audiovisual col·lectiu, assumint diferents rols amb autoexigència i compromís, proporcionant solucions als diferents reptes i respectant les aportacions de la resta de participants.

CE4: Compartir les propostes audiovisuals individuals i col·lectives a través de diferents canals i mitjans, emprant la terminologia pròpia de l'àrea i promovent la participació en la vida cultural del centre educatiu.

3.3. CONNEXIONS DE LES COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES ENTRE SI, AMB LES D'ALTRES MATÈRIES I AMB LES COMPETÈNCIES CLAU

3.3.1. RELACIÓ ENTRE LES CE.

Totes les competències específiques de l'àrea estan relacionades entre si i descriuen diferents moments pels quals transita l'aprenentatge a l'aula. Encara que la seua vinculació té una lògica seqüencial, ha d'entendre's que les diferents competències travessen tots els moments del procés creatiu, especialment quant a l'anàlisi, l'experimentació i la participació, que permetran avaluar i reconduir, si és necessari, el full de ruta de la producció audiovisual.

Es fa al·lusió a l'experiència d'apreciació de referents audiovisuals (CE1) a partir de la contemplació i l'anàlisi que permeten extraure coneixements i referents que amplien el repertori de recursos de l'alumnat. A conseqüència de l'anàlisi s'extrauran conclusions amb les quals poder experimentar (CE2) per a la producció dels seus propis productes audiovisuals, tant individuals com col·lectius. En aquest sentit, serà imprescindible una participació (CE) activa, democràtica, respectuosa i compromesa. Finalment, el moment de difondre (CE) i compartir les conclusions i resultats dels processos creatius implica un coneixement de diferents medis físics, digitals i informàtics que són presents tant en els moments d'investigació i anàlisi (CE1), com en els de creació i experimentació (CE2 i CE).

3.3.2. RELACIÓ DE LES CE AMB ALTRES MATÈRIES

Les connexions que s'estableixen entre les competències específiques de Laboratori de Creació Audiovisual amb les de la matèria de Música, mostren una relació global, ja que en ambdues es tracta l'exploració i l'acostament a diferents propostes artístiques, per a reconèixer els diferents elements i característiques que les conformen. A més, la importància del so i la música en les produccions audiovisuals és evident, possibilitant la hibridació dels sabers específics de totes dues matèries. Quant a l'exploració, el reconeixement, l'experimentació i la descripció amb l'ús d'una terminologia adequada, que implica tot procés d'anàlisi, apreciació, creació i difusió, es requereixen competències pròpies de les matèries lingüístiques, ja que el vocabulari i les expressions utilitzades faciliten la comunicació entre tots els agents implicats en la producció.

Quant a la resta d'àrees, la vinculació amb Laboratori de Creació Audiovisual pot establir-se des de la perspectiva d'integrar sabers, ja que la producció artística actual hibrida coneixements i utilitza recursos d'experimentació científica o documentació, sent habitual que les i els creadors treballen juntament amb personal professional de sectors diversos, representat en les diferents àrees de coneixement.

3.3.3. RELACIÓ DE LES CE AMB LES CC

La competència clau en comunicació lingüística es relaciona amb totes les competències específiques atés que l'ús del llenguatge oral i escrit és necessari a cada moment de la pràctica docent de la matèria, tant en l'experiència de percepció de propostes audiovisuals, com en la d'experimentació i creació de les pròpies produccions. La competència plurilingüe, que implica treballar amb referents audiovisuals de zones geogràfiques diverses i accedir a propostes i informació en llengües diferents, es desenvoluparà tant en els moments d'anàlisi com en la creació i difusió, permetent una major obertura i contribuint a l'accessibilitat dels productes en la difusió final. La competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (*STEM), es relaciona amb la cultura visual i amb la producció audiovisual en tant que els mitjans i processos tecnològics són necessaris per al desenvolupament de projectes en aquesta matèria, tant en l'apreciació com en l'experimentació i difusió de propostes, i suposen un vincle amb la tecnologia, l'ètica i la seguretat. Així mateix, es necessita comprendre l'evolució tecnològica que han patit els mitjans informàtics i audiovisuals fins a arribar a les tecnologies de hui.

La competència digital es vincula clarament amb la CE2 i la CE4, però es relaciona també amb la resta en l'acostament a les obres que conformen la cultura visual i audiovisual (CE1), que pot donar-se per mitjans digitals i tecnològics mitjançant l'ús d'entorns virtuals d'aprenentatge. En el treball de comprensió dels referents, el tractament de la informació rebuda haurà de ser analitzada (CE1) i assegurar la seua veracitat, fent un bon ús i respectant les lleis de propietat intel·lectual i autoria, i construint una identitat digital conscient, sostenible, crítica i responsable. La competència de consciència i expressió culturals es relaciona amb el fet d'entendre la rellevància de l'entorn cultural i artístic com a element inherent a la construcció de la identitat i del compromís social. Així, amb la comprensió (CE1) dels fets històrics i socials més rellevants del context, l'alumnat hauria de poder establir vincles amb les seues pròpies produccions (CE2)

3.4. SABERS BÀSICS

Bloc 1. Fonaments del llenguatge audiovisual (CE1, CE2, CE4)
Subbloc 1.1 Imatge fixa i imatge en moviment
<p>Els elements de la comunicació visual. La imatge en el món actual: funcions. Canales de difusió de continguts audiovisuals. *5edes socials: imatge i identitat. Publicitat.</p> <p>Els orígens de la fotografia. Fotografia analògica i fotografia digital. Gèneres fotogràfics. La fotografia en les manifestacions artístiques contemporànies: procés i producte. Fotomuntatge. Elements d'anàlisi de referents fotogràfics des d'una perspectiva inclusiva.</p> <p>Fonaments històrics de les tecnologies del cinema i de les arts audiovisuals. Gèneres cinematogràfics: evolució i característiques. L'audiovisual en les manifestacions artístiques contemporànies: videoart, videoinstal·lació. Stop *motion i cinema d'animació. Propostes interdisciplinàries: música, imatge, moviment. Perspectiva de gènere i multicultural en la producció audiovisual.</p>
Subbloc 1.2. Llenguatge audiovisual bàsic
Elements formals de la imatge: codis temporals, espacials i sonors. Llum,

<p>color, planificació, enquadrament, composició, temps, so i text.   Formats audiovisuals.   Patrimoni audiovisual valencià i patrimoni audiovisual universal.</p>
<p>Bloc 2. Producció audiovisual (CE2, CE3 , CE4)</p>
<p>Subbloc 2.1 Planificació</p>
<p>Fases del projecte audiovisual: preproducció, gravació captura d'imatges, postproducció.   Estratègies de pensament creatiu per a idear projectes.   Distribució inclusiva de rols en la producció audiovisual.   Pautes d'atenció, escolta activa i responsabilitat.</p>
<p>Subloc 2.2. Preproducció, producció i postproducció</p>
<p>El guió literari: idea, argument, escaleta. Narrativa audiovisual. Personatges, diàlegs, seqüència, conflicte.   El guió tècnic: pla, escena i seqüència.   guió gràfic. Storyboard.   Posada en escena. L'espai: localitzacions i escenografia.   Mitjans tècnics per a la realització: elements de gravació d'imatge i so, il·luminació i eines digitals per al disseny i la manipulació d'imatges. Muntatge audiovisual.   Valoració i avaluació de processos i resultats.</p>
<p>Subloc 2.3 Difusió</p>
<p>Recursos digitals aplicats a la difusió de projectes audiovisuals.   El disseny d'elements gràfics comunicatius. Principis de composició i teoria del color.   Ús de la tipografia i el text com a base d'informació i element compositiu.   Teaser i vídeo promocional.   Normativa vigent en relació amb les llicències d'ús.   Àmbits d'aplicació i perfils professionals del sector audiovisual.</p>

UNITATS DE PROGRAMACIÓ QUE S'ABORDEN EN LES SITUACIONS D'APRENENTATGE

Les situacions d'aprenentatge s'estructuren entorn a unes unitats de programació.

1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
UD.1 El llenguatge audiovisual UD.2 Entorn digital i gestió de la identitat digital	UD.3 Imatge fixa: El llenguatge fotogràfic UD.4 Fonaments de la imatge en moviment	UD.5 El llenguatge cinematogràfic UD.6 El projecte audiovisual

3.5. UNITATS DE PROGRAMACIÓ, SABERS BÀSICS I CRITERIS D'AVUACIÓ

UD.1 El llenguatge audiovisual	Trimestre 1º
Sabers bàsics	BLOC

<p>Els elements de la comunicació visual. La imatge en el món actual: funcions. Evolució i identificació dels canals de comunicació de massa (premsa, televisió, Internet). Visualització i crítica de diferents canals visuals i audiovisuals. Procés d'emissió, transmissió i recepció en premsa, fotografia, ràdio, televisió, cinema i Internet. Anàlisi i interacció dels llenguatges en el missatge audiovisual.</p>	<p>BL.1 Sub1.1 CE1, CE2, CE4</p>
<p>Criteris de evaluació</p>	<p>C. Específica</p>
<p>CrEv1.1 Reconèixer la funció del llenguatge audiovisual com a mitjà d'expressió i comunicació contemporània, observant-se en diferents manifestacions culturals i artístiques.</p> <p>CrEv1.2 Analitzar diferents propostes audiovisuals reconeixent les seues característiques formals i comunicatives a través dels codis i formats propis del llenguatge audiovisual</p> <p>CrEv4.4 Emprar adequadament la terminologia específica del llenguatge audiovisual, tant en l'apreciació de referents com en el procés de creació propi, utilitzant un llenguatge inclusiu i una actitud respectuosa i proactiva.</p>	<p>CE1</p> <p>CE2</p> <p>CE4</p>

<p>UD.2 Entorn digital i gestió de la identitat digital</p>	<p>Trimestre 1º</p>
<p>Sabers bàsics</p>	<p>BLOC</p>
<p>Canals de difusió de continguts audiovisuals. Xarxes socials: imatge i identitat. Publicitat. Interpretació de missatges presents en l'entorn pròxim. Adquisició de criteri propi a l'hora d'argumentar sobre els missatges que pretenen transmetre les imatges audiovisuals. Anàlisi de material audiovisual relacionat amb continguts de gènere, racial o social. Riscos associats a l'ús de les TIC i estratègies de seguretat enfront de les amenaces. Gestió de la identitat digital. Hàbits i conductes per a la protecció de la privacitat. Autoconeixement. Valoració de fortaleses i debilitats. Perseverança, flexibilitat. Pensament alternatiu. Sentit crític. Situacions d'interacció comunicativa (converses, entrevistes, col·loquis, debats, etc.)</p>	<p>BL.1 Sub1.1 CE1, CE2, CE4</p>
<p>Criteris de evaluació</p>	<p>C. Específica</p>
<p>CrEv1.3 Distingir els aspectes ètics de les diferents produccions audiovisuals apreciand aquelles pràctiques culturals que contempnen la diversitat i la inclusivitat com a valors fonamentals.</p>	<p>CE1</p>

<p>CrEv1.4 Valorar la comunicació audiovisual com a forma expressiva i estètica i com a referent cultural i identitari reconeixent, a través de diferents canals i mitjans, la seua presència i el seu impacte social.</p> <p>CrEv4.4 Emprar adequadament la terminologia específica del llenguatge audiovisual, tant en l'apreciació de referents com en el procés de creació propi, utilitzant un llenguatge inclusiu i una actitud respectuosa i proactiva.</p>	CE4
--	-----

UD.3 Imatge fixa: El llenguatge fotogràfic	Trimestre 2º
Sabers bàsics	BLOC
<p>Els orígens de la fotografia. Fotografia analògica i fotografia digital. Composició, tècnica, estil, temàtica i valor expressiu de la fotografia. Realització d'imatges amb la càmera fotogràfica, tenint en compte els aspectes compositius, tècnics, estilístics, temàtics i expressius en la fotografia. Gèneres fotogràfics. La fotografia en les manifestacions artístiques contemporànies: procés i producte. Fotomuntatge. Actitud i crítica raonada en l'anàlisi d'imatges fotogràfiques. Elements d'anàlisi de referents fotogràfics des d'una perspectiva inclusiva.</p>	BL.1 Sub1.1 CE1, CE2, CE4
Criteris de evaluació	C. Específica
<p>CrEv1.2 Analitzar diferents propostes audiovisuals reconeixent les seues característiques formals i comunicatives a través dels codis i formats propis del llenguatge audiovisual.</p> <p>CrEv1.4 Valorar la comunicació audiovisual com a forma expressiva i estètica com a referent cultural i identitat.</p>	CE1

UD.4 Fonaments de la imatge en moviment i Stopmotion	Trimestre 2º
Sabers bàsics	BLOC
<p>Bloc 1. Fonaments del llenguatge audiovisual Subbloc 1.2. Llenguatge audiovisual bàsic Fonaments històrics de les tecnologies del cinema i de les arts audiovisuals. Gèneres cinematogràfics: evolució i característiques. L'audiovisual en les manifestacions artístiques contemporànies: videoart, videoinstal·lació. Stopmotion i cinema d'animació. Propostes interdisciplinàries: música, imatge, moviment.</p>	BL.1 Sub1.1 BL2 Sub 2.1-2.2 CE1, CE2, CE3, CE4

<p>Perspectiva de gènere i multicultural en la producció audiovisual.</p> <p>Bloc 2. Producció audiovisual</p> <p>Subbloc 2.1. Planificació-</p> <p>Fases del projecte audiovisual: preproducció, enregistrament/captura d'imatges, postproducció.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Estratègies de pensament creatiu per a idear projectes. - Distribució inclusiva de rols en la producció audiovisual. <p>Subbloc 2.2. Preproducció, producció i postproducció</p> <ul style="list-style-type: none"> - El guió literari: idea, argument, escaleta. Narrativa audiovisual. <p>Personatges, diàlegs, seqüència, conflicte.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valoració i avaluació de processos i resultats. 	
<p>Criteris de evaluació</p>	<p>C. Específica</p>
<p>CrEv1.2 Analitzar diferents propostes audiovisuals reconeixent les seues característiques formals i comunicatives a través dels codis i formats propis del llenguatge audiovisual.</p> <p>CrEv2.1 Utilitzar els referents audiovisuals percebuts com a estímul per a les pròpies produccions, incorporant les seues característiques formals i comunicatives al propi repertori de recursos expressius.</p> <p>CrEv2.2 Explorar formats, tècniques i eines diverses de creació audiovisual des del punt de vista de la sostenibilitat i explicant la intencionalitat comunicativa de les diferents propostes.</p> <p>CrEv2.3 Emprar recursos digitals bàsics de producció audiovisual, adequant-se als objectius de les diferents propostes i respectant la normativa vigent.</p> <p>CrEv3.1 Planificar les fases de preproducció, producció i postproducció de propostes audiovisuals senzilles, individuals o col·lectives, distribuint els rols de manera inclusiva.</p> <p>CrEv4.4 Emprar adequadament la terminologia específica del llenguatge audiovisual, tant en l'apreciació de referents com en el procés de creació propi, utilitzant un llenguatge inclusiu i una actitud respectuosa i proactiva.</p>	<p>CE1 CE2 CE3 CE4</p>

<p>UD.5 El llenguatge cinematogràfic</p>	<p>Trimestre 3º</p>
<p>Sabers bàsics</p>	<p>BLOC</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Elements formals de la imatge: codis temporals, espacials i sonors. Llum, color, planificació, enquadrament, composició, temps, so i text. - Patrimoni audiovisual valencià i patrimoni audiovisual universal. - Formats audiovisuals. - Fases del projecte audiovisual: preproducció, gravació/captura d'imatges, postproducció. 	<p>BL.1 Sub1.2 BL2 Sub 2.1 CE1</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Estratègies de pensament creatiu per a idear projectes. - Distribució inclusiva de rols en la producció audiovisual. - Pautes d'atenció, escolta activa i responsabilitat. 	CE2 CE3
Criteris de evaluació	C. Específica
<p>CrEv1.2 Analitzar diferents propostes audiovisuals reconeixent les seues característiques formals i comunicatives a través dels codis i formats propis del llenguatge audiovisual.</p> <p>CrEv2.1 Utilitzar els referents audiovisuals percebuts com a estímul per a les pròpies produccions, incorporant les seues característiques formals i comunicatives al propi repertori de recursos expressius.</p> <p>CrEv2.2 Explorar formats, tècniques i eines diverses de creació audiovisual des del punt de vista de la sostenibilitat i explicant la intencionalitat comunicativa de les diferents propostes.</p> <p>CrEv2.3 Emprar recursos digitals bàsics de producció audiovisual, adequant-se als objectius de les diferents propostes i respectant la normativa vigent.</p> <p>CrEv3.1 Planificar les fases de preproducció, producció i postproducció de propostes audiovisuals senzilles, individuals o col·lectives, distribuint els rols de manera inclusiva.</p> <p>CrEv4.4 Emprar adequadament la terminologia específica del llenguatge audiovisual, tant en l'apreciació de referents com en el procés de creació propi, utilitzant un llenguatge inclusiu i una actitud respectuosa</p>	CE1 CE2 CE3 CE4

UD.6 El projecte audiovisual	Trimestre 3º
Sabers bàsics	BLOC
<p>Bloc 1. Fonaments del llenguatge audiovisual</p> <p>Subbloc 1.2. Llenguatge audiovisual bàsic</p> <p>.- Elements formals de la imatge: codis temporals, espacials i sons. Llum, color, planificació, enquadrament, composició, temps, so i text.</p> <p>- Patrimoni audiovisual valencià i patrimoni audiovisual universal.</p> <p>Bloc 2. Producció audiovisual</p> <p>Subbloc 2.1. Planificació-</p> <p>Fases del projecte audiovisual: preproducció, enregistrament/captura d'imatges, postproducció.</p> <p>- Estratègies de pensament creatiu per a idear projectes.</p> <p>- Distribució inclusiva de rols en la producció audiovisual.</p> <p>Subbloc 2.2. Preproducció, producció i postproducció</p>	BL.1 Sub1.1 BL2 Sub 2.1 Sub2.2 Sub2.3 CE1 CE2 CE3 CE4

<ul style="list-style-type: none"> - El guió literari: idea, argument, escaleta. Narrativa audiovisual. Personatges, diàlegs, seqüència, conflicte. - Valoració i avaluació de processos i resultats. - El guió tècnic: pla, escena i seqüència. - Guió gràfic. Storyboard.- Posada en escena. L'espai: localitzacions i escenografia. - Mitjans tècnics per a la realització: elements d'enregistrament d'imatge i so, il·luminació i eines digitals per al disseny i la manipulació d'imatges. Muntatge audiovisual. <p>Subbloc 2.3. Difusió</p> <ul style="list-style-type: none"> - Recursos digitals aplicats a la difusió de projectes audiovisuals.- El disseny d'elements gràfics comunicatius. Principis de composició i teoria del color. Ús de la tipografia i el text com a base d'informació i element compositiu. - Teaser i vídeo promocional - Normativa vigent en relació amb les llicències d'ús. - Àmbits d'aplicació i perfils professionals del sector audiovisual 	
Criteris de evaluació	C. Específica
<p>CrEv2.4 Crear propostes audiovisuals senzilles transmetent diferents idees, sentiments i emocions, tenint en compte el respecte a la diversitat i des d'un punt de vista inclusiu i innovador.</p> <p>CrEv3.1 Planificar les fases de preproducció, producció i postproducció de propostes audiovisuals senzilles, individuals o col·lectives, distribuint els rols de manera inclusiva.</p> <p>CrEv3.2 Assumir diferents rols de manera responsable, activa i participativa, d'acord amb els objectius de les diferents funcions a exercir.</p> <p>CrEv3.3 Avaluar el procés de creació, expressant opinions i aportant proposades de millora de manera assertiva i constructiva.</p> <p>CrEv4.4 Emprar adequadament la terminologia específica del llenguatge audiovisual, tant en l'apreciació de referents com en el procés de creació propi, utilitzant un llenguatge inclusiu i una actitud respectuosa</p>	<p>CE2</p> <p>CE3</p> <p>CE4</p>

3.6 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT

3.6.1 INSTRUMENTS DE RECOLLIDA D'INFORMACIÓ

Els instruments d'avaluació seran adequats, variats i adaptats a cada situació d'aprenentatge per a facilitar el seguiment per part del professorat i la reflexió i l'autoregulació de l'alumnat.

- Observació i valoració diàries per a l'avaluació de la competència CPSAA i CC.
- Quadern del professor com a registre diari de progrés de l'alumnat.
- Proves inicials- Activitat d'iniciació.
- Totes les activitats proposades en l'aula i per a casa. Llibreta d'apunts de l'assignatura.

- Graelles avaluació competencial. Rúbriques d'Avaluació i Covaluació.
- Avaluació de la CD a partir del lliurament de les activitats a través de la plataforma Aules. Plataforma Aules com a feedback de dubtes i correccions.
- Plataforma ÍTACA com a registre de la conducta de l'alumnat. Avaluació de la CL, mitjançant els anàlisi d'imatge proposats. La CCEC i la CM a partir dels dibuixos i dissenys.
- Indicacions clares i senzilles de què es demana en els apartats abans de començar.

3.6.2.CRITERIS DE QUALIFICACIÓ QUALITATIVA I QUANTITATIVA

Cap activitat d'avaluació es considerarà imprescindible per a la superació de la matèria/mòdul. No hi haurà una nota mínima de cada instrument per a fer mitjana.

Cada professor ponderarà les competències segons el seu propi criteri desenvolupat en cada Programació d'aula.

Competències d'anàlisis, comunicatives i expressives CE1, CE2, CE3, CE4	Proves escrites i treballs	70-80%
Competència aprendre personal i social CE5	Normes de convivència Esperit col·laboratiu Actitud a l'aula Compromís amb les necessitats de l'assignatura (portar el material)	30-20%

Es consideraran com no adquirides les Competències d'aprendre, social i ciutadana, així com la ciutadana quan l'alumnat tinga conductes contràries a la convivència tipificats en les Normes d'organització del centre així com en el Decret 39/2008 o la normativa vigent en el moment de l'avaluació:
https://dogv.gva.es/portal/ficha_disposicion.jsp?sig=004091/2008&l=1

Pla de recuperació de l'assignatura pendent

En cas que l'alumne suspenga l'assignatura i no repetisca de curs, passarà al curs següent de 2ESO amb l'assignatura pendent. El Departament dissenyarà un pla de recuperació que consistirà en una sèrie de treballs que l'alumne haurà de realitzar durant el següent curs i una prova escrita. Es realitzarà un seguiment de l'execució d'aquestes tasques en diferents fases, tal com es detalla en següent quadre.

Es realitzarà un **seguiment de l'execució** d'estes tasques en diferents fases **que portarà a terme el professor de l'assignatura d'EPVA de 2ESO**, tal com es detalla en el següent quadre.

TAULA DE SEGUIMENT						
Alumne	Classe	Prof.	F1	F2	F3	

	actual	actual				F4	F5
			Inici de curs	Final Desembre	Febrer-Març	Abril	Maig
			Primer contacte	Es contacta amb l'alumne i se li entrega el dossier de treballs per a fer	Es contacta amb l'alumne per a comprovar el seu progrés	Lliurament del dossier	Prova escrita i nota final

3.7 MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

S'adaptarà l'accés a l'estudi de la matèria amb mesures de nivell III, segons el diagnòstic dels alumnes que ho necessiten durant el present curs escolar:

Nivell III: Suports individuals-grupals ordinaris

- Enriquiment curricular.
- Reforços-tallers.
- Pla de reforç per a alumnes que repeteixen curs.
- Adaptacions d'accés sense materials o personal específic
- Activitats d'acompanyament i suport personalitzat
- Mesures de suport en situacions com a malaltia, des protecció, mesures judicials...
- Programes intensius de llengua per a nouvinguts (PASE).
- Atenció educativa domiciliària i hospitalària.
- Suports extraordinaris grupals (requereixen avaluació soci-psicopedagògica: Programes específics d'atenció a la diversitat (PMARs).

4. EDUCACIÓ PLÀSTICA, VISUAL I AUDIOVISUAL (2n ESO)

4.1 CONCRECIÓ CURRICULAR DE LA MATÈRIA

4.1.1 PRESENTACIÓ DE LA MATÈRIA

L'Educació Plàstica, Visual i Audiovisual engloba els sabers de diferents llenguatges que proporcionen a l'alumnat l'oportunitat d'expressar idees, emocions i sentiments a través de creacions artístiques que constitueixen un dels trets fonamentals de la cultura i del desenvolupament de la humanitat.

El llenguatge plàstic ens permet modelar i transformar elements a través de l'experimentació, creant propostes artístiques noves i desenvolupant la capacitat d'expressió de l'ésser humà.

Vivim immersos en un món envoltat d'imatges. El llenguatge visual i audiovisual posseeix una gran rellevància social i mai abans s'havia mostrat tan necessària una educació completa que contribuísca a l'alfabetització visual. Aquesta formació proporcionarà a l'alumnat els recursos i eines necessaris per a identificar els codis propis del llenguatge i, així, poder detectar estereotips, prejudicis, convencionalismes i missatges que atempten contra la diversitat personal i cultural.

Aquestes eines pròpies dels llenguatges plàstic, visual i audiovisual permetran a

l'alumnat comunicar-se i expressar amb criteri les seues idees i emocions, desenvolupant la seua pròpia identitat i contribuint a les relacions intrapersonals i interpersonal. A més, vincularà al seu coneixement la consciència del patrimoni cultural i artístic.

Aquesta aportació donarà a l'alumnat l'oportunitat de conèixer nombrosos referents artístics i establir vincles entre diferents llenguatges i disciplines artístiques que enriqueiran la seua percepció i les seues pròpies creacions. A més, contribuiran al seu desenvolupament competencial, afavorint l'eliminació de barreres socials i desenvolupant una actitud crítica amb les possibilitats transformadores d'un mateix i de la societat.

Aquesta matèria ha sigut vertebrada tenint en consideració l'etapa anterior de primària, amb la pretensió de crear una construcció significativa i progressiva dels sabers, tenint en compte el desenvolupament cognitiu de l'alumnat. Els criteris d'avaluació formulats són derivats de les competències específiques que segueixen una estructura escalonada adequada a l'etapa d'escolarització i la seua maduració, amb vinculació amb els descriptors del perfil d'eixida. A més, edifica un pilar bàsic per a abordar sabers futurs relacionats amb la resta de les matèries i l'àmbit artístic expressiu

La matèria d'Educació Plàstica, Visual i Audiovisual, a través del seu llenguatge universal i transversal, facilita l'assoliment i desenvolupament dels objectius generals d'etapa, ja que promou una actitud oberta i col·laborativa, i una contínua acció que impulsa la construcció d'una cultura artística sostenible, igualitària i integradora. Les Competències Específiques, que s'articulen a partir de la Competència Clau Consciència i expressions culturals, abasten sabers contextualitzats que incrementen la consciència de l'alumnat, habilitats que desperten els seus talents i interessos, i actituds positives que es promouen a través de la pràctica artística

4.2 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES I CRITERIS D'AVUACIÓ

<p>CE1. Analitzar de manera crítica i argumentada diferents propostes artístiques, contemporànies i d'altres èpoques, identificant, a través de diferents canals i contextos, referències socioculturals, funcionalitats i elements de contingut del patrimoni i de la cultura visual i audiovisual.</p>
<p>C1.1 Buscar informació, a través de diferents canals i contextos, sobre propostes artístiques diverses desenvolupant el criteri propi a partir de la seua anàlisi.</p> <p>C1.2 Examinar propostes artístiques de l'entorn patrimonial i de la cultura visual i audiovisual, a través de recursos i agents culturals de l'entorn, trobant elements de contingut essencials.</p> <p>C1.3 Identificar els missatges de diferents creacions artístiques classificant els elements que intervenen en la comunicació.</p> <p>C1.4 Apreciar la diversitat de propostes en manifestacions culturals i artístiques de diferents contextos geogràfics i històrics.</p> <p>C1.5 Relacionar els referents i elements de la contemporaneïtat artística amb els desafiaments i reptes del present, apreciand la seua aportació a la transformació social.</p>
<p>CE2. Compartir idees i opinions usant la terminologia específica de l'àrea en la comunicació de l'experiència d'apreciació i creació artística.</p>
<p>C2.1 Emprar vocabulari específic de l'àrea de manera correcta per a valorar l'experiència d'apreciació de diferents referents artístics.</p> <p>C2.2 Incorporar terminologia específica de l'àrea en el procés de comunicació oral i escrita de l'experiència de creació.</p>

C2.3 Compartir informació extreta de diverses fonts de forma contrastada i establir discursos i debats amb assertivitat.

CE3. Comunicar idees, sentiments i emocions, experimentant amb els elements del llenguatge visual i amb diferents tècniques i materials en l'elaboració de pràctiques artístiques i creatives.

C3.1 Experimentar amb diversitat de tècniques i materials adequant-se als objectius plantejats en cadascuna de les propostes, incloent possibilitats no convencionals.

C3.2 Emprar les possibilitats comunicatives i expressives dels formats i materials de la contemporaneïtat artística en l'elaboració de propostes creatives senzilles.

C3.3 Idear propostes artístiques en les quals les tècniques i materials seleccionats estiguen al servei del missatge que es pretén transmetre

C3.4 Demostrar hàbits de constància i autoexigència tant en el procés com en el resultat final.

C3.5 Incorporar els referents i elements de la contemporaneïtat artística com a estímul en propostes creatives pròpies.

CE4. Seleccionar de manera responsable i autònoma recursos digitals aplicats a la percepció, la investigació i la creació en el desenvolupament de propostes i projectes artístics, desenvolupant una identitat i criteri propi en un consum responsable i sostenible d'acord amb la normativa vigent.

C4.1 Buscar informació i recursos aplicats a les arts plàstiques, visuals i audiovisuals, en diferents entorns digitals.

C4.2. Provar diferents recursos digitals en la percepció, experimentació i creació de les diferents propostes i produccions.

C4.3 Conèixer la normativa vigent de protecció de dades i autoria, aplicant-la de manera responsable en la creació i difusió de continguts.

CE5. Crear produccions artístiques col·lectives, ateses les diferents fases del procés creatiu i aplicant els coneixements específics adquirits.

C5.1 Participar activament en la planificació de produccions artístiques multidisciplinàries, adequant les decisions adoptades als objectius del projecte i tenint en compte la perspectiva inclusiva.

C5.2 Crear produccions artístiques col·lectives experimentant amb diferents possibilitats expressives i comunicatives, explorant les connexions amb altres matèries.

C5.3 Assumir diferents rols en el procés de planificació, creació i difusió de la producció artística col·lectiva, amb actitud respectuosa i inclusiva.

C5.4 Explicar a la comunitat els processos de treball de manera textual, gràfica i/o audiovisual, aportant valoracions crítiques sobre el procés i resultat.

C5.5 Difondre les produccions artístiques col·lectives realitzades utilitzant diferents mitjans i canals.

4.3 ELS SABERS BÀSICS

L'assignatura s'articula en 2 blocs: Exploració i interpretació de l'entorn i Experimentació i creació:

Bloc 1 EXPLORACIÓ I INTERPRETACIÓ DE L'ENTORN		
B.1.1. Exploració i interpretació de l'entorn CE1, CE2, CE4	2n ESO	3r ESO
G1. Patrimoni artístic i cultura visual contemporània		
Manifestacions culturals i artístiques al llarg de la història, pertanyents al patrimoni i a la cultura visual i audiovisual en entorns físics i virtuals:		
Patrimoni cultural tangible. Moble: pintura, escultura, artesanía, material audiovisual. Immobile: monuments artístics, llocs històrics, conjunts arquitectònics.	x	x
Patrimoni cultural intangible. Formes d'expressió: manifestacions plàstiques i visuals.	x	x
Elements del llenguatge visual i audiovisual en les manifestacions culturals i artístiques		
Els elements del llenguatge visual en manifestacions culturals i artístiques de diferents èpoques i estils.	x	x
Els elements del llenguatge audiovisual i les seues possibilitats expressives i comunicatives en imatges fixes i en moviment.	x	x
Aspectes semiològics i contextuals de les manifestacions artístiques.		x
Contemporaneïtat artística		
- Característiques i qualitats expressives i comunicatives dels formats, suports i materials de les pràctiques artístiques contemporànies.	x	x
La creació artística com a procés d'investigació: connexió amb altres àrees de coneixement.		x
G2. Actituds		
Atenció i respecte en l'exploració de manifestacions artístiques plàstiques, visuals i audiovisuals en entorns físics i virtuals.	x	x
Participació i sentit crític en l'exploració de manifestacions artístiques plàstiques, visuals i audiovisuals en entorns físics i virtuals.		x
G3. Entorns digitals		
Entorns virtuals d'aprenentatge (EVA) referents a les arts visuals i audiovisuals. Normativa vigent en relació a la protecció de dades, autoria i llicències d'ús.	x	x
G4. Utilització de la terminologia específica per a l'expressió de l'experiència d'apreciació		
Per a l'expressió de les idees, emocions i experiències derivades de l'exploració de propostes culturals i	x	x

artístiques, i la seua descripció formal.		
Per a l'anàlisi i argumentació d'opinions sobre propostes artístiques visuals i audiovisuals.		x
B1.2. Alfabetització visual i audiovisual CE1, CE2	2n ESO	3r ESO
G1. Percepció visual		
Organització del camp visual. Lleis de la percepció visual: semblança, figura-fons, proximitat, simetria, continuïtat, direcció comuna, simplicitat, igualtat i tancament.	x	
Aspectes que intervenen en el procés perceptiu: coneixements previs i emocions.	x	
G2. Comunicació visual i audiovisual		
El procés comunicatiu: emissor, receptor, missatge, codi, canal, referent i context. El missatge visual i audiovisual.	x	
Funcions i intencionalitats de l'imatge: estètica, informativa, exhortativa, expressiva.	x	x
Lectura, anàlisi i interpretació d'imatges fixes i en moviment. Aspectes formals i conceptuals. Valor denotatiu i connotatiu.	x	x
La imatge en el món actual: estereotips, prejudicis i convencionalismes.	x	
La imatge en el món actual: realitat i ficció. La veracitat del missatge. Xarxes socials.		x.
G3. Elements configuradors del llenguatge visual i audiovisual		
Elements morfològics: punt, línia, pla, forma, color i textura.	x	x
Elements dinàmics: ritme, tensió, moviment. Interacció del llenguatge visual amb altres llenguatges.		x
Elements escalars: format, dimensió, proporció i escala. Relació entre realitat i representació.		x

Bloc 2 EXPERIMENTACIÓ I CREACIÓ		
B2.1. L'experiència artística: tècniques i materials	2n	3r

d'expressió gràficoplàstica i de creació visual i audiovisual. Àmbits d'aplicació. CE1, CE3, CE4	ESO	ESO
G1. Expressió gràficoplàstica		
Tècniques seques i humides. Tècniques mixtes i experimentals. Materials, suports i procediments. Formats bidimensionals i tridimensionals.	x	x
Qualitats emotives i expressives dels mitjans gràficoplàstics. Possibilitats comunicatives.	x	x
Àmbits d'aplicació i perfils professionals. Pintura, dibuix, escultura, il·lustració, còmic, arts decoratives, publicitat. Pràctiques artístiques contemporànies i produccions multidisciplinàries.	x	x
G2. Dibuix geomètric		
Geometria plana: traçats geomètrics bàsics. Instruments de dibuix tècnic.	x	x
Introducció als sistemes de representació: sistema dièdric, axonomètric i perspectiva cònica.		x
Àmbits d'aplicació i perfils professionals. Disseny i arquitectura.	x	x
G3. Creació audiovisual		
Producció audiovisual. Preproducció, producció i postproducció.		x
Àmbits d'aplicació i perfils professionals. Fotografia i cinema. Videocreació i formats multidisciplinaris.	x	x
G4. Terminologia específica de l'àrea		
Vocabulari relatiu a processos d'experimentació, creació, difusió i avaluació de produccions creatives.	x	x
G5. Aplicacions digitals		
Ús de les TIC i experimentació en entorns virtuals d'aprenentatge aplicats a l'expressió gràfic-plàstica.	x	x
Ús de les TIC i experimentació en entorns virtuals d'aprenentatge aplicats al dibuix geomètric.		x
Ús de les TIC i experimentació en entorns virtuals d'aprenentatge aplicats a la creació audiovisual.		x
B2.2. L'experiència artística individual i col·lectiva: processos de treball CE3, CE4, CE5	2n ESO	3r ES O
G1. Les fases del procés creatiu		
Generació d'idees: creativitat en l'elaboració d'idees i en la presa de decisions.	x	x

Investigació: cerca i anàlisi de referents.		X
Creació: disseny i producció de la proposta. Distribució de tasques: rols en el desenvolupament d'un projecte artístic col·lectiu. Funcions i comeses.	X	X
Avaluació: resultats en relació als objectius inicials del projecte. Anàlisi i propostes de millora.		X
Documentació gràfica de processos. Portafolis d'evidències del procés creatiu. Estratègies de pensament visual.	X	X
G2. Actituds		
Esforç, força de voluntat. Capacitat de concentració. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos.	X	X
Respecte per la diversitat d'idees i produccions. Utilització d'un vocabulari inclusiu bàsic.	X	X
Tenacitat i constància en la realització i consecució de les diferents tasques.	X	X
Consens, respecte i empatia amb les aportacions de les companyes i	X	X

4.4. UNITATS DE PROGRAMACIÓ QUE S'ABORDEN EN LES SITUACIONS D'APRENENTATGE

Les situacions d'aprenentatge s'articulen a partir de les següents unitats de programació:

2n ESO		
1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
UD1. L'art i la geometria UD2. Elements configuradors del llenguatge visual	UD3. Procediments i tècniques de dibuix UD4. La comunicació visual	UD5. Naturalesa i expressivitat del color UD6. El procés creatiu

4.5. UNITATS DE PROGRAMACIÓ, SABERS BÀSICS I CRITERIS D'AVUACIÓ

2n ESO	
UD1. L'ART I LA GEOMETRÍA	
Temporalització: 1ª Aval. (setembre, octubre i novembre)/ 2ª Aval. (desembre i gener)	
Sabers bàsics	BLOC
B.1.1. EXPLORACIÓ I INTERPRETACIÓ DE L'ENTORN G1. Patrimoni artístic i cultura visual contemporània:	BL. 1 SBL. 1.1

<ul style="list-style-type: none"> - Manifestacions culturals i artístiques al llarg de la història, pertanyents al patrimoni i a la cultura visual i audiovisual en entorns físics i virtuals. - Elements del llenguatge visual i audiovisual en les manifestacions culturals i artístiques. - Contemporaneïtat artística. <p>G2. Actituds:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Atenció i respecte en l'exploració de manifestacions artístiques plàstiques, visuals i audiovisuals en entorns físics i virtuals. <p>G4. Utilització de la terminologia específica per a l'expressió de l'experiència d'apreciació:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Per a l'expressió de les idees, emocions i experiències derivades de l'exploració de propostes culturals i artístiques, i la seva descripció formal. <p>B.1.2. ALFABETITZACIÓ VISUAL I AUDIOVISUAL.</p> <p>G.1 Percepció visual:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aspectes que intervenen en el procés perceptiu: creences, coneixements previs i emocions. <p>G2. Comunicació visual i audiovisual.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lectura, anàlisi i interpretació d'imatges fixes i en moviment. Aspectes formals i conceptuals. Valor denotatiu i connotatiu. <p>G3. Elements configuradors del llenguatge visual i audiovisual:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elements morfològics: punt, línia, pla, forma, color i textura. - Elements visuals i sonors del llenguatge audiovisual. Elements sintàctics. <p>B2.1. L'EXPERIÈNCIA ARTÍSTICA: TÈCNIQUES I MATERIALS D'EXPRESSIÓ GRAFICOPLÀSTICA I DE CREACIÓ VISUAL I AUDIOVISUAL.</p> <p>G1. Expressió gràfic-plàstica i tècniques experimentals.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Qualitats emotives i expressives dels mitjans gràfic-plàstics - Possibilitats comunicatives. <p>G2. Dibuix geomètric:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geometria plana: traçats geomètrics bàsics. Instruments de dibuix tècnic. 	<p>BL. 1 SBL. 1.2</p> <p>BL. 2 SBL. 2.1</p>
<p>Criteris d'avaluació</p>	<p>C. Específica</p>
<p>CA.1.2 Examinar propostes artístiques de l'entorn patrimonial i de la cultura visual i audiovisual, a través de recursos i agents culturals de l'entorn, trobant elements de contingut essencials.</p> <p>CA.2.1 Emprar vocabulari específic de l'àrea de manera correcta per a</p>	<p>CE.1,CE.2, CE.3, CE.4</p>

<p>valorar l'experiència d'apreciació de diferents referents artístics</p> <p>CA.3.1 Experimentar amb diversitat de tècniques i materials adequant-se als objectius plantejats en cadascuna de les propostes, incloent possibilitats no convencionals.</p> <p>CA.4.1 Buscar informació i recursos aplicats a les arts plàstiques, visuals i audiovisuals, en diferents entorns digitals.</p>	
--	--

UD2. ELEMENTS CONFIGURADORS DEL LENGUATGE VISUAL	
Temporalització: 2 ^a Aval. (desembre , gener i febrer)	
Sabers bàsics	BLOC
<p>B.1.1. EXPLORACIÓ I INTERPRETACIÓ DE L'ENTORN G1. Patrimoni artístic i cultura visual contemporània:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elements del llenguatge visual i audiovisual en les manifestacions culturals artístiques. - Contemporaneïtat artística. <p>G2. Actituds:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Atenció i respecte en l'exploració de manifestacions artístiques plàstiques, visuals i audiovisuals en entorns físics i virtuals. <p>G4. Utilització de la terminologia específica per a l'expressió de l'experiència d'apreciació:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Per a l'expressió de les idees, emocions i experiències derivades de l'exploració de propostes culturals i artístiques, i la seva descripció formal. <p>B.1.2. ALFABETITZACIÓ VISUAL I AUDIOVISUAL.</p> <p>G3. Elements configuradors del llenguatge visual i audiovisual:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elements morfològics: punt, línia, pla, forma, color i textura. - Elements visuals i sons del llenguatge audiovisual. Elements sintàctics. <p>B.2.1 L'EXPERIÈNCIA ARTÍSTICA: TÈCNiques I MATERIALS D'EXPRESSIÓ GRAFICOPLÀSTICA I DE CREACIÓ VISUAL I AUDIOVISUAL.</p> <p>G1. Expressió gràfic-plàstica i tècniques experimentals.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Qualitats emotives i expressives dels mitjans gràfic-plàstics. <p>Possibilitats comunicatives.</p>	<p>BL. 1 SBL. 1.1</p> <p>SBL. 1.2</p> <p>BL. 2 SBL. 2.1</p>
Criteris d'avaluació	C. Específica
<p>C3.3 Idear propostes artístiques en les quals les tècniques i materials seleccionats estiguen al servei del missatge que es pretén transmetre.</p> <p>C3.4 Demostrar hàbits de constància i autoexigència tant en el procés com en el resultat final.</p>	CE.3, CE.4

C4.1 Buscar informació i recursos aplicats a les arts plàstiques, visuals i audiovisuals, en diferents entorns digitals.	
--	--

UD3. PROCEDIMENTS I TÈCNIQUES DE DIBUIX	
Temporalització: 2 ^a Aval. (febrer-març)	
Sabers bàsics	BLOC
<p>B.1.1. EXPLORACIÓ I INTERPRETACIÓ DE L'ENTORN G1. Patrimoni artístic i cultura visual contemporània:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elements del llenguatge visual i audiovisual en les manifestacions culturals i artístiques. - Contemporaneïtat artística. <p>G2. Actituds:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Atenció i respecte en l'exploració de manifestacions artístiques plàstiques, visuals i audiovisuals en entorns físics i virtuals. <p>G4. Utilització de la terminologia específica per a l'expressió de l'experiència d'apreciació:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Per a l'expressió de les idees, emocions i experiències derivades de l'exploració de propostes culturals i artístiques, i la seva descripció formal. <p>B.1.2. ALFABETITZACIÓ VISUAL I AUDIOVISUAL.</p> <p>G1. Percepció visual:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organització del camp visual. Lleis de la percepció visual: semblança, figura-fons, proximitat, simetria, continuïtat, direcció comuna, simplicitat, igualtat i tancament. <p>G3. Elements configuradors del llenguatge visual i audiovisual:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elements morfològics: punt, línia, pla, forma, color i textura. - Elements visuals i sons del llenguatge audiovisual. Elements sintàctics. <p>B2.1. L'EXPERIÈNCIA ARTÍSTICA: TÈCNIQUES I MATERIALS D'EXPRESSIÓ GRÀFICOPLÀSTICA I DE CREACIÓ VISUAL I AUDIOVISUAL.</p> <p>G1. Expressió gràficoplàstica i tècniques experimentals.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Qualitats emotives i expressives dels mitjans gràficoplàstics. Possibilitats comunicatives. <p>G5. Aplicacions digitals:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ús de les TIC i experimentació en entorns virtuals d'aprenentatge aplicats a l'expressió gràficoplàstica. <p>B2.2. L'EXPERIÈNCIA ARTÍSTICA INDIVIDUAL I COL·LECTIVA : PROCESSOS DE TREBALL.</p> <p>G1. Les fases del procés creatiu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Generació d'idees: creativitat en l'elaboració d'idees i presa de 	<p>BL. 1 SBL. 1.1</p>

decisions.	
Criteris d'avaluació	C. Específica
<p>C1.4 Apreciar la diversitat de propostes en manifestacions culturals i artístiques de diferents contextos geogràfics i històrics.</p> <p>C3.3 Idear propostes artístiques en les quals les tècniques i materials seleccionats estiguen al servei del missatge que es pretén transmetre.</p> <p>C4.3 Conèixer la normativa vigent de protecció de dades i autoria, aplicant-la de manera responsable en la creació i difusió de continguts.</p>	CE.3, CE.4

UD4. LA COMUNICACIÓ VISUAL	
Temporalització: 3 ^a Aval. (abril)	
Sabers bàsics	BLOC
<p>B.1.1. EXPLORACIÓ I INTERPRETACIÓ DE L'ENTORN G1. Patrimoni artístic i cultura visual contemporània:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elements del llenguatge visual i audiovisual en les manifestacions culturals i artístiques. - Contemporaneïtat artística. <p>G2. Actituds:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Atenció i respecte en l'exploració de manifestacions artístiques plàstiques, visuals i audiovisuals en entorns físics i virtuals. <p>G4. Utilització de la terminologia específica per a l'expressió de l'experiència d'apreciació:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Per a l'expressió de les idees, emocions i experiències derivades de l'exploració de propostes culturals i artístiques, i la seva descripció formal. <p>B.1.2. ALFABETITZACIÓ VISUAL I AUDIOVISUAL. G2. Comunicació visual i audiovisual:</p> <ul style="list-style-type: none"> - El procés comunicatiu: emissor, receptor, missatge, codi, canal, referent i context. El missatge visual i audiovisual. - Funcions i intencionalitats de la imatge: estètica, informativa, exhortativa, i expressiva. - Lectura, anàlisi i interpretació d'imatges fixes i en moviment. Aspectes formals i conceptuals. Valor denotatiu i connotatiu. - La imatge en el món actual: estereotips, prejudicis i convencionalismes. <p>B2.1. L'EXPERIÈNCIA ARTÍSTICA: TÈCNiques I MATERIALS D'EXPRESSIÓ GRÁFICOPLÀSTICA I DE CREACIÓ VISUAL I AUDIOVISUAL. G1. Expressió gràficoplàstica i tècniques experimentals.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Qualitats emotives i expressives dels mitjans gràficoplàstics. Possibilitats comunicatives. - Àmbits d'aplicació i perfils professionals. Pintura, dibuix, escultura, il·lustració, còmic, arts 	<p>BL. 1 SBL. 1.1</p> <p>SBL. 1.1</p> <p>BL. 2 SBL. 2.1</p> <p>SBL. 2.2</p>

<p>decoratives, publicitat. Pràctiques artístiques contemporànies i produccions multidisciplinàries.</p> <p>G5. Aplicacions digitals:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ús de les TIC i experimentació en entorns virtuals d'aprenentatge aplicats a l'expressió gràfic-plàstica. <p>B2.2. L'EXPERIÈNCIA ARTÍSTICA INDIVIDUAL I COL·LECTIVA : PROCESSOS DE TREBALL.</p> <p>G1. Les fases del procés creatiu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Generació d'idees: creativitat en l'elaboració d'idees i presa de decisions. <p>G2. Actituds relacionades.</p>	
Criteris d'avaluació	C. Específica
<p>C2.1 Emprar vocabulari específic de l'àrea de manera correcta per a valorar l'experiència d'apreciació de diferents referents artístics.</p> <p>C3.4 Demostrar hàbits de constància i autoexigència tant en el procés com en el resultat final.</p> <p>C4.3 Conèixer la normativa vigent de protecció de dades i autoria, aplicant-la de manera responsable en la creació i difusió de continguts.</p>	CE.1, CE.2, CE.3, CE.4.

UD5. NATURALESA I EXPRESSIVITAT DEL COLOR	
Temporalització: 3 ^a Aval. (abril-maig)	
Sabers bàsics	BLOC
<p>B.1.1. EXPLORACIÓ I INTERPRETACIÓ DE L'ENTORN</p> <p>G1. Patrimoni artístic i cultura visual contemporània:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elements del llenguatge visual i audiovisual en les manifestacions culturals i artístiques. - Contemporaneïtat artística. <p>G2. Actituds:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Atenció i respecte en l'exploració de manifestacions artístiques plàstiques, visuals i audiovisuals en entorns físics i virtuals. <p>G4. Utilització de la terminologia específica per a l'expressió de l'experiència d'apreciació:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Per a l'expressió de les idees, emocions i experiències derivades de l'exploració de propostes culturals i artístiques, i la seva descripció formal. <p>B.1.2. ALFABETITZACIÓ VISUAL I AUDIOVISUAL.</p> <p>G2. Comunicació visual i audiovisual:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lectura, anàlisi i interpretació d'imatges fixes i en moviment. Aspectes formals i conceptuals. Valor denotatiu i connotatiu. <p>G3. Elements configuradors del llenguatge visual i audiovisual:</p>	<p>BL. 1 SBL. 1.1</p> <p>SBL. 1.2</p> <p>BL. 2</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Elements morfològics: punt, línia, pla, forma, color i textura. 	SBL. 2.1
<p>B2.1. L'EXPERIÈNCIA ARTÍSTICA: TÈCNIQUES I MATERIALS D'EXPRESSION GRAFIKOPLÀSTICA I DE CREACIÓ VISUAL I AUDIOVISUAL.</p>	
<p>G1. Expressió graficoplàstica i tècniques experimentals.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Tècniques seques i humides. Tècniques mixtes i experimentals. - Materials, suports i procediments. - Formats bidimensionals i tridimensionals. - Qualitats emotives i expressives dels mitjans graficoplàstics. - Possibilitats comunicatives. - Àmbits d'aplicació i perfils professionals. Pintura, dibuix, escultura, il·lustració, còmic, arts decoratives, publicitat. Pràctiques artístiques contemporànies i produccions multidisciplinàries. 	SBL. 2.2
<p>B2.2. L'EXPERIÈNCIA ARTÍSTICA INDIVIDUAL I COL·LECTIVA : PROCESSOS DE TREBALL.</p>	
<p>G1. Les fases del procés creatiu:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Generació d'idees: creativitat en l'elaboració d'idees i presa de decisions. 	
<p>Criteris d'avaluació</p>	
<p>C1.4 Apreciar la diversitat de propostes en manifestacions culturals i artístiques de diferents contextos geogràfics i històrics.</p>	
<p>C2.1 Emprar vocabulari específic de l'àrea de manera correcta per a valorar l'experiència d'apreciació de diferents referents artístics.</p>	
<p>C3.3 Idear propostes artístiques en les quals les tècniques i materials seleccionats estiguen al servei del missatge que es pretén transmetre.</p>	
<p>CE4.2. Provar diferents recursos digitals en la percepció, experimentació i creació de les diferents propostes i produccions</p>	

<p>UD6. EL PROCÉS CREATIU</p>	
<p>Temporalització: 3ª Aval. (maig-juny)</p>	
<p>Sabers bàsics</p>	BLOC
<p>B.1.1. EXPLORACIÓ I INTERPRETACIÓ DE L'ENTORN G1.</p>	
<p>Patrimoni artístic i cultura visual contemporània:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Elements del llenguatge visual i audiovisual en les manifestacions culturals i artístiques. - Contemporaneïtat artística. 	BL. 1 SBL. 1.1
<p>G2. Actituds:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Atenció i respecte en l'exploració de manifestacions artístiques plàstiques, visuals i audiovisuals en entorns físics i 	

<p>virtuals.</p> <p>G4. Utilització de la terminologia específica per a l'expressió de l'experiència d'apreciació:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Per a l'expressió de les idees, emocions i experiències derivades de l'exploració de propostes culturals i artístiques, i la seva descripció formal. <p>B.1.2. ALFABETITZACIÓ VISUAL I AUDIOVISUAL. G2. Comunicació visual audiovisual:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lectura, anàlisi i interpretació d'imatges fixes i en moviment. Aspectes formals i conceptuals. Valor denotatiu i connotatiu. <p>G3. Elements configuradors del llenguatge visual i audiovisual:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elements morfològics: punt, línia, pla, forma, color i textura. <p>B2.1. L'EXPERIÈNCIA ARTÍSTICA: TÈCNiques I MATERIALS D'EXPRESSIÓ GRAFICOPLÀSTICA I DE CREACIÓ VISUAL I AUDIOVISUAL.</p> <p>G1. Expressió gràficoplàstica i tècniques experimentals.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tècniques seques i humides. Tècniques mixtes i experimentals. - Materials, suports i procediments. Formats bidimensionals i tridimensionals. - Qualitats emotives i expressives dels mitjans gràficoplàstics. - Possibilitats comunicatives. - Àmbits d'aplicació i perfils professionals. Pintura, dibuix, escultura, il·lustració, còmic, arts decoratives, publicitat. Pràctiques artístiques contemporànies i produccions 	<p>SBL. 1.2</p> <p>BL. 2 SBL. 2.1</p>
<p>Criteris d'avaluació</p>	<p>C. Específica</p>
<p>C5.1 Participar activament en la planificació de produccions artístiques multidisciplinàries, adequant les decisions adoptades als objectius del projecte i tenint en compte la perspectiva inclusiva</p> <p>C5.3 Assumir diferents rols en el procés de planificació, creació i difusió de la producció artística col·lectiva, amb actitud respectuosa i inclusiva.</p> <p>C5.4 Explicar a la comunitat els processos de treball de manera textual, gràfica i/o audiovisual, aportant valoracions crítiques sobre el procés i resultat.</p>	<p>CE.5</p>

4.6 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT

3.6.1 INSTRUMENTS DE RECOLLIDA D'INFORMACIÓ

Els instruments d'avaluació seran adequats, variats i adaptats a cada situació d'aprenentatge per a facilitar el seguiment per part del professorat i la reflexió i l'autoregulació de l'alumnat.

- Observació i valoració diàries per a l'avaluació de la competència CPSAA i CC.
- Quadern del professor com a registre diari de progrés de l'alumnat.
- Proves inicials- Activitat d'iniciació.
- Totes les activitats proposades en l'aula i per a casa. Llibreta d'apunts de l'assignatura.
- Graelles avaluació competencial. Rúbriques d'Avaluació i Coavaluació.
- Avaluació de la CD a partir del lliurament de les activitats a través de la plataforma Aules. Plataforma Aules com a feedback de dubtes i correccions.
- Plataforma ÍTACA com a registre de la conducta de l'alumnat. Avaluació de la CL, mitjançant els anàlisi d'imatge proposats. La CCEC i la CM a partir dels dibuixos i dissenys.
- Indicacions clares i senzilles de què es demana en els apartats abans de començar.

3.6.2.CRITERIS DE QUALIFICACIÓ QUALITATIVA I QUANTITATIVA

Cap activitat d'avaluació es considerarà imprescindible per a la superació de la matèria/mòdul. No hi haurà una nota mínima de cada instrument per a fer mitjana.

Cada professor ponderarà les competències segons el seu propi criteri desenvolupat en cada Programació d'aula.

Competències d'anàlisi, comunicatives i expressives CE1, CE2, CE3, CE4	Proves escrites i treballs	70-80%
Competència aprendre personal i social CE5	Normes de convivència Esperit col·laboratiu Actitud a l'aula Compromís amb les necessitats de l'assignatura (portar el material)	30-20%

Es consideraran com no adquirides les Competències d'aprendre, social i ciutadana, així com la ciutadana quan l'alumnat tinga conductes contràries a la convivència tipificats en les Normes d'organització del centre així com en el Decret 39/2008 o la normativa vigent en el moment de l'avaluació:
https://dogv.gva.es/portal/ficha_disposicion.jsp?sig=004091/2008&l=1

Pla de recuperació de l'assignatura pendent

En cas que l'alumne suspenga l'assignatura i no repetisca curs, passarà al curs següent 3ESO amb l'assignatura pendent. El departament ha dissenyat un **pla de recuperació** que consisteix en una sèrie de treballs que l'alumne haurà de realitzar durant el següent curs i una prova escrita. És el següent:

FASES DEL PROCÉS DE RECUPERACIÓ DE L'ASSIGNATURA PENDENT	
Fase 1	Inici del curs. Presa de contacte, s'informa l'alumne que té l'assignatura pendent.

Fase 2	Final 1r Trimestre. Ja coneixem a l'alumnat que te l'assignatura pendent i cursa EPVA en 3r ESO. La nota de la 1 ^a avaluació ens indica els possibles escenaris: <ul style="list-style-type: none"> - Si l'aprova, recupera la pendent - Si no l'aprova, ha de fer alguns treballs extra o realitzar el dossier complet de recuperació dissenyat pel departament. Per tant, s'indica en la taula el que ha de fer. S'entrega el dossier si escau.
Fase 3	Final 2n trimestre. Març. Control de treballs en el cas que s'hi hagen demanat dossiers o treballs extraordinaris. Es parla amb l'alumne per a resoldre dubtes i veure com avança
Fase 4	Lliurament del dossier a la fi d'abril.
Fase 5	Prova escrita. Resolució de la nota final de la pendent.

Es realitzarà un seguiment de l'execució d'estes tasques en diferents fases que portarà a terme el professor de l'assignatura de EPVA de 3ESO, tal com es detalla en el següent quadre.

TAULA DE SEGUIMENT							
Alumne	Classe actual	Prof. actual	F1	F2	F3	F4	F5
			Inici de curs	Final Desembre	Febrer- Març	Abril	Maig
			Primer contacte	Es contacta amb l'alumne i se li entrega el dossier de treballs per a fer	Es contacta amb l'alumne per a comprovar el seu progrés	Lliurament del dossier	Prova escrita i nota final

4.7 MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

S'adaptarà l'accés a l'estudi de la matèria amb mesures de nivell III, segons el diagnòstic dels alumnes que ho necessiten durant el present curs escolar:

Nivell III: Suports individuals-grupals ordinaris

- Enriquiment curricular.
- Reforços-tallers.
- Pla de reforç per a alumnes que repeteixen curs.
- Adaptacions d'accés sense materials o personal específic
- Activitats d'acompanyament i suport personalitzat
- Mesures de suport en situacions com a malaltia, des protecció, mesures judicials...
- Programes intensius de llengua per a nousvinguts (PASE).
- Atenció educativa domiciliària i hospitalària.
- Suports extraordinaris grupals (requereixen avaluació soci-psicopedagògica: Programes específics d'atenció a la diversitat (PMARs).

5. EDUCACIÓ PLÀSTICA, VISUAL I AUDIOVISUAL (3n ESO)

5.1 CONCRECIÓ CURRICULAR DE LA MATÈRIA

Veure 2nESO

5.2 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES I CRITÈRIS D'AVALUACIÓ

CE1. Analitzar de manera crítica i argumentada diferents propostes artístiques, contemporànies i d'altres èpoques, identificant, a través de diferents canals i contextos, referències socioculturals, funcionalitats i elements de contingut del patrimoni i de la cultura visual i audiovisual.

C1.1 Buscar informació, a través de diferents canals i contextos, sobre propostes artístiques diverses desenvolupant el criteri propi a partir de la seua anàlisi.

C1.2 Examinar propostes artístiques de l'entorn patrimonial i de la cultura visual i audiovisual, a través de recursos i agents culturals de l'entorn, trobant elements de contingut essencials.

C1.3 Identificar els missatges de diferents creacions artístiques classificant els elements que intervenen en la comunicació.

C1.4 Apreciar la diversitat de propostes en manifestacions culturals i artístiques de diferents contextos geogràfics i històrics.

C1.5 Relacionar els referents i elements de la contemporaneïtat artística amb els desafiaments i reptes del present, apreciand la seua aportació a la transformació social.

CE2. Compartir idees i opinions usant la terminologia específica de l'àrea en la comunicació de l'experiència d'apreciació i creació artística.

C2.1 Emprar vocabulari específic de l'àrea de manera correcta per a valorar l'experiència d'apreciació de diferents referents artístics.

C2.2 Incorporar terminologia específica de l'àrea en el procés de comunicació oral i escrita de l'experiència de creació.

C2.3 Compartir informació extreta de diverses fonts de forma contrastada i establir discursos i debats amb assertivitat.

CE3. Comunicar idees, sentiments i emocions, experimentant amb els elements del llenguatge visual i amb diferents tècniques i materials en l'elaboració de pràctiques artístiques i creatives.

C3.1 Experimentar amb diversitat de tècniques i materials adequant-se als objectius plantejats en cadascuna de les propostes, incloent possibilitats no convencionals.

C3.2 Emprar les possibilitats comunicatives i expressives dels formats i materials de la contemporaneïtat artística en l'elaboració de propostes creatives senzilles.

C3.3 Idear propostes artístiques en les quals les tècniques i materials seleccionats estiguen al servei del missatge que es pretén transmetre

C3.4 Demostrar hàbits de constància i autoexigència tant en el procés com en el resultat final.

C3.5 Incorporar els referents i elements de la contemporaneïtat artística com a estímul en propostes creatives pròpies.

CE4. Seleccionar de manera responsable i autònoma recursos digitals aplicats a la percepció, la investigació i la creació en el desenvolupament de propostes i projectes

artístics, desenvolupant una identitat i criteri propi en un consum responsable i sostenible d'acord amb la normativa vigent.
<p>C4.1 Buscar informació i recursos aplicats a les arts plàstiques, visuals i audiovisuals, en diferents entorns digitals.</p> <p>C4.2. Provar diferents recursos digitals en la percepció, experimentació i creació de les diferents propostes i produccions.</p> <p>C4.3 Conèixer la normativa vigent de protecció de dades i autoria, aplicant-la de manera responsable en la creació i difusió de continguts.</p>

CE5. Crear produccions artístiques col·lectives, ateses les diferents fases del procés creatiu i aplicant els coneixements específics adquirits.
<p>C5.1 Participar activament en la planificació de produccions artístiques multidisciplinàries, adequant les decisions adoptades als objectius del projecte i tenint en compte la perspectiva inclusiva.</p> <p>C5.2 Crear produccions artístiques col·lectives experimentant amb diferents possibilitats expressives i comunicatives, explorant les connexions amb altres matèries.</p> <p>C5.3 Assumir diferents rols en el procés de planificació, creació i difusió de la producció artística col·lectiva, amb actitud respectuosa i inclusiva.</p> <p>C5.4 Explicar a la comunitat els processos de treball de manera textual, gràfica i/o audiovisual, aportant valoracions crítiques sobre el procés i resultat.</p> <p>C5.5 Difondre les produccions artístiques col·lectives realitzades utilitzant diferents mitjans i canals.</p>

5.3 ELS SABERS BÀSICS

L'assignatura s'articula en 2 blocs: Exploració i interpretació de l'entorn i Experimentació i creació:

Bloc 1 EXPLORACIÓ I INTERPRETACIÓ DE L'ENTORN		
B.1.1. Exploració i interpretació de l'entorn CE1, CE2, CE4	2n ESO	3r ESO
G1. Patrimoni artístic i cultura visual contemporània		
Manifestacions culturals i artístiques al llarg de la història, pertanyents al patrimoni i a la cultura visual i audiovisual en entorns físics i virtuals:		
Patrimoni cultural tangible. Moble: pintura, escultura, artesanía, material audiovisual. Immobile: monuments artístics, llocs històrics, conjunts arquitectònics.	x	x
Patrimoni cultural intangible. Formes d'expressió: manifestacions plàstiques i visuals.	x	x
Elements del llenguatge visual i audiovisual en les manifestacions culturals i artístiques		
Els elements del llenguatge visual en manifestacions culturals i artístiques de diferents èpoques i estils.	x	x
Els elements del llenguatge audiovisual i les seues possibilitats expressives i comunicatives en imatges	x	x

fixes i en moviment.		
Aspectes semiològics i contextuals de les manifestacions artístiques.		x
Contemporaneïtat artística		
- Característiques i qualitats expressives i comunicatives dels formats, suports i materials de les pràctiques artístiques contemporànies.	x	x
La creació artística com a procés d'investigació: connexió amb altres àrees de coneixement.		x
G2. Actituds		
Atenció i respecte en l'exploració de manifestacions artístiques plàstiques, visuals i audiovisuals en entorns físics i virtuals.	x	x
Participació i sentit crític en l'exploració de manifestacions artístiques plàstiques, visuals i audiovisuals en entorns físics i virtuals.		x
G3. Entorns digitals		
Entorns virtuals d'aprenentatge (EVA) referents a les arts visuals i audiovisuals. Normativa vigent en relació a la protecció de dades, autoria i llicències d'ús.	x	x
G4. Utilització de la terminologia específica per a l'expressió de l'experiència d'apreciació		
Per a l'expressió de les idees, emocions i experiències derivades de l'exploració de propostes culturals i artístiques, i la seua descripció formal.	x	x
Per a l'anàlisi i argumentació d'opinions sobre propostes artístiques visuals i audiovisuals.		x
B1.2. Alfabetització visual i audiovisual CE1, CE2	2n ESO	3r ESO
G1. Percepció visual		
Organització del camp visual. Lleis de la percepció visual: semblança, figura-fons, proximitat, simetria, continuïtat, direcció comuna, simplicitat, igualtat i tancament.	x	
Aspectes que intervenen en coneixements previs i emocions.	x	
G2. Comunicació visual i audiovisual		
El procés comunicatiu: emissor, receptor, missatge, codi, canal, referent i context. El missatge visual i audiovisual.	x	
Funcions i imatge estètica informativa	x	x

intencionalitats de ca, tiva, exhortativa, expressiva.		
Lectura, anàlisi i interpretació d'imatges fixes i en moviment. Aspectes formals i conceptuals. Valor denotatiu i connotatiu.	x	x
La imatge en el món actual: estereotips, prejudicis i convencionalismes.	x	
La imatge en el món actual: realitat i ficció. La veracitat del missatge. Xarxes socials.		x.
G3. Elements configuradors del llenguatge visual i audiovisual		
Elements morfològics: punt, línia, pla, forma, color i textura.	x	x
Elements dinàmics: ritme, tensió, moviment. Interacció del llenguatge visual amb altres llenguatges.		x
Elements escalars: format, dimensió, proporció i escala. Relació entre realitat i representació.		x

Bloc 2 EXPERIMENTACIÓ I CREACIÓ		
B2.1. L'experiència artística: tècniques i materials d'expressió gràficoplàstica i de creació visual i audiovisual. Àmbits d'aplicació. CE1, CE3, CE4	2n ESO	3r ESO
G1. Expressió gràficoplàstica		
Tècniques seques i humides. Tècniques mixtes i experimentals. Materials, suports i procediments. Formats bidimensionals i tridimensionals.	x	x
Qualitats emotives i expressives dels mitjans gràficoplàstics. Possibilitats comunicatives.	x	x
Àmbits d'aplicació i perfils professionals. Pintura, dibuix, escultura, il·lustració, còmic, arts decoratives, publicitat. Pràctiques artístiques contemporànies i produccions multidisciplinàries.	x	x
G2. Dibuix geomètric		
Geometria plana: traçats geomètrics bàsics. Instruments de dibuix tècnic.	x	x
Introducció als sistemes de representació: sistema dièdric, axonomètric i perspectiva cònica.		x
Àmbits d'aplicació i perfils professionals. Disseny i	x	x

arquitectura.		
G3. Creació audiovisual		
Producció audiovisual. Preproducció, producció i postproducció.		x
Àmbits d'aplicació i perfils professionals. Fotografia i cinema. Videocreació i formats multidisciplinaris.	x	x
G4. Terminologia específica de l'àrea		
Vocabulari relatiu a processos d'experimentació, creació, difusió i avaluació de produccions creatives.	x	x
G5. Aplicacions digitals		
Ús de les TIC i experimentació en entorns virtuals d'aprenentatge aplicats a l'expressió gràfic-plàstica.	x	x
Ús de les TIC i experimentació en entorns virtuals d'aprenentatge aplicats al dibuix geomètric.		x
Ús de les TIC i experimentació en entorns virtuals d'aprenentatge aplicats a la creació audiovisual.		x
B2.2. L'experiència artística individual i col·lectiva: processos de treball CE3, CE4, CE5	2n ESO	3r ES O
G1. Les fases del procés creatiu		
Generació d'idees: creativitat en l'elaboració d'idees i en la presa de decisions.	x	x
Investigació: cerca i anàlisi de referents.		x
Creació: disseny i producció de la proposta. Distribució de tasques: rols en el desenvolupament d'un projecte artístic col·lectiu. Funcions i comeses.	x	x
Avaluació: resultats en relació als objectius inicials del projecte. Anàlisi i propostes de millora.		x
Documentació gràfica de processos. Portafolis d'evidències del procés creatiu. Estratègies de pensament visual.	x	x
G2. Actituds		
Esforç, força de voluntat. Capacitat de concentració. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos.	x	x
Respecte per la diversitat d'idees i produccions. Utilització d'un vocabulari inclusiu bàsic.	x	x
Tenacitat i constància en la realització i consecució de les diferents tasques.	x	x
Consens, respecte i empatia amb les aportacions de les companyes i	x	x

5.4. UNITATS DE PROGRAMACIÓ QUE S'ABORDEN EN LES SITUACIONS D'APRENENTATGE

Les situacions d'aprenentatge s'articulen a partir de les següents unitats de programació:

3n ESO		
1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
UD1. Geometria aplicada al art UD2. La representació del espai	UD3. Elements bàsics del llenguatge visual i del disseny UD4. El color i les textures	UD5. Llenguatges expressius UD6. Projecte audiovisual

5.5. UNITATS DE PROGRAMACIÓ, SABERS BÀSICS I CRITERIS D'AVUACIÓ

3n ESO	
UD1. GEOMETRÍA APLICADA AL ART	
Temporalització: 1ª Aval. (setembre, octubre i novembre)/ 2ª Aval. (desembre i gener)	
Sabers bàsics	BLOC
<p>B.1.1. EXPLORACIÓ I INTERPRETACIÓ DE L'ENTORN</p> <p>G1. Patrimoni artístic i cultura visual contemporània:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Manifestacions culturals i artístiques al llarg de la història, pertanyents al patrimoni i a la cultura visual i audiovisual en entorns físics i virtuals. - Elements del llenguatge visual i audiovisual en les manifestacions culturals i artístiques. - Contemporaneïtat artística. <p>G2. Actituds:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Atenció i respecte en l'exploració de manifestacions artístiques plàstiques, visuals i audiovisuals en entorns físics i virtuals. <p>G4. Utilització de la terminologia específica per a l'expressió de l'experiència d'apreciació:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Per a l'expressió de les idees, emocions i experiències derivades de l'exploració de propostes culturals i artístiques, i la seva descripció formal. <p>B.1.3. ALFABETITZACIÓ VISUAL I AUDIOVISUAL.</p> <p>G.1 Percepció visual:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aspectes que intervenen en el procés perceptiu: creences, coneixements previs i emocions. <p>G2. Comunicació visual i audiovisual.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lectura, anàlisi i interpretació d'imatges fixes i en moviment. Aspectes formals i conceptuals. Valor denotatiu i connotatiu. 	<p>BL. 1 SBL. 1.1</p> <p>BL. 1 SBL. 1.2</p>

<p>G3. Elements configuradors del llenguatge visual i audiovisual:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elements morfològics: punt, línia, pla, forma, color i textura. - Elements visuals i sons del llenguatge audiovisual. Elements sintàctics. <p>B2.1. L'EXPERIÈNCIA ARTÍSTICA: TÈCNiques I MATERIALS D'EXPRESSIÓ GRAFICOPLÀSTICA I DE CREACIÓ VISUAL I AUDIOVISUAL.</p> <p>G1. Expressió gràfic-plàstica i tècniques experimentals.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Qualitats emotives i expressives dels mitjans gràfic-plàstics - Possibilitats comunicatives. <p>G2. Dibuix geomètric:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geometria plana: traçats geomètrics bàsics. Instruments de dibuix tècnic. 	<p>BL. 2 SBL. 2.1</p>
<p>Criteris d'avaluació</p>	<p>C. Específica</p>
<p>CA.1.2 Examinar propostes artístiques de l'entorn patrimonial i de la cultura visual i audiovisual, a través de recursos i agents culturals de l'entorn, trobant elements de contingut essencials.</p> <p>CA.2.1 Emprar vocabulari específic de l'àrea de manera correcta per a valorar l'experiència d'apreciació de diferents referents artístics</p> <p>CA.3.1 Experimentar amb diversitat de tècniques i materials adequant-se als objectius plantejats en cadascuna de les propostes, incloent possibilitats no convencionals.</p> <p>CA.4.1 Buscar informació i recursos aplicats a les arts plàstiques, visuals i audiovisuals, en diferents entorns digitals.</p>	<p>CE.1,CE.2, CE.3, CE.4</p>

<p>UD2. LA REPRESENTACIÓ DE L'ESPAI</p>	
<p>Temporalització: 2ª Aval. (desembre , gener i febrer)</p>	
<p>Sabers bàsics</p>	<p>BLOC</p>
<p>B.1.1. EXPLORACIÓ I INTERPRETACIÓ DE L'ENTORN G1. Patrimoni artístic i cultura visual contemporània:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elements del llenguatge visual i audiovisual en les manifestacions culturals artístiques. - Contemporaneïtat artística. <p>G2. Actituds:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Atenció i respecte en l'exploració de manifestacions artístiques plàstiques, visuals i audiovisuals en entorns físics i virtuals. <p>G4. Utilització de la terminologia específica per a l'expressió de l'experiència d'apreciació:</p>	<p>BL. 1 SBL. 1.1</p>

<p>- Per a l'expressió de les idees, emocions i experiències derivades de l'exploració de propostes culturals i artístiques, i la seva descripció formal.</p> <p>B.1.3. ALFABETITZACIÓ VISUAL I AUDIOVISUAL.</p> <p>G3. Elements configuradors del llenguatge visual i audiovisual:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elements morfològics: punt, línia, pla, forma, color i textura. - Elements visuals i sonors del llenguatge audiovisual. <p>Elements sintàctics.</p> <p>B.2.1 L'EXPERIÈNCIA ARTÍSTICA: TÈCNiques I MATERIALS D'EXPRESSIÓ GRAFICOPLÀSTICA I DE CREACIÓ VISUAL I AUDIOVISUAL.</p> <p>G1. Expressió gràfic-plàstica i tècniques experimentals.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Qualitats emotives i expressives dels mitjans gràfic-plàstics. <p>Possibilitats comunicatives.</p>	<p>SBL. 1.2</p> <p>BL. 2 SBL. 2.1</p>
<p>Criteris d'avaluació</p>	<p>C. Específica</p>
<p>C3.3 Idear propostes artístiques en les quals les tècniques i materials seleccionats estiguen al servei del missatge que es pretén transmetre.</p> <p>C3.4 Demostrar hàbits de constància i autoexigència tant en el procés com en el resultat final.</p> <p>C4.1 Buscar informació i recursos aplicats a les arts plàstiques, visuals i audiovisuals, en diferents entorns digitals.</p>	<p>CE.3, CE.4</p>

<p>UD3. ELEMENTS BÀSICS DEL LLenguATGE VISUAL I DEL DISSENY</p>	
<p>Temporalització: 2ª Aval. (febrer-març)</p>	
<p>Sabers bàsics</p>	<p>BLOC</p>
<p>B.1.1. EXPLORACIÓ I INTERPRETACIÓ DE L'ENTORN G1.</p> <p>Patrimoni artístic i cultura visual contemporània:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elements del llenguatge visual i audiovisual en les manifestacions culturals i artístiques. - Contemporaneïtat artística. <p>G2. Actituds:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Atenció i respecte en l'exploració de manifestacions artístiques plàstiques, visuals i audiovisuals en entorns físics i virtuals. <p>G4. Utilització de la terminologia específica per a l'expressió de l'experiència d'apreciació:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Per a l'expressió de les idees, emocions i experiències derivades de l'exploració de propostes culturals i artístiques, i la seva descripció formal. <p>B.1.3. ALFABETITZACIÓ VISUAL I</p>	<p>BL. 1 SBL. 1.1</p>

<p>AUDIOVISUAL.</p> <p>G1. Percepció visual:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organització del camp visual. Lleis de la percepció visual: semblança, figura-fons, proximitat, simetria, continuïtat, direcció comuna, simplicitat, igualtat i tancament. <p>G3. Elements configuradors del llenguatge visual i audiovisual:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elements morfològics: punt, línia, pla, forma, color i textura. - Elements visuals i sons del llenguatge audiovisual. Elements sintàctics. <p>B2.1. L'EXPERIÈNCIA ARTÍSTICA: TÈCNiques I MATERIALS D'EXPRESSIÓ GRÀFICOPLÀSTICA I DE CREACIÓ VISUAL I AUDIOVISUAL.</p> <p>G1. Expressió gràficoplàstica i tècniques experimentals.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Qualitats emotives i expressives dels mitjans gràficoplàstics. Possibilitats comunicatives. <p>G5. Aplicacions digitals:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ús de les TIC i experimentació en entorns virtuals d'aprenentatge aplicats a l'expressió gràficoplàstica. <p>B2.2. L'EXPERIÈNCIA ARTÍSTICA INDIVIDUAL I COL·LECTIVA : PROCESSOS DE TREBALL.</p> <p>G1. Les fases del procés creatiu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Generació d'idees: creativitat en l'elaboració d'idees i presa de decisions. 	
<p>Criteris d'avaluació</p>	<p>C. Específica</p>
<p>C1.4 Apreciar la diversitat de propostes en manifestacions culturals i artístiques de diferents contextos geogràfics i històrics.</p> <p>C3.3 Idear propostes artístiques en les quals les tècniques i materials seleccionats estiguen al servei del missatge que es pretén transmetre.</p> <p>C4.3 Conèixer la normativa vigent de protecció de dades i autoria, aplicant-la de manera responsable en la creació i difusió de continguts.</p>	<p>CE.3, CE.4</p>

<p>UD4. EL COLOR I LES TEXTURES</p>	
<p>Temporalització: 3ª Aval. (abril-maig)</p>	
<p>Sabers bàsics</p>	<p>BLOC</p>
<p>B.1.1. EXPLORACIÓ I INTERPRETACIÓ DE L'ENTORN</p> <p>G1. Patrimoni artístic i cultura visual contemporània:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elements del llenguatge visual i audiovisual en les manifestacions culturals i artístiques. - Contemporaneïtat artística. <p>G2. Actituds:</p>	<p>BL. 1 SBL. 1.1</p>

<p>- Atenció i respecte en l'exploració de manifestacions artístiques plàstiques, visuals i audiovisuals en entorns físics i virtuals.</p> <p>G4. Utilització de la terminologia específica per a l'expressió de l'experiència d'apreciació:</p> <p>- Per a l'expressió de les idees, emocions i experiències derivades de l'exploració de propostes culturals i artístiques, i la seva descripció formal.</p> <p>B.1.3. ALFABETITZACIÓ VISUAL I AUDIOVISUAL.</p> <p>G2. Comunicació visual i audiovisual:</p> <p>- Lectura, anàlisi i interpretació d'imatges fixes i en moviment. Aspectes formals i conceptuals. Valor denotatiu i connotatiu.</p> <p>G3. Elements configuradors del llenguatge visual i audiovisual:</p> <p>- Elements morfològics: punt, línia, pla, forma, color i textura.</p> <p>B2.1. L'EXPERIÈNCIA ARTÍSTICA: TÈCNIQUES I MATERIALS D'EXPRESSION GRÁFICOPLÀSTICA I DE CREACIÓ VISUAL I AUDIOVISUAL.</p> <p>G1. Expressió gráficoplàstica i tècniques experimentals.</p> <p>- Tècniques seques i humides. Tècniques mixtes i experimentals.</p> <p>- Materials, suports i procediments.</p> <p>- Formats bidimensionals i tridimensionals.</p> <p>- Qualitats emotives i expressives dels mitjans gráficoplàstics.</p> <p>- Possibilitats comunicatives.</p> <p>- Àmbits d'aplicació i perfils professionals. Pintura, dibuix, escultura, il·lustració, còmic, arts decoratives, publicitat. Pràctiques artístiques contemporànies i produccions multidisciplinàries.</p> <p>B2.2. L'EXPERIÈNCIA ARTÍSTICA INDIVIDUAL I COL·LECTIVA : PROCESSOS DE TREBALL.</p> <p>G1. Les fases del procés creatiu:</p> <p>- Generació d'idees: creativitat en l'elaboració d'idees i presa de decisions.</p>	<p>SBL. 1.2</p> <p>BL. 2 SBL. 2.1</p> <p>SBL. 2.2</p>
<p>Criteris d'avaluació</p>	<p>C. Específica</p>
<p>C1.4 Apreciar la diversitat de propostes en manifestacions culturals i artístiques de diferents contextos geogràfics i històrics.</p> <p>C2.1 Emprar vocabulari específic de l'àrea de manera correcta per a valorar l'experiència d'apreciació de diferents referents artístics.</p> <p>C3.3 Idear propostes artístiques en les quals les tècniques i materials seleccionats estiguen al servei del missatge que es pretén transmetre.</p> <p>CE4.2. Provar diferents recursos digitals en la percepció, experimentació i creació de les diferents propostes i produccions</p>	<p>CE.1, CE.2, CE.3. CE.4</p>

UD5. LENGUATGES EXPRESSIUS	
Temporalització: 3 ^a Aval. (maig-juny)	
Sabers bàsics	BLOC
<p>B.1.1. EXPLORACIÓ I INTERPRETACIÓ DE L'ENTORN G1. Patrimoni artístic i cultura visual contemporània:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elements del llenguatge visual i audiovisual en les manifestacions culturals i artístiques. - Contemporaneïtat artística. <p>G2. Actituds:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Atenció i respecte en l'exploració de manifestacions artístiques plàstiques, visuals i audiovisuals en entorns físics i virtuals. <p>G4. Utilització de la terminologia específica per a l'expressió de l'experiència d'apreciació:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Per a l'expressió de les idees, emocions i experiències derivades de l'exploració de propostes culturals i artístiques, i la seva descripció formal. <p>B.1.3. ALFABETITZACIÓ VISUAL I AUDIOVISUAL. G2. Comunicació visual audiovisual:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lectura, anàlisi i interpretació d'imatges fixes i en moviment. Aspectes formals i conceptuals. Valor denotatiu i connotatiu. <p>G3. Elements configuradors del llenguatge visual i audiovisual:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elements morfològics: punt, línia, pla, forma, color i textura. <p>B2.1. L'EXPERIÈNCIA ARTÍSTICA: TÈCNIQUES I MATERIALS D'EXPRESSIÓ GRAFICOPLÀSTICA I DE CREACIÓ VISUAL I AUDIOVISUAL. G1. Expressió gràficoplàstica i tècniques experimentals.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tècniques seques i humides. Tècniques mixtes i experimentals. - Materials, suports i procediments. Formats bidimensionals i tridimensionals. - Qualitats emotives i expressives dels mitjans gràficoplàstics. - Possibilitats comunicatives. - Àmbits d'aplicació i perfils professionals. Pintura, dibuix, escultura, il·lustració, còmic, arts decoratives, publicitat. Pràctiques artístiques contemporànies i produccions 	<p>BL. 1 SBL. 1.1</p> <p>SBL. 1.2</p> <p>BL. 2 SBL. 2.1</p>
Criteris d'avaluació	C. Específica
<p>C5.1 Participar activament en la planificació de produccions artístiques multidisciplinàries, adequant les decisions adoptades als objectius del projecte i tenint en compte la perspectiva inclusiva</p> <p>C5.3 Assumir diferents rols en el procés de planificació, creació i</p>	CE.5

<p>difusió de la producció artística col·lectiva, amb actitud respectuosa i inclusiva.</p> <p>C5.4 Explicar a la comunitat els processos de treball de manera textual, gràfica i/o audiovisual, aportant valoracions crítiques sobre el procés i resultat.</p>	
--	--

UD 6. PROJECTE AUDIOVISUAL	
Temporalització: 3 ^a Aval. (abril)	
Sabers bàsics	BLOC
<p>B.1.1. EXPLORACIÓ I INTERPRETACIÓ DE L'ENTORN G1. Patrimoni artístic i cultura visual contemporània:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elements del llenguatge visual i audiovisual en les manifestacions culturals i artístiques. - Contemporaneïtat artística. <p>G2. Actituds:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Atenció i respecte en l'exploració de manifestacions artístiques plàstiques, visuals i audiovisuals en entorns físics i virtuals. <p>G4. Utilització de la terminologia específica per a l'expressió de l'experiència d'apreciació:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Per a l'expressió de les idees, emocions i experiències derivades de l'exploració de propostes culturals i artístiques, i la seva descripció formal. <p>B.1.3. ALFABETITZACIÓ VISUAL I AUDIOVISUAL. G2. Comunicació visual i audiovisual:</p> <ul style="list-style-type: none"> - El procés comunicatiu: emissor, receptor, missatge, codi, canal, referent i context. El missatge visual i audiovisual. - Funcions i intencionalitats de la imatge: estètica, informativa, exhortativa, i expressiva. - Lectura, anàlisi i interpretació d'imatges fixes i en moviment. Aspectes formals i conceptuals. Valor denotatiu i connotatiu. - La imatge en el món actual: estereotips, prejudicis i convencionalismes. <p>B2.1. L'EXPERIÈNCIA ARTÍSTICA: TÈCNiques I MATERIALS D'EXPRESSIÓ GRAFICOPLÀSTICA I DE CREACIÓ VISUAL I AUDIOVISUAL. G1. Expressió gràficoplàstica i tècniques experimentals.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Qualitats emotives i expressives dels mitjans gràficoplàstics. Possibilitats comunicatives. - Àmbits d'aplicació i perfils professionals. Pintura, dibuix, escultura, il·lustració, còmic, arts decoratives, publicitat. Pràctiques artístiques contemporànies i produccions multidisciplinàries. <p>G5. Aplicacions digitals:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ús de les TIC i experimentació en entorns virtuals 	<p>BL. 1 SBL. 1.1</p> <p>SBL. 1.1</p> <p>BL. 2 SBL. 2.1</p> <p>SBL. 2.2</p>

d'aprenentatge aplicats a l'expressió gràfic-plàstica. B2.2. L'EXPERIÈNCIA ARTÍSTICA INDIVIDUAL I COL·LECTIVA : PROCESSOS DE TREBALL. G1. Les fases del procés creatiu: - Generació d'idees: creativitat en l'elaboració d'idees i presa de decisions. G2. Actituds relacionades.	
Criteris d'avaluació	C. Específica
C2.1 Emprar vocabulari específic de l'àrea de manera correcta per a valorar l'experiència d'apreciació de diferents referents artístics. C3.4 Demostrar hàbits de constància i autoexigència tant en el procés com en el resultat final. C4.3 Conèixer la normativa vigent de protecció de dades i autoria, aplicant-la de manera responsable en la creació i difusió de continguts.	CE.1, CE.2, CE.3, CE.4.

5.6 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT

3.6.1 INSTRUMENTS DE RECOLLIDA D'INFORMACIÓ

Els instruments d'avaluació seran adequats, variats i adaptats a cada situació d'aprenentatge per a facilitar el seguiment per part del professorat i la reflexió i l'autoregulació de l'alumnat.

- Observació i valoració diàries per a l'avaluació de la competència CPSAA i CC.
- Quadern del professor com a registre diari de progrés de l'alumnat.
- Proves inicials- Activitat d'iniciació.
- Totes les activitats proposades en l'aula i per a casa. Llibreta d'apunts de l'assignatura.
- Graelles d'avaluació competencial. Rúbriques d'Avaluació i Coavaluació.
- Avaluació de la CD a partir del lliurament de les activitats a través de la plataforma Aules. Plataforma Aules com a feedback de dubtes i correccions.
- Plataforma ÍTACA com a registre de la conducta de l'alumnat. Avaluació de la CL, mitjançant els anàlisis d'imatge proposats. La CCEC i la CM a partir dels dibuixos i dissenys.
- Indicacions clares i senzilles de què es demana en els apartats abans de començar.

3.6.2. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ QUALITATIVA I QUANTITATIVA

Cap activitat d'avaluació es considerarà imprescindible per a la superació de la matèria/mòdul. No hi haurà una nota mínima de cada instrument per a fer mitjana.

Cada professor ponderarà les competències segons el seu propi criteri desenvolupat en cada Programació d'aula.

Competències d'anàlisis, comunicatives i expressives CE1, CE2, CE3, CE4	Proves escrites i treballs	70-80%
---	----------------------------	--------

Competència aprendre personal i social CE5	Normes de convivència Esperit col·laboratiu Actitud a l'aula Compromís amb les necessitats de l'assignatura (portar el material)	30-20%
--	---	--------

Es consideraran com no adquirides les Competències d'aprendre, social i ciutadana, així com la ciutadana quan l'alumnat tinga conductes contràries a la convivència tipificats en les Normes d'organització del centre així com en el Decret 39/2008 o la normativa vigent en el moment de l'avaluació: https://dogv.gva.es/portal/ficha_disposicion.jsp?sig=004091/2008&l=1

Pla de recuperació de l'assignatura pendent

En cas que l'alumne suspenga l'assignatura i no repetisca curs, passarà al curs següent 3ESO amb l'assignatura pendent. El departament ha dissenyat un **pla de recuperació** que consisteix en una sèrie de treballs que l'alumne haurà de realitzar durant el següent curs i una prova escrita. És el següent:

FASES DEL PROCÉS DE RECUPERACIÓ DE L'ASSIGNATURA PENDENT	
Fase 1	Inici del curs. Presa de contacte, s'informa l'alumne que té l'assignatura pendent.
Fase 2	Final 1r Trimestre. Ja coneixem a l'alumnat que te l'assignatura pendent i cursa EPVA en 3r ESO. La nota de la 1 ^a avaluació ens indica els possibles escenaris: <ul style="list-style-type: none"> - Si l'aprova, recupera la pendent - Si no l'aprova, ha de fer alguns treballs extra o realitzar el dossier complet de recuperació dissenyat pel departament. Per tant, s'indica en la taula el que ha de fer. S'entrega el dossier si escau.
Fase 3	Final 2n trimestre. Març. Control de treballs en el cas que s'hi hagen demanat dossiers o treballs extraordinaris. Es parla amb l'alumne per a resoldre dubtes i veure com avança
Fase 4	Lliurament del dossier a la fi d'abril.
Fase 5	Prova escrita. Resolució de la nota final de la pendent.

Es realitzarà un **seguiment de l'execució** d'estes tasques en diferents fases que **portarà a terme el professor de l'assignatura de Expressió artística de 4ESO o el cap de departament**, en cas de que l'alumne no curse cap assignatura vinculada al departament, tal com es detalla en el següent quadre.

TAULA DE SEGUIMENT							
Alumne	Classe actual	Prof. actual	F1	F2	F3	F4	F5
			Inici	Final	Febrer- Març	Abril	Maig

			de curs	Desembre			
			Primer contacte	Es contacta amb l'alumne i se li entrega el dossier de treballs per a fer	Es contacta amb l'alumne per a comprovar el seu progrés	Lliurament del dossier	Prova escrita i nota final

5.7 MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

S'adaptarà l'accés a l'estudi de la matèria amb mesures de nivell III, segons el diagnòstic dels alumnes que ho necessiten durant el present curs escolar:

Nivell III: Suports individuals-grupals ordinaris

- Enriquiment curricular.
- Reforços-tallers.
- Pla de reforç per a alumnes que repeteixen curs.
- Adaptacions d'accés sense materials o personal específic
- Activitats d'acompanyament i suport personalitzat
- Mesures de suport en situacions com a malaltia, des protecció, mesures judicials...
- Programes intensius de llengua per a nousvinguts (PASE).
- Atenció educativa domiciliària i hospitalària.
- Suports extraordinaris grupals (requereixen avaluació soci-psicopedagògica: Programes específics d'atenció a la diversitat (PMARs).

6. EXPRESSIÓ ARTÍSTICA (4t ESO)

6.1 CONCRECIÓ CURRICULAR DE LA MATÈRIA

6.1 PRESENTACIÓ DE LA MATÈRIA

Expressar-se artísticament implica utilitzar mitjans i procediments artístics per a representar i comunicar idees, sentiments o emocions. Aquests mitjans són múltiples i variats, i es configuren en llenguatges que tenen codis propis. En l'assignatura Expressió Artística s'incidirà en el llenguatge plàstic, visual i audiovisual, però integrant al seu torn altres llenguatges de creació en processos que dissolguen els límits disciplinaris.

L'expressió artística requereix conèixer els elements que configuren el llenguatge plàstic, visual i audiovisual per a poder generar processos complexos que posen en relació forma i contingut. La creació espontània té un valor pedagògic inqüestionable, però en el context de l'educació formal es fa indispensable evidenciar uns aprenentatges lligats a l'adquisició d'unes competències i uns sabers bàsics. D'aquesta manera, expressar-se artísticament implica no només l'ús i l'experimentació amb mitjans i procediments artístics, sinó que aquest ús estiga supeditat a una intencionalitat que vaja guiant el procés creatiu.

En una societat en què les imatges juguen un paper determinant a l'hora de configurar el nostre imaginari, és fonamental desenvolupar processos formatius al llarg de tots els nivells educatius que posen el focus en l'alfabetització visual. Tindre

recursos per a pensar críticament el món que ens envolta implica activar processos que conjuguen la dimensió cognitiva, procedimental i actitudinal. Es tracta, en definitiva, no només de fer artísticament, sinó de pensar artísticament. Les pràctiques artístiques com a formes de pensament es converteixen així en el context educatiu en artefactes per a pensar.

Aquesta matèria ha de proporcionar a l'alumnat, per tant, recursos i eines per a identificar els codis propis del llenguatge i, també, per a poder analitzar i detectar estereotips, prejudicis, convencionalismes i missatges que atempten contra la diversitat personal i cultural.

Així mateix, dins del procés creador i expressiu, tota producció artística adquireix sentit quan és exposada, apreciada, analitzada i compartida amb un públic. D'ací la importància d'organitzar activitats en què l'alumnat es convertisca en espectador no només de les produccions alienes, sinó també de les pròpies. Això contribuirà a la seua formació integral i al desenvolupament de la humilitat, l'assertivitat, l'empatia, la maduresa emocional, personal i acadèmica, l'autoconfiança i la socialització; en definitiva, al desenvolupament de la intel·ligència emocional, que li permetrà preparar-se per a aprendre dels errors i per a reconèixer tant les emocions pròpies com les d'altres persones.

Aquesta matèria suposa la continuïtat de l'assignatura Educació Plàstica, Visual i Audiovisual, amb la intenció d'aprofundir, fonamentalment, en aspectes procedimentals, però sense perdre de vista la triple dimensió.

La matèria d'Expressió Artística, per la seua transversalitat, facilita l'assoliment i el desenvolupament dels objectius generals d'etapa, ja que promou una actitud oberta i col·laborativa, i una acció contínua que impulsa la construcció d'una cultura artística sostenible, igualitària i integradora.

6.2 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE1. Representar idees, sentiments i emocions en propostes creatives, seleccionant tècniques, materials i mitjans artístics adequats a la finalitat comunicativa.

CE2. Analitzar la dimensió ètica, estètica i comunicativa de les propostes creatives pròpies establint relacions amb referents artístics i culturals diversos des d'una perspectiva inclusiva.

CE3. Emprendre processos de creació artística que promoguen la transversalitat de la cultura i les arts, la seua connexió amb multiplicitat de sabers i la seua relació amb els reptes del segle XXI.

CE4. Compartir les produccions artístiques pròpies a través de diferents canals i contextos, justificant la selecció d'idees, tècniques, eines i processos, tenint en compte les característiques del públic destinatari i promovent la participació en la vida cultural de l'entorn.

CE5. Valorar la contribució de la pràctica artística al desenvolupament social, cultural i econòmic, i a la construcció de la identitat individual i col·lectiva, identificant els seus múltiples llenguatges i àmbits d'aplicació.

6.3 SABERS BÀSICS

Bloc 1 ANÀLISI

CE1, CE2, CE5

SB 1.1 DIMENSIÓ ESTÈTICA
<ul style="list-style-type: none"> - Elements formals: llenguatge visual i audiovisual. Elements morfològics (punt, línia, pla, color, textura, llum), dinàmics (moviment, ritme, tensió) i escalars (dimensió, format, escala i proporció). - Estils i corrents artístics a partir del segle XX. Avantguardes artístiques. Propostes interdisciplinàries. - Cultura visual i audiovisual contemporània. La imatge en el món contemporani. Publicitat i contrapublicitat. Disseny disruptiu. Fotografia i identitat.
SB 1.2 DIMENSIÓ ÈTICA
<ul style="list-style-type: none"> - Elements ètics en la representació. - Perspectiva de gènere, multiculturalitat, sostenibilitat, diversitat estètica. - Respecte cap a la diversitat cultural. - Els reptes del segle XXI i la seua presència en l'art - Dret a la participació en la vida cultural.
SB 1.3 DIMENSIÓ COMUNICATIVA
<ul style="list-style-type: none"> - Elements comunicatius i expressius de la imatge. La comunicació visual. - Finalitat i intencionalitat de les imatges. Funció de les imatges: expressiva, estètica, exhortativa, etc. - Lectura crítica de les imatges. Veritat i postveritat. - Àmbits d'aplicació. Professions i estudis vinculats a la producció cultural i artística. Publicitat. Disseny gràfic, de producte, de moda, d'interiors i escenografia. - Llenguatges artístics. Interaccions entre disciplines. - La dimensió social de l'art.

Bloc 2 REPRESENTACIÓ
CE1, CE3
SB 2.1 TÈCNIQUES I MATERIALS DE CREACIÓ ARTÍSTICA
<ul style="list-style-type: none"> - Tècniques i procediments de representació artística. Tècniques gràfic-plàstiques. Mitjans visuals i audiovisuals. Animació. Videoart. Aplicacions digitals. Llenguatges de creació contemporània. Pràctiques artístiques multidisciplinàries. El gest i l'instrument. - Materials de creació artística. Sostenibilitat. Qualitats i possibilitats comunicatives. Possibilitats del context. Relació entre material i significat. L'art del reciclatge. Prevenció i gestió responsable de residus
SB 2.2 PROCESSOS DE TREBALL
<ul style="list-style-type: none"> - Estratègies i processos de pensament creatiu i divergent. - Organització del procés creatiu. - Criteris de planificació de projectes. Fases de treball i estratègies metodològiques. Estratègies de gestió del treball en equip.

Bloc 3 COMUNICACIÓ i DIFUSIÓ
CE4

SB 3.1 MITJANS GRÀFICS, DIGITALS I AUDIOVISUALS
<ul style="list-style-type: none"> - Mitjans i canals de registre i difusió digitals. Normativa d'ús vigent. Drets d'autoria. - Relatoria gràfica. Mètodes de registre, difusió i avaluació gràfics i audiovisuals.
SB 3.2 ESTRATEGIES COMUNICATIVES
<ul style="list-style-type: none"> - Terminologia específica de l'àrea. - Estratègies per a l'argumentació i justificació de criteris. - Assertivitat, capacitat d'escolta i llenguatge inclusiu.
SB 3.3 ESPAIS CULTURALS I ARTÍSTICS
<ul style="list-style-type: none"> - Museus i centres de producció cultural i artística. - Teatres, cinemes i auditoris. - Espais no convencionals. - Plataformes digitals.

6.4 UNITATS DE PROGRAMACIÓ QUE S'ABORDEN EN LES SITUACIONS D'APRENENTATGE

Les situacions d'aprenentatge s'articulen a partir de les següents unitats didàctiques de programació:

4t ESO		
1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
UD1. El procés creatiu UD2. Art i societat UD3. Art i natura	UD4. Disseny ètic UD5. Crear tendències UD6. Narrar amb imatges	UD7. Crear objectes UD8. Crear espais UD9. Art per a la vida

6.5. UNITATS DE PROGRAMACIÓ UNITATS DIDÀCTIQUES, SABERS BÀSICS I CRITERIS D'AVUACIÓ

UD1. EL PROCÉS CREATIU	Setembre <i>1r trimestre</i>
Sabers bàsics	BLOC
BL 1 Anàlisis SB 1.3 Dimensió comunicativa <ul style="list-style-type: none"> - Elements comunicatius i expressius de la imatge. La comunicació visual. - Finalitat e intencionalitat de les imatges. Funció de les imatges: expressiva, estètica, exhortativa, etc. 	BL 1 SB 1.3 CE1, CE2

Criteris d'avaluació	C. Específica
Cr 1.1. Seleccionar les tècniques i materials més adequats a la finalitat comunicativa en els processos de creació artística utilitzant de manera deliberada les possibilitats expressives dels elements del llenguatge visual i audiovisual. Cr. 2.1 Relacionar les produccions artístiques pròpies amb altres referents artístics classificant i establint connexions entre els seus elements temàtics i formals.	CE1 CE2

UD2. ART I SOCIETAT	Octubre <i>1r trimestre</i>
Sabers bàsics	BLOC
BL 1 Anàlisis SB 1.2 Dimensió ètica - Dret a la participació en la vida cultural SB 1.3 Dimensió comunicativa - Finalitat e intencionalitat de les imatges - Dimensió social de l'art BL 2 Representació SB 2.1 Tècniques i materials	BL 1 (SB 1.2, 1.3) CE1, CE2, CE5 BL 2 (SB 2.1) CE1, CE3
Criteris d'avaluació	C. Específica
Cr 1.1. Seleccionar les tècniques i materials més adequats a la finalitat comunicativa en els processos de creació artística utilitzant de manera deliberada les possibilitats expressives dels elements del llenguatge visual i audiovisual. Cr. 2.1 Relacionar les produccions artístiques pròpies amb altres referents artístics classificant i establint connexions entre els seus elements temàtics i formals. Cr. 3.4. Participar en processos col·lectius de creació artística, implicant-se en les diferents fases de treball i assumint de manera proactiva els diferents rols i tasques assignats.	CE1 CE2 CE3

UD3. ART I NATURALESA	Novembre <i>1r trimestre</i>
Sabers bàsics	BLOC
BL 1 Anàlisis SB 1.2 Dimensió estètica - Estils i correntes artístiques a partir del segle XX. Avantguardes artístiques. Propostes interdisciplinàries. BL 2 Representació	BL 1 (SB 1.2) CE1, CE2, CE5 BL 2 (SB 2.1)

SB 2.1 Tècniques i materials - Sostenibilitat BL 3 Comunicació i difusió SB 3.3 Espais no convencionals	CE1, CE3 BL 3 (SB 3.3) CE4
Criteris d'avaluació	C. Específica
Cr. 1.2. Justificar l'adequació de les tècniques i materials utilitzats al missatge que es desitja comunicar. Cr. 2.1 Relacionar les produccions artístiques pròpies amb altres referents artístics classificant i establint connexions entre els seus elements temàtics i formals. Cr 3.2. Integrar temàtiques de rellevància social, personal i ètica en les creacions pròpies vinculant les pròpies produccions creatives amb els reptes del present. Cr.4.3. Avaluar el producte final, justificant les decisions preses en el procés de treball i rebent amb obertura les opinions alienes i les propostes de millora. Cr. 5.3. Valorar la diversitat de llenguatges d'expressió artística, participant de l'experiència d'apreciació i creació en processos creatius individuals i col·lectius	CE1 CE2 CE3 CE4 CE5

UD4. DISSENY ÈTIC	Desembre <i>2n trimestre</i>
Sabers bàsics	BLOC
BL 1 Anàlisis SB 1.1 Dimensió estètica - Cultura audiovisual contemporània. Publicitat i contrapublicitat SB 1.3 Dimensió comunicativa - Elements comunicatius i expressius de la imatge. La comunicació visual. - Finalitat i intencionalitat de les imatges. Funció de les imatges: expressiva, estètica, exhortativa, etc. - Lectura crítica de les imatges. Veritat i posveritat. - Professions i estudis vinculats a la producció cultural i artística. Publicitat. BL 2 Representació SB 2.2 Processos - Fases del projecte creatiu. Pensament divergent BL 3 Comunicació i difusió SB 3.2 Estratègies comunicatives SB 3.3 Plataformes digitals	BL 1 (SB 1.1, 1.3) CE1, CE2, CE5 BL 2 (SB 2.2) CE1, CE3 BL 3 (SB 3.2, 3.3) CE4
Criteris d'avaluació	C. Específica

Cr 1.3. Utilitzar diversitat de tècniques i materials, inclosos els mitjans digitals, en la representació d'idees, emocions i sentiments, prenent en consideració el criteri de sostenibilitat.	CE1
Cr. 2.2 Argumentar, de manera raonada i respectuosa, els criteris formals i conceptuals de les pròpies creacions utilitzant la terminologia específica de l'àrea.	CE2
Cr 3.2. Integrar temàtiques de rellevància social, personal i ètica en les creacions pròpies vinculant les pròpies produccions creatives amb els reptes del present.	CE3
Cr 4.1. Planificar la difusió de les diferents produccions artístiques, seleccionant els canals més adequats per a la seua exposició segons les característiques del projecte i implicant la comunitat educativa.	CE4
Cr. 5.1. Identificar els principals sectors professionals de les arts integrant la seua contribució a la societat, la cultura i l'economia.	CE5

UD5. CREAR TENDÈNCIES	Desembre <i>2n trimestre</i>
Sabers bàsics	BLOC
BL 1 Anàlisis SB 1.1 Dimensió estètica <ul style="list-style-type: none"> - Elements morfològics del llenguatge visual - Estils i correntes artístiques SB 1.3 Dimensió comunicativa <ul style="list-style-type: none"> - Disseny de moda BL 2 Representació SB 2.2 Processos <ul style="list-style-type: none"> - Fases del projecte creatiu - Materials de creació artística 	BL 1 (SB 1.1, 1.3) CE1, CE2, CE5 BL 2 (SB 2.2) CE1, CE3
Criteris d'avaluació	C. Específica
Cr 1.4. Valorar la consecució dels processos de treball i la qualitat dels acabats com a part indispensable del procés de creació fomentant l'autoexigència i l'autocrítica. Cr. 2.2 Argumentar, de manera raonada i respectuosa, els criteris formals i conceptuals de les pròpies creacions utilitzant la terminologia específica de l'àrea. Cr 3.3. Dissenyar cadascuna de les fases del procés creatiu de manera coherent a la seua intenció comunicativa, detectant les necessitats de l'entorn i optimitzant els recursos disponibles. Cr. 5.2. Argumentar la importància de la diversitat i la sostenibilitat cultural en el desenvolupament de la identitat individual i col·lectiva.	CE1 CE2 CE3 CE5

UD6. NARRAR AMB IMÀTGES	Gener <i>2n trimestre</i>
Sabers bàsics	BLOC
BL 1 Anàlisis SB 1.1 Dimensió estètica <ul style="list-style-type: none"> - Elements morfològics del llenguatge visual - Estils i correntes artístiques SB 1.3 Dimensió comunicativa <ul style="list-style-type: none"> - Finalitat i intencionalitat de les imatges BL 2 Representació SB 2.2 Processos <ul style="list-style-type: none"> - Fases del projecte creatiu - Materials de creació artística BL 3 Comunicació i difusió <ul style="list-style-type: none"> - SB 3.1 Medís gràfics, digitals i audiovisuals 	BL 1 (SB 1.1, 1.3) CE1, CE2, CE5 BL 2 (SB 2.2) CE1, CE3 BL 3 (SB 3.1) CE4
Criteris d'avaluació	C. Específica
Cr. 1.3. Utilitzar diversitat de tècniques i materials, inclosos els mitjans digitals, en la representació d'idees, emocions i sentiments, prenent en consideració el criteri de sostenibilitat. Cr. 2.1 Relacionar les produccions artístiques pròpies amb altres referents artístics classificant i establint connexions entre els seus elements temàtics i formals. Cr 3.2. Integrar temàtiques de rellevància social, personal i ètica en les creacions pròpies vinculant les pròpies produccions creatives amb els reptes del present. Cr 3.3. Dissenyar cadascuna de les fases del procés creatiu de manera coherent a la seua intenció comunicativa, detectant les necessitats de l'entorn i optimitzant els recursos disponibles. Cr 3.4. Participar en processos col·lectius de creació artística, implicant-se en les diferents fases de treball i assumint de manera proactiva els diferents rols i tasques assignats Cr.4.2. Utilitzar la normativa vigent en l'ús de recursos TIC i entorns virtuals per a la difusió dels projectes, promovent una identitat digital respectuosa. Cr. 5.1. Identificar els principals sectors professionals de les arts integrant la seua contribució a la societat, la cultura i l'economia.	CE1 CE2 CE3 CE4 CE5

UD7. CREAR OBJECTES	Febrer <i>2n trimestre</i>
Sabers bàsics	BLOC
BL 1 Anàlisis SB 1.1 Dimensió estètica - Elements morfològics del llenguatge visual SB 1.3 Dimensió comunicativa - Disseny industrial BL 2 Representació SB 2.1 Tècniques i materials -Prevenició i gestió sostenible de residus SB 2.2 Processos de treball - Fases del projecte creatiu BL 3 Comunicació i difusió SB 3.2 Estratègies comunicatives	BL 1 (SB 1.1, 1.3) CE1, CE2, CE5 BL 2 (SB 2.1, 2.2) CE1, CE3 BL 3 (SB 3.2) CE4
Criteris d'avaluació	C. Específica
Cr. 1.3. Utilitzar diversitat de tècniques i materials, inclosos els mitjans digitals, en la representació d'idees, emocions i sentiments, prenent en consideració el criteri de sostenibilitat. Cr 1.4. Valorar la consecució dels processos de treball i la qualitat dels acabats com a part indispensable del procés de creació fomentant l'autoexigència i l'autocrítica. Cr. 2.3. Integrar la perspectiva de gènere, multicultural, inclusiva i sostenible en les pròpies creacions i valorar la dimensió ètica com a part inherent a la producció artística. Cr 3.2. Integrar temàtiques de rellevància social, personal i ètica en les creacions pròpies vinculant les pròpies produccions creatives amb els reptes del present. Cr 3.3. Dissenyar cadascuna de les fases del procés creatiu de manera coherent a la seua intenció comunicativa, detectant les necessitats de l'entorn i optimitzant els recursos disponibles. Cr.4.3. Avaluar el producte final, justificant les decisions preses en el procés de treball i rebent amb obertura les opinions alienes i les propostes de millora. Cr. 5.1. Identificar els principals sectors professionals de les arts integrant la seua contribució a la societat, la cultura i l'economia.	CE1 CE2 CE3 CE4 CE5
UD8. CREAR ESPAIS	Març-abril <i>3r trimestre</i>
Sabers bàsics	BLOC
BL 1 Anàlisis	BL 1 (SB 1.1, 1.3)

SB 1.1 Dimensió estètica - Elements morfològics del llenguatge visual SB 1.3 Dimensió comunicativa - Disseny arquitectònic BL 2 Representació SB 2.2 Processos - Fases del projecte creatiu	CE1, CE2, CE5 BL 2 (SB 2.2) CE1, CE3
Criteris d'avaluació	C. Específica
Cr 1.4. Valorar la consecució dels processos de treball i la qualitat dels acabats com a part indispensable del procés de creació fomentant l'autoexigència i l'autocrítica. Cr. 2.1 Relacionar les produccions artístiques pròpies amb altres referents artístics classificant i establint connexions entre els seus elements temàtics i formals. Cr 3.3. Dissenyar cadascuna de les fases del procés creatiu de manera coherent a la seua intenció comunicativa, detectant les necessitats de l'entorn i optimitzant els recursos disponibles. Cr. 5.1. Identificar els principals sectors professionals de les arts integrant la seua contribució a la societat, la cultura i l'economia.	CE1 CE2 CE3 CE5

UD9. ART PER A LA VIDA	Maig-juny <i>3r trimestre</i>
Sabers bàsics	BLOC
BL 1 Anàlisi SB 1.1 Dimensió estètica - Propostes interdisciplinàries SB 1.3 Dimensió comunicativa - Dimensió social de l'art BL 2 Representació SB 2.1 Tècniques i materials - Practiques artísticas multidisciplinaris BL 3 Comunicació i difusió SB 3.3 Espais culturals i artísticos - Espais no convencionals - Plataformes digitals	BL 1 (SB 1.1, 1.3) CE1, CE2, CE5 BL 2 (SB 2.1) CE1, CE3 BL 3 (SB 3.3) CE4
Criteris d'avaluació	C. Específica
Cr 1.3. Utilitzar diversitat de tècniques i materials, inclosos els mitjans digitals, en la representació d'idees, emocions i sentiments, prenent en consideració el criteri de sostenibilitat. Cr. 2.1 Relacionar les produccions artístiques pròpies amb altres referents artístics classificant i establint connexions	CE1 CE2

entre els seus elements temàtics i formals. Cr 3.1. Incorporar continguts propis de diferents disciplines en els processos de creació artística establint connexions entre multiplicitat de sabers.	CE3
Cr. 4.4. Promoure la participació en la vida cultural difonent les produccions artístiques pròpies i establint relacions amb centres de producció cultural de l'entorn.	CE4
C r. 5.3. Valorar la diversitat de llenguatges d'expressió artística, participant de l'experiència d'apreciació i creació en processos creatius individuals i col·lectius.	CE5

6.6 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT

6.1.6.1 INSTRUMENTS DE RECOLLIDA D'INFORMACIÓ

Els instruments d'avaluació seran adequats, variats i adaptats a cada situació d'aprenentatge per a facilitar el seguiment per part del professorat i la reflexió i l'autoregulació de l'alumnat.

- Observació i valoració diàries per a l'avaluació de la competència CPSAA i CC.
- Quadern del professor com a registre diari de progrés de l'alumnat.
- Proves inicials- Activitat d'iniciació.
- Totes les activitats proposades en l'aula i per a casa. Llibreta d'apunts de l'assignatura.
- Graelles avaluació competencial. Rúbriques d'Avaluació i Coavaluació.
- Avaluació de la CD a partir del lliurament de les activitats a través de la plataforma Aules. Plataforma Aules com a feedback de dubtes i correccions.
- Plataforma ÍTACA com a registre de la conducta de l'alumnat. Avaluació de la CL, mitjançant els anàlisi d'imatge proposats. La CCEC i la CM a partir dels dibuixos i dissenys.

6.1.6.2.CRITERIS DE QUALIFICACIÓ QUALITATIVA I QUANTITATIVA

Cap activitat d'avaluació es considerarà imprescindible per a la superació de la matèria/mòdul. No hi haurà una nota mínima de cada instrument per a fer mitjana.

Cada professor ponderarà les competències segons el seu propi criteri desenvolupat en cada Programació d'aula.

Competències d'anàlisis, comunicatives i expressives CE1, CE2, CE3, CE4	Proves escrites i treballs	70-80%
Competència aprendre personal i social CE5	Normes de convivència Esperit col·laboratiu Actitud a l'aula Compromís amb les necessitats de l'assignatura (portar el material)	30-20%

Es consideraran com no adquirides les Competències d'aprendre, social i ciutadana, així com la ciutadana quan l'alumnat tinga conductes contràries a la convivència tipificats en les Normes d'organització del centre així com en el Decret 39/2008 o la normativa vigent en el moment de l'avaluació: https://dogv.gva.es/portal/ficha_disposicion.jsp?sig=004091/2008&l=1

6.7 MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

S'adaptarà l'accés a l'estudi de la matèria amb mesures de nivell III, segons el diagnòstic dels alumnes que ho necessiten durant el present curs escolar:

Nivell III: Suports individuals-grupals ordinaris

- Enriquiment curricular.
- Reforços-tallers.
- Pla de reforç per a alumnes que repeteixen curs.
- Adaptacions d'accés sense materials o personal específic
- Activitats d'acompanyament i suport personalitzat
- Mesures de suport en situacions com a malaltia, des protecció, mesures judicials...
- Programes intensius de llengua per a nouvinguts (PASE).
- Atenció educativa domiciliària i hospitalària.
- Suports extraordinaris grupals (requereixen avaluació soci-psicopedagògica: Programes específics d'atenció a la diversitat (PMARs).

BATXILLERAT General

7. COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL (1batx)

7.1 CONCRECIÓ CURRICULAR DE LA MATÈRIA

7.1.1 PRESENTACIÓ DE LA MATÈRIA

Presentació L'expansió de la societat de la informació, els mitjans de comunicació de massa, la globalització i les tecnologies digitals en el món contemporani propicien la interrelació entre les persones i la immediatesa dels processos comunicatius. Tot plegat s'ha configurat un entorn en el qual la imatge i la narrativa audiovisual formen part essencial de la comunicació mediàtica que caracteritza la nostra època. En la societat actual les imatges són omnipresents, la seua influència en la visió del món es reforça cada dia, i configuren una realitat econòmica, política i social dominada per l'anomenada "cultura de la imatge", sense precedents en la història de la humanitat. Assumir els avantatges que això té també ha d'implacar necessàriament fer-ne una valoració crítica. S'entén la comunicació audiovisual com el conjunt d'intercanvis de missatges creats i produïts per les persones amb la mediació d'instruments tecnològics que presenten informació mitjançant sistemes acústics, òptics, o una combinació dels dos, amb finalitats informatives, artístiques o ideològiques. Els mitjans audiovisuals utilitzats en aquest tipus de comunicació se centren especialment en el maneig i el muntatge d'imatges i en el desenvolupament i la inclusió de components sonors associats a aquestes. L'important paper de la comunicació en la societat contemporània, per a informar, entretenir i donar suport a la formació dels ciutadans, es pot reconèixer clarament en el context polític, social i cultural en què ens situem. I és en aquest context on els mitjans de comunicació de masses s'han concebut com a instruments per a fer arribar o difondre a un gran públic

informació i entreteniment. Però també publicitat i propaganda que, segons els interessos, poden emmarcar-se en la promoció comercial i la influència en els hàbits de consum o bé en la manipulació i la imposició d'una forma de coneixement de la realitat poc rigorosa, superficial, estereotipada i falsa, per a aconseguir l'adherència a una determinada ideologia, afiliació partidària o creença. Tot el que ens transmeten els grans mitjans de comunicació, la premsa, el cinema, la televisió, la ràdio, Internet, les xarxes socials o els videojocs constitueix la via essencial per la qual la ciutadania adopta models ideològics, visions del món i pautes de vida. L'alumnat està exposat i immers en aquest món audiovisual al qual tenen fàcil accés. Amb les pantalles poden informar-se, relacionar-se, jugar, crear, transgredir, però també córrer riscos. La realitat que reflecteixen les imatges és polièdrica, de manera que la seua comprensió dependrà de factors personals com l'experiència, la memòria, els propis coneixements previs, la cultura, el context i els codis de cada societat. El consum i la difusió d'informació comunicada essencialment per la imatge pot tindre molts avantatges, però també comportar un menyspreu cap a l'accés crític i raonat al coneixement, en favor de l'espectacularització, cosa que prepara el terreny per a la postveritat, les notícies falses i la desinformació. Cal tindre una mirada crítica i reflexiva que enfoque la relació entre els joves i les pantalles, dotar d'un aprenentatge específic que ajude a comprendre els textos mediàtics, aquells que combinen diferents llenguatges o formes de comunicació: imatge, vídeo, so i text, d'una educació mediàtica que aporte una competència descrita com una forma d'alfabetització. L'alfabetització mediàtica, en analogia a l'aprenentatge d'una llengua, ha d'oferir els instruments necessaris per a llegir i interpretar imatges i sons dels diferents mitjans, però també per a escriure'ls. Ha de proporcionar a la ciutadania les claus per a expressar-se, seleccionar la informació, ordenar-la, utilitzar-la, interpretar-la i valorar-la. Aquesta és la finalitat de l'assignatura de Comunicació Audiovisual, anar més enllà de la simple capacitació en l'ús eficient de les tecnologies i procurar un conjunt de competències que tenen com a objectiu fonamental dotar l'alumnat d'instruments tant per a la interpretació analítica i crítica dels continguts mediàtics com per a la participació activa. Això implica conèixer els llenguatges de la comunicació i aprendre a expressar-se de manera creativa, respectuosa i ètica. Conèixer els processos de construcció de la realitat mediatitzada i ser capaç de diferenciar la realitat de la seua representació mediàtica amb l'estudi, l'anàlisi i la pràctica de la creació fotogràfica, la ficció cinematogràfica, o l'audiovisual de no-ficció, el còmic, la ràdio, la televisió, els videojocs o les xarxes, que han esdevingut una eina bàsica per al desenvolupament de la creativitat, la mirada personal, la identitat, la construcció de valors socials i la contribució al patrimoni cultural humà. Es pretén assolir la capacitació de l'alumnat de batxillerat per comprendre tota la càrrega comunicativa, estètica, de valors i contravalors que tenen els missatges audiovisuals i com es transmeten aquests significats, potenciant la capacitat de l'alumnat per a observar, analitzar, relacionar i comprendre la diversitat d'elements i fenòmens que constitueixen la cultura del seu temps. L'enfocament de la matèria Comunicació Audiovisual ha de ser fonamentalment procedimental, atès que el disseny i la producció és la manera més adequada per a adquirir el coneixement sobre els llenguatges audiovisuals. Juntament amb la recepció activa, l'anàlisi crítica i la teorització conceptual que comporta, contribuirà a la formació de ciutadanes i ciutadans il·lustrats en comunicació, més lliures, competents, reflexius, participatius, selectius i consumidors crítics respecte de la realitat audiovisual que els envolta. Contribueix a la construcció de la identitat dels estudiants, així com a diferents habilitats de la intel·ligència per a percebre, comprendre, interpretar la realitat, apreciar les produccions audiovisuals i comunicar les idees, els valors i els somnis propis amb creacions individuals o col·lectives, indagant i incidint en l'entorn cultural, social i públic en el qual estan immersos, fent ús de llenguatges simbòlics específics. Com a creador,

l'alumnat ha d'abordar les produccions audiovisuals amb uns propòsits comunicatius concrets que impliquen un missatge i uns destinataris prèviament definits fora del seu cercle, parant atenció a la recerca de l'autenticitat en l'exteriorització d'idees, sentiments i emocions, la innovació i el pensament crític i autocrític, així com aquelles d'expressió personal, que es difonen i es fomenten especialment per les xarxes socials. Aquesta matèria optativa de batxillerat té un caràcter polivalent i interdisciplinari i connecta amb aspectes bàsics de l'alfabetització audiovisual previstos en les competències específiques, criteris d'avaluació i sabers de diferents matèries de l'Educació Secundària Obligatoria, i permet cercar els vincles amb la resta d'àrees de coneixement de l'àmbit lingüístic, humanístic, científic i artístic, atenent en aquest cas l'especial relació amb la llengua i la literatura, la música, les arts plàstiques i visuals i la tecnologia, molt presents en els mitjans en totes les fases dels seus processos. Tot plegat suposa una aportació important de la matèria Comunicació Audiovisual a la consecució del perfil competencial de l'alumnat en finalitzar el Batxillerat, especialment pel que fa a l'assoliment de la competència en consciència i expressió cultural que demana respectar i valorar críticament la manera en què les idees i els significats són expressats i comunicats creativament en les diferents societats. La competència clau ciutadana que situa l'alumnat plenament en la vida social i cívica s'assoleix amb les competències específiques d'una matèria que entén els mitjans audiovisuals com a eines culturals fonamentals d'expressió i comunicació d'uns continguts que fan referència a temàtiques socials, culturals i comunicatives, com ara l'educació per la pau, la igualtat, la solidaritat, la democràcia, els valors cívics, la convivència intercultural o la sostenibilitat ambiental. La contribució de la matèria resulta sens dubte rellevant pel que fa a la competència en comunicació lingüística i a la competència plurilingüe, ja que el llenguatge verbal forma part indissoluble dels elements constitutius dels mitjans audiovisuals i, a més, comporta una interacció oral i escrita adequada en uns àmbits, contextos i propòsits comunicatius diversos, incloent-hi la cultura literària i la seua relació amb la narrativa visual. Comunicació Audiovisual contribueix a l'assoliment de la competència clau digital, ja que les tecnologies necessàries per a la percepció, l'anàlisi, la creació i la difusió de continguts audiovisuals són actualment digitals en les diferents parts dels processos. Les línies que ordena aquesta proposta curricular es dirigeixen, per tant, a dotar l'alumnat d'unes competències específiques que es desenvolupen de manera interactiva i enriquidora mútuament. La presentació no implica cap jerarquia ni ordenació cronològica i el lloc que es concedirà al desenvolupament de cada competència dependrà de la naturalesa particular de cada situació d'aprenentatge. Les competències específiques requereixen un conjunt de sabers relacionats amb els llenguatges i procediments bàsics del món de la imatge i els mitjans de comunicació audiovisual per a fer una anàlisi crítica dels missatges percebuts i posar en pràctica les principals tècniques utilitzades en la producció audiovisual. En les situacions d'aprenentatge es presenten un conjunt de principis que orienten el disseny d'activitats destinades al treball de l'alumnat per a assolir les competències específiques. Per a acabar, els criteris d'avaluació orientats a conèixer el grau d'adquisició de cadascuna de les competències específiques de la matèria, és a dir, el nivell amb què l'alumnat és capaç de mobilitzar els sabers, conceptuals, procedimentals i els relatius a actituds i valors a escala personal i social. En síntesi, Comunicació Audiovisual té com a objectiu que l'alumnat hauria de ser capaç d'identificar i valorar de manera crítica els components de la comunicació audiovisual, les tipologies de mitjans, els elements que constitueixen els llenguatges audiovisuals, la representació que fan els mitjans de la realitat i la influència que tenen els mitjans sobre els models ideològics, les visions del món i les pautes de vida del públic.

7.2 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE1 Analitzar i valorar de manera crítica els components de la comunicació audiovisual, relacionant-los amb el context sociocultural, polític, econòmic, ideològic i estètic, i amb el potencial impacte que tenen sobre el públic.

CE2. Anàlisi Analitzar produccions audiovisuals d'èpoques, tipologies i gèneres diferents des d'un punt de vista crític i estètic, relacionant els elements formals amb el contingut, la intenció comunicativa, l'estètica, i la representació subjectiva que fan de la realitat.

CE3. Expressió Dissenyar accions i missatges comunicatius de diferents tipologies, gèneres i formats utilitzant les tecnologies audiovisuals, orientant l'ús estructurat dels elements i codis cap a diferents objectius estratègics i argumentant sobre la influència que tenen sobre els receptors potencials.

CE4 Fer projectes comunicatius audiovisuals, individuals o col·lectius de manera creativa, crítica i responsable planificant-ne les fases de producció, difusió a través de diferents canals i contextos i els recursos necessaris d'acord amb criteris ètics, emprant amb correcció tècnica i expressiva els codis, les estructures, els processos i les tecnologies dels diferents mitjans i avaluant-ne el procés i el resultat.

7.3 SABERS BÀSICS

Bloc 1. Percepció i anàlisi Els sabers d'aquest subbloc són transversals a totes les competències, tot i estar especialment vinculats a CE1, CE2 i CE3.

La imatge estàtica - Imatge fotogràfica. Característiques i gèneres contemporanis.

Patrimoni valencià i de diferents cultures. - Tipologia, característiques i funcions de les imatges. Capacitat expressiva i comunicativa. - Dimensió estètica, lúdica i ideològica de les imatges. Lectura crítica. - Llenguatge fotogràfic. Tecnologia digital. Correcció tècnica i expressiva. - La imatge seqüencial: el còmic.

La imatge en moviment - De la imatge estàtica a la imatge en moviment: fonaments i tecnologies històriques. Manifestacions cinematogràfiques i audiovisuals contemporànies. Patrimoni valencià i de diferents cultures. - Context històric, sociocultural, artístic i comunicatiu del cinema. - Dimensió estètica, lúdica i ideològica de les imatges. Lectura crítica de la imatge en moviment. Capacitat expressiva i comunicativa de la imatge en moviment.

Mitjans de comunicació audiovisuals - Percepció visual. - Característiques i evolució dels mitjans audiovisuals. L'audiovisual en la societat contemporània: tecnologies, mitjans, estratègies i entorns relacionats. Formats audiovisuals. - Codis audiovisuals contemporanis: fotogràfic, cinematogràfic, radiofònic, televisiu i multimèdia. Ràdio i podcast: característiques tècniques i expressives. Televisió: característiques tècniques i expressives. Els videojocs. La imatge en moviment en les xarxes socials. - Terminologia relativa als diferents llenguatges i mitjans. - Perspectiva de gènere i diversitat en els llenguatges audiovisuals.

Bloc 2. Comunicació i expressió audiovisual

Els sabers d'aquest bloc són transversals a totes les competències, tot i estar especialment vinculats a CE1, CE2, CE3 i CE4. 3.3.1. Comunicació - Comunicació:

procés comunicatiu. - Comunicació mediàtica: característiques, funcions i efectes de la comunicació de masses. - Relació entre comunicació, cultura, política i economia. - Comunicació i drets: llibertat d'expressió, proteccions i limitacions legals. Tractament de la diversitat i la igualtat. - Actituds ètiques d'emissor i receptor.

Producció audiovisual: Planificació - Tipologia de projectes. - Fases del treball: preproducció, rodatge, gravació/presa d'imatges, postproducció. - Estratègies de creativitat i presa de decisions. - Rols en la producció audiovisual. Distribució inclusiva. - Pautes d'atenció, escolta activa, responsabilitat i sentit crític.

Producció i postproducció - Narrativa audiovisual. El relat de ficció i no ficció. - Estructura fílmica: pla, escena i seqüència. - El guió. Fases d'elaboració: idea, sinopsi, trama, argument, escaleta, tractament. Tipologia: literari, tècnic, gràfic. Elements: personatges, diàlegs, seqüència, conflicte. - Posada en escena: localitzacions, elements visuals, interpretació, caracterització i moviment dels personatges. - Mitjans tècnics per a la realització: elements d'enregistrament d'imatge i so, il·luminació i eines digitals per a disseny i manipulació d'imatges. Muntatge audiovisual. Comunicació radiofònica i podcast. - Elements tècnics de gravació. Relació imatge i so. Funcions expressives del so. - Introducció a l'edició no lineal. Continuïtat, transicions, ritme. Efectes visuals. Retoc digital. Etalonatge i sonorització. - Valoració i avaluació de processos i resultats.

Difusió - Recursos digitals aplicats a la difusió de projectes audiovisuals. - Normativa vigent en relació amb llicències d'ús. - Espais d'exhibició convencionals i alternatius. - Estudis i professions relacionades: oportunitats de desenvolupament personal, social i econòmic.

7.4 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Competència específica 1

CA1. Investigar els components de la comunicació audiovisual, valorant-ne de manera crítica la complexitat en relació al context sociocultural, polític, econòmic, ideològic i estètic, i el potencial impacte que tenen sobre el públic.

5.1.1. Descriure el procés de la comunicació audiovisual i els elements que hi intervenen.

5.1.2. Identificar els emissors en els diferents mitjans segons pertanguen a diferents agents responsables de la producció, públics o privats, i els potencials receptors.

5.1.3. Reconèixer, a través de la reflexió i el debat argumentat, el paper de les variables socioculturals, polítiques, econòmiques, ideològiques i estètiques en la construcció de missatges audiovisuals.

Competència específica 2

CA2. Analitzar produccions audiovisuals d'èpoques, gèneres i tipologies diferents des d'un punt de vista crític i estètic, relacionant els elements formals amb el contingut, la intenció comunicativa, l'estètica i la representació subjectiva que fan de la realitat.

5.2.1. Identificar elements expressius de produccions audiovisuals buscant informació addicional, establint connexions amb referents culturals i determinant-ne el significat.

5.2.2. Argumentar sobre produccions audiovisuals, descrivint quina representació fan de la realitat i comunicant valoracions personals crítiques i estètiques, fent un ús adequat del vocabulari específic dels diferents llenguatges i mitjans.

5.2.3. Compartir arguments i criteris de valoració sobre produccions audiovisuals a través de diferents canals i contextos, mostrant responsabilitat i crítica respecte als missatges que emeten els diferents mitjans públics o privats.

Competència específica 3

CA3. Dissenyar accions i missatges comunicatius de diferents tipologies, gèneres i formats utilitzant les tecnologies audiovisuals com a mitjà d'expressió, orientant l'ús estructurat dels elements i codis cap a diferents objectius estratègics i argumentant sobre la influència que tenen sobre els receptors potencials.

5.3.1. Explorar diferents aproximacions en la transmissió d'idees, sentiments o emocions mitjançant el disseny de missatges i accions audiovisuals diverses adaptades a diferents grups i tipus de receptors.

5.3.2. Elaborar un projecte audiovisual valorant-ne la dimensió informativa, lúdica, artística i ideològica, justificant les decisions preses i exercint, amb criteri i respecte, la llibertat d'expressió personal.

5.3.3. Planificar les fases d'una producció audiovisual senzilla individual i/o col·lectiva mitjançant un procés creatiu de tria d'idees i gestió de recursos materials i humans de manera sostenible i integradora, i valorant la dimensió professional vinculada a les diferents àrees.

Competència específica 4

CA4. Executar projectes comunicatius audiovisuals, individuals o col·lectius, de manera creativa, crítica i responsable planificant-ne les fases de producció, difusió a través de diferents canals i contextos i els recursos necessaris d'acord amb criteris ètics, emprant amb correcció tècnica i expressiva els codis, les estructures, els processos i les tecnologies dels diferents mitjans i avaluant-ne el procés i el resultat.

5.4.1. Aplicar eines tecnològiques de producció audiovisual en la realització de projectes comunicatius diversos, desenvolupant diferents dinàmiques de treball individual i en grup, de manera activa, planificada, respectuosa i responsable.

5.4.2. Crear produccions audiovisuals que donen forma coherent a la intencionalitat comunicativa, fent ús dels elements de la narrativa visual i la integració del so amb exigència a la qualitat de l'acabat.

5.4.3. Explorar diferents maneres de difondre les produccions audiovisuals valorant l'impacte en la recepció segons els diferents contextos i considerant aspectes ètics, legals, de seguretat, de sostenibilitat i d'identitat digital.

5.4.4. Compartir l'experiència creativa de selecció i presa de decisions en funció del missatge que es vol comunicar, valorant la relació entre la intenció, el procés i la producció, i avaluant-ne el resultat.

7.5 UNITATS DE PROGRAMACIÓ

Unitat de programació 1: Comunicació i expressió audiovisual	
S'exploraran conceptes de comunicació visual, s'analitzarà la influència dels mitjans de masses i les xarxes socials, es fomentaran actituds ètiques en emissors i receptors, i s'examinarà la interrelació entre comunicació, cultura, política i economia.	
Comp. específiques	CE1, CE2, CE3
Sabers bàsics	Bloc: PERCEPCIÓ I ANÀLISI Subbloc 3.2.1 : La imatge estàtica Tipologia característiques i funcions de les imatges Capacitat expressiva i comunicativa. Dimensió estàtica lúdica i ideològica de les imatges. Lectura crítica. <u>Subbloc 3.2.3:</u>

	<p>Característiques i evolució dels mitjans audiovisuals. L'audiovisual en la societat contemporània: tecnologies, mitjans, estratègies i entorns relacionats. Formats audiovisuals. Bloc: COMUNICACIÓ I EXPRESSIÓ AUDIOVISUAL <u>Subbloc 3.3.1:</u> Comunicació: procés comunicatiu. -Comunicació mediàtica: característiques, funcions i efectes de la comunicació de masses. -Relació entre comunicació, cultura, política i economia. 1. Comunicació i drets: llibertat d'expressió, proteccions i limitacions legals. Tractament de la diversitat i la igualtat. 2. Actituds ètiques d'emissor i receptor <u>Subbloc 3.3.2:</u></p>
Seqüenciació	<p>Situació d'ap. I: El procés comunicatiu Situació d'ap. II: Xarxes socials i seguretat en la web Situació d'ap. III: Dilemes Ètics en la Comunicació : Les fake new Situació d'ap. IV: Publicitat i contrapublicitat</p>
Organització dels espais	Aula 133
Atenció a la diversitat per a la inclusió	Es tindrà cura en tot moment d'aportar referents audiovisuals variats que tinguen en compte la diversitat, la igualtat de gènere, la multiculturalitat, etc. i que, a més, puguen enllaçar-se amb els reptes del segle XXI.

UNITAT DE PROGRAMACIÓ 2: La fotografia

En les situacions d'aprenentatge es treballarà el procés de creació d'un projecte fotogràfic amb intenció comunicativa i artística, integrant els sabers del món audiovisual a les tècniques fotogràfiques i d'imatge fixa. Es treballarà tenint en compte la història de la fotografia i referents importants i diversos de la mateixa.

Comp. específiques	CE1, CE2, CA3,
Sabers bàsics	<p>Bloc 1: PERCEPCIÓ I ANÀLISI 3.2.1 Subbloc: Imatge estàtica Imatge fotogràfica: Característiques i gèneres Contemporanis. Patrimoni valencià i de diferents cultures. Dimensió estètica, lúdica e ideològica de las imágenes. Lectura crítica. Llenguatge fotogràfic. Tecnologia digital. Correcció tècnica i expressiva. 3.2.3.Mitjans de comunicació audiovisuals Terminologia relativa als diferents llenguatges i mitjans. Perspectiva de gènere i diversitat en els llenguatges audiovisuals. Codis audiovisuals contemporanis: fotogràfic, cinematogràfic,</p>

	radiofònic, televisiu i multimèdia. Ràdio i *podcast: característiques tècniques i expressives.
Seqüenciació	Situació d'ap. I: La fotografia analògica Situació d'ap.II:Fotografia digital i edició d'imatge Situació d'ap. III: " El projecte fotogràfic"
Organització dels espais	Aula 133
Atenció a la diversitat per a la inclusió	Es tindrà cura en tot moment d'aportar referents variats que tinguen en compte la diversitat, la igualtat de gènere, la multiculturalitat, etc. i que, a més, puguen enllaçar-se amb els reptes del segle XXI.

UNITAT DE PROGRAMACIÓ 3: "Animació: donant vida als objectes"

En les situacions d'aprenentatge s'integraran les tècniques bàsiques d'animació tradicional i en *stop motion* a la narrativa audiovisual. S'integrarà l'animació i les seues diferents tècniques en el context de la història de l'audiovisual, els seus gèneres i formats.

Comp. específiques	CE2, CE3, CE4
Sabers bàsics	Bloc1: PERCEPCIÓ I ANÀLISI 3.2.2. Subbloc: La imatge en moviment -De la imatge estàtica a la imatge en moviment: fonaments i tecnologies històriques. Manifestacions cinematogràfiques i audiovisuals contemporànies. Patrimoni valencià i de diferents cultures. - Dimensió estètica, lúdica i ideològica de les imatges. Lectura crítica de la imatge en moviment. Capacitat expressiva i comunicativa de la imatge en moviment. Bloc 2. COMUNICACIÓ I EXPRESSIÓ AUDIOVISUAL 1. Subbloc Producció audiovisual 1. Planificació -Tipologia de projectes. -Fases del treball: preproducció, rodatge, enregistrament/pren d'imatges, postproducció. -Estratègies de creativitat i presa de decisions.

	-Rols en la producció audiovisual. Distribució inclusiva. -Pautes d'atenció, escolta activa, responsabilitat i sentit crític. 3.3.2.2.Producció i postproducció Narrativa audiovisual. El relat de ficció El guió. Fases d'elaboració: idea, sinopsi, trama, argument, *escaleta, tractament. Tipologia: literari, tècnic, gràfic. Elements: personatges, diàlegs, seqüència, conflicte.
--	---

UNITAT DE PROGRAMACIÓ 4 : "El projecte cinematogràfic»	
<p>Aquesta unitat submergeix als estudiants en el món del cinema, explorant el seu llenguatge, història i tècniques. Els alumnes crearan les seues pròpies peces audiovisuals, desenvolupant habilitats cinematogràfiques i expressant la seua creativitat.</p>	
Comp. específiques	CE1, CE2, CE3, CE4

Sabers bàsics	<p>Bloc1 : PERCEPCIÓ I ANÀLISI Subbloc: 3.2.2.la imatge en moviment -De la imatge estàtica a la imatge en moviment: fonaments i tecnologies històriques. Manifestacions cinematogràfiques i audiovisuals contemporànies. Patrimoni valencià i de diferents cultures. -Context històric, sociocultural, artístic i comunicatiu del cinema. -Dimensió estètica, lúdica i ideològica de les imatges. Lectura crítica de la imatge en moviment. Capacitat expressiva i comunicativa de la imatge en moviment.</p> <p>Bloc 2. COMUNICACIÓ I EXPRESSIÓ AUDIOVISUAL 1. Subbloc Producció audiovisual 1. Planificació -Tipologia de projectes. -Fases del treball: preproducció, rodatge, enregistrament/pren d'imatges, postproducció. -Estratègies de creativitat i presa de decisions. -Rols en la producció audiovisual. Distribució inclusiva. -Pautes d'atenció, escolta activa, responsabilitat i sentit crític</p> <p>2. Producció i postproducció -Narrativa audiovisual. El relat de ficció i no ficció. -Estructura fílmica: pla, escena i seqüència. -El guió. Fases d'elaboració: idea, sinopsi, trama, argument, *escaleta, tractament. Tipologia:literari,tècnic,gràfic. Elements: personatges,diàlegs,seqüència, conflicte. -Posada en escena: localitzacions, elements visuals, interpretació, caracterització i moviment dels personatges.</p> <p>3. Difusió -Recursos digitals aplicats a la difusió de projectes audiovisuals. -Normativa vigent en relació amb llicències d'ús.</p>
---------------	--

	-Espais d'exhibició convencionals i alternatius. -Estudis i professions relacionades: oportunitats de desenvolupament personal, social i econòmic.
Seqüenciació	Situació d'ap. I: Anàlisi i tècnica cinematogràfica Situació d'ap. II: El curtmetratge
Organització dels espais	Aula 133
Atenció a la diversitat per a la inclusió	Es tindrà cura en tot moment d'aportar referents variats que tinguin en compte la diversitat, la igualtat de gènere, la multiculturalitat, etc. i que, a més, puguen enllaçar-se amb els reptes del segle XXI.

7.6 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT

7.6.1 INSTRUMENTS DE RECOLLIDA D'INFORMACIÓ

Els instruments d'avaluació seran adequats, variats i adaptats a cada situació d'aprenentatge per a facilitar el seguiment per part del professorat i la reflexió i l'autoregulació de l'alumnat.

- Observació i valoració diàries per a l'avaluació de la competència CPSAA i CC.
- Quadern del professor com a registre diari de progrés de l'alumnat.
- Proves inicials- Activitat d'iniciació.
- Totes les activitats proposades en l'aula i per a casa. Llibreta d'apunts de l'assignatura.
- Graelles avaluació competencial. Rúbriques d'Avaluació i Coavaluació.
- Avaluació de la CD a partir del lliurament de les activitats a través de la plataforma Aules.
- Plataforma ÍTACA com a registre de la conducta de l'alumnat. Avaluació de la CL, mitjançant els anàlisi d'imatge proposats. La CCEC i la CM a partir dels dibuixos i dissenys.
- Proves escrites pràctiques

7.6.2. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ QUALITATIVA I QUANTITATIVA

Cap activitat d'avaluació es considerarà imprescindible per a la superació de la matèria/mòdul. No hi haurà una nota mínima de cada instrument per a fer mitjana.

Cada professor ponderarà les competències segons el seu propi criteri desenvolupat en cada Programació d'aula.

Competències d'anàlisis, comunicatives i expressives CE1, CE2, CE3, CE4	Proves escrites/pràctiques	80-100%
Competència aprendre personal i social	Lliurament d'activitats per unitat didàctica Normes de convivència	0-20%

CE5	Esperit col·laboratiu Actitud a l'aula Compromís amb les necessitats de l'assignatura (portar el material)	
-----	--	--

Es consideraran com no adquirides les Competències d'aprendre, social i ciutadana, així com la ciutadana quan l'alumnat tinga conductes contràries a la convivència tipificats en les Normes d'organització del centre així com en el Decret 39/2008 o la normativa vigent en el moment de l'avaluació:

https://dogv.gva.es/portal/ficha_disposicion.jsp?sig=004091/2008&l=1

7.7 MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

S'adaptarà l'accés a l'estudi de la matèria amb mesures de nivell IV, segons les necessitats de l'alumnat:

- Flexibilització en la durada de l'etapa del Batxillerat
- Exempcions de qualificació per l'alumnat amb necessitats educatives especials
- Adaptació de les proves d'accés a la Universitat (PAU)
- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans específics o singulars (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada a les activitats extraescolars i complementàries amb mitjans específics o singulars.
- Provisió personalitzada de productes de suport tècnics i tecnològics.

8. MOVIMENTS ARTÍSTICS I CULTURALS

8.1 CONCRECIÓ CURRICULAR DE LA MATÈRIA

8.1.1 PRESENTACIÓ DE LA MATÈRIA

En l'actualitat, l'art i la cultura presenten una gran diversitat de manifestacions i experiències, reflectint múltiples perspectives i inquietuds que demanen noves formes de creació i recepció. Aquesta pluralitat permet una comprensió més profunda del món contemporani, ja que la producció artística està en constant diàleg amb els canvis socials i culturals.

Aquestes característiques de la societat actual requereixen la formació de persones sensibles al seu entorn, capaces d'apreciar i analitzar les diverses expressions culturals. L'alfabetització cultural, artística i estètica és fonamental per reconèixer la diversitat d'aquestes manifestacions.

Aquesta matèria, a més de contribuir de manera transversal als objectius del batxillerat, destaca en el desenvolupament de la sensibilitat artística, el criteri estètic i la comprensió crítica de les realitats contemporànies. Fomenta la participació en projectes col·laboratius que milloren l'entorn social i reforcen l'esperit emprenedor.

La competència clau "Consciència i expressió culturals" es basa en coneixements que permeten accedir i participar en les manifestacions del patrimoni cultural local, nacional i europeu, promovent una interacció reflexiva amb l'art, el seu context i el seu procés de creació, sempre buscant la innovació i el compromís social. També es busca comprendre la pròpia identitat en un marc de diversitat cultural. Moviments culturals i artístics incideix

en la valoració de la diversitat personal i cultural, promovent el compromís ciutadà a nivell local i global mitjançant pràctiques educatives participatives.

Serà imprescindible comptar amb una base mínima de coneixements històrics, especialment per tal de contextualitzar adequadament els moviments artístics que es tractaran al llarg de l'estudi, així com una certa noció d'història de l'art. No obstant això, els fonaments adquirits durant el primer curs de batxillerat haurien de ser suficients per afrontar amb solvència aquest aprenentatge.

Per a superar l'assignatura, es recomana que l'alumnat visualitza els vídeos de les presentacions de cada tema, ja que inclouen informació addicional que no apareix als apunts, així com nombrosos exemples visuals. Aquests exemples resulten especialment valuosos de cara a la realització de l'examen d'accés a la universitat. A més, es suggereix completar les tasques avaluable de cada tema, ja que estan dissenyades per posar en pràctica les competències i capacitats que es requeriran en la prova esmentada.

Finalment, és altament recomanable seguir el temari de manera constant, ja que alguns dels temes tenen una gran densitat, la qual cosa fa necessari un estudi progressiu. També es important la visita a museus i exposicions, així com la lectura habitual, per tal de millorar la comprensió lectora i enriquir el bagatge cultural de l'estudiant.

8.2 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Competència específica 1

Investigar, a través de diferents canals i mitjans, sobre la diversitat de moviments culturals i artístics, mitjançant un procés de treball estructurat, analitzant-ne les especificitats, les lògiques i les relacions entre si.

Competència específica 2.

Reconèixer la diversitat cultural i la importància de la conservació, preservació i difusió del patrimoni cultural i històric-artístic, estudiant-lo des d'una perspectiva inclusiva i sostenible.

Competència específica 3.

Valorar la heterogeneidad y multidisciplinariedad de la contemporaneidad artística en el análisis de diferentes prácticas culturales y artísticas identificando sus intencionalidades y funcionalidades con una actitud abierta y respetuosa.

Competència específica 4.

Dissenyar projectes culturals i artístics col·laboratius interdisciplinaris al voltant de temàtiques d'actualitat i de rellevància social, evidenciant la contribució del treball de les i els artistes a la transformació de la societat i a la generació de coneixement.

Competència específica 5.

Comunicar idees i sentiments al voltant de diferents manifestacions culturals i artístiques, argumentant les diverses opinions amb sentit crític i respectant la diversitat de punts de vista.

Competència específica 6.

Participar de manera activa i compromesa en la promoció de la cultura i les arts, mitjançant el disseny, la producció i la difusió d'un projecte cultural i artístic, valorant la seva aportació social i econòmica, així com la seva contribució a la construcció de la identitat individual i col·lectiva.

8.3 SABERS BÀSICS

<p>Bloc 1. Art i cultura. CE1, CE2, CE5</p> <p>1.1 El concepte de cultura. a. Cultura i globalització. b. Sostenibilitat i cultura. c. Perspectiva de gènere i multiculturalitat. d. Funció social de l'art i la cultura. 1.2 El concepte de patrimoni. Patrimoni cultural i historicoartístic. a. Patrimoni cultural tangible moble i immoble. b. Patrimoni cultural intangible. c. Patrimoni cultural i historicoartístic de la Comunitat Valenciana. 1.3 Els sectors culturals. a. El sector de les arts plàstiques i visuals. b. La indústria audiovisual. c. Les arts en viu: música i arts escèniques. d. Lletres i sector editorial</p>
<p>Bloc 2. Art i contemporaneïtat. CE1, CE3, CE5</p> <p>2.1 Les avantguardes artístiques del segle XX. a. Art primitiu, oriental, precolombí i africà. El seu paper com a font inspiradora de les avantguardes. b. Principals moviments artístics. c. Art i postmodernitat. d. Valoració i respecte per la diversitat de manifestacions culturals i artístiques. 2.2 L'art dins de l'art. a. Relacions interdisciplinàries: literatura, cinema, música, arquitectura, fotografia, arts plàstiques i visuals, còmic, publicitat, arts escèniques, artesania, disseny i moda. 2.3 Naturalesa, art i cultura. a. Land-Art i Earth-Art. b. Art i crisi mediambiental. 2.4 L'art en els espais urbans. a. Intervencions artístiques. b. Art urbà. Grafitti. 2.5 Explorant el cos humà. a. Art d'acció: happening, performance, art corporal (body art).</p> <p>2.1 Les avantguardes artístiques del segle XX. a. Art primitiu, oriental, precolombí i africà. El seu paper com a font inspiradora de les avantguardes. b. Principals moviments artístics. c. Art i postmodernitat. d. Valoració i respecte per la diversitat de manifestacions culturals i artístiques. 2.2 L'art dins de l'art. a. Relacions interdisciplinàries: literatura, cinema, música, arquitectura, fotografia, arts plàstiques i visuals, còmic, publicitat, arts escèniques, artesania, disseny i moda. 2.3 Naturalesa, art i cultura. a. Land-Art i Earth-Art. b. Art i crisi mediambiental. 2.4 L'art en els espais urbans. a. Intervencions artístiques. b. Art urbà. Grafitti. 2.5 Explorant el cos humà. a. Art d'acció: happening, performance, art corporal (body art).</p>
<p>Bloc 3. Art i comunicació. CE1, CE6</p> <p>3.1 Esdeveniments culturals i artístics a. Exposicions universals. b. Biennals i fires d'art. El mercat de l'art. c. Festivals de cinema, música o dansa. 3.2 Espais per a la cultura i les arts a. Museus i centres d'art. Galeries. b. Teatres, cinemes i auditoris. c. Espais no convencionals. d. Plataformes digitals.</p>
<p>Bloc 4. El projecte cultural i artístic. CE4, CE5, CE6</p> <p>4.1 Context: a. Tipologia de projectes culturals i artístics presencials i virtuals. Àmbits d'aplicació de la gestió cultural. b. Anàlisi del context, destinataris i detecció de necessitats de l'entorn. Atenció a la diversitat cultural. c. Estratègies per a la investigació. 4.2 Definició: a. Visió, missió, valors i objectius. Intersecció amb els objectius de desenvolupament sostenible (ODS). b. Continguts i accions. 4.3 Producció: a. Planificació i temporització. b. Estructura organitzativa. Repartiment inclusiu de rols i tasques. c. Pla de comunicació. d. Requisits infraestructurals i tècnics. e. Gestió econòmica. f. Estratègies d'avaluació. Valoració crítica.</p>

8.4 UNITATS DE PROGRAMACIÓ QUE S'ABORDEN EN LES SITUACIONS D'APRENENTATGE

Primer quadrimestre

TEMA 1: Art i Cultura en un món globalitzat	
<p>Explorarem com la cultura i l'art interactuen amb la globalització, la sostenibilitat, la perspectiva de gènere, i la multiculturalitat. També analitzarem el rol social de l'art, la llibertat d'expressió i com l'art pot combatre estereotips i promoure el respecte a la diversitat.</p>	
Comp. específiques	CE 1 CE 2 CE 3 CE 5 CE6
Sabers bàsics	<p>Bloc 1 : ART I CULTURA</p> <p>1.1 Concepte de cultura</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cultura y globalització. -Sostenibilitat i cultura. -Perspectiva de gènere i multiculturalitat. -Funció social de l'art. -Llibertat d'Expressió i Censura en l'Art. -Estereotips Culturals i Artístics. -L'Art com a ferramenta d'Expressió Individual i Col·lectiva.
Seqüenciació	Setmana A1, A2 i A3 (16 sept - 6 oct)
Activitats	Activitat avaluable 1
Criteris d'avaluació	5.1.2 , 5.1.3, 5.1.4, 5.2.3, 5.3.2, 5.3.4, 5.5.1, 5.5.2, 5.5.3, 5.5.4, 5.6.2 i 5.6.3

TEMA 2: El patrimoni com a llegat cultural	
<p>Aquesta unitat examina el patrimoni cultural, tant tangible com intangible, amb un enfocament especial en la Comunitat Valenciana. També analitza les tipologies de projectes culturals, tant presencials com virtuals, i aborda la gestió cultural, l'anàlisi del context i les necessitats de l'entorn, incloent estratègies d'investigació i atenció a la diversitat cultural.</p>	
Comp. específiques	CE1 CE2 CE4 CE5
Sabers bàsics	<p>Bloc. 1 : ART I CULTURA</p> <p>Subbloc 1.2 el concepte de cultura:</p> <p>El concepte de patrimoni:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Patrimoni cultural tangible moble i immoble. 3. Patrimoni cultural intangible. 4. Patrimoni cultural i historicoartístic de la Comunitat Valenciana. <p>Bloc. 4 : EL PROJECTE CULTURAL I ARTÍSTIC</p> <p>Subbloc 4.1 Contexte</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Tipologia de projectes culturals i artístics presencials i virtuals. <p>Àmbits d'aplicació de la gestió cultural.</p>

	4. Anàlisi del context, destinataris, i detecció de necessitats de l'entorn. Atenció a la diversitat cultural. 5. Estratègies per a la investigació.
Seqüenciació	Setmana A4, A5 i A6 (7oct – 27 oct)
Activitats	Activitat avaluable 2
Criteris d'avaluació	5.1.4, 5.1.2, 5.2.1, 5.2.2, 5.2.3, 5.2.4, 5.4.5, 5.5.1, 5.5.2, 5.5.3 i 5.5.4

TEMA 3: De les Avantguardes a la Postmodernitat: Evolució i diversitat en l'art	
Explora l'evolució de l'art al segle XX, des de les avantguardes fins a la postmodernitat, destacant la diversitat cultural i les influències interdisciplinàries entre diverses formes d'art.	
Comp. específiques	CE1, CE3, CE5
Sabers bàsics	Bloc 2: ART I CONTEMPORANEÏTAT Subbloc 2.1: Les avantguardes artístiques del segle XX <ol style="list-style-type: none"> 1. Art primitiu, oriental, precolombí i africà com a font inspiradora. 2. Principals moviments artístics. 3. Art i postmodernitat. Cultura popular i Pop Art. 4. Valoració i respecte per la diversitat de manifestacions culturals i artístiques. Subbloc 2.2: L'art dins de l'art: <ol style="list-style-type: none"> 5. Relacions interdisciplinàries: literatura, cinema, música, arquitectura, fotografia, arts plàstiques, còmic, publicitat, arts escèniques, artesanía, disseny i moda. Anàlisi d'obres d'art Comentari de text
Seqüenciació	Setmana A7, A8, A9, A10, A11 i A12 (28 oct – 8 dec)
Activitat	Activitat avaluable 3
Criteris d'avaluació	5.1.1, 5.1.2, 5.1.3, 5.1.4, 5.3.1, 5.3.2, 5.3.3, 5.3.4, 5.3.5, 5.5.1, 5.5.2, 5.5.3 i 5.5.4

2. Segon quadrimestre

Unitat de programació 4: Naturalesa i art en l'era de la crisi ambiental	
Explora la intersecció entre art, natura i cultura, destacant moviments com el Land-Art, l'Art Povera i l'Earth-Art, que utilitzen elements naturals per a reflexionar sobre la relació entre l'ésser humà i el medi ambient. A més, s'analitza com l'art aborda la crisi mediambiental, promovent la consciència ecològica i la sostenibilitat a través de pràctiques artístiques que desafien les formes tradicionals de creació i consum, reivindicant un compromís amb la protecció del planeta.	
Comp. específiques	CE 1 CE 3 CE 5 CE 6
Sabers bàsics	Bloc 2: ART I CONTEMPORANEÏTAT Subbloc 2.3: -Naturalesa, art i cultura:

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Land-Art, Art Povera i Earth-Art. 2. Art i crisi mediambiental. 3. Art, consciència ecològica i sostenibilitat
Seqüenciació	Setmana B1 i B2 (6 gen – 19gen)
Activitats	Activitat avaluable 4
Criteris d'avaluació	5.1.1,5.1.2 , 5.1.3, 5.1.4, 5.3.2, 5.3.4, 5.5.1, 5.5.2, 5.5.3, 5.5.4 i 5.6.2

Unitat de programació 5: L'Art en els espais públics i urbans	
<p>Explora la intersecció entre art, natura i cultura, destacant moviments com el Land-Art, l'Art Povera i l'Earth- Art, que utilitzen elements naturals per a reflexionar sobre la relació entre l'ésser humà i el medi ambient. A més, s'analitza com l'art aborda la crisi mediambiental, promovent la consciència ecològica i la sostenibilitat a través de pràctiques artístiques que desafien les formes tradicionals de creació i consum, reivindicant un compromís amb la protecció del planeta.</p>	
Comp. específiques	CE 1 CE 3 CE 5 CE 6
Sabers bàsics	<p>Bloc 2: ART I CONTEMPORANEÏTAT</p> <p>Subbloc 2.4: L'art en els espais urbans</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Intervencions artístiques. 2. Art urbà. Grafiti. <p>Subbloc 2.5: Explorant el cos humà</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Art d'acció: happening, performance, bodi-art. 4. Arts escèniques i performatives. <p>Arquitectura i societat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. L'arquitectura en l'art contemporani 6. Intervencions artístiques en projectes d'urbanisme
Seqüenciació	Setmana B3, B4 i B5
Activitats	Activitat Avaluable 5
Criteris d'avaluació	5.1.1,5.1.2 , 5.1.3, 5.1.4,5.3.1, 5.3.2, 5.3.4,5.3.5, 5.5.1, 5.5.2, 5.5.3, 5.5.4 i 5.6.3

Unitat de programació 6: Mitjans audiovisuals i digitals en l'art contemporani	
<p>Examina com els mitjans electrònics, informàtics i digitals han transformat la pràctica artística, donant lloc a l'Art dels Nous Mitjans. A més, s'analitza l'auge de la narrativa serial en l'audiovisual del segle XXI i com les noves formes narratives redefeixen l'experiència artística i cultural en la contemporaneïtat, oferint noves possibilitats d'expressió i interacció.</p>	
Comp. específiques	CE 1 CE 3 CE 5
Sabers bàsics	<p>Bloc 2: ART I CONTEMPORANEÏTAT</p> <p>Subbloc 2.6: Mitjans audiovisuals i digitals</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mitjans electrònics, informàtics i digitals en l'art. Art dels nous mitjans. 2. L'explosió de la narrativa serial en l'audiovisual del segle XXI. 3. Narrativa multivers i videojocs.

Seqüenciació	Setmana B6 i B7
Activitats	Activitat avaluable 6
Criteris d'avaluació	5.1.1, 5.1.2, 5.1.3, 5.1.4, 5.3.2, 5.3.4, 5.5.1, 5.5.2, 5.5.3 i 5.5.4

Unitat de programació 7: La Difusió de l'art: Esdeveniments i espais culturals	
<p>Analitza com l'art es comparteix a través de grans esdeveniments com Exposicions Universals, Biennals i festivals, així com en espais culturals tradicionals i digitals. També aborda la creació i gestió de projectes culturals, atenent a la diversitat cultural i les necessitats de l'entorn.</p>	
Comp. específiques	CE 1 CE 6
Sabers bàsics	<p>Bloc 3: ART I COMUNICACIÓ</p> <p>Subbloc 3.1 Esdeveniments culturals i artístics</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Exposicions Universals. 2. Biennals i Fires d'art. El mercat de l'art. 3. Festivals de cinema, música o dansa. <p>Subbloc 3.2 Espais per a la cultura i les arts</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Museus i centres d'art. Galeries. 5. Teatres, cinemes i auditoris. 6. Espais no convencionals. 7. Plataformes digitals. <p>Subbloc 3.3 El projecte cultural i artístic:</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Tipologia de projectes culturals i artístics presencials i virtuals. Àmbits d'aplicació de la gestió cultural. 9. Anàlisi del context, destinataris, i detecció de necessitats de l'entorn. Atenció a la diversitat cultural
Seqüenciació	Setmana B9 i B10
Activitats	Activitat avaluable 7
Criteris d'avaluació	5.1.1, 5.1.2, 5.1.3, 5.1.4, 5.6.1, 5.6.2, 5.6.3.

Unitat de programació 8: Creació i gestió de projectes culturals	
<p>Proporcionar les claus per desenvolupar projectes culturals i artístics, tant presencials com virtuals, amb una anàlisi del context, destinataris i necessitats de l'entorn, posant èmfasi en la diversitat cultural. S'exploren els elements essencials per a la definició del projecte, com la visió, missió, objectius i la seva alineació amb els ODS, així com les estratègies de planificació, comunicació, gestió econòmica i avaluació crítica.</p>	
Comp. específiques	CE 4 CE 5 CE 6
Sabers bàsics	<p>Bloc 4: El projecte cultural i artístic Subbloc 4.1: Contexte</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tipologia de projectes culturals i artístics presencials i virtuals. Àmbits d'aplicació de la gestió cultural. 2. Anàlisi del context, destinataris, i detecció de necessitats de

	l'entorn. Atenció a la diversitat cultural. 3. Estratègies per a la investigació. Subbloc 4.2: Definició 4. Visió, missió, valors i objectius. Intersecció amb els ODS 5. Continguts i accions. Subbloc 4.3: 6. Planificació i temporització. 7. Estructura organitzativa. Repartiment inclusiu de rols i tasques. 8. Pla de comunicació. 9. Requisits infraestructurals i tècnics. 10. Gestió econòmica. 11. Estratègies d'avaluació. Valoració crítica.
Seqüenciació	Setmana B11, B12 i B13 Activitat avaluable 8
Criteris d'avaluació	5.4.1, 5.4.2, 5.4.3, 5.4.4, 5.5.1, 5.5.2, 5.5.3, 5.5.4, 5.6.1, 5.6.2, 5.6.3

8.6 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT

8.6.1 INSTRUMENTS DE RECOLLIDA D'INFORMACIÓ

Els instruments d'avaluació seran adequats, variats i adaptats a cada situació d'aprenentatge per a facilitar el seguiment per part del professorat i la reflexió i l'autoregulació de l'alumnat.

- Observació i valoració diàries per a l'avaluació de la competència CPSAA i CC.
- Quadern del professor com a registre diari de progrés de l'alumnat.
- Proves inicials- Activitat d'iniciació.
- Totes les activitats proposades en l'aula i per a casa. Llibreta d'apunts de l'assignatura.
- Graelles avaluació competencial. Rúbriques d'Avaluació i Coavaluació.
- Avaluació de la CD a partir del lliurament de les activitats a través de la plataforma Aules.
- Plataforma ÍTACA com a registre de la conducta de l'alumnat. Avaluació de la CL, mitjançant els anàlisi d'imatge proposats. La CCEC i la CM a partir dels dibuixos i dissenys.
- Proves escrites pràctiques

8.6.2. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ QUALITATIVA I QUANTITATIVA

Cap activitat d'avaluació es considerarà imprescindible per a la superació de la matèria/mòdul. No hi haurà una nota mínima de cada instrument per a fer mitjana.

Cada professor ponderarà les competències segons el seu propi criteri desenvolupat en cada Programació d'aula.

Competències d'anàlisis, comunicatives i expressives	Proves escrites/pràctiques	
CE1, CE2, CE3, CE4		80-100%

Competència aprendre personal i social CE5	Lliurament d'activitats per unitat didàctica Normes de convivència Esperit col·laboratiu Actitud a l'aula Compromís amb les necessitats de l'assignatura (portar el material)	0-20%
--	--	-------

Es consideraran com no adquirides les Competències d'aprendre, social i ciutadana, així com la ciutadana quan l'alumnat tinga conductes contràries a la convivència tipificats en les Normes d'organització del centre així com en el Decret 39/2008 o la normativa vigent en el moment de l'avaluació:

https://dogv.gva.es/portal/ficha_disposicion.jsp?sig=004091/2008&l=1

8.7 MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

S'adaptarà l'accés a l'estudi de la matèria amb mesures de nivell IV, segons les necessitats de l'alumnat:

- Flexibilització en la durada de l'etapa del Batxillerat
- Exempcions de qualificació per l'alumnat amb necessitats educatives especials
- Adaptació de les proves d'accés a la Universitat (PAU)
- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans específics o singulars (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada a les activitats extraescolars i complementàries amb mitjans específics o singulars.
- Provisió personalitzada de productes de suport tècnics i tecnològics.

BATXILLERAT Diürn i nocturn

9. DIBUIX TÈCNIC I i II

9.1 CONCRECIÓ CURRICULAR DE LA MATÈRIA

9.1.1 PRESENTACIÓ DE LA MATÈRIA

El dibuix tècnic és un mitjà d'expressió primordial en el desenvolupament de processos d'investigació científica, de projectes tecnològics i de creació d'un producte industrial o artístic.

És un llenguatge indispensable per a totes aquelles persones que es relacionen tècnicament a qualsevol nivell i vulguen convertir el seu treball en una activitat creadora. Contribueix eficaçment a comunicar idees en qualsevol moment del seu desenvolupament; en fase inicial és un bon instrument per a desenvolupar, mitjançant la confrontació d'opinions, treballs d'investigació o propostes de dissenys. Aquesta funció

de comunicació que caracteritza el dibuix tècnic afavoreix les fases de creació i la posterior difusió informativa de l'objecte dissenyat.

La matèria potencia la visió espacial de l'alumnat mitjançant la representació tridimensional sobre el pla, la resolució de problemes gràfics i els projectes grupals i individuals, on la creativitat, el pensament crític, el respecte i l'empatia conflueixen en objectius comuns. El caràcter integrador i multidisciplinari de l'assignatura comporta una metodologia activa i participativa, d'aprenentatge per descobriment, d'experimentació sobre la base de resolució de problemes pràctics, o mitjançant la participació en projectes interdisciplinaris, i contribueix tant al desenvolupament de les competències clau corresponents com a l'adquisició dels objectius d'etapa. S'aborden també reptes del segle XXI de forma integrada durant els dos anys de Batxillerat, com el compromís ciutadà en l'àmbit local i global, la confiança en el coneixement com a motor del desenvolupament, l'aprofitament crític, ètic i responsable de la cultura digital, el consum responsable i la valoració de la diversitat personal i cultural.

Dins de les competències clau, trobem diverses connexions amb la competència matemàtica, en ciència, tecnologia i enginyeria, en perfecta consonància amb els referents arquitectònics, industrials o d'un altre àmbit artístic i que evidencia l'estreta relació entre el dibuix tècnic i les matemàtiques.

La competència en consciència i expressió culturals es reflecteix en els dissenys analitzats, des de la seua varietat estilística, de procedència i constructiva. Aquesta competència permet no sols conèixer i valorar el patrimoni local a partir del context en què aquest s'ha desenvolupat, sinó també obrir-se a altres societats i cultures, mostrant interès cap a aquestes.

La competència digital es desenvolupa tant en l'estudi d'obres d'arquitectura, enginyeria o altres elements creatius com en l'experimentació amb les eines bàsiques de programes de disseny, comparant-les amb l'instrumental tradicional de dibuix tècnic.

L'Educació Plàstica, Visual i Audiovisual de Secundària Obligatòria proveeix l'alumnat dels fonaments geomètrics i la visió espacial inicial de sistemes de representació, conceptes aquests que donen base i continuïtat a un estudi més avançat en aquest nivell. De la mateixa manera, l'aprenentatge col·laboratiu de projectes interdisciplinaris plàstics serveix de vehicle per a posteriors tasques similars en aquesta etapa.

La transversalitat dels aprenentatges s'evidencia en altres matèries del Batxillerat d'Arts, com ara Disseny, on els sistemes de representació i les formes geomètriques són necessaris per a la concepció i desenvolupament de producte. El Dibuix Tècnic Aplicat a les Arts Plàstiques i al Disseny es configura en blocs de contingut similars però enfocats a la disciplina pràctica del disseny. Amb Fonaments de l'Art s'aprofundeix en la presència de la geometria en els diferents moviments artístics i èpoques històriques. Dibuix Artístic empra conceptes matemàtics bàsics en composició i s'endinsa també en les eines digitals de disseny vectorial.

La matèria Dibuix Tècnic I i II desplega un conjunt de competències específiques que busquen que l'alumnat siga capaç d'apreciar i analitzar obres d'arquitectura, disseny i enginyeria des del punt de vista de les seues estructures i elements tècnics; de resoldre problemes gràfic-matemàtics aplicant raonaments inductius, deductius i lògics que posen en pràctica els fonaments de la geometria plana; de desenvolupar la visió espacial per a recrear la realitat tridimensional per mitjà del sistema de representació més apropiat a la finalitat de la comunicació gràfica; de formalitzar dissenys i presentar projectes tècnics col·laboratius seguint la normativa a aplicar i d'investigar i experimentar amb programes específics de disseny assistit per ordinador (CAD).

Els programes i les aplicacions CAD ofereixen grans possibilitats, des d'una precisió i rapidesa més grans, fins a la millora de la creativitat i la visió espacial mitjançant models 3D. D'altra banda, aquestes eines ajuden a diversificar les tècniques a emprar i agilitar el ritme de les activitats, complementant els traçats en suports tradicionals. Tot això permetrà incorporar interaccions i dinamisme en les construccions tradicionals que no són possibles amb mitjans convencionals, i mostrar moviments, girs, canvis de pla i, en definitiva, una representació més precisa dels cossos geomètrics i les seues propietats en l'espai

9.2 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE1: Analitzar la relació entre les matemàtiques i el dibuix geomètric en elements arquitectònics, d'enginyeria o d'altres àmbits artístics al llarg de la història i atesa la diversitat cultural.

CE2: Resoldre gràficament operacions matemàtiques, relacions, construccions i transformacions, aplicant fonaments de geometria mètrica a través de raonaments inductius, deductius i lògics.

CE3: Representar la realitat tridimensional sobre la superfície del pla mitjançant els diferents sistemes de representació, considerant la importància del dibuix en arquitectura, enginyeria, disseny i altres àmbits artístics.

CE4: Documentar gràficament projectes arquitectònics i d'enginyeria, aplicant les normes UNE i ISO de manera apropiada i valorant la importància del croquis en la fase inicial d'un projecte.

CE5: Participar en projectes col·lectius de creació digital d'objectes i espais en dues i tres dimensions mitjançant l'ús de programes específics CAD, valorant les aportacions de tots els membres de l'equip.

9.3 SABERS BÀSICS

Bloc 1. GEOMETRÍA MÈTRICA		
B.1.1. <u>Desenvolupament històric del dibuix tècnic</u> CE1, CE2, CE3, CE5	1r curs	2n curs
G1. Breu recorregut històric		
Tales, Pitàgores, Euclides, Hipatia d'Alexandria.	X	

La geometria en l'arquitectura i enginyeria des de la revolució industrial. Els avanços en el desenvolupament tecnològic i en les tècniques digitals aplicades a la construcció de noves formes. Campos d'acció i aplicacions: dibuix arquitectònic, mecànic, elèctric i electrònic, geològic, urbanístic, etc.	X	X X
G2. Elements del dibuix tècnic en les formes de l'arquitectura, enginyeria i altres àmbits artístics.		
Elements geomètrics en conjunts arquitectònics de diferents èpoques i estils. Geometria en les arts plàstiques. Formes geomètriques en peces industrials.	X X X	X
G3. Instrumental de dibuix tècnic. Terminologia.		
Instrumental tradicional. Principals eines i usos. Programari de disseny assistit per ordinador. Comparativa amb eines tradicionals. Terminologia específica de la matèria.	X X	X X
G4. Actituds		
Respecte i interès per referents arquitectònics històrics i altres obres plàstiques. Identificació de construccions de dibuix tècnic en peces industrials.	X	X X
B.1.2. Construccions geomètriques CE1, CE2, CE5		1r curs 2n curs
G1. Llocs geomètrics		
Operacions bàsiques amb segments i angles. Arc capaç. Aplicacions dels llocs geomètrics a les construccions fonamentals. Potència d'un punt respecte a una circumferència. Eix radical i centre radical.	X	X X
G2. Transformacions geomètriques		
Isomètriques i isogonals: translació, gir, simetria i homotècia. Projectives: homologia i afinat. Inversió	X	X
G3. Polígons		
Triangles, quadrilàters i polígons regulars. Propietats i mètodes de construcció. Equivalència entre polígons	X	X X
G4. Tangències i corbes		
Tangències bàsiques. Traçat amb i sense eines digitals.	X	X

Tangències mitjançant potència i inversió. Corbes tècniques. Ovals i ovoïdes. Espirals. Corbes còniques: el·lipse, hipèrbola i paràbola. Rectes tangents. Traçat amb i sense eines digitals.	X	X X
G5. Actituds		
Rigor en els raonaments i precisió, claredat i neteja en les execucions. Resolució de tangències i corbes amb programari digital.	X	X
	X	X

Bloc 2. GEOMETRÍA PROJECTIVA I NORMALITZACIÓ. SISTEMES CAD.

B.2.1. Sistemes de representació CE1, CE2, CE3, CE5	1r Curs	2n Curs
G1. Sistema dièdric		
Punt, recta i pla. Tipologia. Alfabet i pertinences. Interseccions. Paral·lelisme, perpendicularitat i distàncies. Abatiments, girs i canvis de pla. Vertaderes magnituds. Figures contingudes en plans. Poliedres: tetraedre, hexaedre i octaedre. Superfícies radiades: piràmides i prismes. Seccions planes. Cossos de revolució rectes: Cons i cilindres.	X X	X X X X X X
G2. Sistema axonomètric ortogonal i obliqua		
Perspectives isomètrica i cavallera. Eixos i coeficients de reducció. Elements bàsics: punt, recta i pla. Representació de figures i sòlids senzills. Representació de sòlids amb corbes.	X X X	X X
G3. Sistema de plans acotats		
Fonaments i elements bàsics. Resolució de problemes de cobertes senzilles. Representació de perfils o seccions de terreny a partir de les seues corbes de nivell.	X	X
G4. Sistema cònic		
Fonaments i elements del sistema. Perspectiva frontal i obliqua. Representació de figures planes. Representació de sòlids i formes tridimensionals a partir de les seues vistes dièdriques.	X	X
G5. Aplicacions digitals		
Ús de les TIC i experimentació en entorns virtuals d'aprenentatge aplicats als sistemes de representació. Representacions físiques i virtuals de poliedres	X	X X

platònics.		
B.2.2. Normalització i documentació gràfica de projectes		
CE2, CE3, CE4, CE5		
G1. Normalització		
Escales gràfiques. Construcció i ús.	X	X
Concepte de normalització. Les normes fonamentals UNEIX i ISO. Aplicacions de la normalització: simbologia industrial i arquitectònica.	X	X
Elecció de vistes necessàries. Línies normalitzades. Acotació	X	X
Representació de cossos i peces industrials senzilles. Croquis i plans de taller. Corts, seccions i trencaments.	X	X
G2. Projectes de col·laboració		
Disseny, ecologia i sostenibilitat.	X	
Elaboració de la documentació gràfica d'un projecte d'enginyeria o arquitectònic senzill.		X
Plans de muntatge senzills. Elaboració i interpretació.		X
G3. Sistemes CAD		
Aplicacions vectorials 2D-3D. Eines i panells bàsics.	X	
Fonaments de disseny de peces en tres dimensions.	X	
Modelatge de caixa. Operacions bàsiques amb primitives.		X
Aplicacions de treball en grup per a conformar peces complexes a partir d'altres més senzilles.		X
G4. Actituds		
Respecte i empatia amb les aportacions de les companyes i companys en el procés de treball col·lectiu.	X	X
Cooperació i responsabilitat en la part individual per a contribuir a un objectiu comú i a la cohesió del grup.	X	X
Cura d'espais i materials de treball. Sostenibilitat.	X	X

9.4 UNITATS DE PROGRAMACIÓ QUE S'ABORDEN EN LES SITUACIONS D'APRENTATGE

Les situacions d'aprenentatge s'articulen a partir de les següents unitats de programació didàctiques:

1n BATXILLERAT		
1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
UD1. Traçats fonamentals UD2. Polígons: triangles i quadrilàters UD3. Corbes tècniques i còniques	UD4. Tangències i enllaços UD5. Normes d'acotació i vistes. Escales. UD6. Sistema axonomètric i cònic	UD7. Sistema dièdric I: Fonaments UD8. Aplicacions digitals

2n BATXILLERAT		
1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
UD1. Geometria plana: traçats fonamentals UD2. Polígons: triangles i quadrilàters UD3. Normalització: escales, vistes i acotacions	UD4. Corbes tècniques i còniques UD5. Tangències i enllaços UD6. Transformacions geomètriques projectives	UD7. Sistema dièdric I: paral·lelisme i perpendicularitat. Mètodes: abatiments, girs i canvis de pla. UD8. Sistema dièdric II: superfícies radiades, de revolució i poliedres. Seccions planes.

9.5. UNITATS DE PROGRAMACIÓ , SABERS BÀSICS I CRITERIS D' AVALUACIÓ

1º DE BATXILLERAT	
UD.1 GEOMETRÍA PLANA. TRAÇATS FONAMENTALS	Setembre (1r trimestre)
Sabers bàsics	BLOC 1
BL 1. Geometria mètrica SB.1.2 Construccions geomètriques - G1. Llocs geomètrics: potència, eix i centre radical - G3. Equivalència entre polígons - G.5 Actituds. Rigor i precisió, claredat i neteja en les execucions	BL.1 (SB 1.2) CE1, CE2
Criteris d'avaluació	C. Específica
5.1.1 Solucionar gràficament càlculs matemàtics i transformacions bàsiques aplicant conceptes i propietats de la geometria plana.	CE1 CE2

1º Batx	UD.2 POLÍGONS	Octubre (1r trimestre)
Sabers bàsics		BLOC 1

BL 1. Geometria mètrica B.1.2 Construccions geomètriques - G3. Polígons: triangles i quadrilàters. Propietats i *metodos de construcció. - G.5 Actituds. Rigor i precisió, claredat i neteja en les execucions	BL.1 (SB 1.2) CE1, CE2
Criteris d'avaluació	C. Específica
5.2.2 Construir polígons amb equivalència d'àrees, aplicant proporcionalitat i valorant la claredat i neteja dels dibuixos.	CE1 CE2

1º Batx	UD.3 CORBES TÈCNIQUES I CÒNIQUES	Novembre (1n trimestre)
Saberes bàsics		BLOC 1
BL 1. Geometria mètrica B.1.2 Construccions geomètriques - G4. Corbes còniques. - G.5 Actituds. Rigor i precisió, claredat i neteja en les execucions	BL.1 (SB 1.2) CE2	
Criteris d'avaluació		C. Específica
5.2.4 Traçar corbes còniques i les seues rectes tangents aplicant propietats i mètodes de construcció amb i sense eines digitals.		CE2

1º Batx	UD.4 TANGÈNCIES I ENLLAÇOS	Novembre-desembre (2n trimestre)
Sabers bàsics		BLOC 1
BL 1. Geometria mètrica B.1.2 Construccions geomètriques - G4. Tangències bàsiques. Traçat amb eines digitals i sense Tangències mitjançant potència i inversió x Corbes tècniques.	BL.1 (SB 1.2) CE1, CE2	

Ovals i ovoides. Espirals - G.5 Actituds. Rigor i precisió, claredat i neteja en les execucions	
Criteris d'avaluació	C. Específica
5.1.2 Identificar i recrear construccions geomètriques en peces industrials del nostre entorn, valorant l'aplicació pràctica del dibuix tècnic.	CE1
5.2.3 Resoldre tangències aplicant els conceptes de potència i inversió, valorant la precisió del traçat gràfic i digital.	CE2

1º Batx	UD.5 NORMALITZACIÓ: ESCALES, VISTES Y ACOTACIONES. PERSPECTIVA ISOMÈTRICA i CAVALLERA	Gener (2r trimestre)
Sabers bàsics		BLOC 1
BL 2. Geometria projectiva i normalització B.2.2 Normalització i documentació gràfica de projectes - G1. Normalització: croquis i plans de taller. Corts i seccions B.2.1 Sistemes de representació - G 2. Sistema axonomètric i ortogonal		BL.2 (SB 2.2, SB 2.1) CE1, CE2, CE3, CE4
Criteris d'avaluació		C. Específica
5.1.2 Identificar i recrear construccions geomètriques en peces industrials del nostre entorn, valorant l'aplicació pràctica del dibuix tècnic.		CE1
5.3.3 Recrear la realitat tridimensional mitjançant la representació de sòlids en perspectives axonomètriques i cònica, utilitzant els coneixements específics d'aquests sistemes de representació.		CE3
5.4.1 Elaborar la documentació gràfica apropiada a projectes de diferents camps, formalitzant i definint dissenys tècnics d'especejaments i plans de conjunt, segons normativa UNEIX i ISO.		CE4
5.4.2 Emprar croquis per a l'estudi de corts, seccions i trencaments en el disseny de peces industrials.		

1º Batx	UD.6 PERSPECTIVA AXONOMÈTRICA, CAVALLERA i CÒNICA.	Febrer (2r trimestre)
Sabers bàsics		BLOC 1
BL 2. Geometria projectiva i normalització		BL.2 (SB 2.2, SB

B.2.2 Normalització i documentació gràfica de projectes - G1. Normalització: croquis i plans de taller. Corts i seccions B.2.1 Sistemes de representació - G 2. Sistema axonomètric i ortogonal	2.1) CE1, CE2, CE3, CE4
Criteris d'avaluació	C. Específica
5.1.2 Identificar i recrear construccions geomètriques en peces industrials del nostre entorn, valorant l'aplicació pràctica del dibuix tècnic. 5.3.3 Recrear la realitat tridimensional mitjançant la representació de sòlids en perspectives axonomètriques i cònica, utilitzant els coneixements específics d'aquests sistemes de representació. 5.4.1 Elaborar la documentació gràfica apropiada a projectes de diferents camps, formalitzant i definint dissenys tècnics d'especejaments i plans de conjunt, segons normativa UNEIX i ISO. 5.4.2 Emprar croquis per a l'estudi de corts, seccions i trencaments en el disseny de peces industrials.	CE1 CE3 CE4

1º Batx	UD.7 SISTEMA DIÈDRIC I: Fonaments	Març-abril (3r trimestre)
Sabers bàsics		BLOC 2
BL 2. Geometria projectiva B.2.1 Sistemes de representació - G1. Sistema dièdric: Paral·lelisme, perpendicularitat i distàncies. Abatiments, girs. Vertaderes magnituds. Figures contingudes en plans.		BL.2 (SB 2.1) CE3
Criteris d'avaluació		C. Específica
5.3.1 Resoldre problemes geomètrics mitjançant abatiments, girs i canvis de pla, obtenint vertaderes magnituds.		CE3
5.3.2 Solucionar problemes d'intersecció, paral·lelisme, perpendicularitat i distàncies en sistema dièdric.		
5.3.2 Solucionar problemes d'intersecció, paral·lelisme, perpendicularitat i distàncies en sistema dièdric.		

1º Batx	UD.8 APLICACIONS DIGITALS	Maig-Juny (3r trimestre)
----------------	----------------------------------	------------------------------------

Sabers bàsics	BLOC 2
BL 2. Geometria projectiva B.2.1 Sistemes de representació Aplicacions vectorials 2D-3D. Eines i panells bàsics. Fonaments de disseny de peces en tres dimensions. Modelatge de caixa. Operacions bàsiques amb primitives. Aplicacions de treball en grup per a conformar peces complexes a partir d'altres més senzilles.	BL.2 (SB 2.1) CE3
Criteris d'avaluació	C. Específica
5.5.1 Crear figures planes mitjançant programes informàtics de dibuix vectorial usant les eines que aporten i les tècniques associades.	CE5
5.5.2 Representar digitalment sòlids tridimensionals mitjançant eines digitals 3D bàsiques.	
5.5.3 Dissenyar peces buscant la netedat i claredat de formes, utilitzant les eines CAD més adequades.	

2º DE BATXILLERAT	
UD.1 GEOMETRÍA PLANA. TRAÇATS FONAMENTALS	Setembre (1r trimestre)
Sabers bàsics	BLOC 1
BL 1. Geometria mètrica SB.1.2 Construccions geomètriques - G1. Llocs geomètrics: potència, eix i centre radical - G3. Equivalència entre polígons - G.5 Actituds. Rigor i precisió, claredat i neteja en les execucions	BL.1 (SB 1.2) CE1, CE2
Criteris d'avaluació	C. Específica
5.1.1 Solucionar gràficament càlculs matemàtics i transformacions bàsiques aplicant conceptes i propietats de la geometria plana.	CE1 CE2
5.2.1 Resoldre figures planes aplicant transformacions geomètriques i valorant la seua utilitat en els sistemes de representació.	
5.2.2 Construir polígons amb equivalència d'àrees, aplicant proporcionalitat i valorant la claredat i neteja dels dibuixos.	

2º Batx	UD.2 POLÍGONS: TRIANGLES I QUADRILÀTERS	Octubre (1r trimestre)
Sabers bàsics		BLOC 1
BL 1. Geometria mètrica B.1.2 Construccions geomètriques - G3. Polígons: triangles i quadrilàters. Propietats i *metodos de construcció. - G.5 Actituds. Rigor i precisió, claredat i neteja en les execucions		BL.1 (SB 1.2) CE1, CE2
Criteris d'avaluació		C. Específica
5.1.1 Solucionar gràficament càlculs matemàtics i transformacions bàsiques aplicant conceptes i propietats de la geometria plana. 5.2.1 Resoldre figures planes aplicant transformacions geomètriques i valorant la seua utilitat en els sistemes de representació. 5.2.2 Construir polígons amb equivalència d'àrees, aplicant proporcionalitat i valorant la claredat i neteja dels dibuixos.		CE1 CE2

2º Batx	UD.3 NORMALITZACIÓ: ESCALES, VISTES Y ACOTACIONES. PERSPECTIVA ISOMÈTRICA I CAVALLERA	Octubre- Novembre (1r trimestre)
Sabers bàsics		BLOC 1
BL 2. Geometria projectiva i normalització B.2.2 Normalització i documentació gràfica de projectes - G1. Normalització: croquis i plans de taller. Corts i seccions B.2.1 Sistemes de representació - G 2. Sistema axonomètric i ortogonal		BL.2 (SB 2.2, SB 2.1) CE1, CE2, CE3, CE4
Criteris d'avaluació		C. Específica
5.1.2 Identificar i recrear construccions geomètriques en peces industrials del nostre entorn, valorant l'aplicació pràctica del dibuix tècnic. 5.3.3 Recrear la realitat tridimensional mitjançant la representació de sòlids en perspectives axonomètriques i cònica, utilitzant els coneixements específics d'aquests sistemes de representació. 5.4.1 Elaborar la documentació gràfica apropiada a projectes de diferents camps, formalitzant i definint dissenys tècnics d'especejaments i plans de conjunt, segons normativa UNEIX i ISO.		CE1 CE3 CE4

5.4.2 Emprar croquis per a l'estudi de corts, seccions i trencaments en el disseny de peces industrials.	
--	--

2º Batx	UD.4 CORBES TÈCNIQUES I CÒNIQUES	Novembre-desembre (2n trimestre)
Saberes bàsics		BLOC 1
BL 1. Geometria mètrica B.1.2 Construccions geomètriques - G3. Tangències i corbes. Corbes còniques. Rectes tangents - G.5 Actituds. Rigor i precisió, claredat i neteja en les execucions		BL.1 (SB 1.2) CE2
Criteris d'avaluació		C. Específica
5.2.4 Traçar corbes còniques i les seues rectes tangents aplicant propietats i mètodes de construcció amb i sense eines digitals.		CE2

2º Batx	UD.5 TANGÈNCIES I ENLLAÇOS	Gener (2n trimestre)
Sabers bàsics		BLOC 1
BL 1. Geometria mètrica B.1.2 Construccions geomètriques - G3. Tangències mitjançant potència i inversió - G.5 Actituds. Rigor i precisió, claredat i neteja en les execucions		BL.1 (SB 1.2) CE1, CE2
Criteris d'avaluació		C. Específica
5.1.2 Identificar i recrear construccions geomètriques en peces industrials del nostre entorn, valorant l'aplicació pràctica del dibuix tècnic.		CE1
5.2.3 Resoldre tangències aplicant els conceptes de potència i inversió, valorant la precisió del traçat gràfic i digital.		CE2

2º Baxt	UD.6 TRANSFORMACIONS GEOMÈTRIQUES PROJECTIVES	Febrer (2n trimestre)
Sabers bàsics		BLOC 1
BL 1. Geometria mètrica B.1.2 Transformacions geomètriques - G3. Projectives: homologia, afinitat, inversió		BL.1 (SB 1.2) CE2

- G.5 Actituds. Rigor i precisió, claredat i neteja en les execucions	
Criteris d'avaluació	C. Específica
5.2.1 Resoldre figures planes aplicant transformacions geomètriques i valorant la seua utilitat en els sistemes de representació.	CE2

2º Batx	UD.7 SISTEMA DIÈDRIC I: paral·lelisme, perpendicularitat i distàncies. MÈTODES (abatiments, girs i canvis de pla)	Març-abril (3r trimestre)
Sabers bàsics		BLOC 2
BL 2. Geometria projectiva B.2.1 Sistemes de representació - G1. Sistema dièdric: Paral·lelisme, perpendicularitat i distàncies. Abatiments, girs. Vertaderes magnituds. Figures contingudes en plans.		BL.2 (SB 2.1) CE3
Criteris d'avaluació		C. Específica
5.3.1 Resoldre problemes geomètrics mitjançant abatiments, girs i canvis de pla, obtenint vertaderes magnituds.		CE3

2º Batx	UD.8 SISTEMA DIÈDRIC II: Superfícies radiades, cossos de revolució i poliedres	Abril-Maig (3r trimestre)
Sabers bàsics		BLOC 2
BL 2. Geometria projectiva B.2.1 Sistemes de representació - G1. Sistema dièdric: superfícies radiades: piràmides i prismes. Seccions planes. Cossos de revolució: cons i cilindres. Poliedres: tetraedre, hexaedre i octaedre.		BL.2 (SB 2.1) CE3
Criteris d'avaluació		C. Específica
5.3.2 Representar cossos geomètrics i de revolució aplicant els fonaments del sistema dièdric, així com seccions planes en estos.		CE3

9.6 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT

9.6.1 INSTRUMENTS DE RECOLLIDA D'INFORMACIÓ

Els instruments d'avaluació seran adequats, variats i adaptats a cada situació d'aprenentatge per a facilitar el seguiment per part del professorat i la reflexió i l'autoregulació de l'alumnat.

- Observació i valoració diàries per a l'avaluació de la competència CPSAA i CC.
- Quadern del professor com a registre diari de progrés de l'alumnat.
- Proves inicials- Activitat d'iniciació.
- Totes les activitats proposades en l'aula i per a casa. Llibreta d'apunts de l'assignatura.
- Graelles avaluació competencial. Rúbriques d'Avaluació i Coavaluació.
- Avaluació de la CD a partir del lliurament de les activitats a través de la plataforma Aules.
- Plataforma ÍTACA com a registre de la conducta de l'alumnat. Avaluació de la CL, mitjançant els anàlisi d'imatge proposats. La CCEC i la CM a partir dels dibuixos i dissenys.
- Proves escrites pràctiques

9.6.2.CRITERIS DE QUALIFICACIÓ QUALITATIVA I QUANTITATIVA

Cap activitat d'avaluació es considerarà imprescindible per a la superació de la matèria/mòdul. No hi haurà una nota mínima de cada instrument per a fer mitjana.

Cada professor ponderarà les competències segons el seu propi criteri desenvolupat en cada Programació d'aula.

Competències d'anàlisis, comunicatives i expressives CE1, CE2, CE3, CE4	Proves escrites/pràctiques	80-100%
Competència aprendre personal i social CE5	Lliurament d'activitats per unitat didàctica Normes de convivència Esperit col·laboratiu Actitud a l'aula Compromís amb les necessitats de l'assignatura (portar el material)	0-20%

Es consideraran com no adquirides les Competències d'aprendre, social i ciutadana, així com la ciutadana quan l'alumnat tinga conductes contràries a la convivència tipificats en les Normes d'organització del centre així com en el Decret 39/2008 o la normativa vigent en el moment de l'avaluació:

https://dogv.gva.es/portal/ficha_disposicion.jsp?sig=004091/2008&l=1

Pla de recuperació de l'assignatura pendent

En cas que l'alumne suspenga l'assignatura de primer, deurà assistir a classe i realitzar tant les proves escrites com la totalitat de les activitats proposades en cada Unitat Didàctica, a més de mostrar interès per l'assignatura.

9.7 MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

S'adaptarà l'accés a l'estudi de la matèria amb mesures de nivell IV, segons les

necessitats de l'alumnat:

- Flexibilització en la durada de l'etapa del Batxillerat
- Exempcions de qualificació per l'alumnat amb necessitats educatives especials
- Adaptació de les proves d'accés a la Universitat (PAU)
- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans específics o singulars (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada a les activitats extraescolars i complementàries amb mitjans específics o singulars.
- Provisió personalitzada de productes de suport tècnics i tecnològics.

10. DIBUIX ARTÍSTIC I I II

10.1 CONCRECIÓ CURRICULAR DE LA MATÈRIA

10.1.1 PRESENTACIÓ DE LA MATÈRIA

El dibuix és una forma d'expressió gràfica que plasma imatges sobre un suport pla, parlem d'una abstracció de la ment que permet fixar l'aparença de la forma. El dibuix és, així, un procés interactiu d'observació, reflexió i representació, que requereix una tècnica inicial i conèixer els seus fonaments, un exercici continu d'entrenament i pràctica.

Des d'aquest punt de vista, el dibuix pot considerar-se un mètode de treball en el qual s'afavoreix l'exploració, l'experimentació i la indagació. És important destacar els avanços que els i les artistes han aconseguit al llarg de la història aportant solucions als principals desafiaments de formulació gràfica. Així doncs, l'anàlisi de les seues obres ajuda l'alumnat a trobar camins diversos per a formular respostes a les preguntes que sorgeixen a les aules hui dia.

A més, el dibuix, com a llenguatge gràfic universal, ha sigut utilitzat per l'ésser humà per a transmetre idees, emocions, projectes, costums i cultura. En definitiva, a través del dibuix coneixem la història de la humanitat. També és el primer enllaç entre la idea i la seua representació gràfica, que dona origen a les creacions artístiques, i que és imprescindible per al desenvolupament de totes les altres arts.

No obstant això, dibuixar no és només l'origen de gran quantitat de creacions artístiques, sinó que és també una forma d'expressió i comunicació, especialment dins del món que habitem, envoltat d'imatges i immers en la cultura visual.

D'aquesta manera, la matèria de Dibuix Artístic engloba els sabers que proporcionen a l'alumnat els recursos necessaris per a expressar idees, emocions i sentiments, a més de projectar la seua visió del món i reinventar la realitat que els envolta. Això és, d'aportar la seua identitat a les creacions artístiques, i al mateix temps, transmetre la seua essència.

Aquesta matèria ha sigut organitzada secundant-se en els aprenentatges de l'etapa anterior d'Educació Secundària Obligatòria recollits en la matèria d'Educació Plàstica Visual i Audiovisual del tercer curs, amb la intenció de garantir la seua necessària

continuitat i progressió. D'altra banda, les matèries de Dibuix Artístic I i II es relacionen de manera molt estreta amb altres assignatures que cursarà l'alumnat que trie la modalitat d'un batxillerat artístic en el qual l'alumnat comence una especialització, que li permeta encaminar-se a formacions artístiques superiors.

Tenint en compte aquests aspectes, un dels principals objectius de les matèries de Dibuix Artístic I i II és l'adquisició de destreses i tècniques necessàries, incloses les digitals, per a la seua aplicació en diferents projectes i àmbits. A més, es pretén fomentar la sensibilitat, l'experiència estètica i l'apreciació del patrimoni cultural, això és, descobrir el dibuix com a mitjà d'expressió personal. Convé destacar que l'aprenentatge del Dibuix Artístic promou el desenvolupament de la sensibilitat, l'expressivitat, l'observació, l'anàlisi i la reflexió intrapersonal i sobre la realitat.

Les matèries de Dibuix Artístic I i II contribueixen de manera directa a l'adquisició de les competències clau, pel seu caràcter afavoridor de metodologies actives i cooperatives que transformen l'aprenentatge en una experiència significativa i promouen el desenvolupament de la creativitat tant en el marc de l'educació artística com per a qualsevol altra disciplina professional, per a facilitar d'aquesta manera la consecució dels objectius de l'etapa de batxiller.

10.2 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE1. Identificar i analitzar la presència del dibuix en les diverses manifestacions culturals i artístiques valorant la seua aportació a totes aquestes, així com a altres àmbits disciplinaris.

CE2. Realitzar dibuixos a mà alçada, esbossos i encaixos, d'acord amb els fonaments de la proporció, la composició i la percepció visual, interpretant la realitat i expressant idees, sentiments i emocions en obres de creació artística individuals o col·lectives.

CE3. Elaborar propostes gràfiques i artístiques amb intenció expressiva o comunicativa emprant els elements del llenguatge visual amb esperit crític.

CE4. Representar el volum i la perspectiva en suports bidimensionals, analitzant el contrast de llums i ombres propis del clarobscur tant en obres de referència com en creacions artístiques.

CE5. Experimentar amb les tècniques d'expressió artística, tradicionals, contemporànies i digitals, buscant diverses possibilitats en la realització de produccions gràfiques i projectes artístics, atesos els criteris de sostenibilitat i consum responsable

CE6. Expressar idees, sentiments i emocions creant discursos visuals argumentats, planificant el procés de treball i prestant especial atenció en aquests a la promoció dels drets humans, la igualtat de gènere i el respecte a la diversitat.

10.3 SABERS BÀSICS

	1r curs	2n curs
Bloc 1. Concepte i història del dibuix CE1, CE2, CE6		
-El dibuix com a procés interactiu d'observació, reflexió, imaginació, representació i comunicació.	X	X
-El dibuix en l'art: des de l'Antiguitat fins al Romanticisme. Obres més representatives de diferents creadors i creadores. Referents de dones artistes.	X	X
-El dibuix en l'art dels segles XIX i XX. Obres més representatives de diferents creadors i creadores. Referents de dones artistes.	X	X
-El dibuix com a part de múltiples processos artístics. Àmbits disciplinars: disseny, arquitectura, ciència i literatura.	X	X
-El dibuix del cos humà. Nocions bàsiques d'anatomia humana.		X
-El dibuix en la geometria i naturalesa.		X
-Representació de l'ésser humà al llarg de la història. Cànon i proporció. Els estereotips de bellesa en diferents èpoques.		X
-Nocions bàsiques d'anatomia artística: anotacions al natural, escorç i retrat.		X
-Superació d'estereotips i respecte a la diversitat de l'ésser humà en totes les seues manifestacions.		X
-Identitat cultural. Patrimoni local i global.		X
-Representació objectiva i subjectiva: Art figuratiu i art abstracte.		X
-La Bauhaus i el disseny.		X

Bloc 2. L'expressió gràfica i els seus recursos elementals. CE1, CE2, CE3, CE5, CE6.		
-El punt i les seues possibilitats expressives	X	
-La línia i les seues possibilitats expressives: traç, grafisme i trames.	X	X
-El pla i les seues possibilitats expressives: la taca.	X	X
- Naturalesa, percepció, psicologia i usos culturals del color.	X	X
- Monodromia, bicromia i tricromia. Aplicacions bàsiques del color en el dibuix.		X
- Les formes i la seua transformació: Elements i relacions.	X	X
- Textura visual i tàctil.		X
- Qualitats i relacions del color. El contrast de color.		X
- Dimensions del color. Aplicacions pràctiques.		X
- La perspectiva atmosfèrica. La profunditat a través del color.		X
- Color local, tonal i ambiental. Usos del color en el dibuix		X

Bloc 3. La percepció visual. CE1, CE2, CE6.		
-	X	X
- Nivells d'iconicitat de la imatge.	X	X
- Fonaments de la percepció visual.	X	
- Principis de la psicologia de la Gestalt.	X	X
- Il·lusions òptiques		
- La retentiva i la memòria visual.	X	
- El color associat a la línia. Art òptic i geomètric.		X
- Espais positius i negatius de les formes.		

Bloc 4. Composició i ordenació de l'espai CE1, CE2, CE6.		
- L'esbós	X	X
- Encaix i proporció.	X	X
- La composició com a mètode. L'equilibri compositiu. Direccions visuals. Aplicacions.	X	X
- Sistemes d'ordenació en la sintaxi visual. Aplicacions,	X	X
- Enquadrament i dibuix del natural. Relació amb la fotografia		

Bloc 5. El volum: La llum, el clarobscur i la perspectiva. CE1, CE2, CE4, CE5, CE6.		
- La llum i el volum.	X	
- Tipus de llum i d'il·luminació.	X	
- Introducció al clarobscur.	X	
- Representació bàsica de l'espai en perspectiva.	X	
- Nocions bàsiques de la perspectiva artística.	X	X
- Escales i claus tonals.		X
- L'ombreig i la taca.		X
- El dibuix i la tridimensionalitat.		X
- L'escorç.		X
- La perspectiva. Aplicació de la perspectiva cònica al dibuix artístic.		X
- Paisatgisme: espais interiors, exteriors, urbans i naturals.		X

Bloc 6. Materials i tècniques d'expressió artística CE5		
- Terminologia i materials del dibuix.	X	X
- Tècniques gràfic-plàstiques, seques i humides.	X	X
- Seguretat, toxicitat i compatibilitat dels materials i les	X	X

tècniques gràfic-plàstiques	X	
- Programes de pintura i dibuix digital.	X	
- Dibuix vectorial. Eines d'edició d'imatges per a l'expressió artística.	X	X
- El cos humà com a suport i com a instrument d'expressió artística.	X	X
- Consum conscient i responsable dels materials de dibuix i expressió artística.	X	
- Cura de l'entorn de treball i respecte al medi ambient.		

Bloc 7. Projectes gràfics individuals i col·laboratius CE1, CE5, CE6.		
- El dibuix com a mètode de treball.	X	X
- Fases dels projectes gràfics.	X	X
- La planificació del procés creatiu. El compromís i la constància en les fases del procés de treball.	X	X
- La distribució de tasques en els projectes gràfics: Criteris de selecció a partir de les habilitats requerides i les necessitats del projecte.	X	X
- Estratègies de selecció de tècniques, eines, mitjans i suports del dibuix adequats a diferents disciplines.	X	X
- Estratègies d'avaluació de les fases i resultats de projectes gràfics. L'error com a oportunitat de millora i aprenentatge.	X	X

10.4 UNITATS DIDÀCTIQUES QUE S'ABORDEN EN LES SITUACIONS D'APRENENTATGE

Les situacions d'aprenentatge s'articulen a partir de les següents unitats didàctiques:

2n Batxillerat		
1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
UD1. Història del dibuix. Recursos fonamentals UD2. Fonaments de la percepció visual. La psicologia de la Gestalt.	UD3. Composició i ordenació de l'espai UD4. La llum i el volum	UD5. Paisatgisme i perspectiva UD6. El cos com a referent i suport

10.5.UNITATS DIDÀCTIQUES, SABERS BÀSICS I CRITERIS D'AVUACIÓ

1ºBATXILLERAT	
UD.1 EL DIBUIX AL LLARG DE LA HISTÒRIA	1r trimestre

Sabers bàsics	BLOCS
<p>Bloc 1: Concepte i història del dibuix</p> <ul style="list-style-type: none"> - El dibuix com a procés interactiu d'observació, reflexió, imaginació, representació i comunicació. - El dibuix en l'art: des de l'Antiguitat fins al Romanticisme. Obres més representatives de creadors i creadores. Referents de dones artistes. - El dibuix com a part de múltiples processos artístics. Àmbits disciplinars: disseny, arquitectura, ciència i literatura. - El dibuix del cos humà. Nocions bàsiques d'anatomia humana. <p>Bloc 6: Materials i tècniques de expressió artística</p> <ul style="list-style-type: none"> - Terminologia i materials del dibuix. <p>Bloc 7: Projectes gràfics individuals i col·laboratius.</p> <ul style="list-style-type: none"> - El dibuix com a mètode de treball. Fases dels projectes gràfics. - La planificació del procés creatiu. El compromís i la constància en les fases del procés de treball. - La distribució de tasques en els projectes gràfics: Criteris de selecció a partir de les habilitats requerides i les necessitats del projecte. 	<p>BL.1</p> <p>BL.6</p> <p>BL.7</p>
Criteris d'avaluació	C. Específica
<p>5.1 Distingir els colors pigment primari i secundari a partir de la classificació dels colors ordenats en el cercle cromàtic.</p> <p>5.2 Analitzar les obres d'art i les imatges visuals del seu entorn per a identificar els fonaments teòrics propis del color com a element configuratiu i descriure les qualitats expressives i simbòliques que aporta a les obres per a expressar valors, emocions i sentiments.</p> <p>5.6. Analitzar les obres d'art per a descriure les tècniques i estils pictòrics en què el color destaca com a qualitat estètica (expressionisme, fauvisme, art pop), distingir les escales de color i reinterpretar les obres de manera personal per a expressar valors, emocions i sentiments.</p>	<p>CE1, CE2, CE6</p>

1ºBATXILLERAT	
UD.2 ELEMENTS BÀSICS DE LA COMPOSICIÓ	1r trimestre
Sabers bàsics	BLOCS
Bloc 3: La percepció visual:	BL.3

<p>Les formes i la seua transformació: Elements i relacions. Fonaments de la percepció visual. Principis de la psicologia de la Gestalt. Bloc 4 Composició i ordenació de l'espai: La composició com a mètode. Diferents formats. L'equilibri compositiu. El pes visual. Esquemes compositius bàsics. El color en la composició. Direccions visuals. Aplicacions. Sistemes d'ordenació en la sintaxi visual. Aplicacions. Bloc 6, Materials i tècniques d'expressió artística - Terminologia i materials del dibuix.</p>	<p>BL.4</p> <p>BL.6</p>
<p>Criteris d'avaluació</p>	<p>C. Específica</p>
<p>5.2 Analitzar les obres d'art i les imatges visuals del seu entorn per a identificar els fonaments teòrics propis del color com a element configuratiu i descriure les qualitats expressives i simbòliques que aporta a les obres per a expressar valors, emocions i sentiments. Identificar en les imatges visuals i audiovisuals els conceptes de to, saturació i valor, i descriure les gammes cromàtiques fredes i càlides i les relacions cromàtiques dels objectes i espais que els conformen. 5.6. Analitzar les obres d'art per a descriure les tècniques i estils pictòrics en què el color destaca com a qualitat estètica (expressionisme, fauvisme, art pop), distingir les escales de color i reinterpretar les obres de manera personal per a expressar valors, emocions i sentiments.</p>	<p>CE1, CE3, CE6</p>

1ºBATXILLERAT	
<p>UD.3 ELEMENTS BÀSICS DE LA EXPRESSIÓ GRÀFICA</p>	<p>2r trimestre</p>
<p>Sabers bàsics</p>	<p>BLOCS</p>
<p>Bloc 1: Concepte i història del dibuix Representació objectiva i subjectiva: Art figuratiu i art abstracte. Bloc 2: L'expressió gràfica i els seus recursos elementals: El punt i les seues possibilitats expressives. La línia i les seues possibilitats expressives: traç, grafisme i trames. textures. L'esbós o esbós.Encaix i proporció. La línia expressiva. La línia com a vertebradora del dibuix.</p>	<p>BL.1</p> <p>BL.2</p>

<p>La línia a través de l'art.</p> <p>Bloc 4: Composició i ordenació de l'espai L'esbós o esbosse Encaix i proporció Enquadrament i dibuix del natural</p> <p>Bloc 6: Materials i tècniques Tècniques gràfic-plàstiques seques i humides.</p>	<p>BL.4</p> <p>BL.6</p>
Criteris d'avaluació	C. Específica
<p>5.2 Analitzar les obres d'art i les imatges visuals del seu entorn per a identificar els fonaments teòrics propis del color com a element configuratiu i descriure les qualitats expressives i simbòliques que aporta a les obres per a expressar valors, emocions i sentiments.</p> <p>5.6. Analitzar les obres d'art per a descriure les tècniques i estils pictòrics en què el color destaca com a qualitat estètica (expressionisme, fauvisme, art pop), distingir les escales de color i reinterpretar les obres de manera personal per a expressar valors, emocions i sentiments.</p>	<p>CE1, CE2, CE4, CE5, CE6</p>

1ºBATXILLERAT	
UD.4 LLUM I VOLUM, CLAROBSCUR I PERSPECTIVA	2r trimestre
Sabers bàsics	BLOCS
<p>Bloc 4: Composició i ordenació de l'espai L'esbós Encaix i proporció Enquadrament i dibuix del natural</p> <p>Bloc 5: el volum El pla i les seues possibilitats expressives: la taca. La llum i el volum. Tipus de llum i d'il·luminació. Introducció al clarobscur. La perspectiva. Aplicació de la perspectiva cònica al dibuix artístic. Representació bàsica de la perspectiva en l'espai. Nocions bàsiques de la perspectiva artística.</p> <p>Bloc 7; Projectes gràfics individuals i col·laboratius: Estratègies de *avaluación de les fases i resultats de projectes gràfics.</p>	<p>BL.4</p> <p>BL.5</p> <p>BL.7</p>
Criteris d'avaluació	C. Específica

<p>5.4. Elaborar obres personals aplicant el color per mitjà de plànols i degradats en l'elaboració, tenint en compte les tècniques pictòriques i els materials com ara l'ús d'aglutinants.</p> <p>5.5. Elaborar composicions personals tenint en compte els conceptes d'harmonia i contrast, i tenint en compte els colors complementaris.</p>	CE1, CE2, CE4, CE5, CE6
---	-------------------------

1ºBATXILLERAT	
UD.5 EL COLOR	3r trimestre
Sabers bàsics	BLOCS
<p>Bloc 2: L'expressió gràfica i els seus recursos elementals: Naturaleza, percepción, psicología y usos culturales del color. Monocromía, bicromía y tricromía. Aplicaciones básicas del color en el dibujo. Cualidades y relaciones del color. El contraste y armonías de color</p> <p>Bloc 6: Materials i tècniques Tècniques gràfic-plàstiques seques i humides. Consumo consciente y responsable de los materiales artísticos.</p> <p>Bloc 7; Projectes gràfics individuals i col·laboratius: Estratègies de avaluació de les fases i resultats de projectes gràfics.</p>	BL.2 BL.6 BL.7
Criteris d'avaluació	C. Específica
<p>5.1 Distingir els colors pigment primari i secundari a partir de la classificació dels colors ordenats en el cercle cromàtic.</p> <p>5.3. Identificar en les imatges visuals i audiovisuals els conceptes de to, saturació i valor, i descriure les gammes cromàtiques fredes i càlides i les relacions cromàtiques dels objectes i espais que els conformen.</p> <p>5.5. Elaborar composicions personals tenint en compte els conceptes d'harmonia i contrast, i tenint en compte els colors complementaris.</p> <p>5.6. Analitzar les obres d'art per a descriure les tècniques i estils pictòrics en què el color destaca com a qualitat estètica (expressionisme, fauisme, art pop), distingir les escales de color i reinterpretar les obres de manera personal per a expressar valors, emocions i sentiments.</p>	CE1, CE2, CE3, CE4, CE5, CE6.

1ºBATXILLERAT	
UD.6 TÈCNIQUES ARTÍSTIQUES	3r trimestre
Sabers bàsics	BLOCS
<p>Bloc 6: Materials i tècniques d' expressio artística Tècniques gràfico-plàstics, secas y húmedas. Seguridad, toxicidad y compatibilidad de los materiales y las técnicas grafico-plàstics.</p> <p>Programas de pintura y dibujo digital. Dibujo vectorial. Herramientas de edición de imágenes para la expresión artística.</p> <p>Bloc 7; Projectes gràfics individuals i col·laboratius: Estratègies de avaluació de les fases i resultats de projectes gràfics.</p> <p>Consumo consciente y responsable de los materiales de dibujo y expresión artística. Cuidado del entorno de trabajo y respeto al medio ambiente</p>	<p>BL.6</p> <p>BL.7</p>
Criteris d'avaluació	C. Específica
<p>5.1 Distingir els colors pigment primari i secundari a partir de la classificació dels colors ordenats en el cercle cromàtic.</p> <p>5.2 Analitzar les obres d'art i les imatges visuals del seu entorn per a identificar els fonaments teòrics propis del color com a element configuratiu i descriure les qualitats expressives i simbòliques que aporta a les obres per a expressar valors, emocions i sentiments.</p> <p>5.3. Identificar en les imatges visuals i audiovisuals els conceptes de to, saturació i valor, i descriure les gammes cromàtiques fredes i càlides i les relacions cromàtiques dels objectes i espais que els conformen.</p> <p>5.5. Elaborar composicions personals tenint en compte els conceptes d'harmonia i contrast, i tenint en compte els colors complementaris.</p> <p>5.6. Analitzar les obres d'art per a descriure les tècniques i estils pictòrics en què el color destaca com a qualitat estètica (expressionisme, fauvisme, art pop), distingir les escales de color i reinterpretar les obres de manera personal per a expressar valors, emocions i sentiments.</p>	<p>CE1, CE2, CE4, CE5, CE6.</p>

2ºBATXILLERAT	
UD.1 HISTÒRIA DEL DIBUIX. RECURSOS FONAMENTALS	Setembre- octubre (1r trimestre)
Sabers bàsics	BLOCS
BL 1 Concepte i història del dibuix - El dibuix en l'art dels segles XIX i XX. Obres més representatives de diferents creadors i creadores. - Identitat cultural. Patrimoni local i global BL 2 L'expressió gràfica i els seus recursos elementals - El dibuix lineal i les seues possibilitats expressives BL 7 Projectes gràfics individuals i col·lectius - El dibuix com a mètode de treball. - Fases dels projectes gràfics. - La planificació del procés creatiu.	BL.1 BL.6 BL.7
Criteris d'avaluació	C. Específica
1.4 Argumentar la importància del patrimoni cultural i artístic com a element essencial de la identitat personal, i com a llegat universal. 2.5 Transferir les idees treballades en esbossos a propostes definitives, plasmanent les seues qualitats expressives en les produccions artístiques individuals o col·lectives. 3.2 Experimentar amb les possibilitats gràfiques de les formes, colors i textures, aportant identitat personal al procés creatiu. 5.1 Emprar amb destresa diferents tècniques, eines i suports, tradicionals i contemporànies, atenent les seues compatibilitats per a dissenyar produccions artístiques. 6.3 Dissenyar produccions gràfiques col·lectives, planificant un mètode de treball i valorant les propostes compartides.	CE1, CE2, CE3, CE5, CE6

2ºBATXILLERAT	
UD.2 FONAMENTS DE LA PERCEPCIÓ VISUAL. LA PSICOLOGIA DE LA GESTALT.	Octubre- novembre (1r trimestre)
Sabers bàsics	BLOCS
BL 3 La percepció visual - Fonaments de la percepció visual. - Principis de la psicologia de la *Gestalt. - Il·lusions òptiques BL 2 L'expressió gràfica i els seus recursos elementals	BL.3 BL.2

<p>-Monocromia, bicromia i tricromia. Aplicacions bàsiques del color en el dibuix.</p> <p>-Les formes i la seua transformació: Elements i relacions.</p> <p>BL 6 Materials i tècniques d'expressió artística</p> <p>-Tècniques gràfic-plàstiques, seques i humides.</p> <p>BL 7 Projectes gràfics, individuals i col·laboratius</p> <p>-El dibuix com a mètode de treball</p> <p>-Les fases dels projectes gràfics</p>	<p>BL.6</p> <p>BL.7</p>
<p>Criteris d'avaluació</p>	<p>C. Específica</p>
<p>1.2 Explicar les múltiples funcions del dibuix en diferents manifestacions culturals i artístiques, analitzant el seu ús en obres de diferents àmbits disciplinaris.</p> <p>2.3 Realitzar obres de creació pròpia emprant amb criteri els mecanismes de la percepció visual, les seues lleis i principis.</p> <p>5.1 Emprar amb destresa diferents tècniques, eines i suports, tradicionals i contemporànies, atenent les seues compatibilitats per a dissenyar produccions artístiques.</p> <p>6.1 Exposar de manera respectuosa, el procés de creació d'un projecte gràfic, individual o col·lectiu, argumentant les decisions plàstiques i els recursos emprats.</p>	<p>CE1, CE2, CE5, CE6</p>

2ºBATXILLERAT	
<p>UD.3 COMPOSICIÓ I ORDENACIÓ DE L'ESPAI</p>	<p>Novembre- desembre (2n trimestre)</p>
<p>Sabers bàsics</p>	<p>BLOCS</p>
<p>BL 4 Composició i ordenació de l'espai</p> <p>- L'esbós o esbosse</p> <p>- Encaix i proporció</p> <p>- La composició com a mètode. L'equilibri compositiu. Direccions visuals. Aplicacions.</p> <p>- Sistemes d'ordenació en la sintaxi visual. Aplicacions.</p> <p>- Enquadrament i dibuix del natural. Relació amb la fotografia.</p> <p>BL2 L'expressió gràfica i els seus recursos elementals</p> <p>- Monocromia, bicromia i tricromia. Aplicacions bàsiques del color en el dibuix.</p> <p>- Qualitats i relacions del color. El contrast de color</p> <p>- Dimensions del color. Aplicacions pràctiques</p> <p>BL 6 Materials i tècniques d'expressió artística</p> <p>- Tècniques gràfic-plàstiques, seques i humides.</p>	<p>BL.1</p> <p>BL.6</p> <p>BL.7</p>
<p>Criteris d'avaluació</p>	<p>C. Específica</p>
<p>1.2 Explicar les múltiples funcions del dibuix en diferents</p>	<p>CE1, CE2, CE5,</p>

<p>manifestacions culturals i artístiques, analitzant el seu ús en obres de diferents àmbits disciplinaris.</p> <p>2.2 Realitzar creacions artístiques individuals o col·lectives d'acord amb els fonaments de la proporció i la composició.</p> <p>5.1 Emprar amb destresa diferents tècniques, eines i suports, tradicionals i contemporànies, atenent les seues compatibilitats per a dissenyar produccions artístiques.</p> <p>6.4 Crear produccions gràfiques individuals o col·lectives promovent els valors democràtics, la igualtat de gènere i el respecte a la diversitat.</p>	CE6
--	-----

2ºBATXILLERAT	
UD.4 LA LLUM I EL VOLUM	Gener-febrer (2n trimestre)
Sabers bàsics	BLOCS
<p>BL 1 Concepte i història del dibuix - El dibuix en l'art: des de l'Antiguitat fins al Romanticisme.</p> <p>BL2 L'expressió gràfica i els seus recursos elementals -El pla i les seues possibilitats expressives: la taca</p> <p>BL 5 El volum: la llum, el clarobscur i la perspectiva - Representació bàsica de l'espai en perspectiva. - Nocions bàsiques de la perspectiva artística. - Escales i claus tonals. - L'ombreig i la taca. - El dibuix i la tridimensionalitat.</p> <p>BL 6 Materials i tècniques d'expressió artística -Tècniques gràfic-plàstiques, seques i humides.</p>	<p>BL.1</p> <p>BL.2</p> <p>BL.5</p> <p>BL.6</p>
Criteris d'avaluació	C. Específica
<p>1.1 Identificar la presència del dibuix en diversos contextos visuals i audiovisuals, valorant la seua capacitat comunicativa.</p> <p>2.1 Dibuixar amb destresa la realitat mitjançant esbossos i esbossos, desenvolupant una expressió pròpia, espontània i creativa, i estimulant la memòria visual.</p> <p>4.1 Fer servir les escales i les claus tonals, en les creacions gràfiques per a representar el volum.</p> <p>5.1 Emprar amb destresa diferents tècniques, eines i suports, tradicionals i contemporànies, atenent les seues compatibilitats per a dissenyar produccions artístiques.</p> <p>6.2 Transmetre idees, sentiments i emocions de manera respectuosa i inclusiva, utilitzant la creació artística com a mitjà d'expressió, valorant el procés i el resultat final.</p>	CE1, CE2, CE4, CE5, CE6.

2ºBATXILLERAT	
UD.5 PAISATGISME I PERSPECTIVA	Març (3r trimestre)
Sabers bàsics	BLOCS
<p>BL 5 El volum: la llum, el clarobscur i la perspectiva - La perspectiva. Aplicació de la perspectiva cònica al dibuix artístic. - Paisatgisme: espais interiors, exteriors, urbans i naturals.</p> <p>BL 6 Materials i tècniques d'expressió artística -Tècniques gràfic-plàstiques, seques i humides.</p> <p>BL 7 Projectes gràfics, individuals i col·laboratius - El dibuix com a mètode de treball - Les fases dels projectes gràfics</p>	<p>BL.5</p> <p>BL.6</p> <p>BL.7</p>
Criteris d'avaluació	C. Específica
<p>1.1 Identificar la presència del dibuix en diversos contextos visuals i audiovisuals, valorant la seua capacitat comunicativa.</p> <p>2.1 Dibuixar amb destresa la realitat mitjançant esbossos i esbossos, desenvolupant una expressió pròpia, espontània i creativa, i estimulant la memòria visual.</p> <p>4.4 Dibuixar perspectives en representacions gràfiques, ateses les proporcions i il·luminació, entre altres.</p> <p>5.3 Innovar en l'ús de tècniques, eines i suports per a la representació de dissenys o creacions artístiques.</p> <p>6.3 Dissenyar produccions gràfiques col·lectives, planificant un mètode de treball i valorant les propostes compartides.</p>	CE1, CE2, CE4, CE5, CE6

2ºBATXILLERAT	
UD.6 EL COS COM A REFERENT I SUPORT	Abril-maig (3r trimestre)
Sabers bàsics	BLOCS
<p>BL1 Concepte i història del dibuix -Representació de l'ésser humà al llarg de la història. Cànon i proporció. Els estereotips de bellesa en diferents èpoques. -Nocions bàsiques d'anatomia artística: anotacions al natural, escorç i retrat. -Representació objectiva i subjectiva: Art figuratiu i art abstracte.</p> <p>BL 6 Materials i tècniques d'expressió artística -Tècniques gràfic-plàstiques, seques i humides.</p>	<p>BL.1</p> <p>BL.6</p>

Criteris d'avaluació	C. Específica
1.3 Representar amb destresa la figura humana, atesos els cànons i proporcions de l'ésser humà al llarg de la història, així com a la seua diversitat anatòmica. 5.1 Emprar amb destresa diferents tècniques, eines i suports, tradicionals i contemporànies, atenent les seues compatibilitats per a dissenyar produccions artístiques. 5.3 Innovar en l'ús de tècniques, eines i suports per a la representació de dissenys o creacions artístiques. 6.2 Transmetre idees, sentiments i emocions de manera respectuosa i inclusiva, utilitzant la creació artística com a mitjà d'expressió, valorant el procés i el resultat final.	CE1, CE2, CE5, CE6

10.6 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT

10.6.1 INSTRUMENTS DE RECOLLIDA D'INFORMACIÓ

Els instruments d'avaluació seran adequats, variats i adaptats a cada situació d'aprenentatge per a facilitar el seguiment per part del professorat i la reflexió i l'autoregulació de l'alumnat.

- Observació i valoració diàries per a l'avaluació de la competència CPSAA i CC.
- Quadern del professor com a registre diari de progrés de l'alumnat.
- Proves inicials- Activitat d'iniciació.
- Totes les activitats proposades en l'aula i per a casa. Llibreta d'apunts de l'assignatura.
- Graelles avaluació competencial. Rúbriques d'Avaluació i Coavaluació.
- Avaluació de la CD a partir del lliurament de les activitats a través de la plataforma Aules. Plataforma Aules com a feedback de dubtes i correccions.
- Plataforma ÍTACA com a registre de la conducta de l'alumnat. Avaluació de la CL, mitjançant els anàlisi d'imatge proposats. La CCEC i la CM a partir dels dibuixos i dissenys.

10.6.2. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ QUALITATIVA I QUANTITATIVA

Cap activitat d'avaluació es considerarà imprescindible per a la superació de la matèria/mòdul. No hi haurà una nota mínima de cada instrument per a fer mitjana.

Cada professor ponderarà les competències segons el seu propi criteri desenvolupat en cada Programació d'aula.

Competències d'anàlisi, comunicatives i expressives CE1, CE2, CE3, CE4	Activitats, projectes i proves gràfic-plàstiques	80-100%
Competència aprendre personal i social CE5	Normes de convivència Esperit col·laboratiu Actitud a l'aula Compromís amb les necessitats	0-20%

	de l'assignatura (portar el material)	
--	---------------------------------------	--

Es consideraran com no adquirides les Competències d'aprendre, social i ciutadana, així com la ciutadana quan l'alumnat tinga conductes contràries a la convivència tipificats en les Normes d'organització del centre així com en el Decret 39/2008 o la normativa vigent en el moment de l'avaluació: https://dogv.gva.es/portal/ficha_disposicion.jsp?sig=004091/2008&l=1

10.7 MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

S'adaptarà l'accés a l'estudi de la matèria amb mesures de nivell IV, segons les necessitats de l'alumnat:

- Flexibilització en la durada de l'etapa del Batxillerat
- Exempcions de qualificació per l'alumnat amb necessitats educatives especials
- Adaptació de les proves d'accés a la Universitat (PAU)
- Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans específics o singulars (espais, mobiliari, recursos tecnològics i materials didàctics i curriculars).
- Accessibilitat personalitzada a les activitats extraescolars i complementàries amb mitjans específics o singulars.
- Provisió personalitzada de productes de suport tècnics i tecnològics.

C E E D (Batxillerat d'Arts)

11. DISSENY

11.1 CONCRECIÓ CURRICULAR DE LA MATÈRIA

11.1.1 PRESENTACIÓ DE LA MATÈRIA

El disseny és l'activitat creativa que té com a finalitat projectar l'aspecte, funció i producció d'elements funcionals, bé siguin bidimensionals i es construïsquen a partir dels aspectes fonamentals de la comunicació gràfica, o bé tridimensionals, és a dir objectes, productes o espais. Dissenyar implica materialitzar idees, donar solució a problemes pràctics amb criteri estètic i equilibrant forma i funció. És una activitat pràctica i enfocada a aportar solucions, però també és una eina que permet el desenvolupament de la creativitat, la mirada personal i la identitat en l'alumnat adolescent, i a partir de la qual poder comprendre el món que els envolta i contribuir a la seua transformació.

El concepte de disseny ha evolucionat al llarg de la història de la humanitat, donant resposta a les necessitats funcionals i comunicatives requerides a cada moment i context, encara que adquireix gran rellevància a partir de la Revolució industrial, quan els processos industrials mecanitzats catapulten les possibilitats tècniques i comunicatives. En l'actualitat, els recursos digitals i de les TIC proporcionen múltiples eines que faciliten la labor de dissenyadores i dissenyadors tant en el procés de planificació com de resolució tècnica i suposa una revolució en els temps, metodologies de treball, tècniques de creació, presentació i difusió de projectes.

El disseny és un procés complex en el qual intervenen diferents disciplines i que es projecta sobre camps molt diversos. Com a activitat creativa que és, forma part de la cultura visual i audiovisual i va intrínsecament lligat a la història de l'art, però es diferencia d'aquest que la creativitat no es posa al servei de l'autoexpressió sinó de la cerca de solucions a problemes per resoldre amb unes premisses de partida. En aquest sentit, serà fonamental que l'alumnat compregui que ha de triar amb criteri i rigor la seua estratègia per a abordar un projecte de disseny, justificant la selecció de recursos i materials en la creació, ja que existeixen múltiples respostes creatives adequades encara que no totes resulten vàlides si no responen amb coherència a la finalitat subjacent.

El disseny és una activitat fonamental en la societat, indústria i economia actual. Per això es fa necessària una reflexió sobre com optimitzar els recursos disponibles i dur a terme un disseny sostenible que possibiliti l'equilibri entre la qualitat de vida i la modificació de l'entorn sense deteriorar el medi ambient i sense comprometre els recursos naturals. Al costat d'aquesta reflexió de sostenibilitat sorgeix un discurs centrat en la igualtat d'oportunitats, en el respecte a la diversitat, la lluita contra estereotips i discriminacions i, en conseqüència, l'adequació d'un disseny cada vegada més inclusiu. Aquests factors lligats a l'ètica impacten en l'alumnat contribuint a desenvolupar la seua sensibilitat al mateix temps que el seu criteri estètic, facilitant-li eines per a desenvolupar idees, representant-les i projectant-les de manera expressiva i explorant la seua creativitat. A través de la correcta aplicació dels elements configuratius, aprendrà a comunicar-se de manera efectiva, afectiva i eficient, especialment en l'emissió de missatges gràfics, comprenent que la correcció en la comunicació gràfica és equivalent a la correcció ortogràfica, aspecte fonamental en l'aprenentatge de qualsevol disciplina.

Aquesta matèria articula els seus sabers d'acord amb els components de la Competència Consciència i expressió culturals, i s'aborden des dels blocs següents: Disseny i societat, en el qual s'introdueix la relació dels principals camps d'aplicació del disseny amb la història de l'art, des d'un enfocament crític en relació a la seua dimensió ètica i socioeconòmica; el disseny i la seua configuració formal, en el qual s'abordan la sintaxi visual i comunicativa, que possibiliten la seua estructura expressiva, formal i semàntica; les fases del disseny, que aborda la metodologia projectual per a desenvolupar una proposta, des de la detecció de necessitats a la idea inicial i el desenvolupament tècnic i creatiu, amb especial èmfasi en el disseny inclusiu i la

sostenibilitat; el disseny gràfic, el disseny de producte i el disseny d'espais com a àmbits principals d'aplicació, amb les seues diferents característiques, tècniques i processos.

11.2 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE1. Investigar i analitzar propostes de disseny atenent la seua evolució històrica, estils i àmbits d'aplicació, apreciand la seua aportació a l'imaginari sociocultural, ètic i estètic.

CE2. Analitzar diferents produccions de disseny bidimensional i tridimensional, relacionant els aspectes formals amb la seua intenció funcional, estètica i comunicativa, explicant amb terminologia adequada el seu impacte mediambiental i socioeconòmic.

CE3. Planificar la creació de propostes gràfiques, productes i espais, mitjançant un procés metodològic estructurat, justificant la selecció de tècniques, eines i procediments prenent com a base la finalitat del disseny.

CE4. Crear propostes de disseny, utilitzant diferents sistemes de representació i presentació, amb criteri estètic, rigor i precisió tècnica, donant resposta a les necessitats detectades, des d'una perspectiva personal, sostenible i inclusiva.

CE5. Concretar el producte dissenyat mitjançant la realització d'arts finals, maqueta o prototipatge, amb exigència en la qualitat de l'acabat i valorant la dimensió professional vinculada a les diferents àrees del disseny.

11.3 ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES

Els principis metodològics de l'educació a distància es fonamenten especialment en l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació, sense perjudici d'unes altres. El suport tutorial es realitzarà a distància de manera telemàtica o virtual, o també de manera presencial en el centre. Esta última opció (presencial) no és d'assistència obligatòria, però és molt recomanable assistir, ja que les sessions presencials poden ajudar en gran manera a superar el curs satisfactòriament.

En el centre s'imparteixen dos tipus de tutories: col·lectives i individuals.

Les tutories col·lectives (TC) consistiran en sessions de suport grupal en les quals es desenvoluparan els elements del currículum i tindran lloc dues vegades per setmana, una en horari matutí i una altra en vespertí.

L'horari de les tutories col·lectives és el que consta en la guia de autoaprenentatge de la assignatura.

Les tutories individuals (TU) consistiran en seguiment individualitzat del procés d'aprenentatge de l'alumnat, d'orientació i on tractar tots aquells aspectes que puga plantejar cada estudiant sobre la matèria. Per esta raó, l'alumne haurà de demanar cita prèvia per a ser atés en les tutories individuals, que també poden ser telemàtiques, virtuals i telefòniques.

L'horari de les tutories és el que consta en la guia de autoaprenentatge de la assignatura.

Per a mantindre una comunicació el més efectiva amb el professor, tenim a la nostra disposició una sèrie de canals de comunicació:

Telèfon. Pots comunicar-te telefònicament amb el professor per a plantejar qualsevol tipus de dubte o consulta, però sempre en l'horari assignat a les tutories individuals.

Fòrums de l'aula virtual. A l'aula virtual hi ha habilitats dos fòrums: un de notícies i avisos sobre el funcionament del curs en general i un altre de consultes i dubtes sobre els continguts dels diferents temes. Tots dos són públics i tots els alumnes matriculats tenen accés al contingut dels possibles debats que sorgisquen.

Missatgeria de l'aula virtual i correu electrònic. També es poden enviar missatges al professor a través de la plataforma, o mitjançant el correu electrònic. Estos missatges s'intentaran contestar al més prompte possible, sempre dins de les 48 hores posteriors a la recepció d'este.

Per part de l'alumne, és important que s'establisca uns dies i unes hores d'estudi a la setmana i que este pla de treball el respecte durant el curs.

S'ha de tindre un lloc fix per a estudiar, on tinga a mà tots els materials que necessite tant per a estudiar com per a realitzar les activitats pràctiques.

Des de l'aula virtual, el professor anirà proposant activitats que tindran pes en la nota final (activitats avaluable). De la mateixa forma, podrà donar directrius, tant de material com de procés de creació, sobre els projectes en curs.

11.4 SABERS BÀSICS

BLOC 1: DISSENY I SOCIETAT CE1, CE2
SB 1.1. Concepte i evolució històrica del disseny: Principals tendències, períodes, escoles i personalitats del disseny. SB 1.2. Camps d'aplicació del disseny gràfic, de producte i espais. Teixit social, cultural i professional. Estudis vinculats al disseny. SB 1.3. Disseny, ètica i comunicació social: Disseny, ecologia i sostenibilitat. El disseny en la societat de consum. Publicitat i contrapublicitat. Disseny i diversitat. Disseny inclusiu. Categories estètiques. Els estereotips en el disseny. L'ètica de les imatges i productes en el món actual: la superació d'estereotips, prejudicis i convencionalismes. Aportació de les cultures no occidentals al cànon del disseny universal. L'apropiació cultural. SB 1.4. Eines digitals de cerca d'informació i visualització. SB 1.5. Atenció i sentit crític en l'exploració de propostes de disseny en entorns físics i virtuals.

**BLOC 2: EL DISSENY:
CONFIGURACIÓ FORMAL
CE1, CE2, CE4, CE5**

SB 2.1. Comunicació visual:
Punt, línia, pla, color, forma i textura.
Sintaxi de la imatge bidimensional i tridimensional. Ordenació i composició de la forma en l'espai.
Qualitats comunicatives i expressives dels elements.

SB 2.2. Sistemes de representació.

SB 2.3. Materials i tècniques gràfic-plàstiques. Qualitats emotives i expressives.

SB 2.4. Recursos digitals i programes informàtics per a la creació de dissenys bidimensionals i tridimensionals. Normativa vigent en relació a llicències d'ús. Entorns virtuals d'aprenentatge. Fonaments de la propietat intel·lectual. La protecció de la creativitat. Patents i marques.

SB 2.5. Terminologia específica per a la descripció formal d'elements de disseny.

**BLOC 3: LES FASES DEL
DISSENY CE3,
CE4, CE5**

SB 3.1. Metodologia projectual. Estratègies de planificació, organització i gestió de projectes.

SB 3.2. Processos de pensament creatiu i resolució de problemes.

SB 3.3. Vocabulari relatiu a processos d'investigació, planificació, creació i materialització de produccions de disseny.

SB 3.4. Tècniques d'escolta activa i assertiva. Empatia. Sentit de la responsabilitat i sentit ètic en l'elecció de temàtiques, processos i materials. Resiliència i disposició al treball. Adaptabilitat.

SB 3.5. Sentit de la iniciativa, proactivitat i compromís amb la qualitat de l'acabat.

**BLOC 4: DISSENY
GRÀFIC CE3,
CE4, CE5**

SB 4.1. Elements configuratius bàsics:
Teoria de percepció visual i recursos del llenguatge visual. La tipografia: principals famílies, llegibilitat, propietats i usos.
El color. Possibilitats comunicatives i expressives. Usos culturals. La composició. Retícula. Formats. Maquetació.
La imatge. tractament de la imatge digital.
Ètica i significats de les imatges. La inclusivitat i la superació de convencionalismes, estereotips i prejudicis.

SB 4.2. Processos i tècniques:
Tècniques gràfic-plàstiques.
Assistents i programes digitals específics de disseny. Preparació d'arts finals.

SB 4.3. Principals àmbits d'aplicació del disseny gràfic: La imatge de marca: el

<p>disseny corporatiu.   Disseny editorial: maquetació.   El disseny publicitari. La comunicació gràfica. Contrapublicitat. La senyalística.   SB 4.4. Vocabulari específic de disseny gràfic.</p>
BLOC 5: DISSENY DE   PRODUCTE CE3,   CE4, CE5
<p>SB 5.1. Tipologia, morfologia i funcions dels objectes.   SB 5.2. Elements configuratius bàsics: Materials, textures, formes i colors.   SB 5.3. Sistemes perspectius de representació aplicats al disseny de producte.   SB 5.4. Maqueta i prototip. Tècniques i materials.   SB 5.5. Relació entre objecte i usuari: Antropometria. Ergonomia.   Disseny d'objecte i diversitat funcional. Disseny inclusiu.   SB 5.6. Principals àmbits d'aplicació: Embalatge. Disseny tèxtil.   Disseny d'objectes.   SB 5.7. Vocabulari específic de disseny producte.</p>
BLOC 6: DISSENY   D'ESPAIS CE3,   CE4, CE5
<p>SB 6.1. Organització de l'espai habitable, públic o privat. Distribució d'espais i recorreguts.   Redisseny d'espais. Percepció psicològica de l'espai.   SB 6.2. Principals àmbits d'aplicació del disseny d'espais: Disseny d'interiors   Escenografia   SB 6.3. Elements constructius. Principis d'il·luminació.   SB 6.4. Sistemes de representació: dièdric i axonomètric. Acotació. Escales. Seccions.   SB 6.5. Maqueta. Tècniques i materials. Reutilització de materials. Criteris de sostenibilitat.   SB 6.6. El disseny inclusiu d'espais. Barreres arquitectòniques.   SB 6.7. Vocabulari específic de disseny d'espais.</p>

11.5 DISTRIBUCIÓ TEMPORAL DELS SABERS BÀSICS EN EL CALENDARI ESCOLAR I D'AVUACIONS

Primer quadrimestre
<p>Setmana A1 (de l'11 al 17 de setembre)   El dia 11 comença el curs, però encara no s'estudia cap contingut. Les diferents tutories s'empraran per a una primera presa de contacte entre alumnes i professor per a tractar</p>

aspectes generals de l'assignatura.

Setmana A2 (del 18 al 24 de setembre) Tema 1. Introducció al disseny.

Concepte de disseny. Història. Principals escoles. Figures rellevants. Disseny i Art. Diferències. Àmbits del disseny.

Setmana A3 (del 25 de setembre a l'1 d'octubre) Tema 2. Elements del llenguatge visual.

Elements gràfics fonamentals: punt, línia i pla o taca. Elements de sensibilització de superfícies: color i textura. La forma. Formes orgàniques i formes geomètriques.

Setmana A4 (del 2 al 8 d'octubre) Tema 3. Geometria plana bàsica.

La circumferència. Polígons regulars. Triangle, quadrat, pentàgon i hexàgon. Duplicació del nombre de costats. Polígons estrellats. Tangències. Enllaços bàsics. Ovals i ovoides.

Activitat avaluable 1: Disseny de formes geomètriques en les quals apareguen polígons regulars i enllaços de corbes.

Setmana A5 (del 9 al 15 d'octubre)

Continuem treballant amb el tema de la setmana anterior.

Setmana A6 (del 16 al 22 d'octubre)

Tema 4. Estructura i composició.

Pes visual. Equilibri. Esquemes compositius. Simetria radial i axial. Ritme. Mòduls. Xarxes modulars.

Activitat avaluable 2: Creació d'una xarxa modular.

Setmana A7 (del 23 al 29 d'octubre)

Seguim amb el tema de la setmana anterior.

Setmana A8 (del 30 d'octubre al 5 de novembre) Tema 5. Color.

Teoria del color. Color llum i color pigment. Dimensions del color. Classificació. Gammes cromàtiques. Contrast simultani. El color en el disseny.

Activitat avaluable 3: Creació de dissenys geomètrics a color amb variacions de to i lluminositat.

Setmana A9 (del 6 al 12 de novembre)

Seguim amb el tema de la setmana anterior.

Setmana A10 (del 13 al 19 de novembre) Tema 6. Metodologia del disseny.

Estratègies de planificació. Organització i gestió de projectes. Processos i valoració de resultats. El treball en equip.

Setmana A11 (del 20 al 26 de novembre) Tema 7. Disseny gràfic.

Àmbits d'aplicació del disseny gràfic. Funcions comunicatives: identitat, informació i persuasió. El maotipo com a simplificació i abstracció de formes complexes. Tipografia.

Activitat avaluable 4: Disseny d'una icona a partir d'un concepte proposat.

Activitat avaluable 5: Creació d'un anagrama amb les inicials pròpies de l'alumne.

Setmana A12 (del 27 de novembre al 3 de desembre)

Seguim amb el tema de la setmana anterior.

Setmana A13 (del 4 al 10 de desembre)

Última setmana de tutories per a repassar l'estudiat i acabar possibles activitats pendents.

Setmana d'exàmens del 18 al 24 de desembre

Segon quadrimestre

Setmana B1 (del 8 al 14 de gener) Tema 8. Imatge corporativa. Anagrames i logotips. La imatge d'empresa. Imatge corporativa.
Activitat avaluable 6: Projecte de creació d'imatge corporativa d'empresa o organisme (real o fictici).

Setmana B2 (del 15 al 21 de gener)
Seguim amb el tema de la setmana anterior.

Setmana B3 (del 22 al 28 de gener) Tema 9. El cartell. Història. Figures rellevants. Recursos expressius i la seua correspondència amb figures literàries. Recursos gràfics. Estructura i composició. Tècniques de realització.

Activitat avaluable 7: Realització d'un cartell.

Setmana B4 (del 29 de gener al 4 de febrer)
Continuem treballant amb el tema de la setmana anterior.

Setmana B5 (del 5 a l'11 de febrer)
Tema 10. La il·lustració i la fotografia aplicades al disseny. La il·lustració. La seua relació amb el còmic i amb el disseny editorial. La fotografia. Tècniques digitals de manipulació. Disseny publicitari.

Setmana B6 (del 12 al 18 de febrer)
Tema 11. Disseny d'embotallats. El "embalatge". Els volums bàsics. Poliedres i superfícies de revolució. Tipus d'envasos. Tipografia. Color. Normativa legal.

Activitat avaluable 8: Projecte de disseny d'un envàs d'un determinat producte.

Setmana B7 (del 19 al 25 de febrer)
Seguim amb el tema de la setmana anterior.

Setmana B8 (del 26 de febrer al 3 de març) Tema 12. Disseny de producte I. El disseny industrial. Breu història. Tendències. Aspectes tècnics i formals. Ergonomia.

Procés de desenvolupament. El "brainstorming". Idea, esbós, prototip.

Setmana B9 (de l'11 al 17 de març) Tema 13. Disseny de producte II. Coquitació. Sistema de vistes. Normes d'acotació. Nocions bàsiques de perspectives axonomètriques. Dibuix a mà alçada en tres dimensions. Tècniques de representació de superfícies materials.

Activitat avaluable 9: Projecte de disseny d'un objecte tridimensional amb una utilitat definida.

Setmana B10 (del 18 al 24 de març)
Seguim amb el tema de la setmana anterior.

Setmana B11 (del 25 al 31 de març) Tema 14. Disseny de l'espai. El disseny d'interiors. Aspectes fonamentals. Color. Llum artificial i llum natural. Ambientació. Materials i instal·lacions. Distribució d'espais i recorreguts. La perspectiva cònica. Programes vectorials en 3D.

Activitat avaluable 10: Projecte d'organització d'un hipotètic espai de treball, amb plans en planta i perspectives.

Setmana B12 (del 8 al 14 d'abril)
Seguim amb el tema de la setmana anterior.

Setmana B13 (del 15 al 21 d'abril)

Última setmana de tutories per a repassar l'estudiat i acabar possibles activitats pendents.

Setmana d'exàmens del 29 d'abril al 5 de maig

Activitats avaluables

La data límit de lliurament de les activitats avaluables serà el dia de la realització de l'examen de l'avaluació corresponent.

No obstant això, es recomana entregar les activitats com més prompte millor (una o dues setmanes després d'haver estudiat el tema). D'esta manera la correcció de les activitats

es realitza abans i l'alumne té l'oportunitat de millorar aquesta activitat en els aspectes en els quals no haja aconseguit un nivell òptim, amb la consegüent pujada de nota. En molts casos també serà útil ensenyar o presentar activitats inacabades o en procés per a poder guiar l'activitat durant la seua realització.

11.6 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT

7.6.1 Descripció del sistema d'avaluació

Per a superar la matèria es realitzaran dues proves d'avaluació distribuïdes per quadrimestres, a més de dues proves finals de recuperació, una ordinària i una altra extraordinària.

Estes proves o exàmens constaran d'una sèrie de qüestions sobre els temes estudiats durant el quadrimestre motiu de l'avaluació. Estes qüestions podran ser teòriques o exercicis pràctics on hi haurà que aplicar els coneixements adquirits. En qualsevol cas, des de l'aula virtual s'anunciarà amb antelació l'estructura concreta de cada examen.

7.6.2 Procediments de qualificació

Nota d'un quadrimestre. En finalitzar cada quadrimestre es realitzarà un examen presencial en el centre. La presentació a este examen és obligatòria, només presentant les activitats no es podrà aprovar.

La nota de cada avaluació queda repartida de la següent forma:

Activitats avaluables: 60% Examen: 40%

Si la qualificació obtinguda és menor que la nota de l'examen, prevaldrà la qualificació obtinguda en eixe examen, a la realització del qual l'alumnat sempre tindrà dret.

Nota final del curs. La nota final del curs serà la mitjana de les notes dels dos quadrimestres.

7.6.3 Criteris de recuperació

Recuperació d'un trimestre. En el cas que la nota del primer quadrimestre no arribe al mínim per a aprovar, l'alumne pot recuperar esta primera avaluació no superada en el moment del curs que considere estar preparat. A causa de l'estructura del curs, esta recuperació només és aplicable a la primera avaluació i es farà mitjançant una prova o examen de les mateixes característiques que la prova ordinària del quadrimestre.

Recuperació del curs (prova final).

Aquells alumnes que no superen l'assignatura tindran dret a una prova al maig (examen final, a realitzar en la setmana del 20 al 26 de maig).

Deponent de la situació acadèmica de l'alumne, este examen pot ser la recuperació d'un quadrimestre o del curs complet.

Recuperació extraordinària del curs (prova final extraordinària).

En el cas que un alumne no haja superat l'assignatura una vegada realitzat l'examen final, tindrà dret a realitzar la recuperació extraordinària. Esta recuperació es farà mitjançant un examen presencial, que sempre abastarà el temari complet de l'assignatura (examen final extraordinari a realitzar-se durant el mes de juny).

11.7 MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

L'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, estableix diferents mesures individualitzades per a l'aprenentatge de resposta educativa per a la seua inclusió. Entre estes destaca la mesura de nivell III d'atenció educativa domiciliària. En este cas, l'alumnat cursarà la matèria de forma regular amb el suport addicional d'un professor/a d'atenció educativa que acudirà al domicili i que es coordinarà amb l'equip docent.

També contempla com a mesura extraordinària de nivell IV l'exempció de la matèria en casos de necessitats educatives especials com a discapacitat auditiva, visual o motriu en les quals no siga possible realitzar una adaptació d'accés al currículum sense afectar els seus elements descriptius. Esta exempció ha de ser sol·licitada per l'estudiant i/o tutors legals i aprovada per l'òrgan competent. En cas de ser aprovada, la qualificació serà <<exempte/a>> juntament amb el departament d'Orientació s'estudiaran les adaptacions que es puguen adoptar.

12. DIBUIX ARTÍSTIC I I II

12.1 CONCRECIÓ CURRICULAR DE LA MATÈRIA

12.1.1 PRESENTACIÓ DE LA MATÈRIA

El dibuix és una forma d'expressió gràfica que plasma imatges sobre un suport pla, parlem d'una abstracció de la ment que permet fixar l'aparença de la forma. El dibuix és, així, un procés interactiu d'observació, reflexió i representació, que requereix una tècnica inicial i conèixer els seus fonaments, un exercici continu d'entrenament i pràctica.

Des d'aquest punt de vista, el dibuix pot considerar-se un mètode de treball en el qual s'afavoreix l'exploració, l'experimentació i la indagació. És important destacar els avanços que els i les artistes han aconseguit al llarg de la història aportant solucions als principals desafiaments de formulació gràfica. Així doncs, l'anàlisi de les seues obres ajuda l'alumnat a trobar camins diversos per a formular respostes a les preguntes que sorgeixen a les aules hui dia.

A més, el dibuix, com a llenguatge gràfic universal, ha sigut utilitzat per l'ésser humà per a transmetre idees, emocions, projectes, costums i cultura. En definitiva, a través del dibuix coneixem la història de la humanitat. També és el primer enllaç entre la idea i la seua representació gràfica, que dona origen a les creacions artístiques, i que és imprescindible per al desenvolupament de totes les altres arts.

No obstant això, dibuixar no és només l'origen de gran quantitat de creacions artístiques, sinó que és també una forma d'expressió i comunicació, especialment dins del món que habitem, envoltat d'imatges i immers en la cultura visual.

D'aquesta manera, la matèria de Dibuix Artístic engloba els sabers que proporcionen a l'alumnat els recursos necessaris per a expressar idees, emocions i sentiments, a més de projectar la seua visió del món i reinventar la realitat que els envolta. Això és, d'aportar la seua identitat a les creacions artístiques, i al mateix temps, transmetre la seua essència.

Aquesta matèria ha sigut organitzada secundant-se en els aprenentatges de l'etapa anterior d'Educació Secundària Obligatoria recollits en la matèria d'Educació Plàstica Visual i Audiovisual del tercer curs, amb la intenció de garantir la seua necessària continuïtat i progressió. D'altra banda, les matèries de Dibuix Artístic I i II es relacionen de manera molt estreta amb altres assignatures que cursarà l'alumnat que trie la modalitat d'un batxillerat artístic en el qual l'alumnat comence una especialització, que li permeta encaminar-se a formacions artístiques superiors.

Tenint en compte aquests aspectes, un dels principals objectius de les matèries de Dibuix Artístic I i II és l'adquisició de destreses i tècniques necessàries, incloses les digitals, per a la seua aplicació en diferents projectes i àmbits. A més, es pretén fomentar la sensibilitat, l'experiència estètica i l'apreciació del patrimoni cultural, això és, descobrir el dibuix com a mitjà d'expressió personal. Convé destacar que l'aprenentatge del Dibuix Artístic promou el desenvolupament de la sensibilitat, l'expressivitat, l'observació, l'anàlisi i la reflexió intrapersonal i sobre la realitat.

Les matèries de Dibuix Artístic I i II contribueixen de manera directa a l'adquisició de les competències clau, pel seu caràcter afavoridor de metodologies actives i cooperatives que transformen l'aprenentatge en una experiència significativa i promouen el desenvolupament de la creativitat tant en el marc de l'educació artística com per a qualsevol altra disciplina professional, per a facilitar d'aquesta manera la consecució dels objectius de l'etapa de batxiller.

12.2 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE1. Identificar i analitzar la presència del dibuix en les diverses manifestacions culturals i artístiques valorant la seua aportació a totes aquestes, així com a altres àmbits disciplinaris.

CE2. Realitzar dibuixos a mà alçada, esbossos i encaixos, d'acord amb els fonaments de la proporció, la composició i la percepció visual, interpretant la realitat i expressant idees, sentiments i emocions en obres de creació artística individuals o col·lectives.

CE3. Elaborar propostes gràfiques i artístiques amb intenció expressiva o comunicativa emprant els elements del llenguatge visual amb esperit crític.

CE4. Representar el volum i la perspectiva en suports bidimensionals, analitzant el contrast de llums i ombres propis del clarobscur tant en obres de referència com en creacions artístiques.

CE5. Experimentar amb les tècniques d'expressió artística, tradicionals, contemporànies i digitals, buscant diverses possibilitats en la realització de produccions gràfiques i projectes artístics, atesos els criteris de sostenibilitat i consum responsable

CE6. Expressar idees, sentiments i emocions creant discursos visuals argumentats, planificant el procés de treball i prestant especial atenció en aquests a la promoció dels drets humans, la igualtat de gènere i el respecte a la diversitat.

12.3 ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES

L'educació a distància permet a l'alumne que establisca el seu propi ritme de treball, no obstant això, en el centre s'imparteixen dos tipus de tutories: col·lectives i individuals, que no són d'assistència obligatòria, però a les quals és molt recomanable assistir, ja que poden ajudar en gran manera a superar el curs satisfactòriament.

Les **tutories col·lectives** ens permeten en primer lloc orientar l'estudi, plantejar els continguts, les dificultats i aspectes a ressaltar de cadascun dels temes de la setmana i en segon lloc es també es poden utilitzar per a treballar en les activitats relacionades amb els temes. Això és el més semblant a una classe tradicional i es disposa d'una tutoria setmanal (a triar entre horari de demà o vesprada). A estes tutories es pot assistir de manera presencial en el centre, a l'aula indicada o a través de la plataforma. Es disposarà d'un link, perquè l'alumne pugui assistir a estes tutories de manera remota. Les tutories col·lectives no són obligatòries.

Els horaris de les tutories és el que consta a la guia d'autoaprenentatge.

Les **tutories individuals** estan dissenyades per a resoldre per telèfon o personalment qualsevol tipus de dubte que li plantege el temari al llarg de l'estudi. Per a assistir personalment al centre a una tutoria individual s'haurà de demanar cita prèvia al professor, *biena través de la plataforma de l'aula virtual, per correu electrònic o telefònicament (en este últim cas en les hores assignades a les tutories individuals).

Els horaris de les tutories és el que consta a la guia d'autoaprenentatge.

D'altra banda, per a mantindre una comunicació el més efectiva amb el professor, també tenim a la nostra disposició una sèrie de canals de comunicació:

- **Telèfon.** Pots comunicar-te telefònicament amb el professor per a plantejar qualsevol tipus de dubte o consulta, però sempre en l'horari assignat a les tutories individuals.
- **Fòrums de l'aula virtual.** A l'aula virtual hi ha habilitats dos fòrums: un de notícies i avisos sobre el funcionament del curs en general i un altre de consultes i dubtes sobre els continguts dels diferents temes. Tots dos són públics i tots els alumnes matriculats tenen accés al contingut dels possibles debats que sorgisquen.
- **Missatgeria de l'aula virtual i correu electrònic.** També es poden enviar missatges al professor a través de la plataforma, o mitjançant el correu electrònic. Estos missatges s'intentaran contestar al més prompte possible, sempre dins de les 48 hores posteriors a la recepció d'este.

Per part de l'alumne, és important que s'establisca uns dies i unes hores d'estudi a la setmana i que este pla de treball el respecte durant el curs.

S'ha de tindre un lloc fix per a estudiar, on tinga a mà tots els materials que necessite tant per a estudiar com per a realitzar les activitats pràctiques.

12.4 SABERS BÀSICS

	1r curs	2n curs
Bloc 1. Concepte i història del dibuix CE1, CE2, CE6		
-El dibuix com a procés interactiu d'observació, reflexió, imaginació, representació i comunicació.	X	X
-El dibuix en l'art: des de l'Antiguitat fins al Romanticisme. Obres més representatives de diferents creadors i creadores. Referents de dones artistes.	X	X
-El dibuix en l'art dels segles XIX i XX. Obres més representatives de diferents creadors i creadores. Referents de dones artistes.	X	X
-El dibuix com a part de múltiples processos artístics. Àmbits disciplinars: disseny, arquitectura, ciència i literatura.	X	X
-El dibuix del cos humà. Nocions bàsiques d'anatomia humana.		X
-El dibuix en la geometria i naturalesa.		X
-Representació de l'ésser humà al llarg de la història. Cànon i proporció. Els estereotips de bellesa en diferents èpoques.		X
-Nocions bàsiques d'anatomia artística: anotacions al natural, escorç i retrat.		X
-Superació d'estereotips i respecte a la diversitat de l'ésser humà en totes les seues manifestacions.		X
-Identitat cultural. Patrimoni local i global.		X
-Representació objectiva i subjectiva: Art figuratiu i art abstracte.		X
-La Bauhaus i el disseny.		X
Bloc 2. L'expressió gràfica i els seus recursos elementals. CE1, CE2, CE3, CE5, CE6.		
-El punt i les seues possibilitats expressives	X	
-La línia i les seues possibilitats expressives: traç, grafisme i trames.	X	X
-El pla i les seues possibilitats expressives: la taca.	X	X
- Naturalesa, percepció, psicologia i usos culturals del color.	X	X
- Monodromia, bicromia i tricromia. Aplicacions bàsiques del color en el dibuix.		X
- Les formes i la seua transformació: Elements i relacions.	X	X
- Textura visual i tàctil.		X
- Qualitats i relacions del color. El contrast de color.		X
- Dimensions del color. Aplicacions pràctiques.		X
- La perspectiva atmosfèrica. La profunditat a través del color.		X
- Color local, tonal i ambiental. Usos del color en el dibuix		X

Bloc 3. La percepció visual. CE1, CE2, CE6.		
-	X	X
- Nivells d'iconicitat de la imatge.	X	X
- Fonaments de la percepció visual.	X	
- Principis de la psicologia de la Gestalt.	X	X
- Il·lusions òptiques		
- La retentiva i la memòria visual.	X	
- El color associat a la línia. Art òptic i geomètric.		X
- Espais positius i negatius de les formes.		

Bloc 4. Composició i ordenació de l'espai CE1, CE2, CE6.		
- L'esbós	X	X
- Encaix i proporció.	X	X
- La composició com a mètode. L'equilibri compositiu. Direccions visuals. Aplicacions.	X	X
- Sistemes d'ordenació en la sintaxi visual. Aplicacions,	X	X
- Enquadrament i dibuix del natural. Relació amb la fotografia		

Bloc 5. El volum: La llum, el clarobscur i la perspectiva. CE1, CE2, CE4, CE5, CE6.		
- La llum i el volum.	X	
- Tipus de llum i d'il·luminació.	X	
- Introducció al clarobscur.	X	
- Representació bàsica de l'espai en perspectiva.	X	
- Nocions bàsiques de la perspectiva artística.	X	X
- Escales i claus tonals.		X
- L'ombreig i la taca.		X
- El dibuix i la tridimensionalitat.		X
- L'escorç.		X
- La perspectiva. Aplicació de la perspectiva cònica al dibuix artístic.		X
- Paisatgisme: espais interiors, exteriors, urbans i naturals.		X

Bloc 6. Materials i tècniques d'expressió artística CE5		
- Terminologia i materials del dibuix.	X	X
- Tècniques gràfic-plàstiques, seques i humides.	X	X
- Seguretat, toxicitat i compatibilitat dels materials i les tècniques gràfic-plàstiques	X	X
- Programes de pintura i dibuix digital.	X	
- Dibuix vectorial. Eines d'edició d'imatges per a l'expressió artística.	X	X
- El cos humà com a suport i com a instrument d'expressió artística.	X	X
- Consum conscient i responsable dels materials de dibuix i expressió artística.	X	
- Cura de l'entorn de treball i respecte al medi ambient.		

Bloc 7. Projectes gràfics individuals i col·laboratius CE1, CE5, CE6.		
- El dibuix com a mètode de treball.	X	X
- Fases dels projectes gràfics.	X	X
- La planificació del procés creatiu. El compromís i la constància en les fases del procés de treball.	X	X
- La distribució de tasques en els projectes gràfics: Criteris de selecció a partir de les habilitats requerides i les necessitats del projecte.	X	X
- Estratègies de selecció de tècniques, eines, mitjans i suports del dibuix adequats a diferents disciplines.	X	X
- Estratègies d'avaluació de les fases i resultats de projectes gràfics. L'error com a oportunitat de millora i aprenentatge.	X	X

12.5 DISTRIBUCIÓ TEMPORAL DELS SABERS BÀSICS I CRITERIS D'AVUACIÓ

1ºBATXILLERAT	
UD.1 EL DIBUIX AL LLARG DE LA HISTÒRIA	1r trimestre
Sabers bàsics	BLOCS
Bloc 1: Concepte i història del dibuix - El dibuix com a procés interactiu d'observació, reflexió, imaginació, representació i comunicació. - El dibuix en l'art: des de l'Antiguitat fins al Romanticisme. Obres més representatives de creadors i creadores. Referents de dones artistes. - El dibuix com a part de múltiples processos artístics. Àmbits disciplinars: disseny, arquitectura, ciència i literatura.	BL.1

<p>- El dibuix del cos humà. Nocions bàsiques d'anatomia humana.</p> <p>Bloc 6: Materials i tècniques de expressió artística</p> <p>- Terminologia i materials del dibuix.</p> <p>Bloc 7: Projectes gràfics individuals i col·laboratius.</p> <p>- El dibuix com a mètode de treball. Fases dels projectes gràfics.</p> <p>- La planificació del procés creatiu. El compromís i la constància en les fases del procés de treball.</p> <p>- La distribució de tasques en els projectes gràfics: Criteris de selecció a partir de les habilitats requerides i les necessitats del projecte.</p>	<p>BL.6</p> <p>BL.7</p>
<p>Criteris d'avaluació</p>	<p>C. Específica</p>
<p>5.1 Distingir els colors pigment primari i secundari a partir de la classificació dels colors ordenats en el cercle cromàtic.</p> <p>5.2 Analitzar les obres d'art i les imatges visuals del seu entorn per a identificar els fonaments teòrics propis del color com a element configuratiu i descriure les qualitats expressives i simbòliques que aporta a les obres per a expressar valors, emocions i sentiments.</p> <p>5.6. Analitzar les obres d'art per a descriure les tècniques i estils pictòrics en què el color destaca com a qualitat estètica (expressionisme, fauvisme, art pop), distingir les escales de color i reinterpretar les obres de manera personal per a expressar valors, emocions i sentiments.</p>	<p>CE1, CE2, CE6</p>

<p>1ºBATXILLERAT</p>	
<p>UD.2 ELEMENTS BÀSICS DE LA COMPOSICIÓ</p>	<p>1r trimestre</p>
<p>Sabers bàsics</p>	<p>BLOCS</p>
<p>Bloc 3: La percepció visual:</p> <p>Les formes i la seua transformació: Elements i relacions.</p> <p>Fonaments de la percepció visual.</p> <p>Principis de la psicologia de la Gestalt.</p> <p>Bloc 4 Composició i ordenació de l'espai:</p> <p>La composició com a mètode. Diferents formats.</p> <p>L'equilibri compositiu.</p> <p>El pes visual.</p> <p>Esquemes compositius bàsics. El color en la composició.</p> <p>Direccions visuals. Aplicacions.</p> <p>Sistemes d'ordenació en la sintaxi visual. Aplicacions.</p>	<p>BL.3</p> <p>BL.4</p>

Bloc 6, Materials i tècniques d'expressió artística - Terminologia i materials del dibuix.	BL.6
Criteris d'avaluació	C. Específica
<p>5.2 Analitzar les obres d'art i les imatges visuals del seu entorn per a identificar els fonaments teòrics propis del color com a element configuratiu i descriure les qualitats expressives i simbòliques que aporta a les obres per a expressar valors, emocions i sentiments.</p> <p>Identificar en les imatges visuals i audiovisuals els conceptes de to, saturació i valor, i descriure les gammes cromàtiques fredes i càlides i les relacions cromàtiques dels objectes i espais que els conformen.</p> <p>5.6. Analitzar les obres d'art per a descriure les tècniques i estils pictòrics en què el color destaca com a qualitat estètica (expressionisme, fauvisme, art pop), distingir les escales de color i reinterpretar les obres de manera personal per a expressar valors, emocions i sentiments.</p>	CE1, CE3, CE6

1ºBATXILLERAT	
UD.3 ELEMENTS BÀSICS DE LA EXPRESSIÓ GRÀFICA	2r trimestre
Sabers bàsics	BLOCS
<p>Bloc 1: Concepte i història del dibuix Representació objectiva i subjectiva: Art figuratiu i art abstracte.</p> <p>Bloc 2: L'expressió gràfica i els seus recursos elementals: El punt i les seues possibilitats expressives. La línia i les seues possibilitats expressives: traç, grafisme i trames. textures. L'esbós o esbós.Encaix i proporció. La línia expressiva. La línia com a vertebradora del dibuix. La línia a través de l'art.</p> <p>Bloc 4: Composició i ordenació de l'espai L'esbós o esbosse Encaix i proporció Enquadrament i dibuix del natural</p> <p>Bloc 6: Materials i tècniques Tècniques gràfic-plàstiques seques i humides.</p>	<p>BL.1</p> <p>BL.2</p> <p>BL.4</p> <p>BL.6</p>
Criteris d'avaluació	C. Específica

<p>5.2 Analitzar les obres d'art i les imatges visuals del seu entorn per a identificar els fonaments teòrics propis del color com a element configuratiu i descriure les qualitats expressives i simbòliques que aporta a les obres per a expressar valors, emocions i sentiments.</p> <p>5.6. Analitzar les obres d'art per a descriure les tècniques i estils pictòrics en què el color destaca com a qualitat estètica (expressionisme, fauvisme, art pop), distingir les escales de color i reinterpreta les obres de manera personal per a expressar valors, emocions i sentiments.</p>	<p>CE1, CE2, CE4, CE5, CE6</p>
---	--------------------------------

1ºBATXILLERAT	
UD.4 LLUM I VOLUM, CLAROBSCUR I PERSPECTIVA	2r trimestre
Sabers bàsics	BLOCS
<p>Bloc 4: Composició i ordenació de l'espai L'esbós Encaix i proporció Enquadrament i dibuix del natural</p> <p>Bloc 5: el volum El pla i les seues possibilitats expressives: la taca. La llum i el volum. Tipus de llum i d'il·luminació. Introducció al clarobscur. La perspectiva. Aplicació de la perspectiva cònica al dibuix artístic. Representació bàsica de la perspectiva en l'espai. Nocions bàsiques de la perspectiva artística.</p> <p>Bloc 7; Projectes gràfics individuals i col·laboratius: Estratègies de *avaluació de les fases i resultats de projectes gràfics.</p>	<p>BL.4</p> <p>BL.5</p> <p>BL.7</p>
Criteris d'avaluació	C. Específica
<p>5.4. Elaborar obres personals aplicant el color per mitjà de plànols i degradats en l'elaboració, tenint en compte les tècniques pictòriques i els materials com ara l'ús d'aglutinants.</p> <p>5.5. Elaborar composicions personals tenint en compte els conceptes d'harmonia i contrast, i tenint en compte els colors complementaris.</p>	<p>CE1, CE2, CE4, CE5, CE6</p>

1ºBATXILLERAT	
UD.5 EL COLOR	3r trimestre
Sabers bàsics	BLOCS
<p>Bloc 2: L'expressió gràfica i els seus recursos elementals: Naturaleza, percepción, psicología y usos culturales del color. Monocromía, bicromía y tricromía. Aplicaciones básicas del color en el dibujo. Cualidades y relaciones del color. El contraste y armonías de color</p> <p>Bloc 6: Materials i tècniques Tècniques gràfic-plàstiques seques i humides. Consumo consciente y responsable de los materiales artísticos.</p> <p>Bloc 7; Projectes gràfics individuals i col·laboratius: Estratègies de avaluació de les fases i resultats de projectes gràfics.</p>	<p>BL.2</p> <p>BL.6</p> <p>BL.7</p>
Criteris d'avaluació	C. Específica
<p>5.1 Distingir els colors pigment primari i secundari a partir de la classificació dels colors ordenats en el cercle cromàtic.</p> <p>5.3. Identificar en les imatges visuals i audiovisuals els conceptes de to, saturació i valor, i descriure les gammes cromàtiques fredes i càlides i les relacions cromàtiques dels objectes i espais que els conformen.</p> <p>5.5. Elaborar composicions personals tenint en compte els conceptes d'harmonia i contrast, i tenint en compte els colors complementaris.</p> <p>5.6. Analitzar les obres d'art per a descriure les tècniques i estils pictòrics en què el color destaca com a qualitat estètica (expressionisme, fauvisme, art pop), distingir les escales de color i reinterpretar les obres de manera personal per a expressar valors, emocions i sentiments.</p>	<p>CE1, CE2, CE3, CE4, CE5, CE6.</p>

1ºBATXILLERAT	
UD.6 TÈCNIQUES ARTÍSTIQUES	3r trimestre
Sabers bàsics	BLOCS
<p>Bloc 6: Materials i tècniques d' expressio artística Tècniques gràfico-plàstiques, seques y húmedas. Seguridad, toxicidad y compatibilidad de los materiales y las técnicas grafico-plàstiques. Programas de pintura y dibujo digital. Dibujo vectorial. Herramientas de edición de imágenes para la expresión artística.</p> <p>Bloc 7; Projectes gràfics individuals i col·laboratius: Estratègies de avaluació de les fases i resultats de projectes gràfics.</p> <p>Consumo consciente y responsable de los materiales de dibujo y expresión artística. Cuidado del entorno de trabajo y respeto al medio ambiente</p>	<p>BL.6</p> <p>BL.7</p>
Criteris d'avaluació	C. Específica
<p>5.1 Distingir els colors pigment primari i secundari a partir de la classificació dels colors ordenats en el cercle cromàtic.</p> <p>5.2 Analitzar les obres d'art i les imatges visuals del seu entorn per a identificar els fonaments teòrics propis del color com a element configuratiu i descriure les qualitats expressives i simbòliques que aporta a les obres per a expressar valors, emocions i sentiments.</p> <p>5.3. Identificar en les imatges visuals i audiovisuals els conceptes de to, saturació i valor, i descriure les gammes cromàtiques fredes i càlides i les relacions cromàtiques dels objectes i espais que els conformen.</p> <p>5.5. Elaborar composicions personals tenint en compte els conceptes d'harmonia i contrast, i tenint en compte els colors complementaris.</p> <p>5.6. Analitzar les obres d'art per a descriure les tècniques i estils pictòrics en què el color destaca com a qualitat estètica (expressionisme, fauvisme, art pop), distingir les escales de color i reinterpretar les obres de manera personal per a expressar valors, emocions i sentiments.</p>	<p>CE1, CE2, CE4, CE5, CE6.</p>

2 ºBATXILLERAT	
UD.1 Concepte i història del dibuix	

Trimestre 1º	
Sabers bàsics	BLOC
<ul style="list-style-type: none"> -El dibuix com a procés interactiu d'observació, reflexió, imaginació, representació i comunicació. -El dibuix en l'art: des de l'Antiguitat fins al Romanticisme. Obres més representatives de diferents creadors i creadores. Referents de dones artistes. -El dibuix en l'art dels segles XIX i XX. Obres més representatives de diferents creadors i creadores. Referents de dones artistes. -El dibuix com a part de múltiples processos artístics. Àmbits disciplinars: disseny, arquitectura, ciència i literatura. -El dibuix del cos humà. Nocions bàsiques d'anatomia humana. -El dibuix en la geometria i naturalesa. -Representació de l'ésser humà al llarg de la història. Cànon i proporció. Els estereotips de bellesa en diferents èpoques. -Nocions bàsiques d'anatomia artística: anotacions al natural, escorç i retrat. -Superació d'estereotips i respecte a la diversitat de l'ésser humà en totes les seues manifestacions. -Identitat cultural. Patrimoni local i global. -Representació objectiva i subjectiva: Art figuratiu i art abstracte. -La Bauhaus i el disseny. 	BL.1 CE1, CE2, CE6
Criteris d'avaluació	C. Específica
5.1.1. Reconéixer la funció del dibuix com a llenguatge universal, identificant-lo en diferents manifestacions culturals i artístiques. 5.1.2. Analitzar el llenguatge, les tècniques i procediments del dibuix en diferents propostes artístiques, identificant els canvis produïts en elles segons les diferents etapes històriques. 5.6.1 Emprar la terminologia específica de l'àrea per a argumentar la intenció expressiva. 5.6.3 Planificar el procés creatiu, individual o col·lectiu, aplicant un mètode de treball estructurat i ordenat.	C.E 1 C.E 6

2 ºBATXILLERAT	
UD.2 Percepció visual Trimestre 1º	
Sabers bàsics	BLOC
-Fonaments de la percepció visual.	BL.3

<ul style="list-style-type: none"> - Principis de la psicologia de la Gestalt. - il·lusions òptiques - La retentiva i la memòria visual. - El color associat a la línia. Art òptic i geomètric. - Espais positius i negatius de les formes. 	CE3, CE2, CE6 BL.4
Criteris d'avaluació	C. Específica
5.2.2. Identificar els fonaments de la composició analitzant obres de referència, bidimensionals o tridimensionals. 5.2.3. Analitzar obres de referència d'acord amb els mecanismes de la percepció visual, les seues lleis i principis. 5.2.4 Experimentar amb els principis de la composició i ordenació dels elements en l'espai, emprant-los amb intencions comunicatives i expressives en produccions artístiques individuals o col·lectives. 5.3.1 Reconèixer els elements del llenguatge visual atenent la seua diversitat i les seues possibilitats expressives. 5.3.2 Utilitzar els elements del llenguatge visual: punt, línia, pla i color, entre altres, en l'anàlisi d'obres de referència. 5.6.1 Emprar la terminologia específica de l'àrea per a argumentar la intenció expressiva. 5.6.2 Utilitzar els recursos de la pràctica creativa per a comunicar i expressar idees, sentiments i emocions, valorant el procés i el resultat final	C.E 2 C.E.3 C.E.6

2 °BATXILLERAT	
UD.3 Dibuix i ordenació de l'espai Trimestre 1º	Sessions
Sabers bàsics	BLOC
<ul style="list-style-type: none"> - L'esbós o esbós. - Encaix i proporció. - La composició com a mètode. L'equilibri compositiu. Direccions visuals. Aplicacions. - Sistemes d'ordenació en la sintaxi visual. Aplicacions. - Enquadrament i dibuix del natural. Relació amb la fotografia. 	BL2 CE2, CE5
Criteris d'avaluació	C. Específica
5.2.1. Emprar el dibuix a mà alçada i l'esbós com a eina integrant l'encaix i la proporció en obres de referència,	C.E 2

bidimensionals o tridimensionals. 5.2.4 Experimentar amb els principis de la composició i ordenació dels elements en l'espai, emprant-los amb intencions comunicatives i expressives en produccions artístiques individuals o col·lectives. 5.5.1 Identificar les diferents tècniques, eines, i suports, distingint les seues compatibilitats i apreciament les seues possibilitats expressives.	C.E.5
2 °BATXILLERAT	
UD.4 El volum. Clarobscur i perspectiva Trimestre 2º	Sessions
Sabers bàsics	BLOC
<ul style="list-style-type: none"> - Nocions bàsiques de la perspectiva artística. - Escales i claus tonals. - L'ombreig i la taca. - El dibuix i la tridimensionalitat. - L'escorç. - La perspectiva. Aplicació de la perspectiva cònica al dibuix artístic. - Paisatge: espais interiors, exteriors, urbans i naturals. 	BL5 CE4, CE5
Críteris d'avaluació	C. Específica
5.4.1 Utilitzar els fonaments bàsics del clarobscur en la representació del volum en obres bidimensionals. 5.4.2 Reproduir obres de referència analitzant la forma, i els conceptes de contrast i clarobscur. 5.4.3 Representar el volum en creacions artístiques individuals o col·lectives experimentant els fonaments bàsics del clarobscur. 5.4.4 Descriure l'espai tridimensional aplicant la perspectiva en el dibuix. 5.5.1 Identificar les diferents tècniques, eines, i suports, distingint les seues compatibilitats i apreciament les seues possibilitats expressives.	C.E 4 C.E.5

2 °BATXILLERAT	
UD.5 La representació del cos humà Trimestre 2º	Sessions
Sabers bàsics	BLOC

<ul style="list-style-type: none"> - El dibuix del cos humà. - Nocions bàsiques d'anatomia humana. - Nocions bàsiques d'anatomia artística: anotacions al natural, escorç i retrat. - Superació d'estereotips i respecte a la diversitat de l'ésser humà en totes les seues manifestacions. 	BL.1 CE1, CE5
 criteris d'avaluació	C. Específica
5.1.3. Indagar en els cànons i proporcions de l'anatomia humana al llarg de la història, valorant el dibuix com a eina per a la representació del cos humà i la seua diversitat. 5.5.2 Experimentar amb diferents tècniques, eines i suports, representant la realitat o analitzant referències artístiques.	C.E 1 C.E.5

2 °BATXILLERAT	
UD.6 El color Trimestre 2º	Sessions
Sabers bàsics	BLOC
<ul style="list-style-type: none"> - Monocromía, bicromia i tricromia. Aplicacions bàsiques del color en el dibuix. - Les formes i la seua transformació: Elements i relacions. - Textura visual i tàctil. - Qualitats i relacions del color. El contrast de color. - Dimensions del color. Aplicacions pràctiques. - La perspectiva atmosfèrica. La profunditat a través del color. - Color local, tonal i ambiental. Usos del color en el dibuix. 	BL2 CE1, CE2, CE3, CE5, CE6
 criteris d'avaluació	C. Específica
5.3.1 Reconéixer els elements del llenguatge visual atenent la seua diversitat i les seues possibilitats expressives. 5.3.2 Utilitzar els elements del llenguatge visual: punt, línia, pla i color, entre altres, en l'anàlisi d'obres de referència. 5.3.3 Aplicar la teoria del color i els seus usos culturals en l'anàlisi d'obres de referència i utilitzar-la en creacions individuals o col·lectives. 5.3.4 Integrar els elements del llenguatge visual realitzant produccions artístiques individuals o col·lectives. 5.5.2 Experimentar amb diferents tècniques, eines i suports, representant la realitat o analitzant referències artístiques.	C.E 3 C.E.5

2 °BATXILLERAT	
UD.7 Tècniques artístiques Trimestre 3º	Sessions
Sabers bàsics	BLOC
<ul style="list-style-type: none"> - Terminologia i materials del dibuix. - Tècniques gràfic-plàstiques, seques i humides. - Seguretat, toxicitat i compatibilitat dels materials i les tècniques gràfic-plàstiques. - El cos humà com a suport i com a instrument d'expressió artística. - Consum conscient i responsable dels materials de dibuix i expressió artística. - Cura de l'entorn de treball i respecte al medi ambient . 	BL6 CE5
Criteris d'avaluació	C. Específica
5.5.1 Identificar les diferents tècniques, eines, i suports, distingint les seues compatibilitats i apreciand les seues possibilitats expressives. 5.5.2 Experimentar amb diferents tècniques, eines i suports, representant la realitat o analitzant referències artístiques. 5.5.3 Indagar en les diferents tècniques eines i suports en la creació d'obres artístiques atenent el seu impacte mediambiental. 5.5.4 Emprar eines digitals aplicades al dibuix i al disseny per a la creació de productes artístics.	C.E.5

2 °BATXILLERAT	
UD.8 Projectes gràfics Trimestre 3º	Sessions
Sabers bàsics	BLOC
<ul style="list-style-type: none"> - El dibuix com a mètode de treball. Fases dels projectes gràfics. - La planificació del procés creatiu - El compromís i la constància en les fases del procés de treball. - La distribució de tasques en els projectes gràfics: Criteris de selecció a partir de les habilitats requerides i les necessitats del projecte. - Estratègies de selecció de tècniques, eines, mitjans i suports del dibuix eines, mitjans i suports del dibuix adequats a diferents disciplines. 	BL7 CE1,CE5,CE6
Criteris d'avaluació	C. Específica

5.5.3 Indagar en les diferents tècniques eines i suports en la creació d'obres artístiques atenent el seu impacte mediambiental.	C.E.5
5.5.4 Emprar eines digitals aplicades al dibuix i al disseny per a la creació de productes artístics.	
5.6.1 Emprar la terminologia específica de l'àrea per a argumentar la intenció expressiva.	C.E.6
5.6.2 Utilitzar els recursos de la pràctica creativa per a comunicar i expressar idees, sentiments i emocions, valorant el procés i el resultat final.	
5.6.3 Planificar el procés creatiu, individual o col·lectiu, aplicant un mètode de treball estructurat i ordenat.	

12.6 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÈS DE L'ALUMNAT

8.6.1 Descripció del sistema d'avaluació

Per a superar la matèria es realitzaran dues proves d'avaluació distribuïdes per quadrimestres, a més de dues proves finals de recuperació, una ordinària i una altra extraordinària.

Estes proves o exàmens tindran un caràcter exclusivament pràctic i constaran d'una sèrie d'exercicis sobre els continguts de la matèria. És important portar material de dibuix tècnic per a realitzar les proves. En qualsevol cas, des del fòrum d'avisos de l'aula virtual, en el seu moment, es donarà informació més precisa sobre l'estructura d'aquestes proves.

8.6.2 Procediments de qualificació

Nota del quadrimestre

En 1º de batxillerat la nota del trimestre eixirà en un 50% de la nota obtinguda en les tasques avaluables del curs, i un altre 50% de l'examen final

La presentació a l'examen és obligatòria, només presentant les activitats avaluables no es podrà aprovar.

La nota de cada quadrimestre queda repartida de la següent forma:

- Proves avaluables: 70%
- Examen: 30%

En 2º de batxillerat la nota del trimestre eixirà en un 50% de la nota obtinguda en les tasques avaluables del curs, i un altre 50% de l'examen final

La presentació a l'examen és obligatòria, només presentant les activitats avaluables no es podrà aprovar.

La nota de cada quadrimestre queda repartida de la següent forma:

- Proves avaluables: 50%
- Examen: 50%

-

Nota final del curs.

La nota final del curs serà la mitjana de les notes dels dos quadrimestres.

Recuperació del curs.

Aquells alumnes que no superen l'assignatura tindran dret a una prova final, tal com ve recollit en el calendari del curs.

Recuperació extraordinària del curs.

En el cas que un alumne no haja superat l'assignatura una vegada realitzat l'examen final, tindrà dret a realitzar la prova de recuperació extraordinària (examen final extraordinari a realitzar-se durant el mes de juny).

12.7 MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

L'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, estableix diferents mesures individualitzades per a l'aprenentatge de resposta educativa per a la seua inclusió. Entre estes destaca la mesura de nivell III d'atenció educativa domiciliària. En este cas, l'alumnat cursarà la matèria de forma regular amb el suport addicional d'un professor/a d'atenció educativa que acudirà al domicili i que es coordinarà amb l'equip docent.

També contempla com a mesura extraordinària de nivell IV l'exempció de la matèria en casos de necessitats educatives especials com a discapacitat auditiva, visual o motriu en les quals no siga possible realitzar una adaptació d'accés al currículum sense afectar els seus elements descriptius. Esta exempció ha de ser sol·licitada per l'estudiant i/o tutors legals i aprovada per l'òrgan competent. En cas de ser aprovada, la qualificació serà <<exempte/a>> juntament amb el departament d'Orientació s'estudiaran les adaptacions que es puguen adoptar.

13. DIBUIX TÈCNIC I

13.1 CONCRECIÓ CURRICULAR DE LA MATÈRIA

13.1.1 PRESENTACIÓ DE LA MATÈRIA

El dibuix tècnic és un mitjà indispensable d'expressió del pensament i de comunicació de les idees, tant per al desenvolupament de processos de recerca sobre les formes, com per a la comprensió gràfica d'esbossos i projectes tecnològics o artístics l'última fi dels quals sigui la creació de productes que poden tenir un valor utilitari, artístic, o tots dos alhora. La seva funció essencial en aquests projectes consisteix a ajudar a formalitzar o visualitzar el que s'està dissenyant o creant; i contribueix a proporcionar des d'una primera concreció de possibles solucions fins a l'última fase del desenvolupament on es presenten els resultats en plans definitius. Es tracta d'un llenguatge obligatori per a totes aquelles persones que es relacionin tècnicament a qualsevol nivell i vulguin convertir el seu treball en una activitat creadora.

Aquesta disciplina és important per al desenvolupament de professions com l'arquitectura, delineació i tot tipus d'enginyeries, així com en àmbits més "artístics" com poden ser el disseny, la il·lustració i fins i tot la pintura.

L'assignatura es desenvolupa en els dos cursos de batxillerat i, en aquest primer curs, en el temari poden distingir-se dos blocs primordials:

1. La geometria plana, que ocupa els 6 primers temes i la major part del primer quadrimestre del curs. És un dibuix geomètric en dues dimensions que es desenvolupa sobre el pla del paper.
2. La geometria descriptiva, que ocupa la resta de temes. És la geometria que es dedica a representar un món tridimensional a través dels diferents sistemes de representació espacial (perspectives). Dins d'aquest bloc hi ha dos temes (10 i 11) dedicats a la normalització que exposen els convencionalismes i normatives que possibiliten la comprensió i interpretació dels plans i croquis delimitats.

Hi ha un tercer bloc de continguts sobre el desenvolupament històric del dibuix tècnic que es planteja inicialment en el primer tema, però que també s'imparteix integrat en els altres continguts de manera més o menys palesa al llarg de tot el curs.

D'altra banda, en el currículum oficial de l'assignatura també hi ha un tema dedicat als sistemes CAD (dibuix geomètric amb ordinador). A causa de les característiques especials dels estudis a distància, aquests continguts s'estudiaran tagencialment al llarg del curs d'una forma bàsica i no seran avaluats.

13.2 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

L'objectiu de l'assignatura és que l'alumne o alumna desenvolupi satisfactòriament les següents competències:

CE1. Analitzar la relació entre les matemàtiques i el dibuix geomètric en elements arquitectònics, d'enginyeria o d'altres àmbits artístics al llarg de la història atesa la diversitat cultural.

CE2. Conèixer i comprendre els principals fonaments de la geometria mètrica per a resoldre problemes de configuració de formes en el pla. Dominar la construcció de polígons i saber solucionar problemes bàsics de tangències.

CE3. Resoldre gràficament operacions matemàtiques, relacions, construccions i transformacions, utilitzant fonaments de geometria mètrica a través de raonaments inductius, deductius i lògics.

CE4. Representar la realitat tridimensional sobre la superfície del pla mitjançant els diferents sistemes de representació, tant per a resoldre problemes geomètrics en l'espai com per a representar figures en 3D.

CE5. Valorar la universalitat de la normalització en el dibuix tècnic i aplicar les principals normes UNE i ISO referides a l'obtenció, posició i acotació de les vistes d'un cos.

CE6. Valorar la importància que té el correcte acabat i presentació del dibuix en el referit a la diferenciació dels diferents traços que el configuren, l'exactitud dels mateixos i la neteja i cura del suport, utilitzant adequadament i amb destresa els instruments i la terminologia específica del dibuix tècnic.

13.3. ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES

Els principis metodològics de l'educació a distància es fonamenten especialment

en l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació, sense perjudici d'unes altres. El suport tutorial es realitzarà a distància de manera telemàtica o virtual, o també de manera presencial en el centre. Esta última opció (presencial) no és d'assistència obligatòria, però és molt recomanable assistir, ja que les sessions presencials poden ajudar en gran manera a superar el curs satisfactòriament.

En el centre s'imparteixen dos tipus de tutories: col·lectives i individuals.

Les tutories col·lectives (TC) consistiran en sessions de suport grupal en les quals es desenvoluparan els elements del currículum i tindran lloc dues vegades per setmana, una en horari matutí i una altra en vespertí.

L'horari de les tutories col·lectives és la que consta a la guia d'autoaprenentatge de la assignatura

Les tutories individuals (TU) consistiran en seguiment individualitzat del procés d'aprenentatge de l'alumnat, d'orientació i on tractar tots aquells aspectes que pugui plantejar cada estudiant sobre la matèria. Per esta raó, l'alumne haurà de demanar cita prèvia per a ser atès en les tutories individuals, que també poden ser telemàtiques, virtuals i telefòniques.

L'horari de les tutories és la que consta a la guia d'autoaprenentatge de la assignatura.

Per a mantindre una comunicació el més efectiva amb el professor, tenim a la nostra disposició una sèrie de canals de comunicació:

Telèfon. Pots comunicar-te telefònicament amb el professor per a plantejar qualsevol tipus de dubte o consulta, però sempre en l'horari assignat a les tutories individuals.

Fòrums de l'aula virtual. A l'aula virtual hi ha habilitats dos fòrums: un de notícies i avisos sobre el funcionament del curs en general i un altre de consultes i dubtes sobre els continguts dels diferents temes. Tots dos són públics i tots els alumnes matriculats tenen accés al contingut dels possibles debats que sorgisquen.

Missatgeria de l'aula virtual i correu electrònic. També es poden enviar missatges al professor a través de la plataforma, o mitjançant el correu electrònic. Estos missatges s'intentaran contestar al més prompte possible, sempre dins de les 48 hores posteriors a la recepció d'este.

Per part de l'alumne, és important que s'establisca uns dies i unes hores d'estudi a la setmana i que este pla de treball el respecte durant el curs.

S'ha de tindre un lloc fix per a estudiar, on tinga a mà tots els materials que necessite tant per a estudiar com per a realitzar les activitats pràctiques.

Des de l'aula virtual, el professor anirà proposant activitats que tindran pes en la nota final (activitats avaluable). De la mateixa forma, podrà donar directrius, tant de material com de procés de creació, sobre els projectes en curs.

Material didàctic

No existeix llibre de text de referència. Tot el material didàctic anirà apareixent a l'aula virtual conforme vagi avançant el curs. Aquest material consistirà en documents elaborats pel professor, així com enllaços a diferents llocs web d'interès i arxius multimèdia (vídeos, etc.).

A l'aula del centre es disposa d'ordinador tant per al visionat d'imatges com per a la realització d'alguna activitat puntual. Així mateix, es disposa d'una extensa bibliografia a la disposició de l'alumne per a consultes.

Per a la realització de les activitats avaluables, l'alumne haurà de tenir i cuidar el següent material: Portamines de 0'5 mm. de gruix (com a mínim un amb mina *HB, millor si també té un altre amb mina 2H o 3H), regla mil·limetrada de 30-40 cm, compàs, esquadra i cartabó. Làmines de dibuix de grandària *DIN A4 (297 x 210 mm.).

13.4 SABERS BÀSICS

Bloc 1. GEOMETRÍA MÈTRICA		
B.1.1. <u>Desenvolupament històric del dibuix tècnic</u> CE1, CE2, CE3, CE5	1r curs	2n curs
G1. Breu recorregut històric		
Tales, Pitàgores, Euclides, Hipatia d'Alexandria. La geometria en l'arquitectura i enginyeria des de la revolució industrial. Els avanços en el desenvolupament tecnològic i en les tècniques digitals aplicades a la construcció de noves formes. Campos d'acció i aplicacions: dibuix arquitectònic, mecànic, elèctric i electrònic, geològic, urbanístic, etc.	X X	 X X
G2. Elements del dibuix tècnic en les formes de l'arquitectura, enginyeria i altres àmbits artístics.		
Elements geomètrics en conjunts arquitectònics de diferents èpoques i estils. Geometria en les arts plàstiques. Formes geomètriques en peces industrials.	X X X	 X
G3. Instrumental de dibuix tècnic. Terminologia.		
Instrumental tradicional. Principals eines i usos. Programari de disseny assistit per ordinador. Comparativa amb eines tradicionals. Terminologia específica de la matèria.	X X	 X X
G4. Actituds		
Respecte i interès per referents arquitectònics històrics i altres obres plàstiques. Identificació de construccions de dibuix tècnic en peces industrials.	X	X X
B.1.2. <u>Construccions geomètriques</u> CE1, CE2, CE5	1r curs	2n curs
G1. Llocs geomètrics		
Operacions bàsiques amb segments i angles. Arc capaç. Aplicacions dels llocs geomètrics a les construccions fonamentals. Potència d'un punt respecte a una circumferència. Eix radical i centre radical.	X	 X X

G2. Transformacions geomètriques		
Isomètriques i isogonals: translació, gir, simetria i homotècia. Projectives: homologia i afinitat. Inversió	X	X
G3. Polígons		
Triangles, quadrilàters i polígons regulars. Propietats i mètodes de construcció. Equivalència entre polígons	X	X
G4. Tangències i corbes		
Tangències bàsiques. Traçat amb i sense eines digitals. Tangències mitjançant potència i inversió. Corbes tècniques. Ovals i ovoides. Espirals. Corbes còniques: el·lipse, hipèrbola i paràbola. Rectes tangents. Traçat amb i sense eines digitals.	X X	X X X
G5. Actituds		
Rigor en els raonaments i precisió, claredat i neteja en les execucions. Resolució de tangències i corbes amb programari digital.	X X	X X

Bloc 2. GEOMETRÍA PROJECTIVA I NORMALITZACIÓ. SISTEMES CAD.		
B.2.1. Sistemes de representació CE1, CE2, CE3, CE5	1r Curs	2n Curs
G1. Sistema dièdric		
Punt, recta i pla. Tipologia. Alfabet i pertinences. Interseccions. Paral·lelisme, perpendicularitat i distàncies. Abatiments, girs i canvis de pla. Vertaderes magnituds. Figures contingudes en plans. Poliedres: tetraedre, hexaedre i octaedre. Superfícies radiades: piràmides i prismes. Seccions planes. Cossos de revolució rectes: Cons i cilindres.	X X	X X X X
G2. Sistema axonomètric ortogonal i obliqua		
Perspectives isomètrica i cavallera. Eixos i coeficients de reducció. Elements bàsics: punt, recta i pla. Representació de figures i sòlids senzills. Representació de sòlids amb corbes.	X X X	X X
G3. Sistema de plans acotats		

Fonaments i elements bàsics. Resolució de problemes de cobertes senzilles. Representació de perfils o seccions de terreny a partir de les seues corbes de nivell.	X	X
G4. Sistema cònic		
Fonaments i elements del sistema. Perspectiva frontal i obliqua. Representació de figures planes. Representació de sòlids i formes tridimensionals a partir de les seues vistes dièdriques.	X	X
G5. Aplicacions digitals		
Ús de les TIC i experimentació en entorns virtuals d'aprenentatge aplicats als sistemes de representació. Representacions físiques i virtuals de poliedres platònics.	X	X X
B.2.2. Normalització i documentació gràfica de projectes CE2, CE3, CE4, CE5		
G1. Normalització		
Escales gràfiques. Construcció i ús. Concepte de normalització. Les normes fonamentals UNEIX i ISO. Aplicacions de la normalització: simbologia industrial i arquitectònica. Elecció de vistes necessàries. Línies normalitzades. Acotació Representació de cossos i peces industrials senzilles. Croquis i plans de taller. Corts, seccions i trencaments.	X X X X	X X X X
G2. Projectes de col·laboració		
Disseny, ecologia i sostenibilitat. Elaboració de la documentació gràfica d'un projecte d'enginyeria o arquitectònic senzill. Plans de muntatge senzills. Elaboració i interpretació.	X	X X
G3. Sistemes CAD		
Aplicacions vectorials 2D-3D. Eines i panells bàsics. Fonaments de disseny de peces en tres dimensions. Modelatge de caixa. Operacions bàsiques amb primitives. Aplicacions de treball en grup per a conformar peces complexes a partir d'altres més senzilles.	X X	X X
G4. Actituds		
Respecte i empatia amb les aportacions de les companyes i companys en el procés de treball col·lectiu. Cooperació i responsabilitat en la part individual per a contribuir a un objectiu comú i a la cohesió del grup. Cura d'espais i materials de treball. Sostenibilitat.	X X X	X X X

Distribució temporal dels sabers bàsics en el calendari escolar i d'avaluacions

En el currículum de l'assignatura es defineixen les competències específiques, els sabers bàsics, els criteris d'avaluació i les situacions d'aprenentatge. En el cas de l'educació a distància, els continguts es distribueixen com es mostra a continuació, on figuren les activitats bàsiques o avaluables que estan previstes.

També hi ha unes activitats complementàries que no tenen valor en la nota, però que la seva realització és sempre recomanable. No apareixen reflectides en el següent resum del curs, però s'aniran proposant en el seu moment des de l'aula virtual.

13.5 DISTRIBUCIÓ TEMPORAL DELS SABERS BÀSICS EN EL CALENDARI ESCOLAR I D'AVALUACIONS

Primer quadrimestre

Setmana A1 (del 16 al 22 de setembre)

Tema 1. Traçats geomètrics fonamentals.

El dibuix tècnic en l'art i el disseny. Campos d'acció i aplicacions. Matemàtiques i geometria. Elements bàsics: el punt, la recta; situació i posicions relatives. Paral·lelisme i perpendicularitat. Operacions bàsiques amb segments. Angles: definició i tipus; posicions relatives; transport d'un angle; operacions bàsiques amb angles. Arc capaç.

Activitat avaluable 1: Pràctica d'ús de l'esquadra i el cartabó.

Setmana A2 (del 23 al 29 de setembre)

Tema 2. Triangles i quadrilàters.

Triangles: característiques, rectes i punts notables. Classificació. Construcció de triangles. Quadrilàters: característiques i classificació. Construcció de quadrilàters.

Activitat avaluable 2: Làmina de triangles i quadrilàters.

Setmana A3 (del 30 de setembre al 6 d'octubre)

Tema 3. Polígons regulars.

Construccions a partir del costat. Construccions a partir del radi de la circumferència circumscrita. Sistemes generals.

Activitat avaluable 3: Làmina de polígons regulars I.

Activitat avaluable 4: Làmina de polígons regulars II.

Setmana A4 (del 7 al 13 d'octubre)

Continuem treballant amb el tema de la setmana anterior.

Setmana A5 (del 14 al 20 d'octubre)

Tema 4. Tangències.

Definicions i lleis fonamentals. Enllaços bàsics entre circumferències i entre rectes i circumferències. Corbes tècniques aplicades. Ovals i ovoides.

Activitat avaluable 5: Aplicació pràctica d'enllaços i tangències sobre el dibuix.

Setmana A6 (del 21 al 27 d'octubre)

Continuem treballant amb el tema anterior

Setmana A7 (del 28 d'octubre al 3 de novembre)

Tema 5. Corbes tècniques.

Corbes cícliques: cicloide, epicloide, *hipocicloide, envolupant de la circumferència. Espirals: d'Arquimedes, envolupant poligonal, espiral àuria.

Activitat avaluable 6: Làmina amb les corbes cícliques més importants.

Activitat avaluable 7: Làmina d'espivals.

Setmana A8 (del 4 al 10 de novembre)

Continuem treballant amb el tema anterior.

Setmana A9 (de l'11 al 17 de novembre)

Tema 6. Transformacions geomètriques.

Igualtat, semblança i equivalència. Translació, gir i simetria. Homotècia. Escales. Escala gràfica.

Setmana A10 (del 18 al 24 de novembre)

Tema 7. Sistema dièdric I.

Representació del punt, la recta i el pla. Posicions relatives entre rectes. Traces de rectes i plans. Punts i rectes continguts en plans.

Setmana A11 (del 25 de novembre a l'1 de desembre)

Tema 8. Sistema dièdric II.

Nocions bàsiques de paral·lelisme i perpendicularitat. Interseccions entre plans. Intersecció entre recta i pla. Punts i rectes continguts en plans.

Setmana A12 (del 2 al 8 de desembre)

Tema 9. Sistema dièdric III.

Representació de poliedres bàsics: prisma, piràmide. Superfícies de revolució: cilindre, con, esfera, toro. Seccions planes de poliedres.

Setmana d'exàmens del 16 al 22 de desembre.

Segon quadrimestre

Setmana B1 (del 6 al 12 de gener)

Tema 10. Vistes de sòlids.

Sistema europeu de vistes dièdriques. Convencionalismes gràfics. Tipus de línies. Arestes visibles i ocultes. Eixos de simetria i de revolució.

Activitat avaluable 8: Làmina amb les vistes d'un sòlid amb una certa complexitat.

Setmana B2 (del 13 al 19 de gener)

Tema 11. Normes d'acotació.

Normes UNE. Sistemes d'acotació: en línia, en paral·lel o combinada. Acotació de corbes. Símbols gràfics.

Activitat avaluable 9: Pla de taller d'una peça delimitada.

Setmana B3 (del 20 al 26 de gener)

Seguim amb el tema de la setmana anterior.

Setmana B4 (del 27 de gener al 2 de febrer)

Tema 12. Sistema de plans delimitats.

Aplicacions. Pertinença d'elements en superfícies. Interseccions de superfícies i la seva aplicació en les cobertes arquitectòniques. Perfils topogràfics.

Setmana B5 (del 3 al 9 de febrer)

Tema 13. Perspectiva isomètrica.

Elements del sistema axonomètric. Representació de sòlids en perspectiva isomètrica sense aplicar coeficients de reducció. Representació de la circumferència.

Activitat avaluable 10: Làmina amb una perspectiva isomètrica d'un sòlid.

Setmana B6 (del 10 al 16 de febrer)

Continuem treballant amb el tema de la setmana anterior.

Setmana B7 (del 17 al 23 de febrer)

Tema 14. Perspectiva cavallera.

Elements del sistema. Projeccions obliqües. Posició de l'eix I i coeficient de reducció. Representació de la circumferència. Representació de sòlids.

Activitat avaluable 11: Làmina amb una perspectiva cavallera d'un sòlid.

Setmana B8 (del 24 de febrer al 2 de març)

Seguim amb el tema de la setmana anterior.

Setmana B9 (del 3 al 9 de març)

Tema 15. Perspectiva cònica frontal.

Elements del sistema. Càlcul de dimensions. Punts de distància com a punts mètrics. Representació de la circumferència. Representació de sòlids.

Activitat avaluable 12: Realització d'una perspectiva cònica frontal.

Setmana B10 (del 10 al 16 de març)

Seguim amb el tema de la setmana anterior.

Setmana B11 (del 17 al 23 de març)

Tema 16. Perspectiva cònica obliqua.

Posicions dels punts de fuga. Punts mètrics i càlcul de distàncies. Representació de la circumferència. Construcció de sòlids.

Activitat avaluable 13: Realització d'una perspectiva cònica obliqua amb dos punts de fuga.

Setmana B12 (del 7 al 13 d'abril)

Última setmana de tutories per a repassar l'estudiat i acabar possibles activitats pendents.

Setmana d'exàmens del 5 a l'11 de maig

Activitats avaluable

La data límit de lliurament de les activitats avaluable serà el dia de la realització de l'examen de l'avaluació corresponent.

No obstant això, es recomana lliurar les activitats com més aviat millor (una o dues setmanes després d'haver estudiat el tema). D'aquesta manera la correcció de les activitats es realitza abans i l'alumne té l'oportunitat de millorar aquesta activitat en els aspectes en els quals no hagi aconseguit un nivell òptim, amb la consegüent pujada de nota.

13.6 CRITERIS D'AVALUACIÓ

L'avaluació es guiarà segons els criteris oficials del Reial decret 108/2022, pel qual s'estableixen els ensenyaments mínims en Batxillerat. Els criteris d'avaluació que s'exposen a continuació es basen en les competències específiques de la matèria segons el decret abans esmentat:

1. Relacionar les matemàtiques i el dibuix geomètric valorant la seva importància en diferents camps com l'arquitectura, l'enginyeria o altres àmbits artístics al llarg de la història.

2. Manejar correctament els principals instruments de dibuix tècnic, distingint la seva funció i terminologia específica.
3. Solucionar gràficament càlculs matemàtics i transformacions bàsiques aplicant conceptes i propietats de la geometria plana.
4. Traçar gràficament construccions poligonals basant-se en les seves propietats i mostrant interès per la precisió, claredat i neteja.
5. Resoldre amb precisió exercicis de tangències mitjançant tècniques gràfiques.
6. Construir corbes tècniques lligades al concepte de tangència, amb precisió en els diferents enllaços.
7. Representar elements bàsics en l'espai mitjançant sistema dièdric, determinant les relacions de pertinença.
8. Solucionar problemes d'intersecció, paral·lelisme i perpendicularitat en sistema dièdric.
9. Definir elements i figures planes en sistema axonomètric i cònic, valorant la seva importància com a sistemes de representació espacial.
10. Representar i interpretar elements bàsics en el sistema de plans delimitats fent ús dels seus fonaments.
11. Documentar gràficament objectes senzills mitjançant les seves vistes delimitades aplicant la normativa UNEIX i ISO en la utilització de sintaxi, escales i formats, valorant la importància d'utilitzar un llenguatge tècnic comú.
12. Utilitzar el croquis i l'esbós com a elements de reflexió en la indagació d'alternatives i solucions als processos de treball.
13. Apreciar la neteja i claredat dels traçats, respectant les vistes mínimes necessàries.

Descripció del sistema d'avaluació

Per a superar la matèria es realitzaran dues proves d'avaluació distribuïdes per quadrimestres, a més de dues proves finals de recuperació, una ordinària i una altra extraordinària.

Aquestes proves o exàmens tindran un caràcter exclusivament pràctic i constaran d'una sèrie d'exercicis sobre els continguts de la matèria. És important portar material de dibuix tècnic per a realitzar les proves. En qualsevol cas, des del fòrum d'avisos de l'aula virtual, en el seu moment, es donarà informació més precisa sobre l'estructura d'aquestes proves

Obtenció de la qualificació de la matèria

Nota d'un quadrimestre.

En finalitzar cada quadrimestre es realitzarà un examen presencial en el centre. La presentació a aquest examen és obligatòria, només presentant les activitats avaluable no es podrà aprovar. Aquest examen serà de caràcter pràctic sobre els continguts vists en l'avaluació.

La nota de cada avaluació queda repartida de la manera següent:

Activitats avaluable: 30%

Examen: 70%

Si la qualificació obtinguda és menor que la nota de l'examen, prevaldrà la qualificació obtinguda en aquest examen, a la realització del qual l'alumnat sempre tindrà dret.

Nota final del curs.

La nota final del curs serà la mitjana de les notes dels dos quadrimestres.

Criteris de recuperació

Recuperació d'un quadrimestre.

En el cas que la nota del primer quadrimestre no arribi al mínim per a aprovar, l'alumne pot recuperar aquesta primera avaluació no superada en el moment del curs que consideri estar preparat.

A causa de l'estructura del curs, aquesta recuperació només és aplicable a la primera avaluació i es farà mitjançant una prova o examen de les mateixes característiques que la prova ordinària del quadrimestre.

Recuperació del curs (prova final).

Aquells alumnes que no superin l'assignatura tindran dret a una prova al maig (examen final, a realitzar en la setmana del 5 a l'11 de maig).

Depenent de la situació acadèmica de l'alumne, aquest examen pot ser la recuperació d'un quadrimestre o del curs complet. j

Recuperació extraordinària del curs (prova final extraordinària).

En el cas que un alumne no hagi superat l'assignatura una vegada realitzat l'examen final, tindrà dret a realitzar la recuperació extraordinària. Aquesta recuperació es farà mitjançant un examen presencial, que sempre abastarà el temari complet de l'assignatura (examen final extraordinari a realitzar-se durant el mes de juny).

13.7 MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

L'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, estableix diferents mesures individualitzades per a l'aprenentatge de resposta educativa per a la seva inclusió. Entre aquestes destaca la mesura de nivell III d'atenció educativa domiciliària. En aquest cas, l'alumnat cursarà la matèria de forma regular amb el suport addicional d'un professor/a d'atenció educativa que acudirà al domicili i que es coordinarà amb l'equip docent.

També contempla com a mesura extraordinària de nivell IV l'exempció de la matèria en casos de necessitats educatives especials com a discapacitat autidiva, visual o motriu en les quals no sigui possible realitzar una adaptació d'accés al currículum sense afectar els seus elements descriptius. Aquesta exempció ha de ser sol·licitada per l'estudiant i/o tutors legals i aprovada per l'òrgan competent. En cas de ser aprovada, la qualificació serà d'i <<exento/a>> juntament amb el departament d'Orientació s'estudiaran les adaptacions que es puguin adoptar.

14. DIBUIX TÈCNIC II

14.1 CONCRECIÓ CURRICULAR DE LA MATÈRIA

14.1.1 PRESENTACIÓ DE LA MATÈRIA

El dibuix tècnic és un mitjà d'expressió primordial en el desenvolupament de processos d'investigació científica, de projectes tecnològics i de creació d'un producte industrial o artístic.

És un llenguatge indispensable per a totes aquelles persones que es relacionen tècnicament a qualsevol nivell i vulguen convertir el seu treball en una activitat creadora. Contribueix eficaçment a comunicar idees en qualsevol moment del seu desenvolupament; en fase inicial és un bon instrument per a desenvolupar, mitjançant la

confrontació d'opinions, treballs d'investigació o propostes de dissenys. Aquesta funció de comunicació que caracteritza el dibuix tècnic afavoreix les fases de creació i la posterior difusió informativa de l'objecte dissenyat.

La matèria potencia la visió espacial de l'alumnat mitjançant la representació tridimensional sobre el pla, la resolució de problemes gràfics i els projectes grupals i individuals, on la creativitat, el pensament crític, el respecte i l'empatia conflueixen en objectius comuns. El caràcter integrador i multidisciplinari de l'assignatura comporta una metodologia activa i participativa, d'aprenentatge per descobriment, d'experimentació sobre la base de resolució de problemes pràctics, o mitjançant la participació en projectes interdisciplinaris, i contribueix tant al desenvolupament de les competències clau corresponents com a l'adquisició dels objectius d'etapa. S'aborden també reptes del segle XXI de forma integrada durant els dos anys de Batxillerat, com el compromís ciutadà en l'àmbit local i global, la confiança en el coneixement com a motor del desenvolupament, l'aprofitament crític, ètic i responsable de la cultura digital, el consum responsable i la valoració de la diversitat personal i cultural.

Dins de les competències clau, trobem diverses connexions amb la competència matemàtica, en ciència, tecnologia i enginyeria, en perfecta consonància amb els referents arquitectònics, industrials o d'un altre àmbit artístic i que evidencia l'estreta relació entre el dibuix tècnic i les matemàtiques.

La competència en consciència i expressió culturals es reflecteix en els dissenys analitzats, des de la seua varietat estilística, de procedència i constructiva. Aquesta competència permet no sols conèixer i valorar el patrimoni local a partir del context en què aquest s'ha desenvolupat, sinó també obrir-se a altres societats i cultures, mostrant interès cap a aquestes.

La competència digital es desenvolupa tant en l'estudi d'obres d'arquitectura, enginyeria o altres elements creatius com en l'experimentació amb les eines bàsiques de programes de disseny, comparant-les amb l'instrumental tradicional de dibuix tècnic.

L'Educació Plàstica, Visual i Audiovisual de Secundària Obligatòria proveeix l'alumnat dels fonaments geomètrics i la visió espacial inicial de sistemes de representació, conceptes aquests que donen base i continuïtat a un estudi més avançat en aquest nivell. De la mateixa manera, l'aprenentatge col·laboratiu de projectes interdisciplinaris plàstics serveix de vehicle per a posteriors tasques similars en aquesta etapa.

La transversalitat dels aprenentatges s'evidencia en altres matèries del Batxillerat d'Arts, com ara Disseny, on els sistemes de representació i les formes geomètriques són necessaris per a la concepció i desenvolupament de producte. El Dibuix Tècnic Aplicat a les Arts Plàstiques i al Disseny es configura en blocs de contingut similars però enfocats a la disciplina pràctica del disseny. Amb Fonaments de l'Art s'aprofundeix en la presència de la geometria en els diferents moviments artístics i èpoques històriques. Dibuix Artístic empra conceptes matemàtics bàsics en composició i s'endinsa també en les eines digitals de disseny vectorial.

La matèria Dibuix Tècnic I i II desplega un conjunt de competències específiques que busquen que l'alumnat siga capaç d'apreciar i analitzar obres d'arquitectura, disseny i enginyeria des del punt de vista de les seues estructures i elements tècnics; de resoldre problemes gràfic-matemàtics aplicant raonaments inductius, deductius i lògics que posen en pràctica els fonaments de la geometria plana; de desenvolupar la visió espacial per a recrear la realitat tridimensional per mitjà del sistema de representació més apropiat a la finalitat de la comunicació gràfica; de formalitzar dissenys i presentar projectes tècnics col·laboratius seguint la normativa a aplicar i d'investigar i experimentar amb programes específics de disseny assistit per ordinador (CAD).

Els programes i les aplicacions CAD ofereixen grans possibilitats, des d'una precisió i rapidesa més grans, fins a la millora de la creativitat i la visió espacial mitjançant models 3D. D'altra banda, aquestes eines ajuden a diversificar les tècniques a emprar i agilitar el ritme de les activitats, complementant els traçats en suports tradicionals. Tot això permetrà incorporar interaccions i dinamisme en les construccions tradicionals que no són possibles amb mitjans convencionals, i mostrar moviments, girs, canvis de pla i, en definitiva, una representació més precisa dels cossos geomètrics i les seues propietats en l'espai.

14.2 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE1: Analitzar la relació entre les matemàtiques i el dibuix geomètric en elements arquitectònics, d'enginyeria o d'altres àmbits artístics al llarg de la història i atesa la diversitat cultural.

CE2: Resoldre gràficament operacions matemàtiques, relacions, construccions i transformacions, aplicant fonaments de geometria mètrica a través de raonaments inductius, deductius i lògics.

CE3: Representar la realitat tridimensional sobre la superfície del pla mitjançant els diferents sistemes de representació, considerant la importància del dibuix en arquitectura, enginyeria, disseny i altres àmbits artístics.

CE4: Documentar gràficament projectes arquitectònics i d'enginyeria, aplicant les normes UNE i ISO de manera apropiada i valorant la importància del croquis en la fase inicial d'un projecte.

CE5: Participar en projectes col·lectius de creació digital d'objectes i espais en dues i tres dimensions mitjançant l'ús de programes específics CAD, valorant les aportacions de tots els membres de l'equip.

14.3 ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES

Els principis metodològics de l'educació a distància es fonamenten especialment en l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació, sense perjudici d'unes altres. El suport tutorial es realitzarà a distància de manera telemàtica o virtual, o també de manera presencial en el centre. Esta última opció (presencial) no és d'assistència obligatòria, però és molt recomanable assistir, ja que les sessions presencials poden ajudar en gran manera a superar el curs satisfactòriament.

En el centre s'imparteixen dos tipus de tutories: col·lectives i individuals.

Les tutories col·lectives (TC) consistiran en sessions de suport grupal en les quals es desenvoluparan els elements del currículum i tindran lloc dues vegades per

setmana, una en horari matutí i una altra en vespertí.

L'horari de les tutories col·lectives és la que consta a la guia d'autoaprenentatge de la assignatura

Les tutories individuals (TU) consistiran en seguiment individualitzat del procés d'aprenentatge de l'alumnat, d'orientació i on tractar tots aquells aspectes que pugui plantejar cada estudiant sobre la matèria. Per esta raó, l'alumne haurà de demanar cita prèvia per a ser atès en les tutories individuals, que també poden ser telemàtiques, virtuals i telefòniques.

L'horari de les tutories és la que consta a la guia d'autoaprenentatge de la assignatura.

Per a mantindre una comunicació el més efectiva amb el professor, tenim a la nostra disposició una sèrie de canals de comunicació:

Telèfon. Pots comunicar-te telefònicament amb el professor per a plantejar qualsevol tipus de dubte o consulta, però sempre en l'horari assignat a les tutories individuals.

Fòrums de l'aula virtual. A l'aula virtual hi ha habilitats dos fòrums: un de notícies i avisos sobre el funcionament del curs en general i un altre de consultes i dubtes sobre els continguts dels diferents temes. Tots dos són públics i tots els alumnes matriculats tenen accés al contingut dels possibles debats que sorgisquen.

Missatgeria de l'aula virtual i correu electrònic. També es poden enviar missatges al professor a través de la plataforma, o mitjançant el correu electrònic. Estos missatges s'intentaran contestar al més prompte possible, sempre dins de les 48 hores posteriors a la recepció d'este.

Per part de l'alumne, és important que s'establisca uns dies i unes hores d'estudi a la setmana i que este pla de treball el respecte durant el curs.

S'ha de tindre un lloc fix per a estudiar, on tinga a mà tots els materials que necessite tant per a estudiar com per a realitzar les activitats pràctiques.

Des de l'aula virtual, el professor anirà proposant activitats que tindran pes en la nota final (activitats avaluable). De la mateixa forma, podrà donar directrius, tant de material com de procés de creació, sobre els projectes en curs.

14.4 SABERS BÀSICS

Bloc 1. GEOMETRÍA MÈTRICA		
B.1.1. <u>Desenvolupament històric del dibuix tècnic</u> CE1, CE2, CE3, CE5	1r curs	2n curs
G1. Breu recorregut històric		
Tales, Pitàgores, Euclides, Hipatia d'Alexandria. La geometria en l'arquitectura i enginyeria des de la revolució industrial. Els avanços en el desenvolupament tecnològic i en les tècniques digitals aplicades a la construcció de noves formes. Campos d'acció i aplicacions: dibuix arquitectònic,	X	X
	X	X

mecànic, elèctric i electrònic, geològic, urbanístic, etc.		
G2. Elements del dibuix tècnic en les formes de l'arquitectura, enginyeria i altres àmbits artístics.		
Elements geomètrics en conjunts arquitectònics de diferents èpoques i estils. Geometria en les arts plàstiques. Formes geomètriques en peces industrials.	X X X	X
G3. Instrumental de dibuix tècnic. Terminologia.		
Instrumental tradicional. Principals eines i usos. Programari de disseny assistit per ordinador. Comparativa amb eines tradicionals. Terminologia específica de la matèria.	X X	X X
G4. Actituds		
Respecte i interès per referents arquitectònics històrics i altres obres plàstiques. Identificació de construccions de dibuix tècnic en peces industrials.	X	X X
B.1.2. Construccions geomètriques CE1, CE2, CE5		
	1r curs	2n curs
G1. Llocs geomètrics		
Operacions bàsiques amb segments i angles. Arc capaç. Aplicacions dels llocs geomètrics a les construccions fonamentals. Potència d'un punt respecte a una circumferència. Eix radical i centre radical.	X	X X
G2. Transformacions geomètriques		
Isomètriques i isogonals: translació, gir, simetria i homotècia. Projectives: homologia i afinitat. Inversió	X	X
G3. Polígons		
Triangles, quadrilàters i polígons regulars. Propietats i mètodes de construcció. Equivalència entre polígons	X	X X
G4. Tangències i corbes		
Tangències bàsiques. Traçat amb i sense eines digitals. Tangències mitjançant potència i inversió. Corbes tècniques. Ovals i ovoides. Espirals. Corbes còniques: el·lipse, hipèrbola i paràbola. Rectes tangents. Traçat amb i sense eines digitals.	X X	X X X

G5. Actituds		
Rigor en els raonaments i precisió, claredat i neteja en les execucions.	X	X
Resolució de tangències i corbes amb programari digital.	X	X

Bloc 2. GEOMETRÍA PROJECTIVA I NORMALITZACIÓ. SISTEMES CAD.

B.2.1. Sistemes de representació CE1, CE2, CE3, CE5	1r Curs	2n Curs
G1. Sistema dièdric		
Punt, recta i pla. Tipologia. Alfabet i pertinences. Interseccions. Paral·lelisme, perpendicularitat i distàncies. Abatiments, gir i canvis de pla. Vertaderes magnituds. Figures contingudes en plans. Poliedres: tetraedre, hexaedre i octaedre. Superfícies radiades: piràmides i prismes. Seccions planes. Cossos de revolució rectes: Cons i cilindres.	X	X X X X X X
G2. Sistema axonomètric ortogonal i obliqua		
Perspectives isomètrica i cavallera. Eixos i coeficients de reducció. Elements bàsics: punt, recta i pla. Representació de figures i sòlids senzills. Representació de sòlids amb corbes.	X X X	X X
G3. Sistema de plans acotats		
Fonaments i elements bàsics. Resolució de problemes de cobertes senzilles. Representació de perfils o seccions de terreny a partir de les seues corbes de nivell.	X	X
G4. Sistema cònic		
Fonaments i elements del sistema. Perspectiva frontal i obliqua. Representació de figures planes. Representació de sòlids i formes tridimensionals a partir de les seues vistes dièdriques.	X	X
G5. Aplicacions digitals		
Ús de les TIC i experimentació en entorns virtuals d'aprenentatge aplicats als sistemes de representació. Representacions físiques i virtuals de poliedres platònics.	X	X X
B.2.2. Normalització i documentació gràfica de projectes CE2, CE3, CE4, CE5		
G1. Normalització		

Escales gràfiques. Construcció i ús.	X	X
Concepte de normalització. Les normes fonamentals UNEIX i ISO. Aplicacions de la normalització: simbologia industrial i arquitectònica.	X	X
Elecció de vistes necessàries. Línies normalitzades.	X	X
Acotació		
Representació de cossos i peces industrials senzilles.	X	X
Croquis i plans de taller. Corts, seccions i trencaments.		
G2. Projectes de col·laboració		
Disseny, ecologia i sostenibilitat.	X	
Elaboració de la documentació gràfica d'un projecte d'enginyeria o arquitectònic senzill.		X
Plans de muntatge senzills. Elaboració i interpretació.		X
G3. Sistemes CAD		
Aplicacions vectorials 2D-3D. Eines i panells bàsics.	X	
Fonaments de disseny de peces en tres dimensions.	X	
Modelatge de caixa. Operacions bàsiques amb primitives.		X
Aplicacions de treball en grup per a conformar peces complexes a partir d'altres més senzilles.		X
G4. Actituds		
Respecte i empatia amb les aportacions de les companyes i companys en el procés de treball col·lectiu.	X	X
Cooperació i responsabilitat en la part individual per a contribuir a un objectiu comú i a la cohesió del grup.	X	X
Cura d'espais i materials de treball. Sostenibilitat.	X	X

14.5 DISTRIBUCIÓ TEMPORAL DELS SABERS BÀSICS EN EL CALENDARI ESCOLAR I D'AVALUACIONS

Primer quadrimestre
<p>Setmana A1 (de l'11 al 17 de setembre) El dia 11 comença el curs, però encara no s'estudia cap contingut. Les diferents tutories s'empraran per a una primera presa de contacte entre alumnes i professor per a tractar aspectes generals de l'assignatura.</p> <p>Setmana A2 (del 18 al 24 de setembre) Tema 1. Traçats geomètrics fonamentals i proporcionalitat. Mediatriu, bisectriu, perpendiculars i paral·leles. Arc capaç. Teorema de Tales: divisió d'un segment en parts iguals i en parts proporcionals. Mitjana proporcional a dos segments. Secció àuria. Escales. Escala gràfica.</p> <p>Setmana A3 (del 25 de setembre a l'1 d'octubre) Tema 2. Triangles i quadrilàters. Triangles: característiques, rectes i punts notables. Construcció de triangles: per triangulació, amb ús de l'arc capaç, per semblança. Quadrilàters. Característiques. Quadrilàters *inscribibles. Construcció de quadrilàters: per triangulació, amb arc capaç, translacions.</p> <p>Setmana A4 (del 2 al 8 d'octubre) Tema 3. Polígons regulars. Característiques. Mètodes particulars de construcció a partir del costat i a partir del radi. Mètodes generals: a partir del radi, a partir del costat. Construcció a partir d'una apotema</p>

<p>(per semblança). Polígons estrellats. Equivalència entre formes poligonals.</p> <p><u>Activitat avaluable 1:</u> Làmina amb diferents construccions de polígons regulars estrellats.</p> <p>Setmana A5 (del 9 al 15 d'octubre) Continuem treballant amb el tema de la setmana anterior.</p> <p>Setmana A6 (del 16 al 22 d'octubre) Tema 4. Tangències bàsiques. Lleis fonamentals. Repàs alguns dels exercicis bàsics de tangència vistos en l'anterior curs. Enllaços bàsics.</p> <p><u>Activitat avaluable 2:</u> Realització d'un dibuix on calga aplicar els diferents enllaços estudiats.</p> <p>Setmana A7 (del 23 al 29 d'octubre) Continuem treballant amb el tema anterior.</p> <p>Setmana A8 (del 30 d'octubre al 5 de novembre) Tema 5. Tangències. Aplicació de potència. Aplicacions del concepte de potència a la resolució de problemes de tangències. Tangents traçades des d'un punt de l'eix radical. Tangents traçades des del centre radical. L'arrel de K com a dimensió lineal en la resolució de tangències. Aplicació de l'homotècia en el dibuix d'enllaços específics.</p> <p>Setmana A9 (del 6 al 12 de novembre) Tema 6. Corbes còniques. El·lipse, paràbola i hipèrbola. Propietats i elements. Traçat per punts. Fas projectius. Tangents a les corbes còniques amb el punt de tangència conegut. Tangents des d'un punt exterior.</p> <p><u>Activitat avaluable 3:</u> Làmina amb traçats de corbes còniques.</p> <p>Setmana A10 (del 13 al 19 de novembre) Continuem treballant amb el tema de la setmana anterior.</p> <p>Setmana A11 (del 20 al 26 de novembre) Tema 7. Geometria projectiva. Transformacions. Elements que defineixen una homologia. Rectes límits. Traçat de figures homòlogues. Afinitat. Traçat de figures afins. Construcció de l'el·lipse afí a una circumferència.</p> <p>Setmana A12 (del 27 de novembre al 3 de desembre) Tema 8. Sistema dièdric I. Repàs de conceptes vistos en el curs passat. Fonaments del sistema. Representació del punt, la recta i el pla. Traces de rectes i plans. Punts i rectes continguts en plans. Interseccions entre plans. Intersecció entre recta i pla.</p> <p>Setmana A13 (del 4 al 10 de desembre) Última setmana de tutories per a repassar l'estudiat i acabar possibles activitats pendents.</p> <p>Setmana d'exàmens del 18 al 24 de desembre</p>

Segon quadrimestre

Setmana B1 (del 8 al 14 de gener) Tema 9. Sistema dièdric II.
Paral·lelisme i perpendicularitat. Distàncies. Angles. Mètodes de treball: girs i abatiments. Abatiments de plans.

Setmana B2 (del 15 al 21 de gener) Tema 10. Sistema dièdric III.
Seccions planes i vertaderes magnituds. Seccions de superfícies de revolució. Desenvolupaments. Intersecció de recta amb poliedre. Canvi de pla com a aplicació en la secció amb pla oblic.

Setmana B3 (del 22 al 28 de gener) Tema 11. Sistema dièdric IV.
Poliedres regulars. Posicions singulars. Seccions principals.

Activitat avaluable 4: Làmina amb secció plana d'un poliedre. Dibuix del desenvolupament i construcció d'una maqueta tridimensional.

Setmana B4 (del 29 de gener al 4 de febrer)
Continuem treballant amb el tema de la setmana anterior.

Setmana B5 (del 5 a l'11 de febrer) Tema 12. Normalització I.
Formats normalitzats. Tipus de línies. Sistema europeu de vistes de sòlids. Normes d'acotació. Croquis delimitat. Convencionalismes gràfics.

Activitat avaluable 5: Dibuix de croquis delimitat.

Setmana B6 (del 12 al 18 de febrer) Tema 13. Normalització II.

Corts, seccions i trencaments. Convencionalismes gràfics. Rosques, rosques i caragols. Dibuix de conjunt. El pla de taller.

Activitat avaluable 6: Pla de taller d'una peça mecànica.

Setmana B7 (del 19 al 25 de febrer)

Continuem treballant amb el tema anterior.

Setmana B8 (del 26 de febrer al 3 de març) Tema 14. Sistema axonomètric.
Elements del sistema. Perspectiva isomètrica. Representació simplificada de la circumferència. Dibuix de cossos geomètrics. Perspectives dimètrica i trimètrica. Coeficients de reducció. Triangle de les traces.

Activitat avaluable 7: Dibuix d'una peça tridimensional emprant la perspectiva isomètrica.

Setmana B9 (de l'11 al 17 de març)

Tema 15. Sistema oblic.

Axonometria obliqua. Elements del sistema. peculiaritats de la projecció i coeficients d'escala. Perspectiva cavallera. Representació de figures planes i de la circumferència. Representació de sòlids geomètrics. Perspectiva planimètrica. Aplicacions.

Activitat avaluable 8: Representació en perspectiva cavallera d'una peça d'una certa complexitat.

Activitat avaluable 9: Dibuixos de sòlids en perspectiva planimètrica.

Setmana B10 (del 18 al 24 de març)

Seguim amb el tema de la setmana anterior.

Setmana B11 (del 25 al 31 de març) Tema 16. Sistema cònic.

Perspectives còniques frontal i obliqua. Posicions dels punts de fugida. Punts mètrics i càlcul de distàncies. Representació de la circumferència. Construcció de sòlids.

Activitat avaluable 10: Dibuix d'un objecte en perspectiva cònica.

Setmana B12 (del 8 al 14 d'abril)

Continuem treballant amb el tema anterior.

Setmana B13 (del 15 al 21 d'abril)

Última setmana de tutories per a repassar l'estudiat i acabar possibles activitats pendents.

Setmana d'exàmens del 29 d'abril al 5 de maig

Activitats avaluables

La data límit de lliurament de les activitats avaluables serà el dia de la realització de l'examen de l'avaluació corresponent.

No obstant això, es recomana entregar les activitats com més prompte millor (una o dues setmanes després d'haver estudiat el tema). D'esta manera la correcció de les activitats es realitza abans i l'alumne té l'oportunitat de millorar aquesta activitat en els aspectes en els quals no haja aconseguit un nivell òptim, amb la consegüent pujada de nota.

En molts casos també serà útil ensenyar o presentar activitats inacabades o en procés per a poder guiar l'activitat durant la seua realització.

14.6 CRITERIS D'AVUACIÓ

CE1
1.1 Analitzar l'evolució de les estructures geomètriques i dels elements tècnics en l'arquitectura i enginyeria contemporànies, valorant la influència del progrés tecnològic i de les tècniques digitals de representació i modelatge. 1.2 Identificar i recrear construccions geomètriques en peces industrials del nostre entorn, valorant l'aplicació pràctica del dibuix tècnic. 1.3 Comparar instruments, material i terminologia de dibuix tècnic amb eines de programari digital de disseny.
CE2
2.1 Resoldre figures planes aplicant transformacions geomètriques i valorant la seua utilitat en els sistemes de representació. 2.2 Construir polígons amb equivalència d'àrees, aplicant proporcionalitat i valorant la claredat i netedat dels dibuixos. 2.3 Resoldre tangències aplicant els conceptes de potència i inversió, valorant la precisió del traçat gràfic i digital. 2.4 Traçar corbes còniques i les seues rectes tangents aplicant propietats i mètodes de construcció amb eines digitals i sense.
CE3
3.1 Resoldre problemes geomètrics mitjançant abatiments, girs i canvis de pla, i obtindre vertaderes magnituds. 3.2 Representar cossos geomètrics i de revolució aplicant els fonaments del sistema dièdric, així com seccions planes en aquests. 3.3 Recrear la realitat tridimensional mitjançant la representació de sòlids en perspectives axonomètriques i còniques, utilitzant els coneixements específics d'aquests sistemes de representació 5.3.4 Desenvolupar projectes gràfics senzills d'arquitectura o topografia mitjançant el sistema acotat. 5.3.5 Valorar el rigor gràfic de les representacions i la recreació digital de sòlids
CE4
4.1 Elaborar la documentació gràfica apropiada per a projectes de diferents camps, formalitzant i definint dissenys tècnics de realització i plànols de conjunt, segons la normativa UNO i ISO. 4.2 Emprar croquis per a l'estudi de talls, seccions i ruptures en el disseny de peces industrials.

4.3 Valorar la netedat, claredat i resolució de la delineació normalitzada.

CE5

- 5.1 Representar objectes i construccions mitjançant aplicacions CAD, valorant les possibilitats que aquestes eines aporten al dibuix i al treball col·laboratiu.
- 5.2 Recrear virtualment peces en tres dimensions aplicant operacions algebraïques entre primitives per a la presentació de projectes en grup.
- 5.3 Dissenyar digitalment conjunts mecànics cuidant la presentació, la claredat i la simplicitat del producte final, així com la documentació tècnica necessària.

14.7 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT

1 Descripció del sistema d'avaluació

Per a superar la matèria es realitzaran dues proves d'avaluació distribuïdes per quadrimestres, a més de dues proves finals de recuperació, una ordinària i una altra extraordinària.

Estes proves o exàmens tindran un caràcter exclusivament pràctic i constaran d'una sèrie d'exercicis sobre els continguts de la matèria. És important portar material de dibuix tècnic per a realitzar les proves. En qualsevol cas, des del fòrum d'avisos de l'aula virtual, en el seu moment, es donarà informació més precisa sobre l'estructura d'aquestes proves.

2 Procediments de qualificació

Nota d'un quadrimestre.

En finalitzar cada quadrimestre es realitzarà un examen presencial en el centre. La presentació a este examen és obligatòria, només presentant les activitats avaluable no es podrà aprovar. Este examen serà de caràcter pràctic sobre els continguts vistos durant l'avaluació

La nota de cada avaluació queda repartida de la següent forma:

- **Activitats avaluable:** 30%
- **Examen:** 70%

Si la qualificació obtinguda és menor que la nota de l'examen, prevaldrà la qualificació obtinguda en eixe examen, a la realització del qual l'alumnat sempre tindrà dret.

Nota final del curs.

La nota final del curs serà la mitjana de les notes dels dos quadrimestres.

3 Criteris de recuperació

Recuperació d'un quadrimestre.

En el cas que la nota del primer quadrimestre no arribe al mínim per a aprovar, l'alumne pot recuperar esta primera avaluació no superada en el moment del curs que considere estar preparat.

A causa de l'estructura del curs, esta recuperació només és aplicable a la primera avaluació i es farà mitjançant una prova o examen de les mateixes característiques que la prova ordinària del quadrimestre.

Recuperació del curs (prova final).

Aquells alumnes que no superen l'assignatura tindran dret a una prova al maig (examen final, a realitzar en la setmana del 20 al 26 de maig).

Depenent de la situació acadèmica de l'alumne, este examen pot ser la recuperació d'un quadrimestre o del curs complet.

Recuperació extraordinària del curs (prova final extraordinària).

En el cas que un alumne no haja superat l'assignatura una vegada realitzat l'examen final, tindrà dret a realitzar la recuperació extraordinària. Esta recuperació es farà mitjançant un examen presencial, que sempre abastarà el temari complet de l'assignatura (examen final extraordinari a realitzar-se durant el mes de juny).

Pendants.

L'alumnat que no tinga superada (o que no haja cursat) la matèria de primer curs no pot ser qualificat de la matèria de segon. Esta circumstància es consigna en les actes finals de l'assignatura de 2n com a "incompatible" (*IC).

En el cas del Batxillerat a Distància pot donar-se el cas d'un alumne que curse per primera vegada una assignatura de 2n i, al mateix temps, l'homònima de 1r que, de manera oficial, seria considerada com a pendent. En estos casos, l'alumne que tinga l'assignatura pendent haurà de cursar-la al complet com un alumne normal de 1r i examinar-se d'ella com la resta d'estudiants del grup. No obstant això, si ja la va cursar, té la possibilitat de presentar-se directament a la convocatòria oficial de pendants.

14.8 MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

L'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, estableix diferents mesures individualitzades per a l'aprenentatge de resposta educativa per a la seua inclusió. Entre estes destaca la mesura de nivell III d'atenció educativa domiciliària. En este cas, l'alumnat cursarà la matèria de forma regular amb el suport addicional d'un professor/a d'atenció educativa que acudirà al domicili i que es coordinarà amb l'equip docent.

També contempla com a mesura extraordinària de nivell IV l'exempció de la matèria en casos de necessitats educatives especials com a discapacitat auditiva, visual o motriu en les quals no siga possible realitzar una adaptació d'accés al currículum sense afectar els seus elements descriptius. Esta exempció ha de ser sol·licitada per l'estudiant i/o tutors legals i aprovada per l'òrgan competent. En cas de ser aprovada, la qualificació serà <<exempte/a>> juntament amb el departament d'Orientació s'estudiaran les adaptacions que es pugen adoptar.

15. TÈCNiques D'EXPRESSIÓ GRÀFICA

15.1 CONCRECIÓ CURRICULAR DE LA MATÈRIA

15.1.1 PRESENTACIÓ DE LA MATÈRIA

Al llarg de la història, la tècnica ha condicionat la naturalesa i la forma de totes les produccions de l'ésser humà. Les obres d'art no s'escapen d'este condicionament i, igual que les necessitats expressives, els materials, instruments i procediments han evolucionat amb el temps i han anat conformant un llegat tècnic artístic el coneixement del qual serà un requisit indispensable per a enriquir els recursos de qualsevol persona disposada a l'estudi o a la producció d'obres artístiques. La matèria Tècniques d'expressió gràfic-plàstica aporta els coneixements relatius als recursos, les tècniques, els procediments i les aplicacions instrumentals que fan possible la producció artística en general i les produccions plàstiques, gràfiques i visuals en particular. A través d'esta matèria, l'alumnat adquirirà coneixements relatius al conjunt de tècniques classificades històricament com a dibuix, pintura i gravat. De la mateixa forma, es realitzarà un acostament a les tècniques més alternatives i innovadores que s'escapen d'esta classificació. L'objectiu és que l'alumnat no sols desenvolupe amb eficàcia els procediments ja existents, sinó adequar les tècniques a les propostes artístiques amb un marge de soltesa, iniciativa i creativitat.

El coneixement del llenguatge plàstic i gràfic que venia desenvolupant-se des de l'educació secundària obligatòria en les matèries d'Educació plàstica visual i audiovisual i, si és el cas, Expressió artística trobarà en esta matèria de batxillerat una continuïtat respecte al grau de perfeccionament, profunditat i experimentació que li permeta encaminar-se a formacions artístiques superiors.

La matèria de Tècniques d'expressió gràfic-plàstica contribueix de manera directa a la adquisició de les competències clau, ja que afavoreix la posada en marxa de metodologies

cooperatives i col·laboratives que transformen l'aprenentatge en una experiència significativa i promouen la interacció, la comunicació i l'emprenedoria.

A més, la versatilitat de la matèria permet la seua dedicació a projectes que abasten molts temes o àmbits de coneixement. Per això, es tracta d'una matèria idònia per a afrontar projectes o propostes relacionats amb els desafiaments del segle XXI, tematitzant les activitats, obrint espais de reflexió mitjançant propostes vinculades o plantejant recursos que aborden els desafiaments directament i l'alumnat pot implicar-se en ells.

En l'educació per a la ciutadania global juga un paper molt important la sostenibilitat. Des de la matèria de Tècniques d'expressió gràfic-plàstica es treballarà no sols amb la gestió sostenible dels residus generats per les produccions artístiques, sinó per la inclusió de materials i procediments biodegradables i respectuosos amb el medi ambient. De la mateixa forma s'inclouran les tècniques digitals no solament com a eines d'investigació i cerca documental, sinó també com a recursos de creació, registre dels processos i difusió dels projectes gràfic-plàstics. Per tant, es valorarà l'ús de les TIC en el desenvolupament dels diversos projectes, afavorint l'ús de mitjans digitals en les diferents fases de desenvolupament d'estos, com en l'avaluació i en l'exposició. Així mateix, es promourà el coneixement de la normativa reguladora de la protecció de dades de caràcter personal, a fi d'evitar situacions de risc i vulnerabilitat de l'alumnat i del professorat, protegint els seus drets i llibertats fonamentals.

15.2 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE1. Identificar i comparar les diferents tècniques d'expressió gràfic-plàstica, la naturalesa dels materials i els procediments d'aplicació de les produccions artístiques, a través de la investigació i l'anàlisi d'obres de diferents artistes, èpoques i estils.

CE2 Analitzar amb una mirada àmplia produccions artístiques des del punt de vista tècnic, identificant que amb clau les seues qualitats expressives i comunicatives, relacionant-les amb el seu context social, històric i cultural i apreciand la seua diversitat.

CE3. Dissenyar, planificar, desenvolupar i avaluar projectes artístics plàstics individuals o col·lectius, incorporant processos creatius i d'innovació, i relacionant-los amb professions.

CE4. Crear produccions gràfic-plàstiques sostenibles, individuals o col·lectives, explicant la relació entre el producte final, els processos d'elaboració, els materials, els llenguatges i les tècniques que intervenen en la seua elaboració.

CE5. Experimentar amb els diferents llenguatges propis o aliens a la producció artística convencional, en la creació de produccions gràfic plàstiques, aplicant eines digitals, relacionant-les amb discursos artístics contemporanis i explicant la intencionalitat de les produccions artístiques i la seua vinculació a la tècnica utilitzada.

15.3 ORIENTAIONS METODOLÒGIQUES

L'educació a distància permet a l'alumne que establisca el seu propi ritme de treball, no obstant això, en el centre s'imparteixen dos tipus de tutories: col·lectives i individuals, que no són d'assistència obligatòria, però a les quals és molt recomanable assistir, ja que poden ajudar en gran manera a superar el curs satisfactòriament.

Les **tutories col·lectives** ens permeten en primer lloc orientar l'estudi, plantejar els continguts, les dificultats i aspectes a ressaltar de cadascun dels temes de la setmana i en segon lloc es també es poden utilitzar per a treballar en les activitats relacionades amb els temes. Això és el més semblant a una classe tradicional i es disposa d'una tutoria setmanal (a triar entre horari de demà o vesprada). A estes tutories es pot assistir de manera presencial en el centre, a l'aula indicada o a través de la plataforma. Es disposarà d'un link, perquè l'alumne pugua assistir a estes tutories de manera remota. Les tutories col·lectives no són obligatòries.

Les **tutories individuals** estan dissenyades per a resoldre per telèfon o personalment qualsevol tipus de dubte que li plantege el temari al llarg de l'estudi. Per a assistir personalment al centre a una tutoria individual s'haurà de demanar cita prèvia al professor, *biena través de la plataforma de l'aula virtual, per correu electrònic o telefònicament (en este últim cas en les hores assignades a les tutories individuals).

Els horaris de les tutories venen en les guies d'autoaprenentatge.

D'altra banda, per a mantindre una comunicació el més efectiva amb el professor, també tenim a la nostra disposició una sèrie de canals de comunicació:

- **Telèfon.** Pots comunicar-te telefònicament amb el professor per a plantejar qualsevol tipus de dubte o consulta, però sempre en l'horari assignat a les tutories individuals.

- **Fòrums de l'aula virtual.** A l'aula virtual hi ha habilitats dos fòrums: un de notícies i avisos sobre el funcionament del curs en general i un altre de consultes i dubtes sobre els continguts dels diferents temes. Tots dos són públics i tots els alumnes matriculats tenen accés al contingut dels possibles debats que sorgisquen.
- **Missatgeria de l'aula virtual i correu electrònic.** També es poden enviar missatges al professor a través de la plataforma, o mitjançant el correu electrònic. Estos missatges s'intentaran contestar al més prompte possible, sempre dins de les 48 hores posteriors a la recepció d'este.

Per part de l'alumne, és important que s'establisca uns dies i unes hores d'estudi a la setmana i que este pla de treball el respecte durant el curs.

S'ha de tindre un lloc fix per a estudiar, on tinga a mà tots els materials que necessite tant per a estudiar com per a realitzar les activitats pràctiques.

15.4 SABERS BÀSICS

BLOCS I LA SEUA RELACIÓ AMB LES COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES
<p>Bloc 1. Aspectes generals. <u>Transversal a totes les competències específiques.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Suports, utensilis, pigments, aglutinants i dissolvents associats a les diverses tècniques gràfic-plàstiques. Interacció entre materials. - Seguretat, toxicitat i impacte mediambiental dels diversos materials artístics. Suports i materials sostenibles. - El llenguatge gràfic-plàstic. Evolució històrica de les tècniques artístiques. - Materials i tècniques en l'art contemporani. Conservació de les obres artístiques.
<p>Bloc 2. Tècniques de dibuix. <u>Transversal a totes les competències específiques.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Materials, estris i suports associats al dibuix. Característiques i terminologia específica. - Tècniques seques: llapis de grafit, carbonet, llapis compostos, sanguines, ceres grasses, de color i pastels. Tècniques humides i mixtes. La tinta i les seues eines. Aplicació en la realització de treballs. - Dibuixos d'estils i èpoques diferents: anàlisi tècnica i procedimental. - Projecció fotogràfica aplicada al dibuix.
<p>Bloc 3. Tècniques de pintura. <u>Transversal a totes les competències específiques.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Materials, estris i suports. Característiques i terminologia específica. - Tècniques a l'aigua: aquarel·la, tremp i acrílic. Tècniques sòlides, olioses i mixtes. Tremp d'ou. Encàustiques. Pastels. Olis. Olis miscibles a l'aigua. Pintures biodegradables. - Obres pictòriques d'estils i èpoques diverses: anàlisi tècnica. - Pintura mural. Grafits i art urbà. - Pinzellada i expressivitat en pintura. L'escriptura del pintor
<p>Bloc 4. Tècniques de gravat i estampació. <u>Transversal a totes les competències específiques.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Materials, estris, maquinària i suports. Terminologia específica. - L'obra gràfica. Monotípia plana. - Estampació en relleu. Xilografia. Linòleum. Estampació en buit. Calcografia - Tècniques directes i indirectes. - Estampació plana. Mètode planogràfic. Litografia. Mètode permeogràfic. Serigrafia. - Obra gràfica realitzada amb tècniques de gravat i estampació per artistes d'èpoques i estils diferents: anàlisi tècnica i procedimental.
<p>Bloc 5. Tècniques mixtes i alternatives. <u>Transversal a totes les competències</u></p>

específiques.

- Tècniques, materials i procediments contemporanis d'expressió gràfica.
- Sistemes contemporanis d'estampació. Mètode electrònic. *Copy-art*.
- La imatge digital. Art digital.
- Tècniques mixtes o alternatives.

Bloc 6. El projecte gràfic-plàstic. Vinculat a la competència específica 3.

- Metodologia projectual aplicada a l'art plàstic.
- Estratègies de treball en equip. Distribució de tasques i lideratge compartit. Resolució de conflictes.
- Oportunitats de desenvolupament personal, social, acadèmic i professional vinculades a la matèria.
- Investigació i experimentació tècnica.
- Projectes gràfic-plàstics. Exposició.

15.5 DISTRIBUCIÓ TEMPORAL DELS SABERS BÀSICS I CRITERIS D'AVUACIÓ

Primer quadrimestre

Fonaments del llenguatge gràfic-plàstic.

La forma i els seus elements bàsics de configuració: punt, línia i pla. El color i els seus significats. El color com a recurs en les arts visuals.

Les textures com a recurs en l'expressió gràfic-plàstica. Tècniques texturitzadores

Els recursos compositius i la seua relació amb les tècniques gràfic-plàstiques.

Centres d'interés. Equilibri i inestabilitat. Plenitud i profunditat. Unitat i fragmentació. Simetria i asimetria.

Elements dinàmics: tensió, moviment, ritme.

Elements escalars. Grandària. Proporció. Relació forma-format. Tècniques de contrast i harmonia tonal: cromàtic, de contorn i textural.

El color com a recurs expressiu.

Relacions: entre primaris, entre colors semblants, entre primaris i complementaris. Harmonia entre colors. El contrast cromàtic.

Les sensacions i il·lusions cromàtiques: Les sensacions cromàtiques en la publicitat i el disseny.

Les sensacions cromàtiques en l'obra plàstica.

Anàlisi de l'ús del color com a recurs expressiu en l'obra plàstica actual.

Tècniques de dibuix I.

Tècniques seques: grafit, carbonets, pastissos, *lapices compostos de colors i grassos.

Característiques, suports i utilització.

Anàlisi d'obres de dibuix realitzades amb tècniques seques.

Tècniques de dibuix II.

Tècniques humides i mixtes.

La tinta i les seues eines. Tintes resistents i no resistents a l'aigua. Instruments. Retoladors, estilògrafs, plomes i pinzells.

Característiques, suports i utilització.

Anàlisi d'obres de dibuix realitzades amb tècniques humides.

Tècniques de pintura.

Procediments i tècniques a l'aigua Característiques generals. Origen i components.

Materials per a la seua aplicació. Suports i la seua preparació. Tremp. *Gouache.

Aquarel·la. Fresc. Tintes.

Procediments i tècniques grassos: Característiques generals. Origen i components.

Materials per a la seua aplicació. Suports. Oli.
Acrílics: Orígens i composició. Esmalt acrílic a l'aigua i a l'oli. Tècniques mixtes.

Segon quadrimestre

Nous materials i tècniques d'expressió artística I.

Aerografia.

La fotografia com a mitjà d'expressió. Orígens. Fotografia digital. El fotomuntatge.

Reprografia. El Copy-art.

Tècniques de gravat i estampació.

Concepte i definició del gravat.

El gravat com a obra artística i com a difusor d'esta.

Materials, útils, maquinària i suports. El taller de gravat. Les tintes. El tórcul. Monotípia, litografia, xilografia, calcografia i noves calcografies i estampacions.

Nous materials i tècniques d'expressió artística II.

Infografia: l'ordinador en el llenguatge gràfic-plàstic.

Incorporació de nous materials a l'art actual. La seua incidència en la comunicació de masses.

L'art per al consum.

El projecte artístic.

Processos creatius.

15.6 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÈS DE L'ALUMNAT

Nota del quadrimestre

La nota del curs serà el 100% de la nota de les tasques marcades en el curs com a "avaluables". La mitjana de les tasques del Quadrimestre serà la nota del quadrimestre.

No obstant això, en finalitzar cada quadrimestre es realitzarà una prova presencial en el centre de VALIDACIÓ. Esta prova que s'afegirà al costat de la resta d'exàmens del quadrimestre de les altres assignatures, servirà per a garantir que les tasques corresponen a este alumne. Esta prova s'avaluarà amb dos tipus de notes

APTE NO APTE

Si l'alumne és considerat APTE, la nota mitjana de les tasques del Quadrimestre serà la nota final d'eixe Quadrimestre.

Si l'alumne és considerat NO APTE, es considerarà que el nivell mostrat en les tasques i el mostrat en la prova no encaixen. En este cas la nota mitjana del Quadrimestre serà la nota mitjana de les tasques del Quadrimestre dividida per tres.

La presentació a la prova de Validació és obligatòria, només presentant les activitats avaluables no es podrà aprovar.

La nota de cada quadrimestre queda repartida de la següent forma:

- Activitats avaluables: 100 %
- Examen: validació (APTE-NO APTE)

Prova de Validació

La prova de validació pot ser una entrevista amb el professor en el qual l'alumne presentarà els treballs fets en el curs o la realització d'un exercici pràctic.

Des de l'aula virtual s'anunciarà amb antelació l'estructura concreta de cada prova de validació.

Nota final del curs.

La nota final del curs serà la mitjana de les notes dels dos quadrimestres.

Recuperació del curs.

Aquells alumnes que no superen l'assignatura tindran dret a una prova final, tal com ve recollit en el calendari del curs.

Recuperació extraordinària del curs.

En el cas que un alumne no haja superat l'assignatura una vegada realitzat l'examen final, tindrà dret a realitzar la prova de recuperació extraordinària (examen final extraordinari a realitzar-se durant el mes de juny).

L'examen final i extraordinari consistiran en un examen pràctic o pràctic- teòric dels elements estudiats en el curs de 1h 30min de duració.

15.7 MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

L'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, estableix diferents mesures individualitzades per a l'aprenentatge de resposta educativa per a la seua inclusió. Entre estes destaca la mesura de nivell III d'atenció educativa domiciliària. En este cas, l'alumnat cursarà la matèria de forma regular amb el suport addicional d'un professor/a d'atenció educativa que acudirà al domicili i que es coordinarà amb l'equip docent.

També contempla com a mesura extraordinària de nivell IV l'exempció de la matèria en casos de necessitats educatives especials com a discapacitat auditiva, visual o motriu en les quals no siga possible realitzar una adaptació d'accés al currículum sense afectar els seus elements descriptius. Esta exempció ha de ser sol·licitada per l'estudiant i/o tutors legals i aprovada per l'òrgan competent. En cas de ser aprovada, la qualificació serà <<exempte/a>> juntament amb el departament d'Orientació s'estudiaran les adaptacions que es puguen adoptar.

16. DIBUIX TÈCNIC II APLICAT AL DISSENY I I II

16.1 CONCRECIÓ CURRICULAR DE LA MATÈRIA

16.1.1 PRESENTACIÓ DE LA MATÈRIA

El llenguatge gràfic del dibuix tècnic és una eina imprescindible per a comprendre l'entorn natural, artístic i arquitectònic que ens envolta, així com per a desenvolupar la visió espacial i la capacitat d'abstracció. El seu estudi es remunta a l'antiguitat i continua vigent per la seua universalitat, la seua incidència directa en la transformació de l'entorn i el seu poderós vincle amb les disciplines artístiques.

En aquest context, cal destacar que la matèria de "Dibuix Tècnic Aplicat a les Arts Plàstiques i al Disseny", dirigida a l'alumnat que cursa estudis de batxillerat en la modalitat d'Arts, reforça i aprofundeix en aquest vincle, posant en valor el paper rellevant que posseeix la geometria com a element de comunicació gràfica i generador de formes i composicions, al llarg de la història i en disciplines contemporànies com el disseny i la il·lustració. De la mateixa manera, l'aprenentatge del dibuix tècnic s'enfoca en aquesta

matèria de manera aplicada i transversal, és a dir, no sols com a finalitat en si mateixa, sinó reforçant al mateix temps la unió entre geometria, arts plàstiques i disseny.

Aquest enfocament transversal contribueix al desenvolupament d'una educació de qualitat, afavorint la connexió de les activitats amb contextos artístics diversos i sostenibles. Al seu torn, el plantejament aplicat de la matèria pretén consolidar una transferència significativa de coneixements que dote l'alumnat dels recursos necessaris per a la interpretació de l'entorn, la creació de projectes artístics i de disseny i la resolució de situacions futures complexes.

D'altra banda, la matèria de "Dibuix Tècnic Aplicat" contribueix de manera directa a l'adquisició de les Competències Clau, pel seu caràcter afavoridor de metodologies actives i cooperatives que transformen l'aprenentatge en una experiència significativa i que promouen el desenvolupament de la creativitat en el marc del disseny i de la realització de projectes artístics. Al seu torn, el desenvolupament de la matèria contribueix a l'assoliment dels Objectius Generals d'Etapa, atés que consolida hàbits de responsabilitat i disciplina, estimula el raonament lògic en la resolució de problemes, desenvolupa la competència digital i enforteix la intel·ligència visual-espacial.

Aquesta matèria ha sigut organitzada recolzant-se en els aprenentatges de l'etapa anterior d'Educació Secundària Obligatòria recollits en la matèria d'Educació Plàstica Visual i Audiovisual i tenint en compte el perfil d'eixida de l'alumnat, establert en el tercer curs de l'esmentada etapa, amb la intenció de garantir la seua necessària continuïtat i progressió. D'altra banda, la matèria de "Dibuix Tècnic Aplicat a les Arts Plàstiques i al Disseny" es relaciona de manera directa amb altres assignatures del batxillerat Artístic, modalitat en la qual l'alumnat començarà una especialització que li permetrà encaminar-se a formacions artístiques superiors.

La present assignatura s'articula entorn a sis Competències Específiques, vinculades directament amb les competències clau, especialment amb la competència en consciència i expressió culturals, la competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria, la competència personal, social i d'aprendre a aprendre i la competència digital.

Les competències específiques es desenvolupen a partir de l'apreciació i el coneixement del dibuix tècnic, així com de l'aplicació que posseeix la geometria en les arts plàstiques i el disseny. Per tant, aquestes recullen les capacitats necessàries per a dur a terme amb destresa i criteri aquesta aplicació. En conseqüència, les competències no han d'entendre's com a elements aïllats sinó com a l'eix vertebrador de la resta dels elements curriculars, que entre tots contribuiran a proporcionar la formació intel·lectual i humana indispensables per al futur professional i social de l'alumnat a més de contribuir a fer front als desafiaments del segle XXI.

16.2 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE1: Analitzar la presència de la geometria en la naturalesa, l'entorn construït, el disseny i la cultura visual i audiovisual relacionant els elements geomètrics amb el seu origen, funció i intencionalitat expressiva i comunicativa, valorant l'experiència estètica.

CE2: Realitzar dibuixos a mà alçada, esbossos i croquis integrant elements i construccions geomètriques, tant en la representació de la realitat com en l'expressió d'idees, sentiments i emocions vinculades a projectes artístics o de disseny.

CE3: Desenvolupar propostes artístiques i de disseny, individuals o col·lectives, aplicant els fonaments de la geometria plana i fomentant la ideació gràfica.

CE4: Representar objectes, espais i projectes de disseny aplicant els sistemes de representació bàsics de la geometria descriptiva i seleccionant el més adequat en funció de la finalitat del projecte artístic.

CE5: Aplicar les normes fonamentals UNE i ISO en la representació, definició i documentació de projectes gràfics i de disseny, valorant la seua funcionalitat i universalitat

CE6. Incorporar eines de dibuix digital en 2D i en 3D en el desenvolupament de propostes gràfiques, individuals o col·lectives, triant la més adequada segons la finalitat del projecte.

16.3 ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES

Els principis metodològics de l'educació a distància es fonamenten especialment en l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació, sense perjudici d'unes altres. El suport tutorial es realitzarà a distància de manera telemàtica o virtual, o també de manera presencial en el centre. Esta última opció (presencial) no és d'assistència obligatòria, però és molt recomanable assistir, ja que les sessions presencials poden ajudar en gran manera a superar el curs satisfactòriament.

En el centre s'imparteixen dos tipus de tutories: col·lectives i individuals.

Les tutories col·lectives (TC) consistiran en sessions de suport grupal en les quals es desenvoluparan els elements del currículum i tindran lloc dues vegades per setmana, una en horari matutí i una altra en vespertí.

Les tutories individuals (TU) consistiran en seguiment individualitzat del procés d'aprenentatge de l'alumnat, d'orientació i on tractar tots aquells aspectes que puga plantejar cada estudiant sobre la matèria. Per esta raó, l'alumne haurà de demanar cita prèvia per a ser atés en les tutories individuals, que també poden ser telemàtiques, virtuals i telefòniques.

Els horaris de les tutories venen indicats en les guies d'autoaprenentatge.

Per a mantindre una comunicació el més efectiva amb el professor, tenim a la nostra disposició una sèrie de canals de comunicació:

Telèfon. Pots comunicar-te telefònicament amb el professor per a plantejar qualsevol tipus de dubte o consulta, però sempre en l'horari assignat a les tutories

individuals.

Fòrums de l'aula virtual. A l'aula virtual hi ha habilitats dos fòrums: un de notícies i avisos sobre el funcionament del curs en general i un altre de consultes i dubtes sobre els continguts dels diferents temes. Tots dos són públics i tots els alumnes matriculats tenen accés al contingut dels possibles debats que sorgisquen.

Missatgeria de l'aula virtual i correu electrònic. També es poden enviar missatges al professor a través de la plataforma, o mitjançant el correu electrònic. Estos missatges s'intentaran contestar al més prompte possible, sempre dins de les 48 hores posteriors a la recepció d'este.

Per part de l'alumne, és important que s'establisca uns dies i unes hores d'estudi a la setmana i que este pla de treball el respecte durant el curs.

S'ha de tindre un lloc fix per a estudiar, on tinga a mà tots els materials que necessite tant per a estudiar com per a realitzar les activitats pràctiques.

Des de l'aula virtual, el professor anirà proposant activitats que tindran pes en la nota final (activitats avaluable). De la mateixa forma, podrà donar directrius, tant de material com de procés de creació, sobre els projectes en curs.

16.4 SABERS BÀSICS

	1r curs	2n curs
Bloc 1. Geometria, art i entorn		
CE1, CE2		
La geometria en la naturalesa, en el entorn i en el disseny.	X	X
La geometria en la composició (proporció, equilibri, ritme, moviment i simetria).	X	X
Composicions modulars en el disseny gràfic d'objectes i d'espais.	X	X
La proporció àuria en l'art.	X	X
La representació de l'espai. La perspectiva al llarg de la història de l'art.	X	X
La representació de l'espai en el disseny i art contemporani. Estudis a mà alçada de la geometria de la forma. Apunts i esborranys.	X	X
Bloc 2. Geometria plana		
CE1, CE2, CE3		
Traçats fonamentals	X	X
Mediatriu i bisectriu.	X	X
Paral·lelisme i perpendicularitat. Arc capaç.	X	X
Angles en la circumferència.	X	X
Transformacions geomètriques.	X	X
Igualtat i simetria.	X	X
Gir, translació i homotècia.	X	X
Escales numèriques i gràfiques. Construcció i ús.	X	X

Construccions poligonals. Aplicació en el disseny i les seues especialitats. Disseny gràfic de producte, de <i>packaging</i> , entre altres.	X	X
Tangències i enllaços. Casos bàsics. Aplicació en el disseny i les seues especialitats. Disseny gràfic, de producte, identitat corporativa, entre altres.	X	X
Corbes tècniques. Aplicació en el disseny.	X	X
Corbes còniques. Aplicació en el disseny.		X

	1r curs	2n curs
Bloc 3. Geometria descriptiva CE1, CE2, CE4		
Concepte i tipus de projecció. Finalitat dels sistemes de representació.	X	X X X
Sistema dièdric ortogonal en el primer diedre.	X	
Vistes en sistema europeu.	X	X X
Sistema axonomètric.		
Perspectives isomètrica i cavallera. Aplicació al disseny.	X	
Representació de la circumferència.	X	X X
Sistema cònic	X	
Perspectiva cònica, frontal i obliqua. Aplicació al disseny.	X	
Representació de llums i ombres.	X	
Estructures polièdriques. Els sòlids platònics Aplicació en la arquitectura i el disseny.		
Bloc 4. Normalització i disseny de projectes. CE2, CE5		
Concepte de normalització. Les normes fonamentals UNE, ISO.	X	
Necessitat i àmbit d'aplicació de las normes UNE, ISO.	X	
Normes fonamentals i criteris bàsics d'acotació.	X	
Sistema dièdric ortogonal en el primer diedre.		X

Representació d'objectes mitjançant les seues vistes acotades. Talls, seccions i talls. Fases i documentació gràfica d'un projecte de disseny: del croquis al plano de taller.		X
Bloc 5. Ferramentes digitals per al disseny CE6		
Ferramentes i tècniques digitals per al disseny Dibuix vectorial en 2D. Dibuix assistit per ordinador aplicat a projectes d'art i disseny.	X X	X

16.5 DISTRIBUCIÓ TEMPORAL DELS SABERS BÀSICS EN EL CALENDARI ESCOLAR I D'AVUACIONS

DIBUIX TÈCNIC APLICAT AL DISSENY I

Primer cuatrimestre

Semana A1 (del 16 al 22 de setembre)

Tema 1. La geometria en la naturalesa, el arte y el diseño.

Formas geométricas en la naturaleza. Simetrías, espirales, fractales, la proporción áurea. Geometría en el arte. Arquitectura, escultura y pintura. Esquemas compositivos. El canon y la proporción. Geometría en el diseño.

Semana A2 (del 23 al 29 de setembre)

Tema 2. Trazados geométricos fundamentales.

Elementos básicos: el punto, la recta; situación y posiciones relativas. Paralelismo y perpendicularidad. Operaciones básicas con segmentos. Ángulos: definición y tipos; posiciones relativas; transporte de un ángulo; operaciones básicas con ángulos. Lugares geométricos. Proporcionalidad.

Actividad evaluable 1: Práctica de empleo de la escuadra y el cartabón.

Semana A3 (del 30 de setembre al 6 de octubre)

Seguimos con el tema de la semana anterior.

Semana A4 (del 7 al 13 de octubre)

Tema 3. Construcciones poligonales.

Polígonos. Definición y clasificación. Polígonos regulares. Métodos de construcción. Polígonos estrellados.

Actividad evaluable 2: Lámina con polígonos regulares.

Actividad evaluable 3: Diseño de un polígono estrellado.

Semana A5 (del 14 al 20 de octubre)

Seguimos trabajando con el tema anterior.

Semana A6 (del 21 al 27 de octubre)

Tema 4. Tangencias y enlaces.

Definiciones y leyes fundamentales. Enlaces básicos entre circunferencias y entre rectas y circunferencias. Enlaces libres.

Actividad evaluable 4: Lámina de aplicación de tangencias y enlaces.

Semana A7 (del 28 de octubre al 3 de noviembre)

Seguimos trabajando con el tema anterior.

Semana A8 (del 4 al 10 de noviembre)

Tema 5. Curvas técnicas.

Óvalos y ovoides. Espirales y su construcción. Aplicaciones en el diseño y la ilustración.

Actividad evaluable 5: Diseño libre con aplicación de curvas y enlaces.

Semana A9 (del 11 al 17 de noviembre)

Seguimos trabajando con el tema anterior.

Semana A10 (del 18 al 24 de noviembre)

Tema 6. Transformaciones geométricas.

Igualdad. Giro y traslación. La simetría como igualdad inversa. Proporcionalidad y figuras semejantes. Homotecia.

Semana A11 (del 25 de noviembre al 1 de diciembre)

Tema 7. La geometría en la composición.

Formas geométricas y orgánicas. Esquemas compositivos. Peso visual. Forma y color. Ritmos.

Actividad evaluable 6: Composición geométrica libre.

Semana A12 (del 2 al 8 de diciembre)

Última semana de tutorías para repasar lo estudiado y acabar posibles actividades pendientes.

Semana de exámenes del 16 al 22 de diciembre

Segundo cuatrimestre

Semana B1 (del 6 al 12 de enero)

Tema 8. La representación del espacio.

Recursos para crear la ilusión de la tercera dimensión. Traslapo. Claroscuro. Perspectiva lineal. El renacimiento y el triunfo de la perspectiva. Sistemas de representación espacial.

Semana B2 (del 13 al 19 de enero)

Tema 9. Sistema diédrico. Volúmenes básicos.

Fundamentos del sistema. Representación de poliedros básicos: prisma, pirámide. Superficies de revolución: cilindro, cono, esfera, toro.

Semana B3 (del 20 al 26 de enero)

Tema 10. Normalización I. Sistema de vistas europeo.

Sistema europeo de vistas diédricas. Convencionalismos gráficos. Tipos de líneas. Aristas visibles y ocultas. Ejes de simetría y de revolución.

Semana B4 (del 27 de enero al 2 de febrero)

Tema 11. Normalización II. Normas de acotación.

Normas UNE. Sistemas de acotación: en línea, en paralelo o combinada. Acotación de curvas. Símbolos gráficos.

Actividad evaluable 7: Lámina de un plano de taller con las vistas acotadas de un sólido de cierta complejidad.

Semana B5 (del 3 al 9 de febrero)

Seguimos trabajando con el tema anterior.

Semana B6 (del 10 al 16 de febrero)

Tema 12. Dibujo axonométrico.

Ejes coordenados. Perspectivas isométrica y caballera. Representación de sólidos. Representación de la circunferencia.

Actividad evaluable 8: Representación de una pieza sencilla en perspectivas isométrica y caballera

Actividad evaluable 9: Ilustración en 3D utilizando una malla isométrica.

Semana B7 (del 17 al 23 de febrero)

Seguimos trabajando con el tema de la semana anterior.

Semana B8 (del 24 de febrero al 2 de marzo)

Tema 13. Perspectiva cónica frontal.

Elementos del sistema. Cálculo de dimensiones. Puntos de distancia como puntos métricos. Representación de la circunferencia. Representación de sólidos.

Actividad evaluable 10: Realización de una perspectiva cónica frontal.

Semana B9 (del 3 al 9 de marzo)

Seguimos con el tema de la semana anterior.

Semana B10 (del 10 al 16 de marzo)

Tema 14. Perspectiva cónica oblicua.

Posiciones de los puntos de fuga. Puntos métricos y cálculo de distancias. Representación de la circunferencia. Construcción de sólidos. Dibujo en cónica intuitiva o libre.

Actividad evaluable 11: Realización de una perspectiva cónica oblicua con dos puntos de fuga.

Actividad evaluable 12: Dibujo arquitectónico en perspectiva cónica libre o intuitiva.

Semana B11 (del 17 al 23 de marzo)

Seguimos trabajando con el tema de la semana anterior.

Semana B12 (del 7 al 13 de abril)

Última semana de tutorías para repasar lo estudiado y acabar posibles actividades pendientes.

DIBUIX TÈCNIC APLICAT AL DISSENY II

UD.1. Traçats Geomètrics	
Sabers bàsics	
<p>Traçats fonamentals. Mediatriu i bisectriu. Paral·lelisme i perpendicularitat. Arc capaç. La geometria en la naturalesa, en l'entorn i en el disseny. La geometria en la composició (proporció, equilibri, ritme, moviment i simetria). La proporció àuria en l'art. La representació de l'espai en el disseny i art contemporani.</p>	
Criteris d'avaluació	C.Específica
5.1.1 Descriure composicions geomètriques presents en la naturalesa, el disseny i l'entorn construït, analitzant gràficament imatges o produccions artístiques de diferents èpoques i estils 5.1.3. Argumentar la necessitat de l'ús de la geometria en els diferents contextos artístics i històrics, considerant la seua transcendència en els processos de disseny vinculats a la creació artística i el patrimoni. 5.3.1. Emprar amb domini la terminologia específica de l'àrea comunicant amb rigor els conceptes relacionats amb la matèria. 5.3.4. Traçar amb domini tangències bàsiques, enllaços, corbes tècniques i corbes còniques, donada la neteja i precisió del traçat.	C E 1 C E 3
UD.2. Polígons	
Sabers bàsics	
<p>Construccions poligonals. Aplicació en el disseny i les seues especialitats.</p>	
Criteris d'avaluació	C.Específica
5.1.2 Localitzar la presència de mòduls i patrons geomètrics presents en els entorns natural, artístic i arquitectònic, argumentant la seua rellevància estètica i artística. 5.1.3. Argumentar la necessitat de l'ús de la geometria en els diferents contextos artístics i històrics, considerant la seua transcendència en els processos de disseny vinculats a la creació artística i el patrimoni. 5.3.3. Reproduir transformacions geomètriques com a igualtat, simetria, gir, translació i homotècia, aplicant les seues possibilitats compositives en la generació estructures modulars.	C E 1 C E 3
UD.3. Transformacions geomètriques	

Sabers bàsics	
Igualtat i simetria. Gir, translació i homotècia.	
Criteris d'avaluació	C.Específica
5.3.1. Emprar amb domini la terminologia específica de l'àrea comunicant amb rigor els conceptes relacionats amb la matèria. 5.3.2. Dibuixar amb destresa la representació de formes poligonals, atesa la neteja i precisió del traçat. 5.3.3. Reproduir transformacions geomètriques com a igualtat, simetria, gir, translació i homotècia, aplicant les seues possibilitats compositives en la generació estructures modulares. 5.3.4 Traçar amb domini tangències bàsiques, enllaços, corbes tècniques i corbes còniques, donada la neteja i precisió del traçat.	CE3

UD.4. Tangències	
Sabers bàsics	
Tangències i enllaços. Casos bàsics. Aplicació en el disseny i les seues especialitats. Disseny gràfic, de producte, identitat corporativa, entre altres. X X Corbes tècniques. Aplicació en el disseny.	
Criteris d'avaluació	C.Específica
5.3.1. Emprar amb domini la terminologia específica de l'àrea comunicant amb rigor els conceptes relacionats amb la matèria. 5.3.2. Dibuixar amb destresa la representació de formes poligonals, atesa la neteja i precisió del traçat. 5.3.3. Reproduir transformacions geomètriques com a igualtat, simetria, gir, translació i homotècia, aplicant les seues possibilitats compositives en la generació estructures modulares. 5.3.4 Traçar amb domini tangències bàsiques, enllaços, corbes tècniques i corbes còniques, donada la neteja i precisió del traçat.	CE3

UD.5. Vistes dièdriques	
Sabers bàsics	
Concepte i tipus de projecció. Finalitat dels sistemes de representació. Sistema dièdric ortogonal en el primer diedre. Vistes en sistema europeu. Sistema axonomètric. Perspectives isomètrica i cavallera. Aplicació al disseny. Representació de la circumferència. Sistema cònic Perspectiva cònica, frontal i obliqua. Aplicació al disseny Representació de llums i ombres Estructures polièdriques. Els sòlids platònics Aplicació en l'arquitectura i el disseny.	
Criteris d'avaluació	C.Específica

<p>5.1.1 Descriure composicions geomètriques presents en la naturalesa, el disseny i l'entorn construït, analitzant gràficament imatges o produccions artístiques de diferents èpoques i estils.</p> <p>5.1.2 Localitzar la presència de mòduls i patrons geomètrics presents en els entorns natural, artístic i arquitectònic, argumentant la seua rellevància estètica i artística</p> <p>5.1.3 Argumentar la necessitat de l'ús de la geometria en els diferents contextos artístics i històrics, considerant la seua transcendència en els processos de disseny vinculats a la creació artística i el patrimoni.</p> <p>5.4.1. Descriure el concepte de projecció, detallant la seua funció en els diferents sistemes de representació.</p> <p>5.4.2. Seleccionar les vistes mínimes necessàries per a la comprensió i representació d'objectes de diversa complexitat en sistema europeu.</p>	<p>C E 1 C E 4 C E 4</p>
--	--

UD.6. Perspectiva Axonomètrica	
Sabers bàsics	
<p>Concepte i tipus de projecció. Finalitat dels sistemes de representació. Sistema dièdric ortogonal en el primer diedre. Vistes en sistema europeu. Sistema axonomètric. Perspectives isomètrica i cavallera. Aplicació al disseny. Representació de la circumferència. Sistema cònic Perspectiva cònica, frontal i obliqua. Aplicació al disseny Representació de llums i ombres Estructures polièdriques. Els sòlids platònics Aplicació en l'arquitectura i el disseny.</p>	
Criteris d'avaluació	C.Específica
<p>5.2.2. Dibuixar a mà alçada obres artístiques diverses, integrant les construccions geomètriques en l'expressió plàstica personal, amb destresa i precisió.</p> <p>5.2.2. Comunicar idees, sentiments i emocions mitjançant el dibuix de croquis, esbossos, anotacions i estudis geomètrics a mà alçada.</p> <p>5.2.3. Plasmar les idees desenvolupades en el croquis, transferint les seues qualitats en l'execució tècnica dels projectes artístics o de disseny individuals o col·lectius.</p> <p>5.4.1. Descriure el concepte de projecció, detallant la seua funció en els diferents sistemes de representació.</p> <p>5.4.2. Seleccionar les vistes mínimes necessàries per a la comprensió i representació d'objectes de diversa complexitat en sistema europeu.</p> <p>5.4.2. Dibuixar sòlids polièdrics, objectes i espais complexos que incloguen circumferències, aplicant el sistema axonomètric: perspectiva isomètrica i cavallera, i el sistema cònic: perspectiva cònica frontal i obliqua.</p> <p>5.4.4. Seleccionar el sistema de representació més adequat</p>	<p>C E 2 C E 4</p>

segons la finalitat dels projectes artístics o de disseny, distingint les seues possibilitats gràfiques i expressives.	
--	--

UD.7. Perspectiva cònica	
Sabers bàsics	
<p>Concepte i tipus de projecció. Finalitat dels sistemes de representació. Sistema dièdric ortogonal en el primer diedre. Vistes en sistema europeu. Sistema axonomètric. Perspectives isomètrica i cavallera. Aplicació al disseny. Representació de la circumferència. Sistema cònic Perspectiva cònica, frontal i obliqua. Aplicació al disseny Representació de llums i ombres Estructures polièdriques. Els sòlids platònics Aplicació en l'arquitectura i el disseny.</p>	
Criteris d'avaluació	C.Específica
<p>5.2.2. Dibuixar a mà alçada obres artístiques diverses, integrant les construccions geomètriques en l'expressió plàstica personal, amb destresa i precisió.</p> <p>5.2.2. Comunicar idees, sentiments i emocions mitjançant el dibuix de croquis, esbossos, anotacions i estudis geomètrics a mà alçada.</p> <p>5.4.2. Dibuixar sòlids polièdrics, objectes i espais complexos que incloguen circumferències, aplicant el sistema axonomètric: perspectiva isomètrica i cavallera, i el sistema cònic: perspectiva cònica frontal i obliqua.</p> <p>5.4.4. Seleccionar el sistema de representació més adequat segons la finalitat dels projectes artístics o de disseny, distingint les seues possibilitats gràfiques i expressives.</p>	<p>C E 2 C E 4</p>

UD.8. Normalització	
Sabers bàsics	
<p>Concepte i tipus de projecció. Finalitat dels sistemes de representació. Sistema dièdric ortogonal en el primer diedre. Vistes en sistema europeu. Sistema axonomètric. Perspectives isomètrica i cavallera. Aplicació al disseny. Representació de la circumferència. Sistema cònic Perspectiva cònica, frontal i obliqua. Aplicació al disseny Representació de llums i ombres Estructures polièdriques. Els sòlids platònics Aplicació en l'arquitectura i el disseny</p>	
Criteris d'avaluació	C.Específica
<p>5.2.2. Dibuixar a mà alçada obres artístiques diverses, integrant les construccions geomètriques en l'expressió plàstica personal, amb destresa i precisió.</p> <p>5.2.2. Comunicar idees, sentiments i emocions mitjançant el dibuix de croquis, esbossos, anotacions i estudis geomètrics a mà alçada.</p> <p>5.2.3. Plasmar les idees desenvolupades en el croquis, transferint les seues qualitats en l'execució tècnica dels projectes artístics o de disseny individuals o col·lectius.</p> <p>5.5.1. Classificar els codis gràfics propis de la normalització,</p>	<p>C E 2 C E 5</p>

<p>analitzant el seu valor universal en la interpretació i definició de projectes gràfics i disseny.</p> <p>5.5.2. Utilitzar les normes UNE i ISO en el procés d'amollonament de peces, incloent en la seua representació les seccions i trencaments.</p> <p>5.5.3. Representar de manera normalitzada croquis o projectes, utilitzant les normes UNE i ISO amb rigor i comunicant de manera clara les dimensions dels objectes.</p>	
--	--

UD.9 Disseny	
Sabers bàsics	
<p>Concepte i tipus de projecció. Finalitat dels sistemes de representació. Sistema dièdric ortogonal en el primer diedre. Vistes en sistema europeu. Sistema axonomètric. Perspectives isomètrica i cavallera. Aplicació al disseny. Representació de la circumferència. Sistema cònic Perspectiva cònica, frontal i obliqua. Aplicació al disseny Representació de llums i ombres Estructures polièdriques. Els sòlids platònics Aplicació en l'arquitectura i el disseny</p>	
Criteris d'avaluació	C.Específica
<p>5.2.1. Dibuixar a mà alçada obres artístiques diverses, integrant les construccions geomètriques en l'expressió plàstica personal, amb destresa i precisió.</p> <p>5.2.2. Comunicar idees, sentiments i emocions mitjançant el dibuix de croquis, esbossos, anotacions i estudis geomètrics a mà alçada.</p> <p>5.4.2. Dibuixar sòlids polièdrics, objectes i espais complexos que incloguen circumferències, aplicant el sistema axonomètric: perspectiva isomètrica i cavallera, i el sistema cònic: perspectiva cònica frontal i obliqua.</p> <p>5.4.4. Seleccionar el sistema de representació més adequat segons la finalitat dels projectes artístics o de disseny, distingint les seues possibilitats gràfiques i expressives.</p>	<p>C E 2 C E 4</p>

MES	UNITATS
Setembre	UD.1. Traçats Geomètrics
Octubre	UD.2. Polígons
Novembre	UD.3. Transformacions geomètriques
Desembre	UD.4. Tangències
Gener	UD.5. Vistes dièdriques
Febrer	UD.6. Perspectiva Axonomètrica
Març	UD.7. Perspectiva cònica
Abril	UD.8. Normalització
Mayo	UD.8 Disseny
Juny	

16.6 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT

----- DIBUIX TÈCNIC II APLICAT AL DISSENY I -----

Descripció del sistema d'avaluació

Per a superar la matèria es realitzaran dues proves d'avaluació distribuïdes per quadrimestres, a més de dues proves finals de recuperació, una ordinària i una altra extraordinària.

Aquestes proves o exàmens tindran un caràcter exclusivament pràctic i constaran d'una sèrie d'exercicis sobre els continguts de la matèria. És important portar material de dibuix tècnic per a realitzar les proves. En qualsevol cas, des del fòrum d'avisos de l'aula virtual, en el seu moment, es donarà informació més precisa sobre l'estructura d'aquestes proves.

Obtenció de la qualificació de la matèria

Nota d'un quadrimestre.

En finalitzar cada quadrimestre es realitzarà un examen presencial en el centre. La presentació a aquest examen és obligatòria, només presentant les activitats avaluable no es podrà aprovar. Aquest examen serà de caràcter pràctic sobre els continguts vists en l'avaluació.

La nota de cada avaluació queda repartida de la manera següent:

Activitats avaluable: 40%

Examen: 60%

Si la qualificació obtinguda és menor que la nota de l'examen, prevaldrà la qualificació obtinguda en aquest examen, a la realització del qual l'alumnat sempre tindrà dret.

Nota final del curs.

La nota final del curs serà la mitjana de les notes dels dos quadrimestres.

Criteris de recuperació

Recuperació d'un quadrimestre.

En el cas que la nota del primer quadrimestre no arribi al mínim per a aprovar, l'alumne pot recuperar aquesta primera avaluació no superada en el moment del curs que consideri estar preparat.

A causa de l'estructura del curs, aquesta recuperació només és aplicable a la primera avaluació i es farà mitjançant una prova o examen de les mateixes característiques que la prova ordinària del quadrimestre.

Recuperació del curs (prova final).

Aquells alumnes que no superin l'assignatura tindran dret a una prova al maig (examen final, a realitzar en la setmana del 5 a l'11 de maig).

Depenent de la situació acadèmica de l'alumne, aquest examen pot ser la recuperació d'un quadrimestre o del curs complet.

Recuperació extraordinària del curs (prova final extraordinària).

En el cas que un alumne no hagi superat l'assignatura una vegada realitzat l'examen final, tindrà dret a realitzar la recuperació extraordinària. Aquesta recuperació es farà mitjançant un examen presencial, que sempre abastarà el temari complet de l'assignatura (examen final extraordinari a realitzar-se durant el mes de juny).

----- DIBUIX TÈCNIC II APLICAT AL DISSENY II -----

Procediments de qualificació

Nota del quadrimestre.

La nota del trimestre eixirà en un 30% de la nota obtinguda en les tasques avaluables del curs, i un altre 70% de l'examen final

La presentació a l'examen és obligatòria, només presentant les activitats avaluables no es podrà aprovar.

La nota de cada quadrimestre queda repartida de la següent forma:

- **Activitats avaluables: 30%**
- **-Examen: 70%**

Examen

L'examen consistirà en un o diversos exercicis pràctics de dibuix. S'intentarà emular l'examen EBAU quan es tinga més informació sobre aquest tema.

Des de l'aula virtual s'anunciarà amb antelació l'estructura concreta de cada prova de validació.

Nota final del curs.

La nota final del curs serà la mitjana de les notes dels dos quadrimestres.

Recuperació del curs.

Aquells alumnes que no superen l'assignatura tindran dret a una prova final, tal com ve recollit en el calendari del curs.

Recuperació extraordinària del curs.

En el cas que un alumne no haja superat l'assignatura una vegada realitzat l'examen final, tindrà dret a realitzar la prova de recuperació extraordinària (examen final extraordinari a realitzar-se durant el mes de juny).

L'examen final i extraordinari consistiran en un examen pràctic o pràctic- teòric dels elements estudiats en el curs de 1h 30min de duració.

16.7 MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

L'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, estableix diferents mesures individualitzades per a l'aprenentatge de resposta educativa per a la seua inclusió. Entre estes destaca la mesura de nivell III d'atenció educativa domiciliària. En este cas, l'alumnat cursarà la matèria de forma regular amb el suport addicional d'un professor/a d'atenció educativa que acudirà al domicili i que es coordinarà amb l'equip docent.

També contempla com a mesura extraordinària de nivell IV l'exempció de la matèria en casos de necessitats educatives especials com a discapacitat auditiva, visual o motriu en les quals no siga possible realitzar una adaptació d'accés al currículum sense afectar els seus elements descriptius. Esta exempció ha de ser sol·licitada per l'estudiant i/o tutors legals i aprovada per l'òrgan competent. En cas de ser aprovada, la qualificació serà <<exempte/a>> juntament amb el departament d'Orientació s'estudiaran les adaptacions que es puguin adoptar.

17. FONAMENTS ARTÍSTICS

17.1 CONCRECIÓ CURRICULAR DE LA MATÈRIA

17.1.1 PRESENTACIÓ DE LA MATÈRIA

L'objectiu de la matèria de Fonaments Artístics és introduir l'alumnat en el coneixement, fonaments i percepció de l'art: promoure la seua sensibilització a través del descobriment i l'experiència davant l'obra artística; analitzar la relació entre aquesta obra i la societat, i dotar-lo dels coneixements teòrics i tècnics que l'introdueixen en la seua comprensió.

A través d'aquesta matèria, l'alumnat identificarà i analitzarà les obres més rellevants des de la història antiga fins a la contemporaneïtat, a través de les diverses disciplines artístiques implicades.

Saber situar cronològicament les obres i els productes artístics, tenint en compte el seu context sociocultural, ajudarà l'alumnat a establir anàlisis comparatives i connexions entre obres sorgides en períodes històrics diferents.

La matèria de Fonaments Artístics està estructurada al voltant de tres eixos: d'una banda, l'anàlisi de produccions artístiques al llarg de la història, la identificació dels seus elements constituents i les claus dels seus llenguatges; tot això associat a l'època o corrent estètic en què les obres han sigut creades. D'altra banda, el coneixement de les metodologies, les eines i els procediments de recerca, registre, anàlisi, estudi i presentació d'informació, amb prioritització de l'ús de recursos digitals. Finalment, l'adquisició d'una consciència sensible i de respecte cap al patrimoni artístic i la cultura visual.

Aquesta matèria es vertebrada tenint en compte els continguts iniciats en etapes educatives anteriors, especialment en Educació Plàstica, Visual i Audiovisual i en les matèries de Ciències Socials de l'Educació Secundària Obligatoria. D'altra banda, la

matèria de Fonaments Artístics es relaciona de manera molt estreta amb altres assignatures que cursarà l'alumnat que trie la modalitat de batxillerat d'Arts, atès que en aquesta etapa començarà l'especialització que els encaminarà cap a formacions artístiques superiors.

La matèria de Fonaments Artístics contribueix de manera directa a l'adquisició de les competències clau, pel seu caràcter afavoridor de metodologies actives i cooperatives que transformen l'aprenentatge en una experiència significativa i promou el desenvolupament de la creativitat tant en el marc de l'educació artística com per a qualsevol altra disciplina professional, i d'aquesta manera facilita la consecució dels objectius de l'etapa de batxillerat.

D'aquesta manera, naixen les competències específiques de les matèries de Fonaments Artístics, vinculades al desenvolupament de les competències clau, destacant-ne la relació amb la competència de consciència i expressió culturals, la competència personal, social i d'aprendre a aprendre i la competència emprenedora.

Atesos els objectius d'aquesta etapa, es desenvolupa una matèria que, des d'una perspectiva global, contribuirà a l'exercici d'una convivència democràtica, afavorirà la consciència crítica i atindrà aspectes relatius als drets humans. L'anàlisi i la recepció de l'obra d'art, executada des del diàleg col·lectiu, no sols se sustentarà en les bases de l'aprenentatge dialògic, sinó que, a més, participarà en els processos de maduració personal i social, mitjançant actuacions que promouran la pluralitat a través del respecte, la responsabilitat, l'autonomia, i fomentarà l'esperit crític.

Des de la matèria Fonaments Artístics es fomentarà la igualtat d'oportunitats, amb l'establiment d'anàlisis sobre les desigualtats socials. Aquesta matèria suscita el descobriment i la visibilització d'obres i artistes que, per diversos motius, han sigut exclosos del relat de la història de l'art tradicional. En aquest sentit, és indispensable abordar l'anàlisi dels diferents contextos històrics, socials i geogràfics de creació des d'una perspectiva de gènere que permeta que l'alumnat entenga quin ha sigut i quin és el rol de la dona en l'art.

Dins dels processos analítics aplicats en aquesta matèria, es potenciaran diverses estratègies entorn de la investigació, la selecció de fonts fiables o la digitalització, i es promouran estratègies que afermen la comprensió lectora, així com l'expressió oral i escrita, la interculturalitat o la creativitat. Així mateix, es promourà el coneixement de la normativa reguladora de la protecció de dades de caràcter personal, a fi d'evitar situacions de risc i vulnerabilitat de l'alumnat i del professorat, amb protecció dels seus drets i llibertats fonamentals. Per a la correcta comprensió de l'art contemporani, és fonamental que l'alumnat conega els seus antecedents històrics amb la finalitat d'establir nexes que faciliten la seua comprensió.

És per això necessari aplicar mètodes comparatius que establisquen vincles entre les produccions del passat i de l'actualitat. A causa dels canvis mediambientals sorgits en les últimes dècades, s'han de promoure accions sostenibles en la creació de projectes

artístics col·laboratius. Tots aquests aprenentatges connecten la matèria de Fonaments Artístics amb les competències clau i amb els desafiaments del segle XXI.

17.2 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE1: Identificar i analitzar els diferents conceptes d'art des dels orígens fins a l'actualitat, a través de l'anàlisi dels diversos períodes històrics i culturals, reflexionant sobre la seua evolució històrica i valorant la diversitat cultural i artística.

CE2: Investigar la funció ideològica de l'art com a representació d'una època i d'una cultura, analitzant produccions artístiques de diferents contextos i identificant el patrimoni cultural i artístic com a valor social.

CE3: Analitzar i explicar els llenguatges, mitjans i suports propis de diferents estils i períodes històrics, a través del seu estudi formal, funcional i semàntic, fent ús de la terminologia específica vinculada al llenguatge artístic i identificant el context social, geogràfic i històric en el qual es van crear.

CE4 Valorar les possibilitats expressives i comunicatives de l'art, mitjançant l'observació, l'anàlisi i la creació de diverses manifestacions artístiques, des d'una perspectiva crítica i apreciar el seu paper en el desenvolupament de l'estima personal.

CE5: Interpretar i crear produccions artístiques, individuals o col·lectives, a partir de el seu estudi, context i significat, experimentant amb diferents mitjans, suports i tècniques, incloent-hi les digitals, tenint en compte la sostenibilitat i el consum responsable, afrontant nous reptes artístics.

17.3 ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES

Els principis metodològics de l'educació a distància es fonamenten especialment en l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació, sense perjudici d'unes altres. El suport tutorial es realitzarà a distància de manera telemàtica o virtual, o també de manera presencial en el centre. Esta última opció (presencial) no és d'assistència obligatòria, però és molt recomanable assistir, ja que les sessions presencials poden ajudar en gran manera a superar el curs satisfactòriament.

En el centre s'imparteixen dos tipus de tutories: col·lectives i individuals.

Les tutories col·lectives (TC) consistiran en sessions de suport grupal en les quals es desenvoluparan els elements del currículum i tindran lloc dues vegades per setmana, una en horari matutí i una altra en vespertí.

Les tutories individuals (TU) consistiran en seguiment individualitzat del procés d'aprenentatge de l'alumnat, d'orientació i on tractar tots aquells aspectes que puga plantejar cada estudiant sobre la matèria. Per esta raó, l'alumne haurà de demanar cita prèvia per a ser atés en les tutories individuals, que també poden ser telemàtiques, virtuals i telefòniques.

El horari de les tutories ve recollit el les guies d'autoaprenentatge.

Per a mantindre una comunicació el més efectiva amb el professor, tenim a la nostra disposició una sèrie de canals de comunicació:

Telèfon. Pots comunicar-te telefònicament amb el professor per a plantejar qualsevol tipus de dubte o consulta, però sempre en l'horari assignat a les tutories individuals.

Fòrums de l'aula virtual. A l'aula virtual hi ha habilitats dos fòrums: un de notícies i avisos sobre el funcionament del curs en general i un altre de consultes i dubtes sobre els continguts dels diferents temes. Tots dos són públics i tots els alumnes matriculats tenen accés al contingut dels possibles debats que sorgisquen.

Missatgeria de l'aula virtual i correu electrònic. També es poden enviar missatges al professor a través de la plataforma, o mitjançant el correu electrònic. Estos missatges s'intentaran contestar al més prompte possible, sempre dins de les 48 hores posteriors a la recepció d'este.

Per part de l'alumne, és important que s'establisca uns dies i unes hores d'estudi a la setmana i que este pla de treball el respecte durant el curs.

La matèria cal estudiar-la amb calma i consultar amb el professor tots aquells conceptes o idees que no s'entenguen (el llenguatge artístic a vegades pot ser un poc difícil d'entendre si no es té una certa experiència en esta disciplina). És molt més important haver les idees i conceptes clars d'intentar memoritzar una sèrie de dades sense entendre el rerefons de la qüestió.

Des de l'aula virtual, el professor anirà proposant activitats. Totes elles seran activitats avaluable, és a dir, amb pes en la nota final.

17.4 SABERS BÀSICS I LA SEUA RELACIÓ AMB LES COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Bloc 1. Els fonaments de l'art. CE1, CE2, CE3 y CE4
<ul style="list-style-type: none"> • Tecnologia de l'art, materials, tècniques i procediments. • Terminologia específica de l'art i l'arquitectura. • Aspectes històrics, geogràfics i socials de l'art. • Teories de l'art. Definició d'art al llarg de la història i perspectiva actual. • Perspectiva de gènere en l'art: representacions i creacions de dones. • Art conceptual i art objecte.
Bloc 2. Visió, realitat i representació. CE1, CE2, CE3 y CE4
<ul style="list-style-type: none"> • Introducció a l'art precolombí i l'art africà precolonial. • Sistemes de representació espacial en la pintura. De la pintura primitiva a la ruptura cubista. • L'impressionisme i postimpressionisme pictòric. • El realisme: conceptes i enfocaments. L'hiperrealisme.

- El surrealisme. Influències posteriors en l'art, el cinema i la publicitat.
- L'abstracció: orígens i evolució

Bloc 3. L'art clàssic i les seues projeccions.

CE1, CE2, CE3 y CE4

- Introducció a l'arquitectura i escultura gregues. Ordres. Obres i períodes més rellevants.
- El retrat escultòric a la Roma antiga.
- Claus de l'arquitectura a través de les diferents èpoques i estils: de la romanització a la Baixa Edat Mitjana.
- El renaixement de l'art clàssic en l'arquitectura, pintura i escultura: del Trecento al Cinquecento.
- La projecció clàssica en l'edat contemporània: del neoclassicisme a la pintura metafísica.

Bloc 4 Art i expressió CE1, CE2, CE3 y CE4

- L'exaltació barroca, aportacions a la pintura i escultura.
- El romanticisme i l'origen de la modernitat.
- L'expressionisme alemany. Del fauvisme a l'expressionisme figuratiu del segle XX.
- Del rebuig dadaïsta a l'art intermedi de Fluxus.

Bloc 5. Natura, societat i comunicació en l'art.

CE2, CE3 y CE4

- El modernisme. Arquitectura i arts aplicades. L'arquitectura orgànica.
- La Bauhaus. Art i funció Disseny i arts aplicades. L'art-decò. Art i artesanía.
- L'arquitectura del vidre i ferro i el Moviment Modern.
- Art i mitjans de comunicació del cartell a l'art pop.
- L'art en pantalla: el videoart, art en les xarxes, art digital. La llum com a element plàstic.
- Art i ecologia. De l'art natura (Land art) i l'art pobre (art povera) fins als nostres dies.
- L'art com a instrument de transformació de la societat. Dels individualismes artístics a l'art col·laboratiu.
- Espais urbans i intervencions artístiques. Art urbà.

Bloc 6. Metodologies i estratègies.

CE3, CE4 y CE5

- Metodologies d'estudi de les formes, les funcions i els significats associats als moviments i estils artístics, i d'anàlisi tècnica i procedimental a l'obra d'art.
- La distribució de tasques en els projectes artístics col·lectius: criteris de selecció partir de les habilitats requerides.
- Metodologia projectual. Fases dels projectes artístics.
- Estratègies de selecció d'estils, tècniques i llenguatges.
- Sostenibilitat i consum responsable en l'elecció dels materials de treball.
- Cura de l'entorn de treball i respecte al medi ambient.

- Anàlisi i superació d'estereotips en la cultura visual i audiovisual

17.5 DISTRIBUCIÓ TEMPORAL DELS SABERS BÀSICS EN EL CALENDARI ESCOLAR I D'AVALUACIONS

Primer quadrimestre
<p>Setmana A1 (de l'11 al 17 de setembre) El dia 11 comença el curs, però encara no s'estudia cap contingut. Les diferents tutories s'empraran per a una primera presa de contacte entre alumnes i professor per a tractar aspectes generals de l'assignatura.</p> <p>Setmana A2 (del 18 al 24 de setembre) <u>Tema 1. Els fonaments de l'art.</u> Definició d'art. Mitjans i disciplines artístiques. Èpoques i estils. Tècniques artístiques. Fonaments del llenguatge gràfic-plàstic.</p> <p>Setmana A3 (del 25 de setembre a l'1 d'octubre) <u>Tema 2. L'art clàssic.</u> El món grecoromà i la cultura clàssica. Art en l'antiga Grècia. Ordres, obres i períodes rellevants. Art romà, Arquitectura, escultura i pintura. <u>Activitat avaluable 1:</u> Treball sobre la importància de l'arquitectura del Partenó en la història de l'arquitectura occidental. Influències posteriors.</p> <p>Setmana A4 (del 2 al 8 d'octubre) Seguim amb el tema de la setmana anterior.</p> <p>Setmana A5 (del 9 al 15 d'octubre) <u>Tema 3. Les projeccions de l'art clàssic.</u> El Renaixement, el renàixer de l'art clàssic en l'arquitectura, pintura i escultura. La pintura renaixentista i els seus assoliments. El Neoclassicisme. <u>Activitat avaluable 2:</u> Anàlisi de la Capella *Sixtina.</p> <p>Setmana A6 (del 16 al 22 d'octubre) Continuem treballant amb el tema anterior.</p> <p>Setmana A7 (del 23 al 29 d'octubre) <u>Tema 4. La revolució impressionista i les avantguardes.</u> L'impressionisme. La teoria del color. Antecedents. Postimpressionisme i el naixement de les avantguardes. <u>Activitat avaluable 3:</u> Estudi d'una obra impressionista des de punt de vista plàstic relacionat sobre la llum i el color.</p> <p>Setmana A8 (del 30 d'octubre al 5 de novembre) Continuem treballant amb el tema anterior.</p> <p>Setmana A9 (del 6 al 12 de novembre) <u>Tema 5. La representació de l'espai.</u> Representació de la tercera dimensió. Recursos plàstics i tècnics. Utilització de l'espai en la història de la pintura. Els sistemes de representació espacial en l'arquitectura i enginyeria. La geometria descriptiva.</p> <p>Setmana A10 (del 13 al 19 de novembre) <u>Tema 6. Realisme i abstracció.</u> El grau d'iconicitat. La representació del cos humà. El cànon de proporció. L'art abstracte. Escoles i moviments. Més enllà de la realitat: el surrealisme. <u>Activitat avaluable 4:</u> Cerca d'obres de pintura abstracta segons el seu plantejament líric o geomètric.</p> <p>Setmana A11 (del 20 al 26 de novembre) Continuem treballant amb el tema anterior.</p>

<p>Setmana A12 (del 27 de novembre al 3 de desembre)   Seguim amb el tema de la setmana anterior.</p> <p>Setmana A13 (del 4 al 10 de desembre)   Última setmana de tutories per a repassar l'estudiat i acabar possibles activitats pendents.</p> <p>Setmana d'exàmens del 18 al 24 de desembre</p>

Primer quadrimestre

<p>Setmana B1 (del 8 al 14 de gener) <u>Tema 7. Art i expressió I.</u>   Mimesis i poiesis. L'expressivitat en l'art enfront de la representació neutra. L'exaltació barroca. Barroc: aportacions a la pintura i escultura.</p> <p>Setmana B2 (del 15 al 21 de gener) <u>Tema 8. Art i expressió II.</u>   El romanticisme i l'origen de la modernitat. Pintura romàntica. Francisco de Goya, pioner de l'expressionisme. <u>Activitat avaluable 5:</u> Anàlisi de "La família de Carles IV" de Goya i comparació amb "Les *Meninas" de Velázquez.</p> <p>Setmana B3 (del 22 al 28 de gener)   Seguim amb el tema de la setmana anterior.</p> <p>Setmana B4 (del 29 de gener al 4 de febrer) <u>Tema 9. Art i expressió III.</u>   L'expressionisme. Antecedents. El moviment expressionista alemany i "l'art degenerat". Corrents expressionistes de la segona avantguarda: expressionisme abstracte i nova figuració.</p> <p>Setmana B5 (del 5 a l'11 de febrer) <u>Tema 10. El moviment modern.</u>   Arquitectura del segle XIX. L'arquitectura d'enginyers. L'escola de Chicago. El modernisme. Arquitectura modernista i arts aplicades. <u>Activitat avaluable 6:</u> Treball-anàlisi de la Sagrada Família a Barcelona de Gaudí. Relació amb l'arquitectura religiosa anterior i innovacions.</p> <p>Setmana B6 (del 12 al 18 de febrer)   Seguim amb el tema de la setmana anterior.</p> <p>Setmana B7 (del 19 al 25 de febrer) <u>Tema 11. Art i funció.</u>   El funcionalisme i l'arquitectura racionalista. El disseny industrial modern. La Bauhaus. L'Art déco i els bojos anys 20. Arquitectura, disseny i pintura.</p> <p>Setmana B8 (del 26 de febrer al 3 de març) <u>Tema 12. Mitjans de masses i art.</u>   Art i mitjans de comunicació. La fotografia i el cinema. Orígens. El còmic. El llenguatge narratiu. El naixement de la televisió. La cultura popular i les avantguardes pictòriques. El Pop Art. <u>Activitat avaluable 7:</u> Estudi sobre l'estètica i la tècnica narrativa surrealista al cinema: "Ungos andalús".</p> <p>Setmana B9 (de l'11 al 17 de març)   Continuem treballant amb el tema anterior.</p> <p>Setmana B10 (del 18 al 24 de març) <u>Tema 13. Últimes tendències.</u>   Espais urbans i intervencions artístiques. Art urbà. Art i ecologia. La tecnologia digital en l'expressió visual gràfic-plàstica. La fotografia digital i la manipulació d'imatges. Els nous canals de difusió. Internet. YouTube. <u>Activitat avaluable 8:</u> Cerca d'informació sobre casos de manipulació d'imatges en la fotografia de premsa i reflexió sobre aspectes ètics.</p> <p>Setmana B11 (del 25 al 31 de març)</p>

Continuem treballant amb el tema anterior.
Setmana B12 (del 8 al 14 d'abril)
Continuem treballant amb el tema anterior.
Setmana B13 (del 15 al 21 d'abril)
Última setmana de tutories per a repassar l'estudiat i acabar possibles activitats pendents.
Setmana d'exàmens del 29 d'abril al 5 de maig

Activitats avaluables

La data límit de lliurament de les activitats avaluable serà el dia de la realització de l'examen de l'avaluació corresponent.

No obstant això, es recomana entregar les activitats com més prompte millor (una o dues setmanes després d'haver estudiat el tema). D'esta manera la correcció de les activitats es realitza abans i l'alumne té l'oportunitat de millorar aquesta activitat en els aspectes en els quals no haja aconseguit un nivell òptim, amb la consegüent pujada de nota.

17.6 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT

12.6.1 Descripció del sistema d'avaluació

Per a superar la matèria es realitzaran dues proves d'avaluació distribuïdes per quadrimestres, a més de dues proves finals de recuperació, una ordinària i una altra extraordinària.

Estes proves o exàmens tindran un caràcter exclusivament teòric, és a dir constaran d'una sèrie de qüestions teòriques sobre els continguts de la matèria. En qualsevol cas, des del fòrum d'avisos de l'aula virtual, en el seu moment, es donarà informació més precisa sobre l'estructura de la prova.

12.6.2 Procediments de qualificació

Nota d'un quadrimestre.

En finalitzar cada quadrimestre es realitzarà un examen presencial en el centre. La presentació a este examen és obligatòria, només presentant les activitats avaluables no es podrà aprovar. Este examen serà de caràcter teòric i constarà d'una sèrie de qüestions sobre els temes estudiats durant el quadrimestre motiu de l'avaluació. Estes qüestions poden ser preguntes curtes o treballs més extensos com una anàlisi artística. Com ja hem dit, des de l'aula virtual s'anunciarà amb antelació l'estructura concreta d'este.

La nota de cada avaluació queda repartida de la següent forma:

- Activitats avaluables: 40%
- Examen: 60%

Si la qualificació obtinguda és menor que la nota de l'examen, prevaldrà la qualificació obtinguda en eixe examen, a la realització del qual l'alumnat sempre tindrà dret.

Nota final del curs.

La nota final del curs serà la mitjana de les notes dels dos quadrimestres.

Criteris de recuperació.

Recuperació d'un quadrimestre. En el cas que la nota del primer quadrimestre no arribi al mínim per a aprovar, l'alumne pot recuperar esta primera avaluació no superada en el moment del curs que considere estar preparat.

A causa de l'estructura del curs, esta recuperació només és aplicable a la primera avaluació i es farà mitjançant una prova o examen de les mateixes característiques que la prova ordinària del quadrimestre.

Recuperació del curs (prova final). Aquells alumnes que no superen l'assignatura tindran dret a una prova al maig (examen final, a realitzar en la setmana del 20 al 26 de maig).

Depenent de la situació acadèmica de l'alumne, este examen pot ser la recuperació d'un quadrimestre o del curs complet.

Recuperació extraordinària del curs (prova final extraordinària).

En el cas que un alumne no haja superat l'assignatura una vegada realitzat l'examen final, tindrà dret a realitzar la recuperació extraordinària. Esta recuperació es farà mitjançant un examen presencial, que sempre abastarà el temari complet de l'assignatura (examen final extraordinari a realitzar-se durant el mes de juny),

17.7 MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

L'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, estableix diferents mesures individualitzades per a l'aprenentatge de resposta educativa per a la seua inclusió. Entre estes destaca la mesura de nivell III d'atenció educativa domiciliària. En este cas, l'alumnat cursarà la matèria de forma regular amb el suport addicional d'un professor/a d'atenció educativa que acudirà al domicili i que es coordinarà amb l'equip docent.

També contempla com a mesura extraordinària de nivell IV l'exempció de la matèria en casos de necessitats educatives especials com a discapacitat auditiva, visual o motriu en les quals no siga possible realitzar una adaptació d'accés al currículum sense afectar els seus elements descriptius. Esta exempció ha de ser sol·licitada per l'estudiant i/o tutors legals i aprovada per l'òrgan competent. En cas de ser aprovada, la qualificació serà <<exempte/a>> juntament amb el departament d'Orientació s'estudiaran les adaptacions que es puguen adoptar.

18. PROJECTES ARTÍSTICS.

18.1 CONCRECIÓ CURRICULAR DE LA MATÈRIA

La matèria de Projectes artístics té com a objectiu que l'alumne adquireixi les competències necessàries per a poder dissenyar propostes artístiques que promoguin el seu desenvolupament personal i repercuteixin positivament en la societat.

Aquesta matèria promou aprenentatges clarament connectats amb moltes de les competències i desafiaments del segle XXI.

La matèria té una doble finalitat. D'una banda, el coneixement del patrimoni cultural i artístic, alguna cosa que hauria de potenciar l'interès per la seva conservació i incrementar la sensibilitat artística.

D'altra banda, els projectes artístics són el context idoni per al desenvolupament de la creativitat i el criteri estètic. L'alumnat assumirà un doble paper. D'una banda, el de creador, enfrontant-se als reptes propis de la producció artística i, per un altre, el de gestor, assumint les responsabilitats lligades al desenvolupament dels projectes.

El caràcter de la matèria és fonamentalment pràctic. És veritat que hi ha continguts i activitats de caràcter teòric, però l'activitat avaluable més important serà la planificació i execució d'un projecte de caràcter artístic que ocuparà la segona meitat del curs. L'elaboració d'aquest projecte haurà d'afermar el treball autònom de l'alumne, ja que el professor només actuarà com un element de suport.

Els continguts de Projectes artístics s'estructuren en quatre blocs:

1. El patrimoni cultural i artístic. Continguts teòrics sobre Art i nocions bàsiques de patrimoni que es desenvoluparan en els temes 1 i 2.
2. La creativitat. Consells i estratègies per a desenvolupar la creativitat en el tema
3. Espais, mitjans, suports i tècniques per al desenvolupament de projectes. Els continguts relacionats amb aquest bloc es desenvolupen en els temes 4 i 5.
4. Gestió de projectes artístics. La resta del curs es dedicarà al desenvolupament i execució d'un projecte artístic en totes les seves fases.

Per a dur a terme amb èxit la tasca, en moltes ocasions seran necessaris coneixements que no apareixen en aquesta matèria, així que la interdisciplinarietat de l'assignatura amb unes altres del curs és molt important, especialment amb matèries com a Dibuix artístic i Volum.

18.2 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

L'objectiu de l'assignatura és que l'alumne o alumna desenvolupi satisfactòriament les següents competències:

1. Reconèixer els elements del patrimoni local i global, històric i contemporani a través de la percepció directa, reflexionant i argumentant el seu valor i promovent la seva conservació.
2. Elaborar idees de projectes mitjançant estratègies creatives realitzant esbossos, maquetes, etc. Valorant de manera crítica la seva rellevància artística, viabilitat, sostenibilitat i coherència amb les intencions perseguides.
3. Comunicar idees, sentiments i emocions durant la construcció de projectes artístics mostrant iniciativa i emprant la terminologia específica de l'àrea.

4. Seleccionar els espais, mitjans, suports i tècniques adequades per al desenvolupament d'un projecte artístic tenint en compte les seves propietats i característiques.

5. Planificar i portar les diferents fases del desenvolupament d'un projecte artístic de manera creativa, atesos els principis d'inclusió, sostenibilitat, innovació i *interdisciplinada.

6. Exposar i compartir projectes artístics i registrar el procés seguit en la seva realització i desenvolupament, elaborant els documents necessaris per a deixar constància de les fases del projecte i el seu resultat final, així com realitzar una avaluació de l'experiència artística.

18.3 ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES

Material. No existeix llibre de text de referència. Tot el material didàctic estarà disponible a l'aula virtual conforme vagi avançant el curs. Aquest material consistirà en documents elaborats pel professor amb el contingut teòric necessari per a estudiar l'assignatura. En alguns d'aquests documents apareixen enllaços a diferents llocs web d'interès i arxius multimèdia (vídeos, etc.).

En aquesta aula virtual també estan disponibles les activitats avaluable que s'han de fer al llarg del curs, així com enllaços per a assistir a les tutories col·lectives de manera telemàtica en cas de no poder assistir en persona.

L'accés a internet és bàsic per a realitzar un estudi a distància i, en aquesta assignatura en concret, és especialment important per a poder realitzar activitats de recerca i de cerca de dades.

Respecte al material de l'alumne per a fer els treballs pràctics, aquest pot ser molt variat i sempre dependrà del treball o projecte que s'estigui realitzant. En cada cas el professor pot assessorar sobre aquest tema.

Orientacions metodològiques

Els principis metodològics de l'educació a distància es fonamenten especialment en l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació, sense perjudici d'unes altres. El suport tutorial es realitzarà a distància de manera telemàtica o virtual, o també de manera presencial en el centre. Aquesta última opció (presencial) no és d'assistència obligatòria, però és molt recomanable assistir, ja que les sessions presencials poden ajudar en gran manera a superar el curs satisfactòriament.

En el centre s'imparteixen dos tipus de tutories: col·lectives i individuals.

Les tutories col·lectives (TC) consistiran en sessions de suport grupal en les quals es desenvoluparan els elements del currículum i tindran lloc dues vegades per setmana, una en horari matutí i una altra en vespertí.

Les tutories individuals (TU) consistiran en seguiment individualitzat del procés d'aprenentatge de l'alumnat, d'orientació i on tractar tots aquells aspectes que pugui

plantejar cada estudiant sobre la matèria. Per aquesta raó, l'alumne haurà de demanar cita prèvia per a ser atès en les tutories individuals, que també poden ser telemàtiques, virtuals i telefòniques.

L'horari de les tutories ve detallat en les guies d'autoaprenentatge.

Per a mantenir una comunicació el més efectiva amb el professor, tenim a la nostra disposició una sèrie de canals de comunicació:

Telèfon. Pots comunicar-te telefònicament amb el professor per a plantejar qualsevol tipus de dubte o consulta, però sempre en l'horari assignat a les tutories individuals.

Fòrums de l'aula virtual. A l'aula virtual hi ha habilitats dos fòrums: un de notícies i avisos sobre el funcionament del curs en general i un altre de consultes i dubtes sobre els continguts dels diferents temes. Tots dos són públics i tots els alumnes matriculats tenen accés al contingut dels possibles debats que sorgeixin.

Missatgeria de l'aula virtual i correu electrònic. També es poden enviar missatges al professor a través de la plataforma, o mitjançant el correu electrònic. Aquests missatges s'intentaran contestar al més aviat possible, sempre dins de les 48 hores posteriors a la recepció d'aquest.

Per part de l'alumne, és important que s'estableixi uns dies i unes hores d'estudi a la setmana i que aquest pla de treball el respecti durant el curs.

S'ha de tenir un lloc fix per a estudiar, on tingui a mà tots els materials que necessiti tant per a estudiar com per a realitzar les activitats pràctiques.

18.4 SABERS BÀSICS I LA SEUA RELACIÓ AMB LES COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

En el currículum de l'assignatura es defineixen les competències específiques, els sabers bàsics, els criteris d'avaluació i les situacions d'aprenentatge. En el cas de l'educació a distància, els continguts es distribueixen com es mostra a continuació.

També apareixen les activitats bàsiques o avaluables que estan previstes. L'activitat 4 és la realització d'un projecte artístic que ocuparà tot el segon quadrimestre i les setmanes en les quals no s'imparteixen continguts estan pensades per a treballar en les activitats.

18.5 DISTRIBUCIÓ TEMPORAL DELS SABERS BÀSICS EN EL CALENDARI ESCOLAR I D'AVALUACIONS

Primer quadrimestre

Setmana (del 9 al 15 de setembre)

El dia 11 comença el curs, però encara no s'estudia cap contingut. Les diferents tutories s'empraran per a una primera presa de contacte entre alumnes i professor per a tractar aspectes generals de l'assignatura.

Setmana A1 (del 16 al 22 de setembre) Tema 1. Art.

Definició d'art. Mitjans i disciplines artístiques. Característiques pròpies de les diverses produccions artístiques.

Setmana A2 (del 23 de setembre al 29 de setembre) Tema 2. El patrimoni cultural i artístic.

El patrimoni material i immaterial i la seva conservació. El patrimoni artístic de l'entorn local i global. Les manifestacions culturals i artístiques i el seu valor de cohesió social. El valor de l'art.

Activitat avaluable 1: Anàlisi-comentari d'una obra arquitectònica pertanyent al patrimoni més pròxim.

Setmana A3 (del 30 de setembre al 6 d'octubre)

Seguim amb el tema de la setmana anterior.

Setmana A4 (del 7 al 13 d'octubre) Tema 3. La creativitat.

La creativitat com a eina per a l'expressió artística i desenvolupament de la destresa personal. Processos mentals que estimulen la creativitat. Estratègies de superació del bloqueig creatiu.

Setmana A5 (del 14 al 20 d'octubre) Tema 4. Tècniques artístiques.

Formats i suports de la producció artística. Propietats dels materials. Tècniques seques i humides de dibuix i pintura. Tècniques escultòriques. Mitjans audiovisuals. Tècniques digitals.

Activitat avaluable 2: Interpretació artística d'un objecte comú.

Setmana A6 (del 21 al 27 d'octubre)

Continuem treballant amb el tema anterior.

Setmana A7 (del 28 d'octubre al 3 de novembre) Tema 5. Sostenibilitat, inclusió i innovació.

La innovació en l'art. Nous mitjans i nous missatges. Inclusió. Sostenibilitat. Art sostenible. Impacte ambiental i gestió de residus.

Activitat avaluable 3: Treball artístic sobre temes relacionats amb la inclusió o el medi ambient.

Setmana A8 (del 4 al 10 de novembre)

Continuem treballant amb el tema anterior.

Setmana A9 (de l'11 al 17 de novembre)

Continuem treballant amb el tema anterior.

Setmana A10 (del 18 al 24 de novembre) Tema 6. El projecte artístic.

Definició i característiques. L'impacte en la societat. La gestió pública i privada. La política en l'art. Qüestions ètiques.

Setmana A11 (del 25 de novembre a l'1 de desembre) Seguim amb el tema de la setmana anterior.

Setmana A12 (del 4 al 10 de desembre)

Última setmana de tutories per a repassar l'estudiat i acabar possibles activitats pendents.

Setmana d'exàmens del 16 al 22 de desembre

Segon quadrimestre

Setmana B1 (del 6 al 12 de gener)

Tema 7. Metodologia projectual.

Fases en la realització i gestió d'un projecte artístic. Estudi de les necessitats de l'entorn. Generació i selecció de propostes.

Activitat avaluable 4: Creació d'un projecte artístic en totes les seves fases.

Setmana B2 (del 13 al 19 de gener) Tema 8. Projecte I.

Primeres idees. Apunts, esbossos i esbossos. Maquetes. Valoracions prèvies. Selecció d'opcions en funció de la seva viabilitat i idoneïtat.

Setmana B3 (del 20 al 26 de gener) Tema 9. Projecte II.

Elecció de tècniques i materials segons el cas. Estratègies d'organització. Planificació del treball.

Art final i acabats. Disseny de difusió.

Setmana B4 (del 27 de gener al 2 de febrer)

Continuem treballant amb el projecte (*act. 4) .

Setmana B5 (del 3 al 9 de febrer) Tema 10. Difusió i avaluació.

Mitjans de difusió. Espais d'exposició. Instal·lacions artístiques i *performances. Difusió en xarxes. Normativa de protecció de dades. Valoració de resultats.

Setmana B6 (del 10 al 16 de febrer)

Continuem treballant amb el projecte.

Setmana B7 (del 17 al 23 de febrer)

Continuem treballant amb el projecte.

Setmana B8 (del 24 de febrer al 2 de març)

Continuem treballant amb el projecte.

Setmana B9 (del 3 al 9 de març) Continuem treballant amb el projecte.

Setmana B10 (del 10 al 16 de març)

Continuem treballant amb el projecte.

Setmana B11 (del 17 al 23 de març)

Continuem treballant amb el projecte.

Setmana B12 (del 31 al 6 d'abril)

Continuem treballant amb el projecte.

Setmana B13 (del 7 al 3 d'abril)

Última setmana de tutories per a repassar l'estudiat i acabar possibles activitats pendents.

Setmana d'exàmens del 5 A L'11 de maig

18.6 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT

Activitats avaluables

La data límit de lliurament de les activitats avaluables del primer quadrimestre serà el dia de la realització de l'examen d'aquesta avaluació.

No obstant això, es recomana lliurar les activitats com més aviat millor (una o dues setmanes després d'haver estudiat el tema). D'aquesta manera la correcció de les activitats es realitza abans i l'alumne té l'oportunitat de millorar aquesta activitat en els aspectes en els quals no hagi aconseguit un nivell òptim, amb la consegüent pujada de nota.

En el segon quadrimestre només hi ha plantejada una activitat avaluable, que és la realització i desenvolupament d'un projecte artístic. La seva data límit de lliurament també serà el dia de l'examen, però, com és un treball més complex, és convenient presentar-lo al professor en les seves diferents fases de realització per a valorar el seu desenvolupament i aplicar les correccions pertinents sobre la marxa.

Criteris d'avaluació i de qualificació

L'avaluació es guiarà segons els criteris oficials del Reial decret 108/2022, pel qual s'estableixen els ensenyaments mínims en Batxillerat. Els criteris d'avaluació que s'exposen a continuació es basen en les competències específiques de la matèria segons el decret abans esmentat:

1. Analitzar els elements i característiques fonamentals d'obres artístiques del patrimoni cultural i artístic local i global.
2. Valorar la diversitat i l'aportació del patrimoni cultural i artístic en la construcció de la identitat cultural, participant en debats d'anàlisis formals i conceptuals de produccions artístiques mitjançant la crítica constructiva i respectant la diversitat d'opinions.
3. Generar i perfeccionar idees de projecte, consultant diferents fonts, elaborant esbossos i maquetes, i experimentant amb les tècniques i estratègies artístiques més adequades en cada cas.

4. Seleccionar una proposta concreta per a un projecte, justificant la seva rellevància artística, la seva viabilitat, la seva sostenibilitat i la seva adequació a la intenció amb la qual va ser concebuda i a les característiques del marc de recepció previst.
5. Manifestar idees, sentiments i emocions amb empatia i respecte cap als altres, compartint informació contrastada i rigorosa vinculada amb la matèria.
6. Utilitzar el llenguatge específic de l'àrea en l'intercanvi de visions, argumentacions i debats, enriquint el discurs i contribuint a una comunicació veraç i eficaç.
7. Seleccionar diversos materials, formats i suports, inclosos els recursos digitals, en el procés creatiu, tenint en compte la seva capacitat comunicativa i les seves propietats.
8. Experimentar en el procés creatiu a través de diferents tècniques tradicionals i contemporànies.
9. Planificar projectes culturals i artístics, tenint en compte les fases del desenvolupament del procés creatiu.
10. Mostrar projectes artístics i culturals a l'entorn social i educatiu a través de diversos mitjans, aplicant el coneixement de la normativa reguladora de protecció de dades de caràcter personal, a fi d'evitar situacions de risc.
11. Avaluar els processos i resultats del treball realitzat registrant evidències d'aprenentatge, de manera textual, gràfica i/o audiovisual i aportar propostes de millora.

Descripció del sistema d'avaluació

Per a superar la matèria es realitzaran dues proves d'avaluació distribuïdes per quadrimestres, a més de dues proves finals de recuperació, una ordinària i una altra extraordinària.

Aquestes proves o exàmens tindran un caràcter exclusivament teòric, és a dir constaran d'una sèrie de qüestions teòriques sobre els continguts de la matèria. En qualsevol cas, des del fòrum d'avisos de l'aula virtual, en el seu moment, es donarà informació més precisa sobre l'estructura de la prova.

Procediments de qualificació

Nota d'un quadrimestre.

En finalitzar cada quadrimestre es realitzarà un examen presencial en el centre. La presentació a aquest examen és obligatòria, només presentant les activitats avaluable no es podrà aprovar. Aquest examen serà de caràcter teòric i, en qualsevol cas, des de l'aula virtual s'anunciarà amb antelació l'estructura concreta d'aquest.

Com és una assignatura eminentment pràctica, la nota de cada avaluació queda repartida de la manera següent:

Activitats avaluable: 70% Examen: 30%

Si la qualificació obtinguda és menor que la nota de l'examen, prevaldrà la qualificació obtinguda en aquest examen, a la realització del qual l'alumnat sempre tindrà dret.

Com acabes de veure el percentatge de l'examen per a calcular la nota del quadrimestre és relativament baix, però cal recordar que per a obtenir una qualificació positiva és imprescindible la presentació a aquest examen.

Nota final del curs.

La nota final del curs serà la mitjana de les notes dels dos quadrimestres.

Criteris de recuperació.

Recuperació d'un quadrimestre.

En el cas que la nota del primer quadrimestre no arribi al mínim per a aprovar, l'alumne pot recuperar aquesta primera avaluació no superada en el moment del curs que consideri estar preparat.

A causa de l'estructura del curs, aquesta recuperació només és aplicable a la primera avaluació i es farà mitjançant una prova o examen de les mateixes característiques que la prova ordinària del quadrimestre.

Recuperació del curs (prova final).

Aquells alumnes que no superin l'assignatura tindran dret a una prova al maig (examen final, a realitzar en la setmana del 19 al 24 de maig).

Depenent de la situació acadèmica de l'alumne, aquest examen pot ser la recuperació d'un quadrimestre o del curs complet.

Recuperació extraordinària del curs (prova final extraordinària).

En el cas que un alumne no hagi superat l'assignatura una vegada realitzat l'examen final, tindrà dret a realitzar la recuperació extraordinària. Aquesta recuperació es farà mitjançant un examen presencial, que sempre abastarà el temari complet de l'assignatura (examen final extraordinari a realitzar-se durant el mes de juny),

18.7 MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

L'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, estableix diferents mesures individualitzades per a l'aprenentatge de resposta educativa per a la seua inclusió. Entre estes destaca la mesura de nivell III d'atenció educativa domiciliària. En este cas, l'alumnat cursarà la matèria de forma regular amb el suport addicional d'un professor/a d'atenció educativa que acudirà al domicili i que es coordinarà amb l'equip docent.

També contempla com a mesura extraordinària de nivell IV l'exempció de la matèria en casos de necessitats educatives especials com a discapacitat auditiva, visual o motriu en les quals no siga possible realitzar una adaptació d'accés al currículum sense afectar els seus elements descriptius. Esta exempció ha de ser sol·licitada per l'estudiant i/o tutors legals i aprovada per l'òrgan competent. En cas de ser aprovada, la qualificació serà <<exempte/a>> juntament amb el departament d'Orientació s'estudiaran les adaptacions que es pugen adoptar.

19. VOLUM

19.1 CONCRECIÓ CURRICULAR DE LA MATÈRIA

Entre les diferents formes d'expressió artístiques, l'elaboració de produccions i objectes tridimensionals ha ocupat un lloc privilegiat en la història de la humanitat. L'exploració sensorial per mitjà del tacte o la deambulació de volums exempts diferencia la creació artística tridimensional de la bidimensional. Amb l'estudi i l'anàlisi de les formes i manifestacions tridimensionals es completa la visió plàstica de l'alumnat i es contribueix al desenvolupament de la seva formació artística, ja que es busca l'equilibri amb el respecte al medi ambient i es valora l'enriquiment inherent a la diversitat cultural i artística.

La matèria de Volum proporciona a l'alumnat les eines i recursos per a veure, conèixer, sentir i gaudir les formes volumètriques que existeixen al seu voltant. Mitjançant els coneixements, destreses i actituds relacionats amb les tècniques, materials i els elements formals de configuració, l'alumnat també desenvolupa habilitats i capacitats creatives respectant la diversitat, de manera que li dota de conceptes tècnics i experiències suficients per a poder ser conscient de les diferents opcions que l'art inclou i, d'aquesta manera, fomentar la seva actitud crítica enfront d'aquestes.

La matèria de Volum contribueix de manera directa a l'adquisició de les competències clau. Les particularitats de la matèria propicien el treball amb metodologies actives que faciliten a l'alumnat la consecució dels objectius de l'etapa de batxillerat.

La matèria prepara a l'alumnat per a comprendre les formes geomètriques que conformen l'estructura dels objectes i els seus elements formals, però també li proporciona la informació necessària per a conèixer les característiques específiques dels materials i tècniques utilitzades.

A més, la matèria de Volum contribueix a enriquir la formació de l'alumnat, ja que exercita els mecanismes de percepció de les formes i ajuda al desenvolupament d'una visió analítica i sintètica dels objectes artístics i tridimensionals que ens envolten. La matèria de Volum contribueix al desenvolupament de diversos aspectes de la formació artística molt vinculats entre si, com són la percepció intel·lectual i sensorial de la forma, la creació d'objectes tridimensionals i la llum, com a responsable directa de l'apreciació visual de les formes tridimensionals.

Per a comprendre la contemporaneïtat artística i la importància del volum en el procés del disseny d'obres tridimensionals, es valoraran i analitzaran aspectes històrics i socials relacionats amb el concepte escultòric, des de l'Antiguitat fins als nostres dies. Per això, la producció artística tridimensional no sols implica destreses tècniques, sinó criteri en la selecció de materials i tècniques a utilitzar. A més, l'alumnat estudia altres característiques i particularitats, com són la funció i finalitat de l'objecte, la seva evolució i el seu ús en l'entorn cultural en el qual es desenvolupa.

La matèria de Volum contribueix de manera directa a l'adquisició de les competències clau.

Els aprenentatges essencials de la matèria s'articulen entorn de cinc competències específiques, els sabers bàsics que aquestes requereixen mobilitzar, que integren coneixements, destreses i actituds, i els criteris d'avaluació en els quals s'estableix el nivell de consecució de les competències.

Els coneixements, destreses i actituds que l'alumnat haurà de mobilitzar per a adquirir les competències específiques són presents en els quatre blocs de sabers bàsics en els quals

s'ha estructurat la matèria, que no tenen un caràcter seqüencial i poden donar lloc a diferents organitzacions que el professorat decidís en les seves programacions.

En el primer bloc, "Tècniques i materials de configuració", s'exploren les possibilitats i les diferents combinacions tècniques dels materials propis de les obres volumètriques, posant l'èmfasi en la sostenibilitat i la possible toxicitat d'aquests.

El segon bloc, "Elements de configuració formal i espacial", recull els sabers relacionats amb la base sintàctica i semàntica de la composició volumètrica, les diverses tipologies i classificacions dels components volumètrics i les seves relacions formals.

En el tercer bloc, "Anàlisi de la representació tridimensional", s'aborden les eines i recursos per a poder elaborar un comentari crític i amb l'adequada terminologia de peces artístiques tridimensionals.

El quart bloc, "El volum en el procés de disseny", presenta les fases del disseny de projectes tridimensionals i posa l'èmfasi en el disseny inclusiu i sostenible.

El cinquè bloc, "Projectes de volum", inclou la metodologia projectual, des de la concepció de la idea fins a la difusió o exposició del projecte.

Finalment, convé destacar que l'aprenentatge de la matèria de Volum proporciona a l'alumnat la possibilitat de materialitzar idees, conceptes i sentiments en produccions físiques.

19.2 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE1. Identificar, per mitjà de la percepció activa i la recerca, el llenguatge i procediments associats a la creació de produccions artístiques tridimensionals, valorant la contemporaneïtat i la diversitat cultural i artística del patrimoni.

CE2. Analitzar obres escultòriques o objectes artístics tridimensionals de diferents èpoques o estils, relacionant les característiques formals i conceptuals amb la funcionalitat, intencionalitat i significat en el marc del seu context històric, social i cultural.

CE3. Desenvolupar destreses i habilitats en l'ús de les eines, tècniques i recursos propis de la creació volumètrica, aplicant-les de manera experimental i innovadora en propostes plàstiques tridimensionals diverses i sostenibles.

CE4. Crear obres tridimensionals individuals o col·lectives aplicant llenguatges i mitjans diversos (entre elles, els digitals) promovent l'expressió de sentiments, idees i emocions i valorant les qualitats sensibles i comunicatives de l'art.

CE5. Participar activament en totes les fases de desenvolupament de projectes tridimensionals, utilitzant eines digitals per a la seva realització, en un entorn de col·laboració respectuosa.

19.3 ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES

MATERIAL DIDÀCTIC

L'alumne utilitzarà els apunts atorgats pel professor a través de la plataforma del curs. Des d'aquest lloc es redirigirà a altres espais d'internet on trobar material audiovisual d'interès per a completar la formació.

L'alumne farà les tasques a casa i les fotografiarà per a poder enviar-les a través de la plataforma del curs.

Si les circumstàncies relacionades amb l'Epidèmia *Covid ho permeten, l'alumne podrà realitzar algunes de les tasques a l'aula de dibuix, amb les eines que allí es disposen (cavallets, eines per a escultura.)

Com a material de l'alumne, podem assenyalar una vasta llista. La utilització d'aquest

material vindrà determinada per les característiques de l'activitat a realitzar. entre ells podem nomenar: cartolines, cartó, fang...etc.

A mesura que es vagi desenvolupant el curs, s'informarà convenientment dels materials necessaris per a cada activitat.

METODOLOGIA

L'educació a distància permet a l'alumne que estableixi el seu propi ritme de treball, no obstant això, en el centre s'imparteixen dos tipus de tutories: col·lectives i individuals, que no són d'assistència obligatòria, però a les quals és molt recomanable assistir, ja que poden ajudar en gran manera a superar el curs satisfactòriament.

Les tutories col·lectives ens permeten en primer lloc orientar l'estudi, plantejar els continguts, les dificultats i aspectes a ressaltar de cadascun dels temes de la setmana i en segon lloc es també es poden utilitzar per a treballar en les activitats relacionades amb els temes. Això és el més semblant a una classe tradicional i es disposa d'una tutoria setmanal (a triar entre horari de demà o tarda).

Una vegada al mes, en l'horari assignat a una tutoria col·lectiva, es realitzarà una tutoria síncrona. Això equival a una tutoria col·lectiva en línia, en format de videoconferència, que pot ser útil per a aquells alumnes o alumnes que tinguin dificultats per a acudir presencialment.

Les tutories individuals estan dissenyades per a resoldre per telèfon o personalment qualsevol tipus de dubte que li planteji el temari al llarg de l'estudi. Per a assistir personalment al centre a una tutoria individual s'haurà de demanar cita prèvia al professor, bé a través de la plataforma de l'aula virtual, per correu electrònic o telefònicament (en aquest últim cas en les hores assignades a les tutories individuals).

D'altra banda, per a mantenir una comunicació el més efectiva amb el professor, també tenim a la nostra disposició una sèrie de canals de comunicació:

Telèfon. Pots comunicar-te telefònicament amb el professor per a plantejar qualsevol tipus de dubte o consulta, però sempre en l'horari assignat a les tutories individuals.

Fòrums de l'aula virtual. A l'aula virtual hi ha habilitats dos fòrums: un de notícies i avisos sobre el funcionament del curs en general i un altre de consultes i dubtes sobre els continguts dels diferents temes. Tots dos són públics i tots els alumnes matriculats tenen accés al contingut dels possibles debats que sorgeixin

Missatgeria de l'aula virtual i correu electrònic. També es poden enviar missatges al professor a través de la plataforma, o mitjançant el correu electrònic. Aquests missatges s'intentaran contestar al més aviat possible, sempre dins de les 48 hores posteriors a la recepció d'aquest.

Per part de l'alumne, és important que s'estableixi uns dies i unes hores d'estudi a la setmana i que aquest pla de treball el respecti durant el curs.

S'ha de tenir un lloc fix per a estudiar, on tingui a mà tots els materials que necessiti tant per a estudiar com per a realitzar les activitats pràctiques.

Adaptacions especials.

Malgrat la rigidesa pròpia d'uns estudis a distància, sempre s'intentarà una certa flexibilitat per a adaptar-se a les circumstàncies concretes que puguin sorgir al llarg del curs.

Tal com s'indica en l'ordre 38/2017 del 4 d'octubre, en cas d'haver-hi algun alumne matriculat amb només dues assignatures (i tenint les restants ja superades), es valorarà la seva situació per a fer l'adaptació més adequada. D'acord amb l'Ordre 38/2017, quan l'alumne o alumna tingui un màxim d'una o dues matèries del Batxillerat de la modalitat a distància per a persones adultes per superar, el professorat dissenyarà una adaptació individualitzada del currículum perquè aquest alumnat estigui en condicions de superar-les amb èxit i, per consegüent, finalitzar aquesta etapa.

A l'hora d'adoptar aquesta decisió caldrà prendre en consideració la progressió de l'aprenentatge realitzat per la persona adulta i les seves possibilitats futures acadèmiques i socioprofessionals. Per a això, l'equip docent avaluador, en els casos en els quals ho estimi oportú, pot convocar a la persona adulta a una entrevista que serveixi per a aclarir possibles dubtes sobre la seva valoració final

D'altra banda, en cas d'alumnat amb necessitats educatives especials, es valorarà cada cas per a fer l'adaptació corresponent en col·laboració amb el Departament d'Orientació (Decret 104/2018 del 17 de juliol).

19.4 DISTRIBUCIÓ TEMPORAL DELS SABERS BÀSICS EN EL CALENDARI ESCOLAR I D'AVAUACIONS

Quadrimestre 1

UD1: Percepció i gènesi del volum:

- Introducció
- Percepció del volum
- Del pla al volum
- La frontera entre el bidimensional i el tridimensional
- Artistes matèrics
- Imatgeria andalusa i el *Laocoonte

UD2: Els materials i les tècniques escultòriques

- Tècniques
- Tècniques additives i *sustractivas
- Modelatge d'argila.
- Estructura
- Cànon escultòric

Quadrimestre 2

UD3: Altres tècniques escultòriques

- Tècniques 2
- Escultures i art escombraries
- Instal·lacions i *Land *art

UD4: Escultura i disseny

- El volum en els processos de disseny
- Disseny industrial

ACTIVITATS AVALUABLES

La data límit de lliurament de les activitats avaluables serà el dia de la realització de l'examen de l'avaluació.

No obstant això, es recomana lliurar les activitats com més aviat millor (una o dues setmanes després d'haver estudiat el tema). D'aquesta manera la correcció de les activitats es realitza abans i l'alumne té l'oportunitat de millorar aquesta activitat en els aspectes en els quals no hagi aconseguit un nivell òptim, amb la consegüent pujada de nota.

19.5 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT

Criteris d'avaluació

CE1: Identificar, per mitjà de la percepció activa i la recerca, el llenguatge i procediments associats a la creació de produccions artístiques tridimensionals, valorant la contemporaneïtat i la diversitat cultural i artística del patrimoni.

C1.1. Identificar els diferents procediments i tècniques que permetin la producció d'obres d'art tridimensionals, valorant la diversitat del patrimoni artístic i cultural incorporant, quan escaigui, les perspectives de gènere i la intercultural.

C1.2. Comparar obres de diferents èpoques i estils explicant l'evolució que s'ha anat produint en el concepte d'escultura escultòrica.

C1.3. Mostrar una actitud receptiva respecte a l'entorn com a estímul per al desenvolupament de la creativitat i el pensament divergent.

C1.4. Investigar els materials i procediments utilitzats en produccions artístiques tridimensionals, reflexionant sobre la sostenibilitat i toxicitat, així com el perjudici mediambiental que ocasionen.

CE2: Analitzar obres escultòriques o objectes artístics tridimensionals de diferents èpoques o estils, relacionant les característiques formals i conceptuals amb la funcionalitat, intencionalitat i significat en el marc del seu context històric, social i cultural.

C2.1. Investigar el context de diferents produccions artístiques tridimensionals, comprenent la diversitat i aportació cultural.

C2.2. Analitzar produccions artístiques volumètriques valorant les característiques i singularitats, fent ús de terminologia específica de la matèria, amb aportacions pròpies de les seves característiques derivades de la percepció d'aquestes.

C.2.3. Reconèixer els llenguatges i elements tècnics i plàstics d'obres tridimensionals, argumentant la seva intencionalitat, així com la seva aportació a la cultura.

CE3: Desenvolupar destreses i habilitats en l'ús de les eines, tècniques i recursos propis de la creació volumètrica, aplicant-les de manera experimental i innovadora en propostes plàstiques tridimensionals diverses i sostenibles.

C3.1. Crear peces artístiques volumètriques utilitzant suports i mitjans diversos, seleccionant amb coherència les tècniques més adequades i que s'ajusten a la idoneïtat de la proposta.

C3.2. Classificar els mètodes de reproducció de peces volumètriques, utilitzant-los de manera creativa en projectes artístics senzills.

C3.3. Relacionar les connexions entre el món tridimensional i les representacions bidimensionals, generant formes tridimensionals a partir de la percepció, l'anàlisi o la interpretació de formes planes.

C.3.4. Produir obres tridimensionals, valorant amb responsabilitat i compromís la sostenibilitat del projecte a desenvolupar, el grau de toxicitat dels materials i la seguretat de les eines a utilitzar.

CE4: Crear obres tridimensionals individuals o col·lectives aplicant llenguatges i mitjans diversos (entre elles, els digitals) promovent l'expressió de sentiments, idees i emocions i valorant les qualitats sensibles i comunicatives de l'art.

C4.1. Utilitzar amb creativitat diferents tècniques i eines aplicades a les composicions volumètriques, plasmanent valors, emocions, idees i inquietuds.

C4.2. Innovar en l'execució de produccions tridimensionals pròpies a partir de la recerca d'obres artístiques de totes les èpoques i estils i la seva vinculació amb referents de la contemporaneïtat artística.

C4.3. Aplicar correctament recursos digitals en el procés de creació d'obres artístiques tridimensionals, valorant l'eficiència i versatilitat d'aquests recursos.

C4.4. Argumentar coherentment sobre produccions tridimensionals, tant pròpies com alienes, establint un debat lliure i obert que generi reflexió, expressió i intercanvi d'opinions en un ambient de respecte i enriquiment mutu.

CE5: Participar activament en totes les fases de desenvolupament de projectes tridimensionals, utilitzant eines digitals per a la seva realització, en un entorn de col·laboració respectuosa.

C5.1. Fomentar la diversitat artística i cultural i el compromís amb una societat més justa implicant-se activament en l'organització i desenvolupament de projectes que comportin la inclusió d'obres tridimensionals.

C5.2. Planificar projectes artístics o culturals a partir de la selecció i aplicació, amb coherència, dels recursos humans i materials disponibles i valorant la cooperació com a font d'enriquiment personal i de la pròpia creació artística.

C5.3. Utilitzar correctament eines i recursos digitals per a la gestió, organització, planificació i registre de projectes vinculats a peces artístiques tridimensionals, valorant l'eficiència i versatilitat d'aquests recursos.

C5.4. Avaluar la planificació, procés i producte final d'un projecte artístic o cultural que impliqui la creació d'obres volumètriques, convertint l'error en oportunitats personals i socials.

19.6 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT

Nota d'un quadrimestre.

En finalitzar cada quadrimestre es realitzarà un examen presencial en el centre. La presentació a aquest examen és obligatòria, només presentant les activitats avaluable no es podrà aprovar.

Els exàmens constaran d'un exercici pràctic d'escultura, en alguns casos es pot demanar que l'alumne porti materials específics o fins i tot, un comunicat del treball fet a casa.

En qualsevol cas, des de l'aula virtual s'anunciarà amb antelació l'estructura concreta de cada examen.

La nota de cada avaluació queda repartida de la manera següent:

- Activitats avaluable: 50%
- Examen: 50%

Si la qualificació obtinguda és menor que la nota de l'examen, prevaldrà la qualificació obtinguda en aquest examen, a la realització del qual l'alumnat sempre tindrà dret.

Recuperació d'un quadrimestre.

En el cas que la nota del primer quadrimestre no arribi al mínim per a aprovar, l'alumne pot recuperar aquesta primera avaluació no superada en el moment del curs que consideri estar preparat.

A causa de l'estructura del curs, aquesta recuperació només és aplicable a la primera avaluació i es farà mitjançant un examen.

Nota final del curs.

La nota final del curs serà la mitjana de les notes dels dos quadrimestres.

Recuperació del curs.

Aquells alumnes que no superin l'assignatura tindran dret a una prova al maig (examen final, a realitzar en la setmana del 22 al 28 de maig).

Depenent de la situació acadèmica de l'alumne, aquest examen pot ser la recuperació d'un quadrimestre o del curs complet.

Recuperació extraordinària del curs.

En el cas que un alumne no hagi superat l'assignatura una vegada realitzat l'examen final, tindrà dret a realitzar la prova de recuperació extraordinària (examen final extraordinari a realitzar-se durant el mes de juny).

Aquest examen extraordinari sempre abastarà el temari complet de l'assignatura.

19.7 MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

L'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, estableix diferents mesures individualitzades per a l'aprenentatge de resposta educativa per a la seua inclusió. Entre estes destaca la mesura de nivell III d'atenció educativa domiciliària. En este cas, l'alumnat cursarà la matèria de forma regular amb el suport addicional d'un professor/a d'atenció educativa que acudirà al domicili i que es coordinarà amb l'equip docent.

També contempla com a mesura extraordinària de nivell IV l'exempció de la matèria en casos de necessitats educatives especials com a discapacitat auditiva, visual o motriu en les quals no siga possible realitzar una adaptació d'accés al currículum sense afectar els seus elements descriptius. Esta exempció ha de ser sol·licitada per l'estudiant i/o tutors legals i aprovada per l'òrgan competent. En cas de ser aprovada, la qualificació serà <<exempte/a>> juntament amb el departament d'Orientació s'estudiaran les adaptacions que es puguin adoptar.

20. CULTURA AUDIOVISUAL

20.1 CONCRECIÓ CURRICULAR DE LA MATÈRIA

La cultura audiovisual s'entén com el conjunt de representacions audiovisuals creades i produïdes pels éssers humans amb finalitats estètics, simbòlics o ideològics.

L'expansió de la societat de la informació, els mitjans de comunicació de massa i les tecnologies digitals en el món contemporani propicien la interrelació entre les persones de diverses cultures i la immediatesa dels processos comunicatius. Tot això ha configurat un entorn en el qual la imatge i la narrativa audiovisual formen part essencial tant de l'expressió artística contemporània com, en grau més alt encara, de la comunicació mediàtica que caracteritza a la nostra època.

Així, la cultura audiovisual s'ha convertit en una eina bàsica per al desenvolupament de la creativitat, la mirada personal, la identitat, la construcció de valors socials i la contribució al patrimoni cultural humà.

Malgrat partir de la base que estem davant manifestacions artístiques, entenem les arts audiovisuals com a formes estètiques reveladores de la realitat social de la qual sorgeix i a la qual es dirigeix.

La matèria de Cultura Audiovisual contribueix a l'enriquiment de la capacitat de l'alumnat d'observar, analitzar, relacionar i comprendre la diversitat d'elements i fenòmens que constitueixen la cultura del seu temps, i promou la formació de ciutadans i ciutadanes competents, reflexius, participatius i selectius respecte de la realitat audiovisual que els envolta. Contribueix a la construcció de la identitat dels estudiants, així com diferents habilitats de la intel·ligència per a percebre, comprendre, interpretar la realitat i transmetre les pròpies idees, valors i somnis amb creacions que fan ús d'uns llenguatges simbòlics específics.

L'estudi i l'anàlisi del cinema, la fotografia, la ficció audiovisual, els videojocs, entre altres representacions audiovisuals ocupen amb aquesta matèria l'espai que els correspon en tant que realitat cultural bàsica, però, pel fet de ser llenguatges, necessiten capacitació per a comprendre tota la càrrega comunicativa, estètica, de valors i contravalors que conformen el que es denomina alfabetització mediàtica.

Una alfabetització en un llenguatge que, com qualsevol altre, té a veure amb la forma i el contingut i el que els relaciona. A través d'ella es pretén aconseguir la competència per saber què i com comunica una obra audiovisual. A més, l'anàlisi de produccions audiovisuals de diferents èpoques i societats contribuirà a la consciència i al coneixement del patrimoni audiovisual global.

Amb les competències d'aquesta matèria l'alumnat adquireix la capacitat d'apreciar les creacions audiovisuals i alhora es converteix en productor, comunicador actiu, emissor i consumidor crític de missatges audiovisuals, per a dirigir les pròpies reflexions i propostes de treball, individuals o col·lectives, cap a un àmbit més ampli, indagant i incidint en l'entorn cultural, social i públic en el qual està immers.

Com a creador, l'alumnat ha d'abordar les produccions audiovisuals amb uns propòsits comunicatius concrets que impliquin un missatge i uns destinataris prèviament definits fora del seu cercle, com les d'expressió personal, que es difonguin i es fomentin especialment per les xarxes socials.

Serà indispensable apropiat-se i controlar els aspectes tècnics de les disciplines, els seus mitjans, diferents eines i llenguatges parant esment a la cerca de l'originalitat, l'espontaneïtat en l'exteriorització d'idees, sentiments i emocions, la innovació i el pensament crític i autocrític.

En el disseny i la realització caldrà buscar els vincles amb altres disciplines, des de les arts escèniques, la música, les plàstiques i visuals a la tecnologia, protagonista dels mitjans en totes les fases dels seus processos.

La comunicació final d'un producte, amb l'anàlisi i l'avaluació del procés, ajudarà l'alumnat a prendre consciència de l'audiovisual com a mitjà de coneixement i resolució de problemes i a afavorir la reinversió dels seus aprenentatges en situacions anàlogues o en altres contextos.

Tot això suposa una aportació important de la matèria Cultura Audiovisual a la consecució del perfil competencial de l'alumnat en finalitzar el Batxillerat, especialment quant a l'assoliment de la competència en consciència i expressió culturals.

Aquesta competència clau suposa valorar i respectar la forma en la qual les idees i els significats són expressats i comunicats de manera creativa en les diferents societats. Demana de les persones la implicació en la comprensió, el desenvolupament i l'expressió de les idees pròpies i el paper que, de formes i contextos diversos, desenvolupen en la societat.

La Cultura Audiovisual, per tant, ajuda a l'alumnat adolescent a comprendre la pròpia identitat en desenvolupament continu, el patrimoni en un context de diversitat cultural i la funció de l'art i les manifestacions culturals com una manera de veure el món i de transformar-lo.

La competència clau ciutadana que situa a l'alumnat plenament en la vida social i cívica s'aconsegueix amb les competències específiques d'una matèria que entén els mitjans audiovisuals com a eines culturals d'expressió i comunicació de continguts. Uns continguts que fan referència a problemes i conflictes socials, culturals i comunicatius, com poden ser els relacionats amb l'educació per la pau, la igualtat, la solidaritat, la democràcia, els valors cívics, la convivència intercultural o la sostenibilitat ambiental.

La contribució de Cultura Audiovisual resulta, sens dubte, rellevant quant a la competència en comunicació lingüística i la competència plurilingüe, ja que comporta una *interactuació oral i escrita adequada en uns àmbits, contextos i amb propòsits comunicatius diversos. A més, les dimensions històriques i interculturals pròpies de la matèria permeten conèixer, valorar i respectar la diversitat lingüística i cultural de la societat.

Sense oblidar, és clar, que la comprensió, interpretació i valoració crítica de tota mena de missatges lingüístics formen part inherent de la pràctica audiovisual, que fa possible apreciar la dimensió estètica del llenguatge, la cultura literària i gaudir en el seu vessant de narrativa visual.

Les tecnologies necessàries per a la percepció, l'anàlisi, la creació i la difusió de continguts audiovisuals són actualment digitals en les diferents parts dels processos de creació audiovisual de projectes artístics. Per tant, l'estudi de Cultura Audiovisual contribueix a l'assoliment de la competència clau digital.

Aquesta matèria optativa de Batxillerat connecta amb aspectes bàsics de l'alfabetització audiovisual prevists en les competències específiques, criteris d'avaluació i sabers de la matèria Educació Plàstica, Visual i Audiovisual i Música de l'ESO.

Les línies que ordena aquesta proposta curricular de la matèria es dirigeixen, per tant, a dotar a l'alumnat d'unes competències específiques a través de sabers, amb els llenguatges i els procediments bàsics del món de la imatge i els mitjans de comunicació i producció audiovisual.

Aquestes competències es desenvolupen de manera interactiva i enriquidora mútuament. La presentació no implica cap jerarquia ni ordenació cronològica i el lloc que es concedirà al desenvolupament de cada competència dependrà de la naturalesa particular de cada

situació d'aprenentatge. Per exemple, la creació i producció audiovisual requereix un temps suficient per les exigències d'adquisició del llenguatge i el domini de les tècniques. La formació d'aquesta matèria es basa en diversos eixos fonamentals de sabers: anàlisi crítica dels missatges audiovisuals rebuts, coneixement de les principals tècniques emprades en la producció audiovisual, desenvolupament de la capacitat expressiva, creativitat i innovació.

S'ha estructurat l'àrea en dos blocs interrelacionats, que han de ser treballats de manera integrada amb els *subbloques corresponents. El primer, "Percepció i anàlisi", amb sabers relatius als contextos històrics i culturals de la imatge fixa, la imatge en moviment i els mitjans de comunicació audiovisual, així com el conjunt d'elements que configuren els llenguatges audiovisuals i la relació amb els significats que transmeten.

El segon bloc, "Creació", presenta sabers relacionats amb la creació i la producció i la difusió de les produccions artístiques.

En les situacions d'aprenentatge es presenten un conjunt de principis que orienten el disseny d'activitats destinades al treball de l'alumnat per aconseguir les competències específiques.

Finalment, l'apartat referent als criteris d'avaluació estableix el grau d'aprenentatge que s'espera que hagi aconseguit l'alumnat amb les diferents competències específiques. Cada competència comporta associats diferents criteris d'avaluació, en els quals es diferencia el nivell d'assoliment de cadascun dels cursos en els quals s'imparteix.

Per acabar, els criteris d'avaluació que s'han establert estan orientats a conèixer el grau d'adquisició de cadascuna de les competències específiques de la matèria, és a dir, el nivell en el qual l'alumnat és capaç de mobilitzar els sabers, els conceptuals, els procedimentals i els relatius a actituds i valors a nivell personal, social, acadèmic i professional.

20.2 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE1. Investigar la història i els contextos de la fotografia comparant proposades de diferents èpoques,

estils i àmbits d'aplicació, apreciament la seva aportació als àmbits artístic i sociocultural.

CE2. Identificar els fonaments de les arts i tecnologies del cinema i els mitjans de comunicació audiovisual, comparant proposades de diferents contextos històrics i estils i valorant la seva influència en la dimensió artística, comunicativa i sociocultural.

CE3. Analitzar imatges fotogràfiques i produccions audiovisuals d'èpoques, gèneres i tipologies diverses des d'un punt de vista crític i estètic, relacionant els elements formals amb la intenció funcional, estètica, expressiva i comunicativa.

C43. Dissenyar creacions de diverses tipologies, gèneres i formats audiovisuals, a partir d'estímul diversos, orientant l'ús estructurat dels elements i codis cap a diferents funcions i argumentant sobre la influència que tenen sobre els receptors potencials.

CE5. Realitzar produccions audiovisuals individuals o col·lectives de manera creativa, crítica i responsable emprant amb correcció tècnica i expressiva els codis, estructures, processos i tecnologies de la fotografia, el cinema i altres mitjans audiovisuals.

CE6. Comunicar produccions audiovisuals a través de diferents canals i contextos compartint l'experiència del procés de creació i justificant la selecció d'idees tècniques, eines i procediments en l'avaluació crítica del producte final.

20.3 ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES

MATERIAL DIDÀCTIC

No existeix llibre de text de referència. Tot el material didàctic anirà apareixent a l'aula virtual conforme vagi avançant el curs. Aquest material consistirà en documents elaborats pel professor, així com enllaços a diferents llocs web d'interès i arxius multimèdia (vídeos, etc.).

Per a les activitats en les quals s'exigeixi un treball creatiu aplicant els coneixements del tema, a més dels materials abans esmentats, també serà necessària l'ús de material audiovisual: Cambres, ordinadors, escàner... a més de l'ús de programes informàtics. Aquests materials últims dependran de la disponibilitat i de les preferències de l'alumne/a.

METODOLOGIA

L'educació a distància permet a l'alumne que estableixi el seu propi ritme de treball, no obstant això, en el centre s'imparteixen dos tipus de tutories: col·lectives i individuals, que no són d'assistència obligatòria, però a les quals és molt recomanable assistir, ja que poden ajudar en gran manera a superar el curs satisfactòriament.

Les tutories col·lectives ens permeten en primer lloc orientar l'estudi, plantejar els continguts, les dificultats i aspectes a ressaltar de cadascun dels temes de la setmana i en segon lloc es també es poden utilitzar per a treballar en les activitats relacionades amb els temes. Això és el més semblant a una classe tradicional i es disposa d'una tutoria setmanal (a triar entre horari de demà o tarda).

Una vegada al mes, en l'horari assignat a una tutoria col·lectiva, es realitzarà una tutoria síncrona. Això equival a una tutoria col·lectiva en línia, en format de videoconferència, que pot ser útil per a aquells alumnes o alumnes que tinguin dificultats per a acudir presencialment.

Les tutories individuals estan dissenyades per a resoldre per telèfon o personalment qualsevol tipus de dubte que li plantegi el temari al llarg de l'estudi. Per a assistir personalment al centre a una tutoria individual s'haurà de demanar cita prèvia al professor, bé a través de la plataforma de l'aula virtual, per correu electrònic o telefònicament (en aquest últim cas en les hores assignades a les tutories individuals).

D'altra banda, per a mantenir una comunicació el més efectiva amb el professor, també tenim a la nostra disposició una sèrie de canals de comunicació:

Telèfon. Pots comunicar-te telefònicament amb el professor per a plantejar qualsevol tipus de dubte o consulta, però sempre en l'horari assignat a les tutories individuals.

Fòrums de l'aula virtual. A l'aula virtual hi ha habilitats dos fòrums: un de notícies i avisos sobre el funcionament del curs en general i un altre de consultes i dubtes sobre els continguts dels diferents temes. Tots dos són públics i tots els alumnes matriculats tenen accés al contingut dels possibles debats que sorgeixin.

Missatgeria de l'aula virtual i correu electrònic. També es poden enviar missatges al professor a través de la plataforma, o mitjançant el correu electrònic. Aquests missatges s'intentaran contestar al més aviat possible, sempre dins de les 48 hores posteriors a la recepció d'aquest.

Per part de l'alumne, és important que s'estableixi uns dies i unes hores d'estudi a la setmana i que aquest pla de treball el respecti durant el curs.

S'ha de tenir un lloc fix per a estudiar, on tingui a mà tots els materials que necessiti tant per a estudiar com per a realitzar les activitats pràctiques.

Adaptacions especials.

Malgrat la rigidesa pròpia d'uns estudis a distància, sempre s'intentarà una certa flexibilitat per a adaptar-se a les circumstàncies concretes que puguin sorgir al llarg del curs.

Tal com s'indica en l'ordre 38/2017 del 4 d'octubre, en cas d'haver-hi algun alumne matriculat amb només dues assignatures (i tenint les restants ja superades), es valorarà la seva situació per a fer l'adaptació més adequada. D'acord amb l'Ordre 38/2017, quan l'alumne o alumna tingui un màxim d'una o dues matèries del Batxillerat de la modalitat a distància per a persones adultes per superar, el professorat dissenyarà una adaptació individualitzada del currículum perquè aquest alumnat estigui en condicions de superar-les amb èxit i, per consegüent, finalitzar aquesta etapa.

A l'hora d'adoptar aquesta decisió caldrà prendre en consideració la progressió de l'aprenentatge realitzat per la persona adulta i les seves possibilitats futures acadèmiques i soci-professionals. Per a això, l'equip docent avaluador, en els casos en els quals ho estimi oportú, pot convocar a la persona adulta a una entrevista que serveixi per a aclarir possibles dubtes sobre la seva valoració final.

D'altra banda, en cas d'alumnat amb necessitats educatives especials, es valorarà cada cas per a fer l'adaptació corresponent en col·laboració amb el Departament d'Orientació (Decret 104/2018 del 17 de juliol).

20.4 UNITATS DIDÀCTIQUES, SABES BÀSICS Y TEMPORALITZACIÓ

Cuatrimestre1	Cuatrimestre 2
UD1. La imagen. Elementos fundamentales. UD2. Imagen en movimiento. La fotografía. UD3: Gramática del lenguaje audiovisual. UD4. Otros lenguajes de la imagen. UD5. Imágenes digitales	UD6: La publicidad y la contrapublicidad UD7: La imagen en movimiento: el cine. UD8: Creación UD9: Medios de comunicación UD10: El sonido y cine

20.5 CRITERIOS DE EVALUACIÓN

Competència específica 1

- Investigar sobre la història i els contextos de la fotografia comparant proposades de diferents èpoques, estils i àmbits d'aplicació, apreciand la seva aportació als àmbits artístic i sociocultural.
- Descriure les principals característiques formals, estètiques, expressives i tècniques d'imatges fixes, identificant la funció comunicativa en el seu context.
- Identificar el gènere de diverses imatges fixes tenint en compte les característiques pròpies de cadascuna, establint connexions entre les seves característiques formals, el seu context i les temàtiques que tracten.
- Descriure els elements de la dimensió sociocultural de la fotografia, establint una connexió entre els elements expressius i l'impacte que tenen sobre els receptors.

Competència específica 2

- Identificar els fonaments de les arts i tecnologies del cinema i els mitjans de comunicació audiovisual, comparant proposades de diferents contextos històrics i estils i valorant la seva influència en la dimensió artística, comunicativa i sociocultural.
- Descriure les característiques de les produccions audiovisuals de ràdio i pòdcast, identificant els elements materials i comunicatius, i valorant la seva adequació a les necessitats de la comunicació social actual.
- Descriure les principals característiques formals, estètiques, expressives i tècniques del cinema, analitzant diverses peces audiovisuals i identificant la funció comunicativa en el seu context històric.
- Identificar els elements de la dimensió sociocultural del cinema, distingint estereotips, formes de manipulació i valorant la contribució a la llibertat d'expressió i al patrimoni cultural.

Competència específica 3

- Analitzar imatges fotogràfiques produccions audiovisuals d'èpoques, gèneres i tipologies diverses des d'un punt de vista crític i estètic, relacionant els elements formals amb la intenció funcional, estètica, expressiva i comunicativa.
- Identificar elements expressius d'imatges i produccions audiovisuals buscant informació addicional, establint connexions amb referents culturals i determinant el seu significat.
- Argumentar sobre produccions audiovisuals, comunicant les seves valoracions personals crítiques i estètiques, fent un ús adequat del vocabulari específic dels diferents llenguatges i mitjans.
- Compartir arguments i criteris de valoració sobre produccions audiovisuals a través de diferents canals i contextos, mostrant respecte per les obres i mostrant obertura cap a les opinions dels altres.

Competència específica 4

- Dissenyar creacions de diverses tipologies, gèneres i formats audiovisuals, a partir d'estímul diversos, orientant l'ús estructurat dels elements i codis cap a diferents funcions i argumentant sobre la influència que tenen sobre els receptors potencials.
- Explorar diferents aproximacions en la transmissió d'idees, sentiments o emocions mitjançant la realització de creacions audiovisuals diverses adaptades a diferents grups i tipus de receptors.
- Elaborar un projecte audiovisual valorant la seva artística, lúdica i ideològica, justificant les decisions preses i exercint, amb criteri i respecte, la llibertat d'expressió personal.
- Planificar les fases d'una producció audiovisual senzilla individual i/o col·lectiva mitjançant un procés creatiu d'elecció d'idees i gestió de recursos materials i humans de manera sostenible i integradora, i valorant la dimensió professional vinculada a les diferents àrees.

Competència específica 5

- Realitzar produccions audiovisuals individuals o col·lectives de manera creativa, crítica i responsable usant amb correcció tècnica i expressiva els codis, estructures, processos i tecnologies de la fotografia, el cinema i altres mitjans audiovisuals.
- Aplicar eines tecnològiques de producció d'imatges en la realització de projectes diversos, desenvolupant diferents dinàmiques de treball individual i en grup, de manera activa, planificada, respectuosa i responsable.
- Crear produccions audiovisuals que donin forma coherent a la intencionalitat comunicativa, fent ús dels elements de la narrativa visual i la integració del so amb exigència a la qualitat de l'acabat.
- Aplicar criteris de sostenibilitat, innovació i inclusió en les fases d'una producció audiovisual.

Competència específica 6

- Comunicar produccions audiovisuals a través de diferents canals i contextos compartint l'experiència del procés de creació i justificant la selecció d'idees tècniques, eines i procediments en l'avaluació crítica del producte final.
- Explorar diferents maneres de difondre les produccions audiovisuals valorant l'impacte en la recepció segons els diferents contextos.
- Compartir l'experiència creativa de selecció i presa de decisions en funció del missatge que es vol comunicar, valorant la relació entre la intenció, el procés i la producció, i avaluant el seu resultat.
- Difondre produccions audiovisuals considerant aspectes ètics, legals, de seguretat, de sostenibilitat i d'identitat digital.

20.6 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT

Nota d'un quadrimestre.

En finalitzar cada quadrimestre es realitzarà un examen presencial en el centre. La presentació a aquest examen és obligatòria, només presentant les activitats avaluable no es podrà aprovar.

Els exàmens constaran d'una sèrie de qüestions sobre els temes estudiats durant el quadrimestre motiu de l'avaluació. Aquestes qüestions seran exercicis pràctics i preguntes teòriques on hi haurà que aplicar els coneixements adquirits. En qualsevol cas, des de l'aula virtual s'anunciarà amb antelació l'estructura concreta de cada examen.

La nota de cada avaluació queda repartida de la manera següent:

- Activitats avaluable: 40%
- Examen: 60%

Si la qualificació obtinguda és menor que la nota de l'examen, prevaldrà la qualificació obtinguda en aquest examen, a la realització del qual l'alumnat sempre tindrà dret.

Recuperació d'un quadrimestre.

En el cas que la nota del primer quadrimestre no arribi al mínim per a aprovar, l'alumne pot recuperar aquesta primera avaluació no superada en el moment del curs que consideri estar preparat.

A causa de l'estructura del curs, aquesta recuperació només és aplicable a la primera avaluació i es farà mitjançant un examen.

Nota final del curs.

La nota final del curs serà la mitjana de les notes dels dos quadrimestres.

Recuperació del curs.

Aquells alumnes que no superin l'assignatura tindran dret a una prova al maig (examen final, a realitzar en la setmana del 22 al 28 de maig).

Depenent de la situació acadèmica de l'alumne, aquest examen pot ser la recuperació d'un quadrimestre o del curs complet.

Recuperació extraordinària del curs.

En el cas que un alumne no hagi superat l'assignatura una vegada realitzat l'examen final, tindrà dret a realitzar la prova de recuperació extraordinària (examen final extraordinari a realitzar-se durant el mes de juny).

Aquest examen extraordinari sempre abastarà el temari complet de l'assignatura.

20.7 MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

L'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, estableix diferents mesures individualitzades per a l'aprenentatge de resposta educativa per a la seua inclusió. Entre estes destaca la mesura de nivell III d'atenció educativa domiciliària. En este cas, l'alumnat cursarà la matèria de forma regular amb el suport addicional d'un professor/a d'atenció educativa que acudirà al domicili i que es coordinarà amb l'equip docent.

També contempla com a mesura extraordinària de nivell IV l'exempció de la matèria en casos de necessitats educatives especials com a discapacitat auditiva, visual o motriu en les quals no siga possible realitzar una adaptació d'accés al currículum sense afectar els seus elements descriptius. Esta exempció ha de ser sol·licitada per l'estudiant i/o tutors legals i aprovada per l'òrgan competent. En cas de ser aprovada, la qualificació serà <<exempte/a>> juntament amb el departament d'Orientació s'estudiaran les adaptacions que es puguen adoptar.

21.MOVIMENTS ARTÍSTICS I CULTURALS

21.1 CONCRECIÓ CURRICULAR DE LA MATÈRIA

En l'actualitat, l'art i la cultura presenten una gran diversitat de manifestacions i experiències, reflectint múltiples perspectives i inquietuds que demanen noves formes de creació i recepció. Aquesta pluralitat permet una comprensió més profunda del món contemporani, ja que la producció artística està en constant diàleg amb els canvis socials i culturals.

Aquestes característiques de la societat actual requereixen la formació de persones sensibles al seu entorn, capaces d'apreciar i analitzar les diverses expressions culturals. L'alfabetització cultural, artística i estètica és fonamental per reconèixer la diversitat d'aquestes manifestacions.

Aquesta matèria, a més de contribuir de manera transversal als objectius del batxillerat, destaca en el desenvolupament de la sensibilitat artística, el criteri estètic i la comprensió crítica de les realitats contemporànies. Fomenta la participació en projectes col·laboratius que milloren l'entorn social i reforcen l'esperit emprenedor.

La competència clau "Consciència i expressió culturals" es basa en coneixements que permeten accedir i participar en les manifestacions del patrimoni cultural local, nacional i europeu, promovent una interacció reflexiva amb l'art, el seu context i el seu procés de creació, sempre buscant la innovació i el compromís social. També es busca comprendre la pròpia identitat en un marc de diversitat cultural. Moviments

culturals i artístics incideix en la valoració de la diversitat personal i cultural, promovent el compromís ciutadà a nivell local i global mitjançant pràctiques educatives participatives.

Serà imprescindible comptar amb una base mínima de coneixements històrics, especialment per tal de contextualitzar adequadament els moviments artístics que es tractaran al llarg de l'estudi, així com una certa noció d'història de l'art. No obstant això, els fonaments adquirits durant el primer curs de batxillerat haurien de ser suficients per afrontar amb solvència aquest aprenentatge.

Per a superar l'assignatura, es recomana que l'alumnat visualitza els vídeos de les presentacions de cada tema, ja que inclouen informació addicional que no apareix als apunts, així com nombrosos exemples visuals. Aquests exemples resulten especialment valuosos de cara a la realització de l'examen d'accés a la universitat. A més, es suggereix completar les tasques avaluable de cada tema, ja que estan dissenyades per posar en pràctica les competències i capacitats que es requeriran en la prova esmentada.

Finalment, és altament recomanable seguir el temari de manera constant, ja que alguns dels temes tenen una gran densitat, la qual cosa fa necessari un estudi progressiu. També es important la visita a museus i exposicions, així com la lectura habitual, per tal de millorar la comprensió lectora i enriquir el bagatge cultural de l'estudiant.

21.2 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Competència específica 1

Investigar, a través de diferents canals i mitjans, sobre la diversitat de moviments culturals i artístics, mitjançant un procés de treball estructurat, analitzant-ne les especificitats, les lògiques i les relacions entre si.

Competència específica 2.

Reconèixer la diversitat cultural i la importància de la conservació, preservació i difusió del patrimoni cultural i històric-artístic, estudiant-lo des d'una perspectiva inclusiva i sostenible.

Competencia específica 3.

Valorar la heterogeneidad y multidisciplinariedad de la contemporaneidad artística en el análisis de diferentes prácticas culturales y artísticas identificando sus intencionalidades y funcionalidades con una actitud abierta y respetuosa.

Competència específica 4.

Dissenyar projectes culturals i artístics col·laboratius interdisciplinaris al voltant de temàtiques d'actualitat i de rellevància social, evidenciant la contribució del treball de les i els artistes a la transformació de la societat i a la generació de coneixement.

Competència específica 5.

Comunicar idees i sentiments al voltant de diferents manifestacions culturals i artístiques, argumentant les diverses opinions amb sentit crític i respectant la diversitat de punts de vista.

Competència específica 6.

Participar de manera activa i compromesa en la promoció de la cultura i les arts, mitjançant el disseny, la producció i la difusió d'un projecte cultural i artístic, valorant la seva aportació social i econòmica, així com la seva contribució a la construcció de la identitat individual i col·lectiva.

21.3 ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES

Material: No hi ha llibre de text, atès que l'assignatura és nova; tanmateix, es proporcionaran apunts a través de l'aula virtual per a cada tema, així com bibliografia de consulta. A més, es penjaran vídeos amb les explicacions corresponents als temes i el PDF de les presentacions.

Metodologia: Els principis metodològics de l'educació a distància es fonamenten especialment en l'ús de les tecnologies de la informació i comunicació, sense perjudici d'altres. El suport tutorial es realitzarà a distància de forma telemàtica o virtual, individual i col·lectiva. Pel que respecta a les tutories col·lectives (TC), consistiran en sessions de suport tutorial grupal en les quals es desenvoluparan els elements del currículum i tindran lloc dos vegades per setmana, una en horari matutí i altra en vespertí.

Respecte de les tutories individuals (TI), consistiran en un seguiment individualitzat del procés d'aprenentatge de l'alumnat, d'orientació i on tractar aquells aspectes que pugui plantejar cada estudiant sobre la matèria. Per aquesta raó, l'alumnat haurà de sol·licitar cita prèvia per atendre a les tutories individuals, que també poden ser telemàtiques, virtuals i telefòniques.

El horari de les tutories ve detallat en les guies d'autoaprenentatge de la matèria.

21.4 UNITATS DIDÀCTIQUES, SABES BÀSICS Y TEMPORALITZACIÓ

1. Primer quadrimestre

TEMA 1: Art i Cultura en un món globalitzat
Explorarem com la cultura i l'art interactuen amb la globalització, la sostenibilitat, la perspectiva de gènere, i la multiculturalitat. També analitzarem el rol social de l'art,

la llibertat d'expressió i com l'art pot combatre estereotips i promoure el respecte a la diversitat.	
Comp. específiques	CE 1 CE 2 CE 3 CE 5 CE6
Sabers bàsics	<p>Bloc 1 : ART I CULTURA</p> <p>1.1 Concepte de cultura</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cultura y globalització. -Sostenibilitat i cultura. -Perspectiva de gènere i multiculturalitat. -Funció social de l'art. -Llibertat d'Expressió i Censura en l'Art. -Estereotips Culturals i Artístics. -L'Art com a ferramenta d'Expressió Individual i Col·lectiva.
Seqüenciació	Setmana A1, A2 i A3 (16 sept - 6 oct)
Activitats	Activitat avaluable 1
Criteris d'avaluació	5.1.2 , 5.1.3, 5.1.4, 5.2.3, 5.3.2, 5.3.4, 5.5.1, 5.5.2, 5.5.3, 5.5.4, 5.6.2 i 5.6.3

TEMA 2: El patrimoni com a llegat cultural	
<p>Aquesta unitat examina el patrimoni cultural, tant tangible com intangible, amb un enfocament especial en la Comunitat Valenciana. També analitza les tipologies de projectes culturals, tant presencials com virtuals, i aborda la gestió cultural, l'anàlisi del context i les necessitats de l'entorn, incloent estratègies d'investigació i atenció a la diversitat cultural.</p>	
Comp. específiques	CE1 CE2 CE4 CE5
Sabers bàsics	<p>Bloc. 1 : ART I CULTURA</p> <p><u>Subbloc 1.2 el concepte de cultura:</u></p> <p>El concepte de patrimoni:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Patrimoni cultural tangible moble i immoble. 6. Patrimoni cultural intangible. 7. Patrimoni cultural i historicoartístic de la Comunitat Valenciana. <p>Bloc. 4 : EL PROJECTE CULTURAL I ARTÍSTIC</p> <p>Subbloc 4.1 Contexte</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Tipologia de projectes culturals i artístics presencials i

	virtuals. Àmbits d'aplicació de la gestió cultural. 7. Anàlisi del context, destinataris, i detecció de necessitats de l'entorn. Atenció a la diversitat cultural. 8. Estratègies per a la investigació.
Seqüenciació	Setmana A4, A5 i A6 (7oct – 27 oct)
Activitats	Activitat avaluable 2
Criteris d'avaluació	5.1.4, 5.1.2, 5.2.1, 5.2.2, 5.2.3, 5.2.4, 5.4.5, 5.5.1, 5.5.2, 5.5.3 i 5.5.4

TEMA 3: De les Avantguardes a la Postmodernitat: Evolució i diversitat en l'art	
Explora l'evolució de l'art al segle XX, des de les avantguardes fins a la postmodernitat, destacant la diversitat cultural i les influències interdisciplinàries entre diverses formes d'art.	
Comp. específiques	CE1, CE3, CE5
Sabers bàsics	Bloc 2: ART I CONTEMPORANEÏTAT Subbloc 2.1: Les avantguardes artístiques del segle XX 6. Art primitiu, oriental, precolombí i africà com a font inspiradora. 7. Principals moviments artístics. 8. Art i postmodernitat. Cultura popular i Pop Art. 9. Valoració i respecte per la diversitat de manifestacions culturals i artístiques. Subbloc 2.2: L'art dins de l'art: 10. Relacions interdisciplinàries: literatura, cinema, música, arquitectura, fotografia, arts plàstiques, còmic, publicitat, arts escèniques, artesanía, disseny i moda. Anàlisi d'obres d'art Comentari de text
Seqüenciació	Setmana A7, A8, A9, A10, A11 i A12 (28 oct – 8 dec)
Activitat	Activitat avaluable 3
Criteris d'avaluació	5.1.1, 5.1.2, 5.1.3, 5.1.4, 5.3.1, 5.3.2, 5.3.3, 5.3.4, 5.3.5, 5.5.1, 5.5.2, 5.5.3 i 5.5.4

2.Segon quadrimestre

Unitat de programació 4: Naturalesa i art en l'era de la crisi ambiental	
<p>Explora la intersecció entre art, natura i cultura, destacant moviments com el Land-Art, l'Art Povera i l'Earth-Art, que utilitzen elements naturals per a reflexionar sobre la relació entre l'ésser humà i el medi ambient. A més, s'analitza com l'art aborda la crisi mediambiental, promovent la consciència ecològica i la sostenibilitat a través de pràctiques artístiques que desafien les formes tradicionals de creació i consum, reivindicant un compromís amb la protecció del planeta.</p>	
Comp. específiques	CE 1 CE 3 CE 5 CE 6
Sabers bàsics	<p>Bloc 2: ART I CONTEMPORANEÏTAT Subbloc 2.3: -Naturalesa, art i cultura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Land-Art, Art Povera i Earth-Art. 5. Art i crisi mediambiental. 6. Art, consciència ecològica i sostenibilitat
Seqüenciació	Setmana B1 i B2 (6 gen – 19gen)
Activitats	Activitat avaluable 4
Criteris	5.1.1,5.1.2 , 5.1.3, 5.1.4, 5.3.2, 5.3.4, 5.5.1, 5.5.2, 5.5.3, 5.5.4 i

d'avaluació	5.6.2
-------------	-------

Unitat de programació 5: L'Art en els espais públics i urbans	
<p>Explora la intersecció entre art, natura i cultura, destacant moviments com el Land-Art, l'Art Povera i l'Earth-Art, que utilitzen elements naturals per a reflexionar sobre la relació entre l'ésser humà i el medi ambient. A més, s'analitza com l'art aborda la crisi mediambiental, promovent la consciència ecològica i la sostenibilitat a través de pràctiques artístiques que desafien les formes tradicionals de creació i consum, reivindicant un compromís amb la protecció del planeta.</p>	
Comp. específiques	CE 1 CE 3 CE 5 CE 6
Sabers bàsics	<p>Bloc 2: ART I CONTEMPORANEÏTAT Subbloc 2.4: L'art en els espais urbans</p> <p>7. Intervencions artístiques. 8. Art urbà. Grafiti.</p> <p>Subbloc 2.5: Explorant el cos humà</p> <p>9. Art d'acció: happening, performance, bodi-art. 10. Arts escèniques i performatives.</p> <p>Arquitectura i societat:</p> <p>11. L'arquitectura en l'art contemporani 12. Intervencions artístiques en projectes d'urbanisme</p>
Seqüènciació	Setmana B3, B4 i B5
Activitats	Activitat Avaluable 5
Criteris d'avaluació	5.1.1,5.1.2 , 5.1.3, 5.1.4,5.3.1, 5.3.2, 5.3.4,5.3.5, 5.5.1, 5.5.2, 5.5.3, 5.5.4 i 5.6.3

Unitat de programació 6: Mitjans audiovisuals i digitals en l'art contemporani	
<p>Examina com els mitjans electrònics, informàtics i digitals han transformat la pràctica artística, donant lloc a l'Art dels Nous Mitjans. A més, s'analitza l'auge de la narrativa serial en l'audiovisual del segle XXI i com les noves formes narratives redefeixen l'experiència artística i cultural en la contemporaneïtat, oferint noves possibilitats d'expressió i interacció.</p>	
Comp. específiques	CE 1 CE 3 CE 5
Sabers bàsics	<p>Bloc 2: ART I CONTEMPORANEÏTAT Subbloc 2.6: Mitjans audiovisuals i digitals</p> <p>4. Mitjans electrònics, informàtics i digitals en l'art. Art dels nous mitjans. 5. L'explosió de la narrativa serial en l'audiovisual del segle XXI. 6. Narrativa multivers i videojocs.</p>
Seqüenciació	Setmana B6 i B7
Activitats	Activitat avaluable 6
Criteris d'avaluació	5.1.1,5.1.2 , 5.1.3, 5.1.4, 5.3.2, 5.3.4, 5.5.1, 5.5.2, 5.5.3 i 5.5.4

Unitat de programació 7: La Difusió de l'art: Esdeveniments i espais culturals	
<p>Analitza com l'art es comparteix a través de grans esdeveniments com Exposicions Universals, Biennals i festivals, així com en espais culturals tradicionals i digitals. També aborda la creació i gestió de projectes culturals, atenent a la diversitat cultural i les necessitats de l'entorn.</p>	
Comp. específiques	CE 1 CE 6
Sabers bàsics	<p>Bloc 3: ART I COMUNICACIÓ Subbloc 3.1 Esdeveniments culturals i artístics</p> <ol style="list-style-type: none"> 10. Exposicions Universals. 11. Biennals i Fires d'art. El mercat de l'art. 12. Festivals de cinema, música o dansa. <p>Subbloc 3.2 Espais per a la cultura i les arts</p> <ol style="list-style-type: none"> 13. Museus i centres d'art. Galeries. 14. Teatres, cinemes i auditoris. 15. Espais no convencionals. 16. Plataformes digitals. <p>Subbloc 3.3 El projecte cultural i artístic:</p> <ol style="list-style-type: none"> 17. Tipologia de projectes culturals i artístics presencials i virtuals. Àmbits d'aplicació de la gestió cultural. 18. Anàlisi del context, destinataris, i detecció de necessitats de l'entorn. Atenció a la diversitat cultural
Seqüenciació	Setmana B9 i B10
Activitats	Activitat avaluable 7
Criteris d'avaluació	5.1.1, 5.1.2, 5.1.3, 5.1.4, 5.6.1, 5.6.2, 5.6.3.

Unitat de programació 8: Creació i gestió de projectes culturals	
<p>Proporcionar les claus per desenvolupar projectes culturals i artístics, tant presencials com virtuals, amb una anàlisi del context, destinataris i necessitats de l'entorn, posant èmfasi en la diversitat cultural. S'exploren els elements essencials per a la definició del projecte, com la visió, missió, objectius i la seva alineació amb els ODS, així com les estratègies de planificació, comunicació, gestió econòmica i avaluació crítica.</p>	
Comp. específiques	CE 4 CE 5 CE 6
Sabers bàsics	<p>Bloc 4: El projecte cultural i artístic Subbloc 4.1: Contexte</p> <ol style="list-style-type: none"> 12. Tipologia de projectes culturals i artístics presencials i virtuals. Àmbits d'aplicació de la gestió cultural. 13. Anàlisi del context, destinataris, i detecció de necessitats de l'entorn. Atenció a la diversitat cultural. 14. Estratègies per a la investigació. <p>Subbloc 4.2: Definició</p> <ol style="list-style-type: none"> 15. Visió, missió, valors i objectius. Intersecció amb els ODS

	16. Continguts i accions. Subbloc 4.3: 17. Planificació i temporització. 18. Estructura organitzativa. Repartiment inclusiu de rols i tasques. 19. Pla de comunicació. 20. Requisits infraestructurals i tècnics. 21. Gestió econòmica. 22. Estratègies d'avaluació. Valoració crítica.
Seqüenciació	Setmana B11, B12 i B13 Activitat avaluable 8
Criteris d'avaluació	5.4.1, 5.4.2, 5.4.3, 5.4.4, 5.5.1, 5.5.2, 5.5.3, 5.5.4, 5.6.1, 5.6.2, 5.6.3

21.5 VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT

Activitats avaluable

Totes les activitats avaluable en aquest curs consistiran en la realització d'un comentari de text, un treball d'investigació o la redacció de conclusions i opinions sobre un tema, amb l'objectiu de fomentar el sentit crític i desenvolupar les competències que es requeriran en els nous models de prova de l'EBAU. És altament recomanable realitzar estes activitats, ja que així l'alumnat assimilarà els continguts de manera més efectiva i treballarà exercicis similars als de l'examen de l'EBAU. Aquestes activitats s'activaran en començar cada tema i es podran lliurar fins al dia anterior a l'examen final. Tanmateix, es recomana seguir el ritme de les lliçons i de les activitats per estar millor preparats/des per a l'examen al final del trimestre. Distribució en el apartat anterior.

Criteris d'avaluació i de qualificació

Descripció del sistema d'avaluació

Per a superar la matèria es realitzaran dues proves d'avaluació distribuïdes per quadrimestres a més de dues proves finals, una ordinària i una extraordinària. La prova final consistirà en un examen que avaluarà els continguts i les competències adquirides al llarg de cada quadrimestre. Aquesta prova adoptarà el **format d'un model d'examen amb** exercicis similars als que es presentaran en els models d'examen de l'EBAU.

A més, es proposarà una activitat avaluable per a cada tema del curs amb l'objectiu de consolidar els coneixements adquirits i preparar-se per al tipus d'exercicis que seran objecte d'avaluació en l'examen final de cada quadrimestre.

*Segons les directrius del nou Reial Decret 534/2024, d'11 de juny, pel qual es regulen els requisits d'accés a les ensenyances universitàries oficials de Grau, les característiques bàsiques de la prova d'accés i la normativa bàsica dels procediments d'admissió (BOE de 12/6/24), la Prova d'Accés a la Universitat (PAU) de 2025 tindrà canvis importants que es concretaran en breu i que poden resumir-se en:

- En cada matèria es farà lliurament d'un únic model d'exercici (examen). Cada exercici estarà estructurat en diferents apartats, apartats que podran contindre una o diverses preguntes o tasques, algunes de les quals seran de caràcter competencial i amb possibilitat d'optativitat en altres d'elles. Esta elecció no podrà implicar en cap cas la disminució del nombre de competències específiques objecte d'avaluació.
- Atés que aquesta assignatura és de nova implantació, no es disposarà de models d'examen definitius fins al mes d'octubre.

Obtenció de la qualificació de la matèria

A l'hora de valorar la trajectòria acadèmica de l'alumne o alumna i d'atorgar la qualificació final corresponent, sense perjudici de l'alumnat que opte únicament per presentar-se als exàmens finals de cada matèria, el professorat tindrà en compte les activitats individuals i col·laboratives realitzades per aquest alumnat al llarg del curs. No obstant això, si la qualificació global obtinguda mitjançant aquest procediment fóra inferior a la nota de l'examen final, prevaldrà la qualificació obtinguda en aquest examen, a la realització del qual l'alumnat sempre tindrà dret.

Els criteris de qualificació seran els següents:

30% correspondrà a les activitats avaluable 70% a l'examen final.

Nota final del curs:

La nota final del curs serà la mitjana de les qualificacions obtingudes en els dos quadrimestres.

Recuperació del curs:

Aquells alumnes que no superen l'assignatura tindran dret a una prova final, tal com està recollit en el calendari del curs que avaluarà tots els continguts del curs exceptuant aquells casos en què la professora considere més convenient avaluar únicament un quadrimestre

Recuperació extraordinària del curs:

En cas que un alumne no haja superat l'assignatura després de realitzar l'examen final, tindrà dret a presentar-se a la prova de recuperació extraordinària que avaluarà tots els continguts del curs (examen final extraordinari que es realitzarà durant el mes de juny).

21.6 MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

L'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, estableix diferents mesures individualitzades per a l'aprenentatge de resposta educativa per a la seua inclusió. Entre estes destaca la mesura de nivell III d'atenció educativa domiciliària. En este cas, l'alumnat cursarà la matèria de forma regular amb el suport addicional d'un professor/a d'atenció educativa que acudirà al domicili i que es coordinarà amb l'equip docent.

També contempla com a mesura extraordinària de nivell IV l'exempció de la matèria en casos de necessitats educatives especials com a discapacitat auditiva,

visual o motriu en les quals no siga possible realitzar una adaptació d'accés al currículum sense afectar els seus elements descriptius. Esta exempció ha de ser sol·licitada per l'estudiant i/o tutors legals i aprovada per l'òrgan competent. En cas de ser aprovada, la qualificació serà <<exempte/a>> juntament amb el departament d'Orientació s'estudiaran les adaptacions que es puguen adoptar.